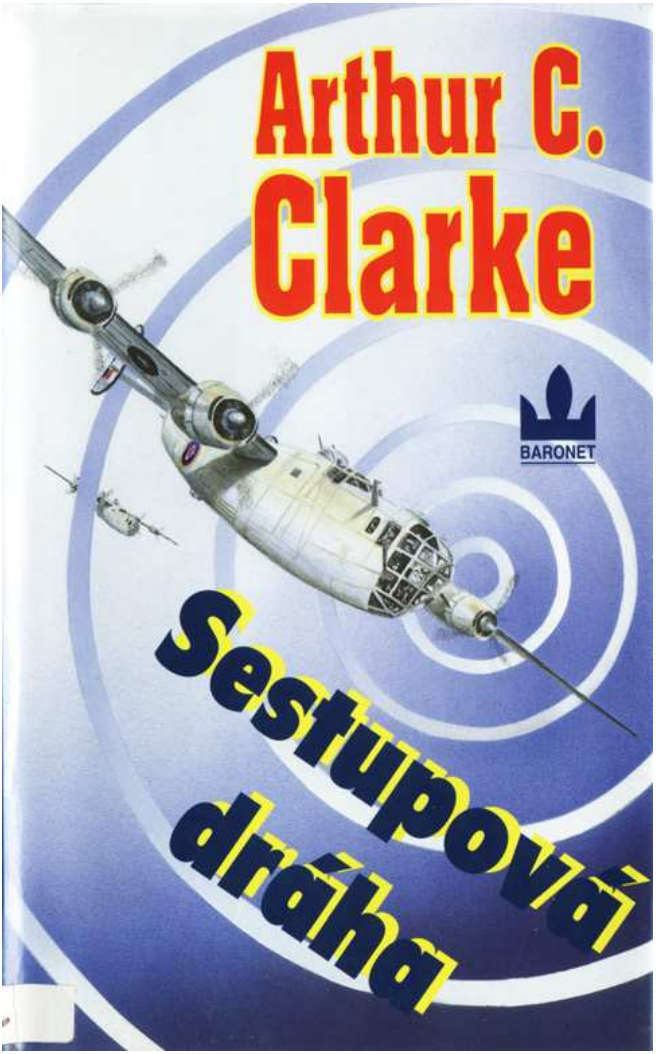
Definice stylu: Normální: Zarovnat do bloku, Odsazení: První řádek: 0,5 cm

Definice stylu: Nadpis 3: Odsazení: První řádek: 0,5 cm, Mezera Před: 30 b., Za: 18 b.

Přeložil:
VLADIMÍR HANÁK

Arthur C. Clarke: Sestupová dráha
Vydání první
Copyright © 1963 by Arthur C. Clarke
Published by arrangement by Sidwick & Jackson.
All right reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet a.s., Široká 22, Praha 1
v roce 1998 jako svou 287. publikaci.
Přeloženo z anglického originálu Glide Path
vydaného nakladatelstvím Sidwick & Jackson, London
v roce 1980.
Český překlad © 1998 Vladimír Hanák.
Přebal a vazba © 1998 Karel Řepka a Baronet.
Sazba a grafická úprava studio Ricardo, Sudoměřská 32, Praha 3.
Odpovědný redaktor Jiří Kulišan.
Korektorka Zdeňka Grigarová.
Vytiskly a svázaly Tiskárny Vimperk a.s., Pasovská 55, Vimperk.

ISBN 80-7214-086-8
Praha 1998

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
Sestupová¶
dráha¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
¶
PRAHA 1998¶

Naformátováno: Písmo: 30 b., není Tučné

Naformátováno: Písmo: 12 b., není Tučné

Naformátováno: Písmo: není Tučné

Odstraněno: Veškerá práva vyhrazena.¶
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována,¶
kopírována či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.¶
¶
Název a logo BARONET je ochranná známka, která je zapsána do rejstříku¶
ochranných známek Úřadu průmyslového vlastnictví pod číslem zápisu 189296.¶

Arthur C. Clarke

Sestupová dráha

Naformátováno: Nadpis 1, Doleva

Naformátováno: Nadpis 2, Doleva

Luisi Alvarezovi, Georgi Comstockovi, Richardu Grayovi a všem, kdo pracovali na projektu AN/MPN-I XE, ať už se nyní nalézají kdekoli.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Odsazení: První řádek: 1 cm

PROTOŽE MNOHÉ Z PŘÍHOD V TÉTO KNIZE VYCHÁZEJÍ ZE SKUTEČNÝCH UDÁLOSTÍ A NĚKOLIK Z NICH SKUTEČNĚ PŘEDSTAVUJE NEPŘIKRÁŠLENÉ VZPOMÍNKY, MOHLI BY NĚKTEŘÍ ČTENÁŘI UPADNOUT V POKUŠENÍ ZTOTOŽŇOVAT HLAVNÍ POSTAVY SE SKUTEČNÝMI OSOBAMI. RÁD BYCH PROTO ZDŮRAZNIL JEŠTĚ VÝRAZNĚJI NEŽ OBVYKLE, ŽE VŠECHNY POSTAVY NA NÁSLEDUJÍCÍCH STRÁNKÁCH (KROMĚ MARKA I) JSOU ZCELA SMYŠLENÉ. NEMĚL JSEM V ÚMYSLU ZOBRAZIT LIDI, KTEŘÍ VYVINULI A ZDOKONALILI RADAROVÝ NAVÁDĚCÍ SYSTÉM ZNÁMÝ VE SKUTEČNÉM ŽIVOTĚ JAKO GCA (GROUND CONTROLLED APPROACH), TEDY PŘIBLÍŽENÍ ŘÍZENÉ ZE ZEMĚ.

SLED UDÁLOSTÍ SE ROVNĚŽ ZCELA ODCHYLUJE OD HISTORICKÝCH SKUTEČNOSTÍ, KTERÉ SE ZŘÍDKAKDY SEŘADÍ TAK, ABY VYHOVOVALY VYPRAVĚČŮM. PŘESTO VŠAK DOUFÁM, ŽE TENTO ROMÁN PLNĚ VYSTIHUJE VELKOU ZRUČNOST, NADŠENÍ A ZÁPAL TĚCH, JIMŽ JE VĚNOVÁN.

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: VSECHNY

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

První kapitola

Nadporučíkovi letectva Alanu Bishopovi připadal pobyt na téhle maličké kovové plošině třicet metrů nad Severním mořem neobvykle mírumilovný. Skutečnost, že Adolf Hitler tam na pevnině nepochybně připravoval nějakou záludnost a že Bishop měl za úkol dávat si na ni pozor, se mu v takovém teplém podzimním odpoledni zdála zcela bezvýznamnou. Na širém moři ani nikde na obloze nebyl vidět žádný pohyb. I velký konkávní talíř radarové antény přerušil své neklidné pátrání a zíral přímo k Holandsku. Kdyby se začal otáčet, Alan by sebou musel hbitě hodit. Sdílet plošinu s rychle se otáčejícím třímetrovým talířem postaveným na hranu rozhodně nebylo příliš praktické.

Zbývající část základny dole vypadala stejně klidně, Alan však věděl, že je to pouze iluze. V dřevěné boudě u základny věže útočil seržant Campbell značnými dávkami měkké pájky a přisprostlých nadávek na vadný vlnový monitor. Tam uvnitř toho záhadného prostoru, obehnaného ostnatým drátem, sestavoval kapitán vojenského letectva Hicks z Královského letectva Nového Zélandu svoje gé zařízení – ať už to bylo cokoli. Nadporučík Bishop nesnášel existenci jakéhokoli radarového zařízení, které mu zůstávalo utajeno, ale všechny jeho pokusy vydolovat z Hickse nějaké informace skončily naprostým nezdarem. Aspoň že to podle uspořádání antén vypadá na zastaralý krám s metrovou vlnovou délkou, utěšoval se, takže to nemůže být moc zajímavé.

V okruhu sto metrů okolo něj tvrdě pracovalo padesát lidí, ale jedinými známkami života byl unuděný vojenský policista u hlavní brány a operátorka z Ženského pomocného sboru letectva (WAAF), která dobrovolně pečovala o ubohé květinové záhonky kolem kanceláře. Alan alespoň předpokládal, že jde o dobrovolnou činnost. Velící důstojnice WAAF, pokud věděl, ještě nezačala provinivším se příslušnicím sboru přidělovat zahradnická cvičení.

Parabolická mísa, tyčící se nad ním, vydala varovné zavrzání a natočila se k jihu, jako kdyby ji unavilo civět tak dlouho jedním smě-

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

rem. Sice nehrozilo nebezpečí, že se začne otáčet plnou rychlostí (seržant Campbell věděl, že Alan je nahoře), avšak Alan si přesto pomyslel, že by se měl raději uhnout.

Velký talíř mířil přímo na něj, takže stál v rádiovém svazku takové frekvence a energie, které by ještě před několika roky nikdo ani ve snu nepovažoval za možné. Možná si to jenom představoval, měl však pocit, že se už začíná vařit.

Půl milionu wattů tryskalo nezvučně a neviditelně k Holandsku, soustřeďováno velkým reflektorem do úzkého svazku. Necelá miliardtina této energie se vracela zpět, odražena od různých překážek, s nimiž se svazek setkal, než přeskočil horizont a zamířil do prostoru. A přesto ta nepatrná ozvěna dokázala prozradit přítomnost všech lodí nebo nízko letících letadel ve vzdálenosti sto mil od pobřeží a přesně je umístit na obrazovce v boudě s přijímačem.

Existovaly však okamžiky, kdy obyčejný zrak posloužil lépe než radar, a právě teď takový nadešel. Necelý kilometr daleko se blížil terč mnohem zajímavější než nacistické torpédové čluny nebo nízko letící bombardéry. Jakmile Alan spatřil hnědou dodávku, jedoucí po úzké silnici, začal krkolomnou rychlostí sestupovat z věže.

Byl sice informován včas, ale než dosáhl země, novinka už oblétla celou základnu. Když procházel hlavní branou (pro důstojníka bylo samozřejmě nedůstojné běžet), byla fronta na dodávku z NAAFI*) tak dlouhá, že se až zdálo neuvěřitelné, že by základna mohla být plně provozuschopná. Kdyby to Hitler věděl, pomyslel si Alan, mohl by vyřadit celý radarový řetěz pouze tím, že by zajistil současný příjezd dodávek z NAAFI, naložených mimopřídělovými čokoládami a cigaretami.

Dvě okouzlující, ale poněkud rozpačité starší dámy se snažily, jak nejlépe svedly, vypořádat se s vyhladovělou hordou, která se vyrojila z kanceláře a z provozních bloků. Kdykoli je Alan spatřil, neodbytně se mu vybavila fráze, s níž se kdysi setkal v jakémsi viktoriánském romantickém příběhu – sklíčená urozená žena. Nebylo pochyb, že šlo o urozené ženy, a jejich nesnáze byly stejně zjevné, když se snažily

Odstraněno: -

*) Navy, Army and Air Force Institutes - Instituce námořnictva, armády a vojenského letectva, organizace, která zajišťuje britským vojenským posádkám společenské vybavení, provozovny, zásoby atd. (*Pozn. překl.*)

Odstraněno:

bez nadržování rozdělit omezené zásoby cigaret Players, čokoládových tyčinek Mars a čokolád Cadbury. V pozadí se už rozběhlo urputné smlouvání mezi kuřáky a nekuřáky, při němž docházelo k výměně čokolád za cigarety. Dá se těžko uvěřit, říkal si Alan, že kdysi dávno mohl člověk zajít do obchodu a koupit si tolik sladkostí, kolik jich dokázal odnést…

Odstraněno: …

Mizel se svou kořistí, když spatřil velitele základny, jak k němu odhodlaně míří. Alan měl kapitána Williamse rád, avšak současně jej dost litoval. Tyhle administrativní typy musí mít tak jednotvárný a únavný život, když se zabývají nekonečným papírováním, a jsou zcela neschopni pochopit elektronické zázraky, jimiž jsou obklopeni. Někdo však musel číst a podpisovat úřední lejstra, která neustávajícím tokem proudila z velitelství skupiny. Každý není dost chytrý na to, aby se stal technikem.

„Mám pro tebe novinku, Bishope," šklebil se přátelsky Williams. „Byl jsi přeložen."

Alan na něj civěl a v jeho pohledu spolu bojovaly nevíra a nevole. „Ale to je přece nesmysl!" vyrazil ze sebe konečně. „Jsem tady jenom čtrnáct dní. Za tu dobu jsem se ani nenaučil, jak tohle zařízení pracuje."

„Chceš naznačit," vrněl Williams, „že pochybuješ o neskonalé moudrosti velitelství skupiny?"

„Ano," odvětil bez váhání Alan. „A oč vlastně jde? Kam mě posílají?"

„Nemám ani potuchy, zpráva to neuvádí. Ale chtějí tě rychle. Máš se hlásit veliteli peruti Stevensovi zítra odpoledne. Takže si musíš ihned sbalit své věci. Nezbývá ti moc času, jestli máš stihnout spoj v 6.30."

„A co můj inventář? Překontrolování zabere spoustu hodin."

„Nechybí ti nic, nebo snad ano?"

„Doufám, že ne."

„Dobrá, Hicks to podepíše, pokud oba nechcete zůstat vzhůru celou noc a počítat přístroje a součástky."

Alana tento lhostejný přístup šokoval, ale pokud jeho nástupce bude chtít přijmout zodpovědnost za zařízení radaru v ceně sto tisíc liber (naprosto nevídaná záležitost), je to jeho věc. Určitě by neměl

vůbec naději stihnout ten ranní vlak, kdyby mu musel před odchodem ze základny ukázat všechny náhradní součástky a všechny tajné spisy.

Nadporučík Bishop si často dělal zbytečné starosti, ale v polovině cesty do radarové boudy si náhle vzpomněl na událost, která opravdu stála za to, aby si kvůli ní starosti dělal. Před několika týdny vymazala radarové signály na několika místních přijímačích jakási záhadná interference, kterou přirozeně připisovali nepřátelskému rušení. Docházelo k ní každého rána, a to pouze na pár minut. Po několika dnech intenzivního pátrání dokázal expert z velitelství skupiny, zabývající se opatřeními proti rušení, že interference nepřichází z druhé strany Severního moře, ale z Alanova elektrického holicího strojku. Alan měl velké štěstí, že elektronický expert byl jeho spolužák z radarového kurzu, takže spolu sepsali nevinnou zprávu. Ale co když pravda vyšla najevo a jeho teď volají na skupinu, aby mu sdělili, že na něj netrpělivě čeká jeho stará hodnost – zastupující desátník? Vzpomněl si na film o Dreyfusovi, který viděl kdysi dávno. Dokázal si stále naprosto živě vybavit scénu, v níž nešťastnému kapitánovi odebírali hodnost a vyznamenání. Pochyboval, že skupina by připravila něco podobně okázalého (koneckonců Francouzům se v těchto věcech nikdo nedokáže vyrovnat), ale uvědomil si, že si vlastnicky přidržuje tenký modrý pásek přišitý k rukávu.

Odstraněno: -

Jeho pesimistické úvahy však nikdy netrvaly příliš dlouho. Než se vrátil do boudy s přijímačem, už se smířil s jakýmkoli dobrodružstvím, jež mu může zítřek přinést. Všichni už věděli o jeho přeložení a seržant Campbell také přesně věděl, co z něj vyplývá.

„Připravují mobilní jednotky pro invazi," informoval Alana s pochmurným zadostiučiněním. „Bude to pěkně tvrdá práce, pane. Jsem rád, že jsem vás poznal, pane."

Alan pochyboval o upřímnosti tohoto projevu úcty. Nebyl u jednotky dost dlouho, aby se stal užitečným, a všechna práce zůstala na seržantovi. Přesto se však cítil překvapivě sentimentální, když se šel naposled podívat na obrazovku radaru. Je to vždy tísnivý pocit, když člověk opouští jedno působiště a připravuje se na neznámá nebezpečí druhého.

Odrazy byly dnes neobvykle silné. Když pod svazkem radaru zmizela země, paprsek nepokračoval přímo do prostoru, ale kupodivu se v atmosféře ohýbal dolů. Vlnově tak poskakoval přes Severní moře, odrazil se od holandského pobřeží a jen o málo více než o tisícinu sekundy poté, co se vydal na cestu, se vracel podél stejné zakřivené dráhy s tajemstvími, která shromáždil.

Tady byla, zobrazená na úzkém okraji obrazovky za značkou stomílového dosahu. Mírně se chvějící čára zeleného světla v pozadí stoupala do směsice hrotů, kterou operátorky z WAAF dokázaly na základě dlouhé zkušenosti přečíst na první pohled. I Alan, jehož úkolem bylo dodávat signály, nikoli je interpretovat, dokázal rozlišit nižší hroty, které označovaly lodě na povrchu, a vzdálenější a větší, což už bylo pobřeží okupované Evropy. Vzor se posouval a měnil, jak svazek přebíhal sem a tam, uháněl podél toho vzdáleného nepřístupného pobřeží jako reflektor. Na kreslicím prkně se objevily výsledky jeho zkoumání, zaznamenané pastelkami: dráhy konvojů, plujících z Rotterdamu, cesta záchranného člunu námořního letectva na jakési zvláštní misi, podezřelý podpis periskopu v místě, kde Admiralita považovala jeho přítomnost za neoprávněnou…

No, sbohem tomuhle všemu, pomyslel si Alan. Jeho se to už netýkalo. Sebral své listiny, velkoryse věnoval několik nepřečtených brožovaných knih operátorkám, podepsal deník a potřásl si rukou se seržantem Campbellem. Potom se navždy otočil zády k radaru Ochrany pobřeží a první polovině svého života.

Odstraněno: …

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Druhá kapitola

Když jel Alan po štěrkem vysypaném příjezdu k Elvesham Manor, jehož zdráhavou pohostinnost sdílel se dvěma dalšími důstojníky z radarové základny, uvažoval, zda jeho příští ubytování bude stejně pozoruhodné. Velký dům se svými stájemi a voliérami, se soukromou kaplí a kryptou, s arkýřovými okny a dekorativními parapety na zdech, s mnoha akry parku a lesa byl sídlem rodiny Elveshamů více než pět set let.

Avšak soudě podle nynějších obyvatel, nebude tomu tak už o moc déle. Paní Elveshamová byla osmdesátiletá dračice, která pohlížela na všechny důstojníky Britského královského letectva s nedůvěrou již od doby, kdy jí její zesnulý drahý manžel vyprávěl o hulvátovi z Britského královského leteckého sboru z první světové války, který se v důstojnické jídelně vychloubal tím, že zastřelil lišku. Její dcera, paní Esme Elveshamová-Boyleová, řídila železnou rukou všechny ženské instituce v okruhu mnoha kilometrů a terorizovala svými dobrými skutky celé sousedství. Třetí generaci zastupovala slečna Felicia Elveshamová-Boyleová, vesele se chichotající stará panna těsně po čtyřicítce, která Alana občas vylekala svým ne zcela předstíraným flirtováním. Byla to podivná a smutná domácnost, rozpadající se v omšelé slávě minulosti a odsouzená k tomu, že ji o vlastnictví brzy připraví byrokraté Národní uhelné komise.

Alanovi se dostávalo velice laskavého zacházení i vynikající potravy z produkce Elveshamovy farmy, nikdy však nedostal příležitost zapomenout na společenskou propast, přes kterou byla tato pohostinnost (samozřejmě hrazená RAF) nabízena. Kapitán Williams přísahal, že když se poprvé do zámečku dostavil a zeptal se majordoma, zda se k večeři vyžaduje společenský oděv, dostal odpověď: „Nedělej si starosti, kamaráde. Budeš jíst s námi.“

Někdy si Alan přál, aby to bylo takovým způsobem zařízeno. Když večeřel s Elveshamovými, měl vždycky hrůzu z nějakého úděsného společenského *faux pas*. A jednou se opravdu pustil do polévky lžící na moučník…

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Dostal se do svého pokoje v prvním patře východního křídla nepozorován. Rodina byla přes den mimo dům a služebnictvo si pravděpodobně dávalo ve svých pokojích pohov. Přístup k Alanově ložnici byl skutečně pozoruhodný – chodbu k ní lemovaly obrovské skleněné skříně a v každé z nich byl tucet cizokrajných ptáků. Tyto vycpané vzpomínky na koníčka paní Elveshamové nesly známky náporu molů, ale i po čtyřiceti či padesáti letech se jejich peří ještě lesklo duhovým zbarvením. Muselo stát celé jmění přivézt je do Anglie a zařídit pro ně v této chladné cizí zemi uměle vyhřívanou džungli. Poslední z nich zemřel ještě před Alanovým narozením, ale stará dáma si pamatovala jména všech. Pro ni byli ještě naživu. Jednou našla Alana, jak si je prohlíží, a vzala ho na prohlídkovou výpravu ke všem svým okřídleným drahokamům, které její bohatství ukořistilo po celém světě. Když si Alan po celý zbytek svého života vzpomene na Elvesham Manor, vždycky se mu vybaví ti cizokrajní ptáci.

Měl už napůl sbaleno, když narazil na poslední dopis z domova. Přišel téměř před týdnem a Alan jej zamkl do aktovky, aby jej ukryl před zvědavými zraky. To byl alespoň důvod, který si sám udal, a byla to pravda, ale stejně pravdivě by se dalo říci, že dopis ukryl sám před sebou – alespoň dokud na něj nedokáže odpovědět.

No, teď už odpovědět musí. Nemůže to odložit na konec týdne, jak měl v úmyslu. S povzdechem se usadil ke stolku a ze zásuvky vytáhl list dopisního papíru s emblémem zámečku.

Drahý otče, začal. Potom pět minut zachmuřeně okusoval plnicí pero a civěl do parku. Když konečně přišla inspirace, spěšně zapisoval slova, a dokud se nepodepsal, téměř od papíru nezvedl pero.

S velkou lítostí jsem se dověděl, že ti nebylo opět dobře, a věřím, že teď je ti už mnohem lépe. Doufal jsem, že tentokrát napíšu delší dopis, ale právě jsem byl přeložen na jinou základnu a musím ve velkém spěchu balit. Nevím, o jakou novou práci se jedná, ale doufám, že to zjistím zítra. Jakmile se dozvím, kam směřuji, pošlu ti svou novou adresu. Zatím, prosím, neposílej další dopisy do zámečku.

Je mi líto, že jsem tak stručný ale mám jen pár hodin, abych si tady zabalil. Ozvu se příští týden.

Tvůj milující syn Alan

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Dopis, který by se jen stěží dal označit za strhující, však ještě zcela nekončil. Alan opět pohlédl na nevyhnutelné otcovo postskriptum a potom se připravil dodat svoje. Nejdříve však otevřel peněženku a pečlivě přepočítal tenký svazek bankovek.

P. S. Rád bych ti poslal tolik, o kolik jsi žádal, ale potřebuji veškerou ušetřenou hotovost v dalších několika dnech na cestovní výdaje. Tohle je všechno, co si teď můžu dovolit.

Zabalil librovou bankovku do čistého listu papíru, aby ji její záhyby neprozradily. Slečna Hadleyová by se zlobila, kdyby zjistila, že posílá Kapitánovi peníze, i když je jich tak málo. Do posledního penny budou samozřejmě utraceny v barech u přístavu. Ale co jiného může dělat? Je velice snadné říci, že člověk má být bezohledný, že je pro Kapitánovo vlastní dobro neuvádět ho v pokušení. Bohužel – či naopak – Alanovi se tohoto druhu bezohlednosti nedostávalo.

Dal by se docela dobře považovat – v jistém smyslu – za morálního zbabělce. Ta myšlenka probleskla Alanovi myslí (ne poprvé), když za ním v zasmušilém šeru před rozbřeskem mizely břečťanem porostlé. hradby Manoru. Nebyla to však jeho chyba, že musí chytit ranní vlak a nemůže tedy říci dámám sbohem. Kdyby ta dobročinná akce na pomoc kostelní střeše končila v rozumnou dobu, zůstal by vzhůru a rozloučil se, ale teď se vytrácel jako hotelový host, který nezaplatil účet.

Staré dámě nechal dopis, v němž jí poděkoval za pohostinnost a popřál všechno nejlepší její dceři a vnučce. Snad měl přece jen něco dát služebnictvu, ale jak si mohl být jist, že by je to neurazilo? Když ho teď napadlo o tom přemýšlet, uvědomil si, že starý komorník jej obdařil vyčítavým pohledem…

No, nemá cenu dělat si starosti s minulostí. Další epizoda jeho života se uzavřela a nezáleželo mu na tom, jestli si na něj dámy vzpomenou jen jako na nevychovaného mladého poručíka, který odešel bez rozloučení. Napadlo ho, že až se probudí, začnou úzkostlivě přepočítávat stříbrné příbory.

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Odstraněno: ...

Když platil řidiči starčíkého taxi, vlak už stál ve stanici. V první třídě nikdo další necestoval, takže měl celé kupé pro sebe. To mu vyhovovalo. V této ranní době se vůbec necítil společensky a s trochou štěstí se mu třeba povede dohnat ztracený spánek.

Do Londýna to bude trvat tři hodiny, pokud vlak dojede na čas. Ale i kdyby nedojel, tak na tom nezáleží další vlak mu jede až za čtyři hodiny a železnice by se musela opravdu namáhat, aby spojení nestihl. Avšak čtyři hodiny je nepříjemné údobí. Než se dostane z Liverpool Street na Paddington a dá si v kavárně něco k jídlu, nebude mít čas někam jít ani nic udělat. „Jih proti Severu“ nepřichází v úvahu a nic jiného doopravdy nechtěl vidět. Uvažoval o další návštěvě „Fantazie“, která ještě běží ve Studiu jedna, ale viděl ji podruhé jenom před několika měsíci a ti cherubíni a kentauři se mu už začínali zajídat.

Alan stál před starým problémem, ale neznal Londýn dostatečně dobře, aby jej vyřešil. Až do války velkoměsto nenavštívil. V prvních dvaceti letech jeho života byl pro něj Londýn vzdálený, ohromný a záhadný. Nyní už nebyl vzdálený, ale ohromnost a záhadnost zůstávaly. Nikdy se tohoto pocitu nezbaví, neboť pokud bude živ, bude si pamatovat ten kouzelný okamžik (je možné, že od té doby uplynuly pouze dva roky?), kdy zdolal vrcholky pahorků a setkal se s Londýnem, jaký nikdo nikdy předtím neviděl ani už nikdy neuvidí.

S třiceti hlučně veselými společníky je přivezli z výcvikového tábora, kde je vystrojili do nových uniforem a naučili je, jak mají pochodovat, kdy mají salutovat a jak se mají chovat, aby nedělali Britskému královskému letectvu hanbu. Pročišťovací proces už proběhl a nyní je čekalo naučit se odbornosti, stát se radiomechaniky. Teď ale směřovali do Londýna, a skutečnost, že *Luftwaffe* měla stejný cíl, vůbec nezchladila jejich nadšení. V autobuse RAF, který je vezl, se rozléhaly oplzlé písně, které se naučili během základního výcviku.

Písně a smích znenadání umlkly. Autobus už nešplhal vzhůru – přejel pahorky a nyní sjížděl po mírném svahu, který se táhl kilometry před nimi, dolů do údolí Temže. Na Londýn, ještě hodně vzdálený, ale přesto zabírající polovinu obzoru, dopadaly poslední paprsky zapadajícího slunce.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Nikdo však nevěnoval pozornost velkoměstu. Asi dva kilometry nad ním se vznášely desítky – ne, stovky – jasných stříbrných slz jako flotila podivných lodí kotvících na povrchu nějakého neviditelného moře. Přestože Alan viděl balony pro vzduchovou uzávěru dosti často, vždycky tvořily malé shluky kolem nějakého izolovaného terče. Nikdy si nedovedl představit obrovské loďstvo, které se vznášelo nad Londýnem a které nyní změnilo velkoměsto na výjev z jiného světa.

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Sluneční svit odrážející se od akrů látky opatřené hliníkovým nátěrem způsobil, že nevzhledné žoky naplněné plynem vyhlížely jako kapky rtuti, téměř oslnivě jasné proti zatmívající se obloze. Byl to nezapomenutelný pohled, ale už když jej Alan obdivoval, kladl si otázku, jakou ochranu tato vzdušná přehrada doopravdy poskytuje. Na několika místech ještě stoupaly tenké sloupy kouře z požárů vyvolaných posledním náletem. S prchavým pocitem beznaděje si Alan, který ještě nikdy neslyšel padat zuřivě svištící bombu, připomněl, že příštích deset týdnů prožije uprostřed nejvyhledávanějšího terče na světě.

Měli štěstí. Silné bombardování sice ještě neskončilo, avšak už ztratilo sílu. Nebýt zatemnění a několika dalších omezení, která jim už připadala jako součást života, mohl člověk téměř zapomenout, že Londýn je válečné město. Třicet leteckých mechaniků II. třídy (ve výcviku), kteří tvořili Alanovu skupinu, bylo ubytováno v East Endu v mateřské školce, jejíž žáky už dávno evakuovali někam na venkov. Do tříd natěsnali postele a změnili je v ložnice. Spoustu veselí vyvolaly maličké záchody, musely však stačit. Minimální kázeň vynucoval baculatý a přátelský seržant a odstup si udržující poručík letectva, který se objevil jednou denně, v době, kdy se všechny kurzy účastnily přehlídky, a nikdy nikoho za nic nepokáral.

Celkem vzato šlo o šťastné období. Neměli žádnou zodpovědnost a žádné starosti. V 8.00 se posádky seřadily na hřišti a po krátké přehlídce pochodovaly po Mile End Road (znemožňovaly tím veškerý provoz), dokud nedošly do Technického institutu Thomase Corama, kde se šest hodin denně seznamovaly se základními principy rádia.

Ne, „seznamovat se“ je příliš měkké a mírné slovo. Byl to vysoce náročný kurz navržený tak, aby za minimální časové období naplnil

průměrně inteligentní mozky znalostí elektroniky. Během několika týdnů chlapci, kteří předtím nedokázali vyměnit přepálenou pojistku, stavěli rádia a používali osciloskopy.

Alan očekával, že pro něj bude kurz snadný. Koneckonců, neopravoval snad od opuštění školy radiopřijímače jako zaměstnání? Brzy však zjistil, že se mýlil.

Empirická zručnost, vycházející z metody pokusů a omylů, kterou získal při práci v dílně pana Morrise (nápis nad vchodem uváděl RÁDIO A TELEVIZE JE NAŠE SPECIALITA, přestože ve vzdálenosti dvou set kilometrů se žádný televizor nevyskytoval), byla cenná, avšak pro tuhle práci naprosto nedostatečná. Alan si rychle uvědomil, že sice dokáže opravit rádio, ale že nikdy skutečně nechápal, jak vlastně pracuje. Fyzika v základní škole končila u střídavého proudu a pouze naznačila existenci elektronu. A co se týká matematiky, o té je lepší se nezmiňovat. Alan si ještě pamatoval svůj zděšený údiv, s nímž se poprvé setkal s odmocninou z minus jedné.

Přesto však složil zkoušky. A teď, pouze o dva roky později, je důstojníkem, zatímco z většiny jeho spolužáků jsou desátníci nebo seržanti. Vlastně ani pořádně nevěděl, jak k tomu došlo. Když si vzpomněl na přísně se tvářící inkvizitory z přijímací komise, kteří s ním prováděli v Adastral House pohovor, připadalo mu to jako zázrak.

Ale způsoby ministerstva letectví jsou pro obyčejného smrtelníka nepochopitelné. A stejné jsou způsoby hlavního stanu. Za pár hodin se dozví, co od něj chtějí, a mezitím nemá smysl, aby si dělal starosti s věcmi, které nemůže ovlivnit.

Zatímco vlak pokračuje volným tempem k Londýnu, nemohou se ho dotknout žádné povinnosti. A stejně by nemohl nic dělat, i kdyby si to přál. Svět k němu nemůže.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Třetí kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Velitelství 61. skupiny zabralo budovu, kterou si původně postavil jako venkovské sídlo jakýsi viktoriánský obchodní magnát. Velikost domu, neomylně špatný vkus, s jakým byl postaven, a jeho brilantně vynalézavé nepohodlí způsobily, že se z něj stal neodolatelný terč pro Britské královské letectvo, které jej ihned při vypuknutí války zrekvírovalo. Nynější vlastníci, to se aspoň povídalo, nyní bydleli v jednom z četných domků roztroušených kolem sídla, přičemž nejmenší z nich by plně postačoval normálně početné rodině z dvacátého století.

Z kanceláře velitele peruti kapitána Stevense, která kdysi byla třetím dětským pokojem, byl pěkný výhled na zahrady, obklopující dům. Chceme-li však být drsně přesní, byl z ní výtečný výhled na místo, kde kdysi zahrady *byly*. Nyní tam byla řada prefabrikovaných dřevěných baráků, sloužících jako sklady a ubikace personálu, a velká plocha hodně poničeného trávníku, který za dobrého počasí sloužil jako parkoviště. V zimě se mu říkalo Stav beznadějné malomyslnosti a byl průjezdný pouze pro obojživelná vozidla.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Navzdory Alanovým obavám proběhl pohovor dosti příjemně. Velitel peruti mu připadal vyloženě přátelský.

„Potřebujeme někoho," prohlásil, „pro poněkud neobvyklou práci. Někoho, kdo rychle přijímá nové nápady a dokáže je vysvětlit ostatním. Někoho, kdo má praktické zkušenosti, a přesto může přednášet žákům. Myslíte si, že to splňujete?"

„Doopravdy nevím, pane," odpověděl opatrně Alan. Pořád si dával velký pozor, nechtěl ukázat žádné nadšení, dokud nebude vědět, čeho se to všechno týká. Jedním z prvních pravidel, které se v letectvu naučil, bylo: „Nikdy se na nic dobrovolně nehlas!" Jako většina pravidel se i tohle musí občas porušit, avšak v minulosti mu dobře posloužilo.

„Strávil jste osm měsíců jako přednášející v Rádiové škole číslo 7 a hlavní instruktor vám dává velmi dobré doporučení."

„*Dává*, pane?“ zeptal se Alan, upřímně překvapen. Opravdu ho těšilo učit a přicházet na kloub základům nových zařízení, ale skutečně ho nikdy nenapadlo, že je v tom dobrý. Nebyl si však vůbec jist, zda se chce po pohodlném životě na základně s radarem vrátit do školy s jejími přehlídkami a kázní. Vždyť už prakticky zapomněl, jak dávat rozkazy. Když se obracel na někoho ze svých mužů, daleko spíše řekl „Podej mi pájku, Joe,“ než „Svobodníku Jonesi! Poklusem!“

Velitel letky pokračoval v listování složkou, na níž Alan viděl mučivě zřetelně své jméno a číslo. Dal by hodně, aby spatřil, co je v té složce, ale to samozřejmě nikdy neuzří. Alespoň si teď může být docela jist, že tam není zaznamenána nehoda s elektrickým strojkem, čímž se mu značně ulevilo.

Náhle na něj Stevens začal chrlit řadu technických otázek. Všechny se týkaly deseticentimetrového radaru: jak naladíte klystron, jaký je princip dutinového magnetronu, jakou mají vlnovody výhodu nad přenosovými linkami? Byly to elementární věci, s odpovědí neměl vůbec potíže. Nakonec se zdálo, že je velitel letky spokojen. Zavřel Alanovu osobní složku a rozhodně ji položil do přihrádky s vyřízenými věcmi.

„Posílám vás,“ řekl, „na letiště Pobřežního velitelství do Cornwallu, nepříliš daleko od Land’s Endu. Připojíte se k velmi malé, avšak velice důležité jednotce. Teď má pouze jednoho důstojníka, kapitána vojenského letectva Basila Deverauxe, který je přidělen ke skupině civilních vědců. Budete mu pomáhat, a pokud všechno půjde tak, jak doufáme, převezmou to od vědců příslušníci RAF a jednotka se rychle rozroste. To je vše, co vám můžu říct. Celá záležitost je ještě tajnější než obyčejný radar a můžu vám slíbit, že vás to zaujme. Operativci v místnosti 4a – druhé dveře nalevo – vám vydají cestovní příkazy. Hodně štěstí!“

A to bylo vše, co Alan viděl z velitelství 61. spojovací skupiny. O patnáct minut později ho u bývalého vchodu pro dodavatele naložila dodávka a odvezla ho na nádraží. Poručík Alan Bishop se po dvou a půl letech u RAF skutečně vydal na cestu na letiště.

Byl zvyklý na náhlé změny postavení, ale tato byla zatím nejneočekávanější. Když zpětně pohlédl na svůj vojenský život, jevil se mu

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Odstraněno: -

rozdělený do výrazných a téměř nespojených vrstev, připomínajících kamenité vrstvy zobrazené v geologických knihách. Když se člověk nalézá v jedné vrstvě, nedokáže si představit žádnou jinou existenci. Pak se náhle dostane do jiné, a co leží v čase za ním, je už mrtvé a zkamenělé.

Nejstarší vrstva, eocén jeho kariéry v RAF, už téměř zmizela v zapomnění. Musel dokonce také usilovně přemýšlet, než si vzpomněl na jméno místa, kde začala. Southbridge to byl – vida! Tam řekl sbohem civilním šatům a vyfasoval ze skladu svou první uniformu. (Padla mu velice dobře, navzdory všem vtipům, ale trvalo mu několik dnů, než se naučil zabránit tomu, aby mu pokaždé při salutování nespadla čepice.)

Odstraněno: -

V Southbridge dostal číslo, jehož poslední tři číslice si bude pamatovat po celý život, poněvadž mu bylo vypáleno do paměti při spoustě výplatních příležitostí. Když byly spočteny peníze a vyvoláno jeho jméno, musel vystoupit z útvaru a hbitě odpovědět: „Pane! 727!“ Potom dostal svůj plat, zasalutoval a opět splynul s mořem modři. Být tak blízko začátku abecedy mělo velkou výhodu. Člověk nemusel na nic dlouho čekat, ať už šlo o výplatu, nebo o trest. Ubožáci se jmény začínajícími na W a Y zůstávali někdy v nejistotě celé hodiny.

V Southbridge Alan ke svému velkému překvapení zjistil, že mu dělají radost pořadová cvičení. Naplnil jej pocit solidarity a dobře odvedené práce, když pochodoval v útvaru se svými kolegy letci a sledoval přesné geometrické vzory na přehlídkové ploše – přestože podle seržanta, řídícího pořadový výcvik, by to smečka opilých medúz dokázala lépe. Zjistil také, a to bylo další překvapení, že poddůstojníci jsou mimo službu docela lidští a rádi si od nevinných nováčků půjčují peníze.

Odstraněno: -

Ano, naučil se toho v Southbridge spoustu, přestože tam pobýval jen o málo déle než dva týdny. Byla to dělicí čára mezi dvěma světy, protože jakmile si člověk jednou oblékne uniformu, už nikdy nebude stejný jako předtím. Vymění svobodu a nekázeň civilu za plánovanou a regulovanou existenci, v níž jsou i oděv, který nosí, i způsob, jímž chodí, podřízeny pravidlům. Dokonce i jeho sexuální život podle značně rozšířených pověstí reguluje vojenský lékař prostřed-

nictvím bromidů v čaji. Až když se Alan sám stal důstojníkem a musel jako část svých povinností provádět inspekci kuchyně, pohřbil toto strašidlo ve své mysli.

Sběř, která vstoupila do Southbridge, z něj vyšla jako právě opeření letci, už nasáklí služební moudrostí a ve většině případů cítící jistou pýchu na své uniformy. Avšak v této fázi ještě nebyli dobří k ničemu jinému než k zametání podlahy, čištění latrín a škrábání brambor. Museli ještě zvládnout odbornost a naučit se mnoha věcem, které člověk v letecké válce potřebuje k boji. K tomu tady existoval Technický institut Thomase Corama a stovka podobných zařízení. Alan měl to štěstí, že získal svůj základní rádiový výcvik v srdci Londýna, i když to byl Londýn s pytli plnými písku, zatemněním a se sirénami, ohlašujícími nálety. V další fázi svého elektronického vývoje však už tolik štěstí neměl.

Rádiová škola číslo 7 stála na vysoko položených, chladných a větrných rašeliništích ve Wiltshire. Byla Alanovou univerzitou a později i domovem. Byl to jen bezútěšný soubor kasárenských domků, cvičáků a dřevěných rádiových věží, Alan si jej však zamiloval. Protože právě tady řekl sbohem prostému, starodávnému pojmu „rozhlasový přijímač“ a poprvé se tváří v tvář setkal s netušenými divy radaru.

Zde se rovněž seznámil s bezpečnostními opatřeními. Zdálo se mu vzrušující, že každé slovo a nákres v jeho sešitech je tak tajné, že ani útržek papíru se nesmí odnést z učebny. Rádiová škola tvořila přísně střeženou enklávu ve vzdáleném koutě tábora, obklopenou ostnatým drátem a vojenskými policisty. Vždy ráno se školáci shromáždili na cvičišti v hlavním táboře a potom pochodovali téměř dva kilometry ke svým učebnám. Když tam dorazili, dostali z odemčených trezorů své evidované sešity s očíslovanými listy. Při ukončení výuky sešity opět odevzdali. Když se nějaký výjimečně ztratil, museli obrátit školu vzhůru nohama a hledat, dokud jej nenašli.

Alan si živě pamatoval svého prvního radarového instruktora, hubeného, tiše mluvícího Kanaďana se smyslem pro ironii. Seržant Lebrun, v civilu učitel, se nikdy nemusel uchylovat ke svým třem prýmkům, aby si vynutil kázeň. Zcela mu k tomu stačil jazyk. Zdálo se, že jako všichni dobří učitelé má oči i vzadu.

Seržant Lebrun se toho prvního rána na učebně se zjevným uspokojením usmál na třicet dychtivých tváří, hledících na něj. „Mám pro vás překvapení," začal. „Vy si myslíte, že jste se sem přišli učit o rozhlasových přijímačích. Někteří z vás si možná dokonce myslí, že v tomhle oboru už všechno znají. No, ale my se tady nezabýváme rozhlasovým přijímačem. To, co tady učíme, je RDF – Radio Direction Finding, rádiové zaměřování směru čili radiogoniometrie, a to jistě není to, co jste asi předpokládali.

RDF je prostředek k lokalizaci letadla pomocí rádiových vln. Říká se mu rovněž radiolokace. Je to jedno z nejlépe střežených tajemství této války, a tak to musí i zůstat. Proto si nesmíte brát sešity do hlavního tábora, a kdyby vás někdy někdo zaslechl povídat o tom, co tady děláte, dostanete se do opravdových potíží. Chápete?"

Třída to chápala.

„Princip RDF je velice prostý. Přístroj pracuje tak, že vysílá krátký, intenzivní rádiový signál a potom detekuje odraz, který se vrací zpět. Máme tady přístroje, které dokážou objevit letadlo vzdálené 200 mil a umístit je na mapě s přesností na zlomek míle. Tak jsme vyhráli bitvu o Británii..., samozřejmě s trochou pomoci od Velitelství stíhaček."

Nikdo se nezasmál.. Seržantův obličej k tomu nepovzbuzoval.

„A RDF dokáže ještě víc. Dokáže zjistit počet letadel ve formaci a určit, v jaké výšce letí. Pracuje stejně dobře ve dne nebo v noci, v dešti nebo v mlze, takže Fritz se už nemůže spoléhat na to, že ho anglické počasí ochrání."

V zadní části posluchárny začal nervózní potlačený smích a rychle proběhl celou třídou. Zdálo se, že seržanta Lebruna to ani nepotěšilo, ani nerozladilo, pouze trochu překvapilo.

„Chceme-li měřit rádiem vzdálenosti," pokračoval, „narazíme na malou potíž. Rádiové vlny se šíří rychlostí světla, což je nejrychlejší věc ve vesmíru." Otočil se k tabuli a napsal na ni velkými čitelnými číslicemi:

186 240[*)]

[*)] Autor zřejmě použil starší údaj o rychlosti světla ve vakuu. Nynější hodnota je 299 792,458 km/s přesně, zaokrouhleno 300 000 km/s, přepočet na míle za sekundu závisí na vybrané hodnotě míle, která je 1,609 344 km přesně (1 míle =

Odstraněno: -

Odstraněno: ...

Odstraněno:

„Tolik mil urazí rádiová vlna *za jedinou sekundu* – více než sedmkrát kolem světa. Takže musíme být velice chytří, abychom dokázali zachytit odraz od letadla vzdáleného jen pár kilometrů. Děláme to takto…“

Opět se otočil k tabuli a začal na ni kreslit, zatímco za ním třicet tajných evidovaných sešitů začalo ztrácet svoji neposkvrněnost.

Po hodině Alan s povzdechem uvolnění odložil pero. Netrpěl pouze křečí ze zapisování, nýbrž i myšlenkovou nevolností. Seržant Lebrun však s třídou 47 ještě docela neskončil.

„Než odejdete na praktické vyučování, mám pro vás oznámení, které může některé z vás zajímat. Dnes odpoledne v 17.00 je v budově 10b gramofonový recitál. Na programu je Beethovenova Pastorální symfonie a Sibeliova Druhá symfonie. Poručík Horsley provede výklad Beethovena. Třído, rozchod.“

Alan brzy zjistil, že to je pro Gatesbury typické. Toto místo bylo absolutní semeniště kultury. Navzdory pracovní zátěži si personál i žáci našli čas na vydávání táborových novin, návštěvu hudebních hodin, založili několik debatních společností, a dokonce i malý symfonický orchestr. Žádný letec, který přišel do Rádiové školy číslo 7, nedostal šanci ji opět opustit, pokud uměl dobře hrát na nějaký hudební nástroj. Mohl beznadějně propadnout jako radarový mechanik, ale nevadilo to, jestliže uměl hrát na housle.

Alan však zůstal v Gatesbury z jiného důvodu. Když jeho třída skončila výcvik, škole se nedostávalo instruktorů. Alan patřil k nejlepším ve třídě, ale spíš díky tvrdé práci, určitě ne díky nadání. Když se zbytek třídy rozjel k radarovým základnám po celých Britských ostrovech, on a několik dalších zůstali. Ať se mu to líbilo nebo ne, byl od této chvíle učitelem, už předurčeným pro závratnou hodnost zastupujícího desátníka.

„Blahopřeji, Bishope,“ řekl mu seržant Lebrun, když došlo jmenování. „Jak to říká G. B. Shaw: Kdo umí, dělá. Kdo neumí, učí. Vítám tě do řad učitelů.“

Tahle poznámka nutila k zamyšlení a Alan na ni nikdy nezapomněl, i když nakonec setřásl bláto Gatesbury z bot a odešel pracovat

Odstraněno: -

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

1760 yardů, 1 yard = 3 stopy, 1 stopa = 12 palců, 1 palec = 25,4 mm přesně), někdy se zaokrouhluje na 1,6093 km a nejčastěji na 1,609 km (*Pozn. překl.*)

do radarového řetězce. A teď si kladl otázku, zda v měsících, které leží před ním, dokáže udělat tolik, kolik toho bude učit.

Než se však o to či ono bude moci pokusit, musí se nejdříve sám učit. A co se má na letišti ležícím několik kilometrů od Land's Endu naučit, o tom neměl nejmenší potuchy.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Čtvrtá kapitola

„Je na strážnici? Dobrá, přijdu si pro něj," řekl kapitán Deveraux. Když pokládal sluchátko, pocítil uspokojení i překvapení nad tím, že skupina jednala tak rychle. Samozřejmě, ten chlápek může být k ničemu, ale Deveraux to nepovažoval za pravděpodobné, protože měl značnou důvěru ve Steveho úsudky. Byli staří přátelé. Na začátku války se stali společně nadporučíky. Nyní Steve poskočil o tři stupně na velitele peruti, zatímco on postoupil pouze o jeden – na kapitána.

Příčinu tohoto rozdílu znal velice dobře. Kdyby jenom dokázal zachovat chladnou hlavu a trpět s úsměvem hlupáky…, obzvláště když řečení hlupáci byli komodoři letectva a ještě vyšší hodnosti. Ale nedokázal to a nedržel jazyk za zuby. Proto byl pořád *kapitán* Deveraux.

První dojem z Alana mu dodal jistotu. Důstojník, který na něj na strážnici čekal, byl energický, ne nehezký mladík málo přes dvacet, pohublý, černovlasý a zjevně nervózní. To se však dalo pochopit. Každý se na novém místě cítí trochu ztracený.

Alan ve skutečnosti nebyl nervózní, spíše byl překvapený. Kontrast mezi nálepkou „Basil Deveraux" a skutečností byl poněkud neočekávaný. Kapitán byl robustní, měřil šest stop a dva palce a zlomený nos mu dodával vzezření vysloužilého boxera. Celkem vzato vypadal, že by se cítil lépe u bojové jednotky než u té nejvýše technické ze všech profesí.

Když Deveraux řídil džíp od hlavní brány kolem administrativních bloků, strážnice, táborového kina, důstojnické jídelny, technických skladů a řady hangárů, vyměnili si obvyklé zdvořilosti. Pokud radarové základny, které znal, byly vesnice, říkal si v duchu Alan, *tohle* je město. Bude mu trvat týdny, než se v něm vyzná, a jako první věc musí sehnat jízdní kolo. To je jediný dopravní prostředek, na který se dá spolehnout vždy, když ho člověk potřebuje.

Nyní se dostali na obvodovou komunikaci, kruhovou silnici, která spojovala konce tří protínajících se přistávacích drah letiště. Zdálo se, že směřují od hlavního tábora a všech jeho budov. Až na samém

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: ¶
¶

Odstraněno: -

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

obzoru, několik kilometrů daleko, spatřil Alan skupinu nízkých dřevěných budov.

„To je letka D," řekl Deveraux. „Tam žijeme. Ale nejdřív vám chci něco ukázat."

Sjel z cesty, jel několik set metrů po nízké trávě a propletl se mezi masivním ohrazením, posázeným nápisy KOUŘENÍ ZAKÁZÁNO a VŠEM NEPOVOLANÝM OSOBÁM VSTUP ZAKÁZÁN. Alan vytušil, že jsou v místech, kam se shazují bomby. Když se opět dostali na otevřený terén, úplně už ztratil orientaci. Než ji mohl opět získat, dostali se doprostřed moře betonu připadalo mu, že se beton rozlévá všemi směry do nekonečna.

Deveraux rychle přehlédl oblohu a zastavil džíp.

„Neměli bychom tady být," poznamenal, „ale ve vzduchu nikdo není a nezůstaneme tady dlouho. Víte, kde jsme?"

Byla to zjevně jedna přistávací dráha. Jsou však všechny *takhle* obrovské? Protože Alan nechtěl ukázat svou nevědomost. zavrtěl hlavou.

„Tohle je největší přistávací dráha na světě," odpověděl si se značnou dávkou hrdosti Deveraux. Postavil se v džípu a roztáhl paže, takže vypadal jako starozákonní prorok. „*Čtyři sta padesát stop široká* – trojnásobek normální šířky. Fakticky jsou to vlastně tři přistávací dráhy těsně vedle sebe. Poškozené letadlo může přistát na dráze číslo jedna, tady vlevo, a když se rozseká, začne se používat prostřední pruh, dokud buldozery vrak neodklidí. A když se zablokuje *druhá* dráha, přesuneme se na třetí. Impozantní, že ano?"

„To tedy určitě," souhlasil Alan a uvažoval, co to má společného s ním.

Deveraux nastartoval džíp. „Zde končí první lekce," prohlásil. „A nyní přejdeme k druhé."

Druhá lekce byla značně menší než ta první, ale možná ještě dražší. Bylo to pohřebiště rozbitých letadel hned vedle obrovské přistávací dráhy. Liberatory a Wellingtony v bílé barvě Pobřežního velitelství ležely bok po boku s Blenheimy, Ansony, Spitfiry a Hurricany. Některé vypadaly téměř nedotčeně, další měly křídla a trupy poďobány maličkými zejícími krátery od kulometných kulek.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Sem je odtlačí buldozery, dokud nemůžou být opraveny nebo odvezeny do šrotu. Odhadem jsou na tomto místě dva miliony liber a možná tucet životů. A nejsmutnější na tom je, že většinu poškození nezpůsobil Fritz. Polovinu z nich vyřadily havárie za špatného počasí nebo v noci.“

„Cožpak neexistují rádiové pomůcky, aby se tomu zabránilo?“ zeptal se Alan.

„Ach ano, existují. Ale vždycky nefungují, a potom i když pracují špičkově, nejsou příliš dobré blízko u země nebo při nulové viditelnosti. Obzvláště pro vyčerpaného pilota v poškozeném bombardéru, který sleduje padesát ručiček najednou, a aby zjistil, zda je na sestupové dráze, musí luštit tečky a čárky, které slyší ve sluchátkách.“

„Chápu,“ řekl Alan, když se mu začalo rozjasňovat. „Takže máte něco lepšího.“

„*Mnohem* lepšího, alespoň mi to tvrdí. Ale ještě jsem to neviděl v činnosti,“ dodal zachmuřeně Deveraux.

Když pokračovali v objíždění letiště, dal Alanovi rychlé školení. „Je to americký projekt, nazvaný GCD. Provádí ho vědci, kteří ho vyvinuli. Fakticky ho *postavili*. Bude-li úspěšný, převezmeme ho od nich a vyškolíme posádky RAF. Proto jsme chtěli někoho, kdo má za sebou Rádiovou školu. Ale právě teď nám dělá největší problémy údržba. Je to experimentální prototyp, kterému nevyhovuje britské počasí. Tahle proklatá cornishská mžení se vyžívají ve zkratování našeho zdroje o napětí dvaceti kilovoltů.“

„Co označuje zkratka GCD?“ zeptal se Alan.

„Ach, promiňte. Měl jsem to říct na začátku. Znamená to Ground Controlled Descent – klesání řízené ze země. Princip je ohromně jednoduchý, i když zařízení samo není. Máme velice přesný radar, schopný sledovat letadlo s přesností několika metrů. Řídící letového provozu na zemi dostává tuhle informaci a mluví s pilotem rádiem, říká mu, v jakém kurzu má letět, aby se udržel na sestupové dráze. Pokud pilot dodrží rozkazy a pokud všechno správně pracuje, dostane se letadlo nad začátek přistávací dráhy. Američané to nazývají systém *navádění*, což jej dobře vystihuje.“

Alana to poněkud zklamalo. Znělo to sice zajímavě, avšak ne příliš zajímavé. Kromě toho o americkém radaru věděl ještě méně než o

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Američanech a vůbec si nebyl jist, zda se chce s tím či oním seznámit.

„Krása systému je v tom," pokračoval Deveraux, „že všechno zařízení zůstává na zemi, kde může být tak složité, jak si člověk přeje. Letadlo nepotřebuje žádnou složitou výbavu, pouze rádio, které už má. Veškerou práci odvádíme *my*, pilot prostě musí poslouchat rozkazy. Tak to aspoň vypadá v teorii."

Džíp dojel k typickým dřevěným táborovým barákům. Po luxusu venkovského sídla Elvesham Manor to je docela úpadek, pomyslel si Alan. Dodatečné oplocení z ostnatého drátu a dva strážní z jednotky RAF s puškami připravenými ke střelbě přispívali k vytvoření domácké atmosféry.

Deveraux si všiml Alanova výrazu a zašklebil se. „Tohle je mi líto," prohlásil. „Staniční adjutant nám pořád slibuje lepší ubytování, ale neustále jen opakuje: příští týden, starouši. Kromě toho máme problém s utajením. Boffinové[*)] se bez ustání baví odborně, takže je nejlepší držet je v izolaci."

Bez viditelného úsilí vyndal z vozidla Alanovo zavazadlo. „Je tam spousta volných kavalců, tak si některý vyberte a zabydlete se. Zajdu k jednotce, abych zjistil, jaké jsme měli štěstí. Vrátíme se sem v době oběda, abychom vás odvezli do jídelny."

Když džíp s burácením odjížděl, Alan zamyšleně vkročil do nového domova. Dlouhý domek s holými dlouhými střešními trámy a až příliš dobře známými železnými kamny (v kolika zimních nocích se už snažil udržovat podobné monstrum při životě!) obsahoval asi dvacet postelí a právě teď byl úplně prázdný. Vypadal však zřetelně zabydleně. Na věšácích visely společně bez ladu a skladu uniformy RAF a civilní šaty, stolky u postelí byly přecpány knihami, toaletními potřebami, vyřazenými elektronkami, páječkami, elektronickými součástkami, měřicími přístroji… Nebyl to anonymní domek, ale domov lidí, kterým vůbec nezáleželo na služební kázni. Mého starého seržanta by z toho ranila mrtvice, kdyby to viděl, pomyslel si Alan.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

[*)] Boffin - slangově vědecký expert, především v armádě, koumák. (*Pozn. překl.*)

Odstraněno:

Další knihy ležely pohozeny na stolech, a jakmile odložil svoje věci na nejpohodlnější z volných postelí, šel prozkoumat knižní zálohy svých nových společníků. Našel dvě čísla *Esquire* s listy s oslíma ušima, čtyři čísla *Proceedings of the Institute of Radio Engineers* (Akta ústavu radioinženýrů), knihu *Žádné orchideje pro slečnu Brandishovou* od Jamese Hadleyho Chase, *Albatross Book živých veršů* od Louise Untermeyra, *Tabulky funkcí* od Jahnkeho a Emda, knihu *Jurgen* od Jamese Branche Cabella, tucet výtisků *Úžasných science fiction a Záhadných příběhů* a kupu různých westernů a napínavých příběhů.

To všechno vypadalo naprosto normálně. Mohl si připadat jako v Rádiové škole číslo 7. Věděl však naprosto jasně, že tomu tak není, a cítil se úplně ztracený a osamělý. Vrátil se ke svému kavalci, zul si boty, zalehl na hrubé deky a civěl do stropu.

Ať už to povede k lepšímu či horšímu, došel k hlavnímu bodu zvratu ve svém životě – jako toho letního dopoledne, už hodně dávno, kdy se poprvé na palubě *Channel Queen* setkal se slečnou Hadleyovou. Když se jeho osud přetvářel, vždy se v důležitých okamžicích v myšlenkách vracel k ní, neboť udělala tolik, aby jej v minulosti tvarovala. Bylo s podivem, že taková kultivovaná a aristokratická postarší dáma cestuje na zábavním parníku, přecpaném cestujícími. Alan si nyní uvědomoval, jak to bylo zvláštní, ale pro malého pětiletého chlapce měla *Channel Queen* veškerý lesk a romantiku zaoceánské dopravní lodi. V těch dnech nevinnosti ho ani nenapadlo, že by guvernantka ve výslužbě (dokonce i ta, která vyučovala prince) neměla dost peněz na delší výlety a že tohle byla nejlepší náhražka, kterou si za dobrodružství svého mládí mohla vymyslet.

Nakláněl se přes bok lodi a pozoroval pěnu rozšiřující se od pomalu se otáčejících lopatkových kol. Aby lépe viděl, vylezl si na zábradlí a šťastně se tam houpal sem a tam, když ho za rameno uchopila pevná ruka.

„Mladý muži," řekl kultivovaný hlas (ještě ho pořád slyšel, každou slabiku přesně artikulovanou), „jestliže vypadnete, budeme muset zastavit loď, abychom vás sebrali."

Alan seskočil na palubu a vykroutil se z omezujícího sevření. „To je v pořádku," odpověděl spěšně. „Umím plavat a *Channel Queen*

Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Odstraněno: -
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Naformátováno: Písmo: Kurzíva

patří mému tátovi.“ Bylo to poprvé a naposled, kdy si dovolil být vůči slečně Hadleyové drzý. To, co řekl, byla pravda, ale jeho výpovědi chyběla zdvořilost.

Otočil se, aby viděl svého domnělého zachránce. Byla velice stará, tak mu to tehdy připadalo (nyní si uvědomoval, že se musela blížit šedesátce), a lehce se opírala o složitě vyřezávanou ebenovou hůl. Její hedvábné šaty mu připadaly staromódní a její klobouk s širokou krempou, stužkami a krajkou vypadal jako něco, co mohlo pocházet z edvardovského módního časopisu. Na prsou měla připnutou velkou kamej a pod ní visel na černé stužce cvikr. Byl to první cvikr, který kdy Adam viděl, a fascinoval jej, jak se s kymácením lodi kýval sem a tam. Přál si, aby si cvikr nasadila, ale uplynula dlouhá doba, než se mu tato tužba splnila, neboť jej užívala pouze ke čtení nejmenšího tisku. Pro všechno ostatní viděly tyto bystré modré oči stejně dobře jako Alanovy.

Teď na něj upřeně hleděly, vyváděly jej z rovnováhy a Alana napadlo, že slečna Hadleyová pochybuje o jeho tvrzení, že je kapitánův syn. „Je to pravda,“ řekl na svou obranu. „Kapitán Bishop je můj táta.“

„Věřím ti,“ odvětila. Po krátké odmlce dodala, ne jako vychloubání ani jako výhrůžku, ale pouze jako konstatování skutečnosti: „Nikdo mi nikdy nelže.“

To byl začátek intenzivního, leč emocí postrádajícího přátelství mezi osamělou starou pannou a osamělým chlapcem. Alanovi slečna Hadleyová tvořila částečnou náhradu za matku, vzpomínky na niž se už ztratily za slzami v přízračném světě porad s vážným doktorem, vedených šeptem, přísných ošetřovatelek v naškrobených šatech a zbavených lidskosti karbolem, černě oděných strýčků a tet, hladících jej po hlavě a soustrastně při tom mumlajících. A pro slečnu Hadleyovou byl Alan když ne synem, kterého mohla mít, pak alespoň následníkem královských žáků, které učila během svého dlouhého pobytu na Východě.

Alan je během let poznal z vybledlých fotografií v albech slečny Hadleyové. Většina z nich byla nyní už mrtvá (jen málokterý z přirozených důvodů), někdy však přicházely z podivných míst dopisy s nádhernými známkami. A pak byla slečna Hadleyová několik dnů

velice vzdálená a zamyšlená a Alan věděl, že ji nemá obtěžovat otázkami.

Více než polovinu jeho života mu byla oknem do světa, rozšiřovala jeho obzory za okruh přístavů, kolem nichž *Channel Queen* nuzně objížděla. Slečna Hadleyová mu dala letmo nahlédnout do oblasti umění a kultury a také do zeměpisu. Snažila se, i když ne zcela úspěšně, přimět jej, aby mluvil a choval se jako gentleman, přestože to vedlo k nekonečným rvačkám se syny rybářů a malých obchodníků a s chlapci z farem, kteří tvořili převážnou část jeho spolužáků. Měla na něj daleko větší vliv než velký Kapitán, který – ačkoliv to tehdy Alan nevěděl – se pomalu potápěl před svou lodí.

Je škoda, že neexistuje nějaký radar, který by člověka naváděl nepopsaným mořem života. Každý si musí nalézt svou cestu a řídit se pouze jakýmsi skrytým kompasem své duše. A někdy, dříve či později, ztratí kompas sílu a začne se zmateně otáčet ve svém ložisku.

Tak tomu bylo s Kapitánem. Brzy po smrti své ženy začal pít, a přestože ho Alan nikdy neviděl zcela opilého, pamatoval si jej naprosto střízlivého jen jednou za posledních deset let.

To bylo tehdy, když vzal *Channel Queen* k Dunquerku, aby společně prožili poslední hodinu slávy. Kapitán se vrátil sám, nedotčen bombami ani střelami.

Avšak všechna láska, která nenásledovala jeho ženu na hřbitov, odešla se ztracenou lodí. Pro syna nezůstalo nic.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Pátá kapitola

Původ slova *boffin* (slangově vědecký expert) nebyl nikdy uspokojivě vysvětlen. Jedna za vlasy přitažená teorie je spojuje se slovem *puffin* (polární kachna), mořským ptákem, jehož vejce ve tvaru elipsoidu, jak se aspoň říká, se vždy vrátí na původní místo, když se je někdo snaží odtlačit pryč. Jak mohou dosvědčit mnozí rozladění maršálové letectva, toto je vysoce typické pro nápady předkládané boffiny.

Doktor Theodore Hatton byl typický boffin. Byl v neustálém spojení s takovými lidmi z vědeckého Olympu, jako třeba Watson-Watt, Bernal, Blackett a další vědci, kteří rychle měnili celou podstatu války, na rozdíl od většiny z nich však nebyl fyzik. Byl to biolog s nadáním pro matematiku. Dokázal vidět věci, které se musí udělat, a uměl vyhodnotit jejich výsledky. Bylo však na inženýrech, aby vytvořili hardware.

Právě teď, uvažoval zachmuřeně, se inženýrům příliš nevede. Možná je to všechno jeho vina. Jednou jedinkrát se nezachoval vědecky a dopustil, aby emoce převládly nad intelektem. Když však viděl profesora Schustera a jeho skupinu při práci na tom letišti nedaleko Bostonu, jak navádějí letadlo z oblohy dolů s nadpřirozenou přesností, bylo to jako náboženské zjevení. Okamžitě věděl, že *tohle* je odpověď na problém přistávání naslepo. Mohlo by to zachránit nespočetné životy a letadla, možná dokonce změnit průběh války.

Proto vyhrožoval a žadonil, sliboval a vyloženě lhal, psal PŘÍSNĚ TAJNÉ zprávy a výmluvně přednášel generálům a maršálům letectva. Z počátku si toho nikdo moc nevšímal, potom se však záležitosti rozběhly překvapivě rychle. Ještě experimentální a nevyzkoušený prototyp zařízení pro klesání řízené ze země i s vědci, kteří ho postavili, naložili do nákladního letadla a převezli přes Atlantický oceán.

„Vy potřebujete," řekl Hatton trochu se zdráhajícímu Schusterovi, „letiště v provozu, kde můžete přesně vidět, čemu musíme čelit. Víme, že systém *pracuje*, teď jej ale musíme zabudovat do řízení letového provozu a prodat pilotům. Máme pro vás perfektní místo."

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

A teď byli všichni zde. Lilo jako z konve, a v hangáru Deveraux a skupina Američanů zápasili se vzpurným Markem I. Půjde-li to tímto tempem dál, Mark II nikdy nevznikne, říkal si Hatton v duchu. Poněvadž neměl žádné elektronické vzdělání ani zkušenosti, nemohl jim v ničem pomoci. Mohl pouze sedět v dřevěné budově, denně posílat zprávy o nulovém pokroku svým netrpělivým kolegům na ministerstvu letectví a odpovídat na otázky nadporučíka Bishopa.

Alan seděl u jediného stolu v místnosti, který byl úplně pokryt velkými schématy obvodů. Všechna byla označena jako TAJNÉ. Pečlivě je překresloval do velkého sešitu a snažil se zavést do pěti set elektronek Marku I nějaký řád. Už se naučil říkat jim „elektronky“, ne „lampy“.

Vzhlédl, protože vycítil, že ho doktor Hatton pozoruje. Když přijel, vyvedla ho z míry ta spousta talentu, která ho obklopovala, brzy však zjistil, že vědci jsou nerozlišitelní od ostatních lidí. I když se ještě nesetkal s profesorem Schusterem, už si tykal s jeho obtloustlým vousatým zástupcem doktorem Wendtem a třemi neuvěřitelně mladičkými inženýry, kteří pomáhali zařízení navrhnout a postavit.

„Je to legrační,“ řekl Hattonovi, „ale Američané prostě neumějí kreslit schémata obvodů. Ještě nikdy jsem neviděl takový zmatek jako v jejich nákresech.“

Biolog, který se tak tak dokázal vypořádat s krystalkou, neměl na věc vyhraněný názor, ale pomyslel si, že Alanovo odsouzení není úplně fér. „Pravděpodobně je zaměstnávala *stavba* zařízení, takže neměli čas na kreslení pěkných obrázků. A proč si vlastně na tom dáváš tolik záležet? Už tři dny neděláš nic jiného.“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Alan pečlivě nakreslil inkoustem další čáru, než odpověděl. „Je to jediný způsob, jak se naučit., jak nový přístroj pracuje,“ odvětil. „Kromě toho, jestliže mám vycvičit mechaniky RAF, aby ho obsluhovali, musím si zajistit, abych byl alespoň krok před nimi.“

To ale nebyl jediný důvod, přestože byl dobrý. Alan neměl nijak zvlášť vyvinutý estetický smysl, avšak dobře nakreslené schéma obvodu mu působilo přímo umělecké potěšení. Problém byl v uspořádání symbolů pro několik stovek odporů, kondenzátorů a elektronek na jediném listu papíru, a potom ve znázornění všech spojovacích drátů, aby se perfektně ozřejmila funkce obvodu. Jedno z pravidel

požadovalo, aby se dráty protínaly v co nejmenším počtu bodů, a druhé chtělo, aby dráty byly co nejkratší. Oba požadavky nebyly vždy slučitelné.

Dokud Alan nedokončil svoje poznámky, měl s Markem I do činění pokud možno co nejméně. V této fázi by tam stejně jenom překážel. Do přísně střeženého hangáru, kde zařízení stálo, se vydal jen na jednu návštěvu a odešel odtud otřesen i naplněn obdivem.

Když ho Deveraux a Hatton vezli do hangáru nákladákem Ford T6, který byl hlavním dopravním prostředkem jednotky, jako obvykle pršelo. Vozidlo dorazilo ze Spojených států se skupinou pracující na projektu GCD a zdálo se, že nemá zákonného majitele. Pravděpodobně pořád ještě patřilo Massachusettskému technickému institutu (MIT) a ten je pravděpodobně ještě hledal.

Ukázali ozbrojené hlídce propustky a dostali povolení vjet do velké kovové jeskyně nedostatečně osvětlené několika nekrytými žárovkami. Žárovky visely deset metrů nad podlahou a vrhaly izolované zářivé kaluže na zaolejovaný beton. V jedné takové louži stála dvě velká, černě natřená vozidla.

Menší nákladák byl velký asi jako stěhovací dodávka a nevypadal nijak nezvykle – kromě leteckých antén, čouhajících z jeho střechy. Alan mu nevěnoval ani pohled a plně se věnoval pohledu na větší vozidlo. Byla to nejpodivnější věc, kterou kdy na kolech viděl.

Odstraněno: -

Z předního konce střechy, právě nad řidičovou kabinou, vycházel velký válec s proporcemi podobnými cylindrům, které láskyplně nosili na hlavách viktoriánští gentlemani. Z druhého konce střechy vystupovala pravoúhlá struktura – dlouhá tenká krabice, sahající od podlahy hangáru do výšky alespoň pěti metrů. Kromě toho se z jedné strany nákladáku vydouvalo arkýřové okno, pokryté překližkou. Ve všech těchto výstupcích se zřejmě skrývaly radarové antény, ale soudě z jejich tvaru, musely být zcela nepodobné všemu, s čím se až dosud Alan setkal.

Odstraněno: -

„To je náš vysílací nákladák," vysvětloval Hatton. „Obsahuje pojízdnou elektrárnu, velkou dieselelektrickou jednotku a antény, kde vznikají radarové svazky. Není to nic jiného než radarová stanice na kolech, ale uvnitř už nezbývá místo pro operátory. Ti jsou tady v ří-

dicí dodávce. Tam se odehrává skutečné navádění. *Když* se nějaké vůbec odehrává…," dodal zachmuřeně.

Otevřel dveře, odtáhl stranou zatemňovací závěs a pokynul Alanovi, aby vešel do dodávky. Téměř celý její vnitřek zabíral masivní stojan s elektronickým zařízením, sahající od podlahy až ke stropu. Obsahoval čtyři radarové obrazovky a výrazný vertikální panel se třemi velkými měřiči. Jeden nesl označení VÝŠKA, druhý AZIMUT, třetí VZDÁLENOST. Nebylo třeba velké inteligence, aby si člověk představil, že před panelem sedí řídící navádění a měřiče mu říkají, co se děje s letadlem, které navádí.

Jedna ze zobrazovacích jednotek ležela na stole řídícího navádění s přívody pohozenými kolem ve stavu připomínajícím vrabčí hnízdo, protože na ní doktor Wendt prováděl jakýsi chirurgický zákrok. Nebyla tu však cítit vůně éteru a dezinfekčních prostředků, nýbrž pájky, spálené izolace a tabákového kouře. Na Alana působilo každé vypnuté radarové zařízení podivně mrtvým a skličujícím dojmem, ještě nikdy však nezažil ten pocit tak silně jako nyní. Ručičky všech měřičů byly opřeny o nulové zarážky, na stojanech a panelech neblikala žádná světélka, ani červená pro výstrahu, ani zelená, oznamující, že je vše v pořádku. Obrazovky vypadaly jako slepá okna, hledící do nicoty – dokud jim doktor Wendt opět nenavrátí zrak.

Alexander Wendt byl nejstarší člen skupiny. Dosáhl zralého věku třiatřiceti let a jeho společníci mu na to nedovolovali zapomenout. Jeho zjev byl impozantní i díky nádhernému rýčovitému plnovousu a štíhlé cigaretové špičce, kterou obvykle svíral mezi zuby. Jak Alan brzy zjistil, špička mu sloužila jako jakýsi citový semafor, jehož úhel přesně ukazoval všechny vlastníkovy nálady, od zoufalství až k povznesenosti.

Pod lavicí řídícího navádění leželi nataženi Pat Connor a Howard Rawlings III. („Co znamená to III?" zeptal se jednou Alan. „To znamená, že je z trojčat, ale ty zbývající že utopili," vysvětlil mu Pat.) Howard přikládal sondy zkušebního měřicího přístroje a odečítal údaje, zatímco Pat je porovnával s hodnotami v sešitě. Byli tak zabráni do práce, že ani nevzhlédli, i když jim návštěvníci skoro šlapali po natažených tělech.

„Kde je Benny?" zeptal se Hatton.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Odstraněno: -

Wendt neurčitě pokynul ke dveřím. „Támhle ve vysílacím nákladáku. Je u zařízení pro pásmo X[*)]. Snaží se na zdroji toho krámu nastavit pětadvacet kilovoltů.“

Hatton stiskl přepínač na stole řídícího navádění a promluvil do mikrofonu. „Jak to jde, Benny?“ zeptal se.

Následovala krátká pauza, a potom se z reproduktoru kdesi v hromadě elektronických přístrojů ve stojanech ozvalo krátké a jadrné oznámení. Nebyla nutná vůbec žádná znalost jidiš, aby člověk dospěl k závěru, že zdroj zařízení pro pásmo *X nedosáhl* pětadvaceti kilovoltů.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Zajdu tam a pomůžu mu s tím,“ nabídl se Deveraux. „Znělo to trošku naštvaně.“

„Díky, kamaráde,“ poznamenal z podlahy Patův hlas. „Vždycky jsem byl zvědav, jak vlastně vypadá typické britské záměrně zdrženlivé vyjádření. Tohle mi výborně postačí, dokud se nenaskytne lepší příklad.“

Když ustupovali z bojiště a opatrné překračovali ležící těla, zeptal se Hatton Alana tónem, v němž zněla pýcha s příměsí podrážděnosti: „No, co si o tom myslíte?“

„Vypadá to jako hrozná spousta zařízení určená jenom k tomu, aby přistálo letadlo.“

Hatton, který normálně chodil trošku přihrbený, se rozzlobeně napřímil. Stejně jako Deveraux, s nímž měl. hodně společného, nesnášel hloupé poznámky a tuhle slyšel už tolikrát, že po ní začínal vidět rudě. „Znám případ,“ řekl., a z jeho tónu bylo zřejmé, že musí vynaložit velké úsilí. aby se ovládl, „kdy eskadra Velitelství bombardérů ztratila tři Lancastery a čtyři Stirlingy při jediném vzletu, poněvadž se udělala mlha, než se letadla mohla vrátit. Kdyby měli zařízení pro GCD, zaplatilo by se za jednu noc.“

Alan upadl do rozpaků, a proto rychle změnil téma. „Kdy uvidíme profesora Schustera?“ zeptal se. „Už bych se s ním rád setkal.“

„Ještě pořád cestuje, věnuje se propagandě a shání prostředky,“ odpověděl Hatton. „Nikdo neví, kdy se vrátí. A právě teď ho nikdo *vůbec* netouží vidět.“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

[*)] Vlnové pásmo od 2,75 do 5,77 cm (*Pozn. překl.*)

Odstraněno:

Alana odpověď šokovala. „Proč?“ chtěl vědět. „Myslel jsem si, že je velmi oblíbený.“

Hatton se chladně pousmál. „Všichni ho máme velice rádi,“ odvětil. „Ale vy profesora neznáte. Jako teoretik je špička, ale jako *praktický* člověk…“

Výmluvně pokrčil rameny a ukázal zpět k hangáru. „Můžeme mluvit o štěstí, že tam není, aby chlapcům pomáhal. Kdyby tam byl, *nikdy* by Mark I neuvedli opět do provozu.“

Alanovy naivní poznámky měly po několika dnech neočekávaný důsledek, když Hatton náhle prohlásil: „Raději si sbalte kartáček na zuby a rezervní ponožky. Jedeme na dva dny pryč.“

„Kam?“ zeptal se docela rozumně Alan. Hatton sice často konal záhadné cesty mimo základnu, jak se patřilo na královského boffina, avšak tentokráte poprvé někoho vyzval, aby jel s ním.

„Na základně spadající pod Velitelství bombardérů se vyskytly jisté problémy a je na čase, abyste viděl nějakou akci. Dokud ji neuvidíte, nepochopíte, čeho se všechno tohle týká.“

Alan nikdy přesně nezjistil, o jaké „jisté problémy“ šlo, přestože ho Hatton prohnal vlakem a speciálním autem až na druhý konec Anglie. Zjevně se týkaly jakési dálkové navigační pomůcky, která zlobila. Jakmile dorazili na letiště, vědec ho předal veliteli řídicího střediska letů, který byl zřejmě jeho starý přítel.

„Tady ho máš,“ řekl nejasně a nechal Alana v nejistotě, jak ho předem uvedl. „Usaď ho ve věži do kouta, kde nebude překážet. Až budu hotov, tak si ho vyzvedneme.“ Alan dostal židli, stolek, hrnek čaje, velký příděl oficiálních dokumentů a byl ponechán svému osudu.

Když se setmělo, letiště kolem něj ožilo. Bombardéry už natankovaly a naložily náklad bomb, a teď zněl z temnoty řev jejich motorů, hnaných do vysokých otáček. Tisíce koňských sil, snad větší výkon, než kdy jakákoli armáda v minulosti shromáždila, se zkoncentrovalo do těchto několika kilometrů čtverečných a čekalo na popuštění uzdy. Jaký měla letadla cíl, to vědělo jen málo mužů. Bylo to tajemství, na němž závisely životy všech těchto posádek a úspěch jejich mise. Utajení bylo tak přísné, že už mnoho hodin před začátkem akce byla celá základna hermeticky uzavřena.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

A teď řídicí věží zněly instrukce a povely, jak se jednotky na obvodové komunikaci dávaly do pohybu. Složitý systém, nejkomplikovanější, jaký kdy člověk vytvořil, se uváděl do chodu. Tvořily jej stovky letadel na mnoha základnách, obrovská komunikační síť a radarové řetězce, záchranné čluny námořního letectva, už vyplouvající do temných vod Severního moře, agenti v hloubi nepřátelského území, a úplně uprostřed piloti a navigátoři, palubní mechanici a střelci, kteří se vydávali na jeden let za druhým navzdory nevyhnutelně klesající pravděpodobnosti návratu.

Jeden po druhém – A Alfa, B Bravo, C Charlie a jejich společníci – potvrdili záblesky světla Aldis z řídicí věže a vydali se s řevem motorů po startovací dráze v ústrety známým i neznámým rizikům, která už na ně čekala. Pouze Y Yankee se nedokázal. připojit k ničivému proudu, směřujícímu na Východ. V posledním okamžiku se u něj vyskytla nějaká mechanická závada a letadlo muselo být odtaženo na detašované stanoviště. Alanovi bylo líto posádky. Muselo to být hrozné zklamání, když už se zkoncentrovali na nebezpečnou akci a ona musela být přerušena. Je pravda, že jim ta porucha mohla zachránit život, ale to nemohl nikdo vědět jistě, a v nich navždy zůstal pocit, že nechali jednotku na holičkách.

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Obloha přestala dunět, poslední rudá záře z rozžhaveného výfuku se ztratila mezi hvězdami. Anglický venkov se uložil ke spánku, avšak za několik hodin se některé německé město probudí do noční můry.

V řídicí věži však nikdo spát nebude. Teď, když se nálet rozjel, začalo čekání. Zdálo se, že napětí se soustředilo do jediného reproduktoru vysoko na stěně nad stolem velitele řízení letového provozu. Kromě slabého praskání z něj nevycházel žádný zvuk, ale když všechno proběhne dobře, potom v jistém předem neoznámeném čase vydá reproduktor několik slov, která budou něco znamenat pouze pro několik mužů v ministerstvu vojenského letectva. Řeknou jim, že eskadra je nad cílem, nebo že je vystavena silnému útoku, nebo že se musela vrátit, nebo mnoho jiných věcí.

Čas plynul. Kolovaly šálky kávy a také krátké vtipy a vzpomínky, ale zdálo se, že jim nikdo nevěnuje pozornost. Alan původně neměl v

úmyslu zůstat tam tak dlouho a připravit se o spánek, avšak teď zjistil, že nemůže odejít.

Bylo po druhé hodině ráno, když se reproduktor probral k životu. „Jarní ohaři," oznámil, „jsou na zimních stopách." To bylo vše. Slova zněla jasně a neuspěchaně, jako kdyby byla pronášena do telefonu v nějaké klidné kanceláři. Ani zvuk motoru v pozadí nebyl příliš výrazný. Nebylo slyšet ani náznak výbuchů, jak Alan zpola očekával.

Nedalo se vůbec říci, zda vzkaz znamená úspěch či pohromu. Nepochybně zněl sebejistě, leč i to mohla být pouze zástěrka.

O půl hodiny později reproduktor oznámil nečekanou zprávu, že cena jiker stoupla o šest pencí za libru. To už neznělo tak dobře, ale bylo naprosto zbytečné dělat si s tím starosti. Ze vzkazů však Alan dokázal vyvodit jednu informaci. Za předpokladu, že zpáteční cesta proběhne rychleji než let k cíli, bombardéry by se měly vrátit těsně před úsvitem.

Na jedné stěně řídicí věže visela velká školní tabule, rozdělená do řádků a sloupců. Sloupce nesly označení A Alfa, B Bravo, C Charlie, D Delta a tak dále, skoro až do konce abecedy, s pilotovým jménem u každého letadla. Další sloupce uváděly volací znaky, frekvence a další informace. Poslední sloupec, vyhrazený pro poznámky, byl prázdný – kromě nešťastně selhavšího Y Yankee.

Odstraněno: -

Jak čas plynul, stále častěji mířily kradmé pohledy k této mlčenlivé připomínce. Napětí, které se po vzkazech z rádia uvolnilo, začalo opět narůstat. Obsluha radiostanic seděla přihrbeně nad svými stupnicemi a čas od času prováděla malé opravy nastavení. Zdálo se, že pracovník řízení letového provozu se chystá telefonovat, ale vždycky si to rozmyslel. Úřednice z WAAF odložily své pletení a časopisy. Všichni čekali.

V 06.30 zazvonil telefon. Řídící letového provozu uchopil sluchátko, chvíli naslouchal a pak se obrátil ke svému pomocníkovi. „F Foxtrot přistál v Hornchurchi. Lehké škrábnutí na vnější straně vpravo, ale jinak v pořádku."

Informaci zapsali křídou na tabuli a potom se už věci začaly dít rychlým tempem. Zprávy o vracející se eskadře přicházely po telefonu i rádiem. O dvacet minut později narušilo rozbřesk hromové dunění prvních blížících se motorů.

První přistál S Sierra a prázdná místa na tabuli se začala zaplňovat. Bylo to jako pozorovat skládačku, která se právě dokončuje. V 07.15 se většina kousků dostala na svá místa. Stejně jako F Foxtrot dva další nedoletěly, ale vědělo se, kde přistály, a tři. chyběly.

Tohle musí být nejhorší část celé práce, myslel si Alan, když pozoroval úsvit hezkého zimního dne. P Papa, T Tango a X X-Ray jsou možná ještě na cestě domů, potácejí se se dvěma nebo třemi běžícími motory a potřebují veškerou pomoc, již mohou dostat. Na druhou stranu však jejich potíže možná už před několika hodinami skončily.

V době, kdy hlad a únava přiměly Alana jít na snídani, smazali z tabule T Tango. Vracející se posádky ho viděly klesat ve spirále na cíl. Objevilo se několik padáků, ale nikdo nemohl říci kolik. Ale o P Papa a X X-Ray nepřišly žádné zprávy ani tehdy, když Alan a Hatton opouštěli letiště. A už nepřijdou.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Šestá kapitola

„Rosteme," řekl Deveraux Alanovi, když po snídani odcházeli z důstojnické jídelny. „Adjutant mi sdělil, že v noci dorazili tři operátorky z WAAF a jeden radarový mechanik. Právě teď zjistil, že patří k nám."

„Doufám, že pro ně budeme mít nějakou práci," poznamenal Alan. „Jakou hodnost má ten mechanik?"

„Seržant – RAAF. Pravděpodobně trochu bolševik, jako většina Australanů. Myslím, že jsem ještě nikdy nikoho z nich neviděl salutovat důstojníkovi."

Řekl to bez jakéhokoli zanícení. Pokud byl příslušník leteckého personálu výkonný a nedělal potíže, tak záleželo jen na tom. Deveraux sám byl výkonný, a to vysoce, avšak ne vždy se mu dařilo vyhnout se potížím. Tentokrát však skupina sotva může zamítnout to opožděné povýšení – pokud zařízení pro GCD splní, co slibuje, a on může vycvičit RAF, aby jej používali…

Když přijeli na letku D, nově příchozí na ně čekali v těsné kanceláři, která sloužila jako velitelství. Příslušnice WAAF vypadaly schopně, zjevem pokrývaly rozsah od obyčejných až po dobré. Seržant byl břitký malý muž v tmavomodré uniformě Královského australského letectva.

Svižně zasalutoval, a tím vyvedl Deverauxe z omylu.

„Rád vás zase vidím, pane," řekl Alanovi. „Pamatujete se na mne?" Tohle „pane" bylo první a téměř také úplně poslední, které kdy od seržanta McGregora slyšel.

Alan rychle vzpomínal. Během jeho služby ve funkci instruktora prošlo jeho kurzy několik set příslušníků letectva. Pocházeli ze všech částí světa, z Británie, Kanady, Jižní Afriky, Austrálie, Francie, Polska, a přestože během kurzu znal jména skoro všech, většina z nich mu po závěrečném večírku v paměti vybledla.

Netrvalo mu však dlouho, aby seržanta zařadil. I jako prostý letecký mechanik II. třídy nepatřil McGregor k těm, na něž se dá snadno zapomenout. Podobně jako Alan patřil mezi vzácné případy – ra-

Odstraněno: ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

Odstraněno: ¶ ¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Odstraněno: …

Odstraněno: -

darový mechanik, který když přišel na vojnu, skutečně věděl něco o rádiu. Byl to radioamatér s vlastní licencí, obsluhující krátkovlnnou stanici kdesi na australském venkově.

Alana opravdově potěšilo, že se setkává se svým starým žákem, který se i navzdory jeho výuce dokázal vypracovat.

„Zdá se to už dávno, co jsme měli ten závěrečný večírek v NAAFI," prohlásil. „Doufám, že ovce na farmě to bez vás ještě zvládají. A proč jste se ještě nestal důstojníkem? Vždycky jste o tom mluvil.."

„*Stanice*, ne farma," opravil ho McGregor s nesouhlasným zaškleblením. „A co se týká mého přijetí mezi důstojníky, rozmyslel jsem si to. Nad seržantem má člověk příliš mnoho zodpovědnosti, pod ním nemá dost výhod. Takže na tom zůstanu, pokud to nikomu nevadí."

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Podobné myšlenky často probleskly myslí i Alanovi, byl však dost inteligentní na to, aby je zavrhl. Byl si však jist, že McGregor je rovněž natolik inteligentní. Rovnováhy mezi zodpovědností a výhodami se dá dosáhnout na každé úrovni, pokud má člověk schopnosti k tomu, aby na té úrovni fungoval. Alan se už setkal se zoufalými leteckými mechaniky II. třídy a měl podezření, že mohou existovat i šťastní maršálové letectva.

Příjezd doktora Hattona tyto úvahy přerušil. Bylo to poprvé, kdy Alan viděl vědce opravdu spokojeného, a hned uhodl důvod. „Opravili to?" zeptal se pln naděje.

Hatton přikývl. „Vypadá to tak, zaklepej to na dřevo. Právě jsou připraveni vyjet z hangáru, takže jsem pro vás přijel." Všiml si nové příchozích a dodal: „Načasovali si příjezd bezvadně. Možná se nám přestává lepit smůla na paty."

„Ještě pořád nevíme, co tady vlastně máme dělat," stěžoval si seržant McGregor.

„Naskočte si do dodávky," vyzval ho Alan. „To je nejrychlejší způsob, jak to zjistit. Vy taky, děvčata," dodal zdvořile.

Příslušnice WAAF nahlédly do tmavého prostoru, na zamaštěné sudy od pohonných hmot, které sloužily jako sedadla, a pozvání odmítly. „Ne, děkujeme vám, pane," řekly jednohlasně. „Jestli je to jenom kolem letiště, pojedeme za vámi na kolech."

Alan je stěží mohl kritizovat. Ještě pořád se snažil odstranit naftu ze své polní uniformy. Rád by však zjistil, jak se jim povedlo získat tak rychle kola. *On* se o to snažil už od doby, kdy přijel…

Ford T6 dorazil k hangáru právě v okamžiku, kdy se obrovská kovová vrata na ocelových kolečkách začala otvírat. Pohybovala se s pochopitelnou váhavostí, poněvadž naposledy se otevřela před týdnem. Potom do bledého slunečního svitu zimního rána vyjel nákladďák s vysílačem, následovaný menší řídicí dodávkou.

Alan je ještě nikdy neviděl venku. Musel připustit, že auta netvoří příliš pěkný pár. Nákladďák s vysílačem se svou válcovou krabicí jako bidýlkem na střeše, s vystupujícím arkýřovým oknem a se čtvercovým komínem vypadal spíše jako jistý druh obléhacího stroje, připraveného k útoku na středověký hrad.

„Mimochodem," zeptal se Alan Deverauxe, „proč Yankeeové říkají tomu anténnímu krytu Chick Sale[*)]?"

„Nemám ani potuchy," odpověděl Deveraux, jehož četba nezahrnovala *The Specialist*. „Vypadá to jako nějaký soukromý vtip, Chick Sale možná patří mezi hrdiny jejich folkloru – jako, ehm, Buffalo Bill nebo Rip van Winkle."

Zastavila u nich řídicí dodávka a z kabiny se vyklonil Pat Connor. Byl neoholený, vypadal však spokojeně.

„A tak říkáme sbohem," zadeklamoval, „okouzlujícímu hangáru F, místu podivných domorodých orgií a primitivních obřadů plodnosti, zatímco slunce pomalu klesá na východě a provádí to obtížnějším způsobem."

„*My* budeme pomalu klesat na východě," prohlásil Hatton, „ledaže jste už odstranili problémy ze systému. Spojil jsem se s řízením letového provozu. Můžeme použít přistávací dráhu 270. Jakmile budeme připraveni, pošlou Anson, aby prováděl přiblížení a přelety. Tak se do toho pustíme."

Způsob značení přistávacích drah používaný RAF byl jedním z tuctu nových konceptů, které musel Alan v St. Erryn přijmout za své. Jakmile si na něj člověk zvykl, byl jednoduchý a zřejmý. Každá dráha byla označena svým směrem podle kompasu a měla tudíž podle

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

[*)] Trh (prodej) kuřátek (*Pozn. překl.*)

Odstraněno:

směru přiblížení dvě čísla. Dráha 270 tedy směřovala k západu a 090 byla stejná dráha směrem k východu.

Když konvoj po ujetí dvou kilometrů po obvodové komunikaci dojel na místo, Howard Rawlings předvedl perfektní ukázku přesného řízení. Vyklonil se z kabiny a pomalu popojížděl velkým nákladákem s vysílačem, až ho přesně zastavil na jakési žluté značce, namalované na betonu.

„Vyznačil jsem to pomocí teodolitu už před dvěma týdny," vysvětloval Hatton. „Na téhle práci je zajímavé, že člověk nikdy neví, k čemu bude muset přiložit ruku příště."

Za velkého pískotu a odfrkování hydraulických zvedáků potom nákladák vodorovně vyrovnali. Nakláněl se sem a tam, zvedal se po centimetrech výš a výše od země, vypadal přitom skoro jako stan, který se staví na nohy. Ale nakonec ho dostali do správné polohy, takže antény radaru mířily podél přistávací dráhy ve směru, ze kterého se bude blížit letadlo.

V průběhu celé této činnosti se Alan držel v pozadí a jenom pozorně přihlížel. Všichni naprosto přesně věděli, co mají dělat. Bylo to jako dívat se na orchestr, hrající naplno bez dirigenta. Pat Connor nastartoval dieselový motor z velkého pásového traktoru, vestavěný do nákladáku s vysílačem. Motor vydal několik zlobných škytnutí a potom se rozeřval z plna hrdla. Benny Schwartz a doktor Hatton odmotávali těžké kabely, které spojovaly oba nákladní vozy, a zapojovali je do zásuvek. Jak je táhli po betonu, vypadali jako hasiči zápasící se vzpurnými hadicemi.

Když Alan následoval Hattona a Deverauxe do řídicí dodávky, přístroje už byly pod napětím a na obrazovkách radaru zářily zelené světelné pruhy. Pruhy se však ještě nepohybovaly, ještě nekreslily obrázky, neboť antény, k nimž byly připojeny, ještě nezačaly propátrávat oblohu.

Doktor Wendt seděl na stoličce jednoho z operátorů, sledoval desítky měřicích přístrojů, světel a osciloskopů, ale na žádný nesahal. Očima přelétal z panelu na panel, občas pokrčil nos, když pátral po charakteristickém štiplavém pachu pálící se izolace. Špička na cigarety se zvedla do vodorovné polohy a ukazovala opatrný optimismus.

Howardův hlas, přenesený z nákladňáku s vysílačem, zahřímal z reproduktoru interkomu. „Tady je všechno v pohodě. Začínám skenovat.“

„Pusť se do toho,“ odpověděl Wendt. „Jsme připraveni.“ Čáry na obrazovkách radaru se daly do pohybu. Každá za sebou nechávala průsvitný dosvit, který pomalu mizel. Tak pomalu, že se ještě úplně nevytratil, než se elektronický kartáč přebíhající sem a tam vrátil, aby ho opět vytvořil. Celý cyklus trval asi dvě sekundy. Bylo to, jako kdyby se televizní přijímač stokrát zpomalil, takže člověk mohl vidět, jak se vytváří každá jednotlivá čára obrazu. Právě teď zely zářící obdélníky prázdnotou, představovaly rámy, čekající na svoje obrazy.

Náhle se na potemnělých obrazovkách radaru objevily jasné skvrny. Howard ladil přijímače. Začaly se vracet první signály, jak paprsky propátrávaly nebe i zemi. Rozmazané mělce žhnoucí obrázky, zcela nesmyslné pro všechny kromě těch, kteří věděli, jak číst jejich vzkazy života a smrti, se objevovaly jakoby kouzlem. *A bylo* to kouzlo. Přestože Alan pozoroval nesčíslná radarová zobrazení, ještě neztratil smysl pro divy. Viděl svět kolem sebe pomocí vln stotisíckrát delších než vlny viditelného světla. Obrazy byly rozmazané a nějakou dobu mu potrvá, než je dokáže interpretovat, to se však dalo čekat. Obraz, který vnímá kojenec, když poprvé otevře oči, pro něj neznamená nic.

„Dostáváme pěkná, šťavnatá echa,“ řekl s uspokojením Wendt. Ukázal na chomáč čtyř hrudek s malými rozestupy, tvořící maličký čtverec blízko středu jedné obrazovky.

„Vidíte ten trs? To jsou věže radarové základny ve Filey, vzdálené odsud asi šest mil.“

Staromódní záležitost, pomyslel si samolibě Alan. Při srovnání *s tímto* zařízením se velký radarový řetězec, který hlídal Anglii proti *Luftwaffe*, už zdál jako jeden z Marconiho prvních pokusů a jeho tři sta stop dlouhé stožáry tak zastaralé jako dinosauři.

„A co naše letadlo?“ zeptal se Deveraux. „Mám říct řízení letového provozu, aby ho nechalo vzlétnout?“

„Ano,“ přisvědčil Wendt. „Požádej pilota, aby provedl vizuální přiblížení z pěti mil, přeletěl a pořád to opakoval, dokud mu neřek-

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

neme dost. Nebudeme se pokoušet ho řídit. Chci jenom vidět, že všechno pracuje tak, jak má.“

Deveraux předal tyto pokyny rádiem. O pár minut později Alan slyšel slabý řev motorů, jak se dvoumotorový školní letoun přehnal kolem nich a vystoupal na oblohu.

Doktor Hatton mrkl na náramkové hodinky. „Měli bychom ho uvidět asi za čtyři minuty,“ pravil, „jak přilétá zleva.“

Čekali mlčky. Potom, přesně jak Hatton předpověděl, se úplně vlevo na radarové mapě objevila světlá pohyblivá skvrnka. Každým přeběhem paprsku se posouvala ke středu obrazovky a nechávala za sebou zakřivující se ocas, podobný ocasu komety.

Teď se plížící světelný červ napřímil a pohyboval se přímo k letišti. Jak Alan pozoroval fluoreskující pravoúhelník, visící tam v pološeru, zdálo se mu, že skutečně hledí dolů na zem z obrovské výšky. Každá odchylka a otáčka se projevovala v takových podrobnostech, že člověk mohl téměř sledovat pilotovy myšlenky. Nyní si uvědomil, že se dostal příliš daleko doprava, a blížící se světelný bod se začal sunout zpátky k neviditelné čáře přistávací dráhy.

Alan se už dříve setkal s tímto typem azimutálního nebo půdorysného zobrazení, nikdy však neviděl nic, co by mělo takový stupeň přesnosti. Výškové zobrazení však pro něj bylo zcela nové, neboť ukazovalo *vertikální* průřez prostoru od země až do výšky pěti tisíc stop. Podél spodního okraje obrazovky čára jasných odrazů, natažených jeden za druhým jako korálky v náhrdelníku, definovala terén. Nad ním nebylo nic – kromě jednoho místa, kde v prostoru visel izolovaný svítící bod přibližujícího se letadla. Z jeho pomalu mizejícího dosvitu, jehož ohon, připomínající ocas komety, se držel rovnoběžně s terénem, Alan mohl vidět, že letí v konstantní výšce.

Právě teď ale začal sestupovat, klesal k čáře odrazů od terénu, jak pilot zahájil přiblížení. Na azimutálním zobrazení udržoval stálý kurz k přistávací dráze, neodchyloval se ani doprava, ani doleva. Pak, asi míli od hranice letiště, se začal zvedat. Klesající křivka se vyrovnala do čáry rovnoběžné se zemí a několik sekund poté se nákladní auto mírně roztřáslo, když se nad ním Anson s řevem přehnal. V tomtéž okamžiku zmizel odraz z obou obrazovek, poněvadž se letadlo dostalo do slepé oblasti za radarové antény.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

„Při dalším přeletu začneme sledovat," rozhodl Deveraux. „Bishope, přiveďte sem příslušnice WAAF. Chci, aby to viděly."

Alan vyzvedl dívky, které už na svých kolech přijely a trpělivě čekaly v řidičově kabině Fordu T6, kde si vyměňovaly klípky o radarových základnách, které znaly.

„Mrzí mě, že jsme neměli čas nic vám vysvětlit," pravil, „ale brzy se do toho dostanete." Když je uvedl do řídicí dodávky, zjistil, že ostatní už sedí bok po boku na sedadlech obsluhy a čekají, až se echo opět objeví. Deveraux seděl vlevo před výškovým zobrazením, Hatton byl vpravo a pozoroval azimutální zobrazení. Mezi nimi seděl doktor Wendt, který sledoval všechno. Alan postavil příslušnici WAAF za každé z otáčivých sedadel, jejichž styl a uspořádání mu vždycky připomněly židličky v mléčném baru. Když se ve vzdálenosti pěti mil echo objevilo, přepnul doktor Wendt přepínač a na azimutální obrazovce se objevila tenká jasná čára. Otáčel knoflíkem a čára se rozběhla za pohybujícím se odrazem, až jej dostihla.

„Sleduje echo ve vzdálenosti," vysvětloval Alan příslušnicím WAAF. „Ta čára se musí udržovat přesně na světelném bodu. Můžete jí pohybovat dopředu nebo dozadu otáčením toho malého mosazného knoflíku."

Deveraux a Hatton také usilovně otáčeli kolečky, každý řídil polohu malé světelné jehly, kterou se snažil propíchnout svoje echo. Když se všichni tři operátoři strefili, bylo echo správně zaměřeno ve vzdálenosti, elevaci i azimutu. Tehdy a jenom tehdy bude mozek přistávacího systému přesně „vědět", kde se letadlo v prostoru nalézá.

„A tady je místo, kde vychází odpověď," řekl Alan, když vedl děvčata k panelu řízení letového provozu na druhém konci dodávky. Tři měřící přístroje už nebyly prázdné – byly teď osvětleny a jejich ručičky se pohybovaly po stupnicích. Vzdálenost ukazovala tři a půl míle, elevace udávala padesát stop nad sestupovou dráhou a azimut udával sto stop vlevo. Jak pozorovali, jehly udávající azimut a elevaci se pomalu sunuly k nulové odchylce, zatímco vzdálenost klesla na tři míle.

Odstraněno: -

Na dívky to zjevně udělalo dojem, avšak o nic větší než na Alana. Samozřejmě neměl v úmyslu se jim přiznat, že tohle je úplně poprvé, kdy i on vidí zařízení pracovat. Studovat schémata obvodů a teore-

ticky vědět, jak celá tato spousta elektroniky funguje, to je jedna věc, avšak žádné množství studia se nemůže vyrovnat několika sekundám sledování skutečné činnosti. Bylo úžasné stát tady a vidět ukazatele, zaznamenávající každý pohyb vzdáleného letadla – a vědět, že se toho dá stejně snadno dosáhnout ve dne nebo v noci, za jasného počasí či v neproniknutelné mlze.

Jedna a půl míle, říkal měřič vzdálenosti. Nulová odchylka, říkal azimutální měřič a potvrzoval, že letadlo je přesně nad střední čárou přistávací dráhy. Ale pak začal měřič elevace rychle stoupat, jak pilot přerušil přiblížení a začínal přelétat. Po pár sekundách se venku ozval známý řev a světla na všech měřičích řídícího přiblížení zhasla, poněvadž sledovači ztratili svoje echa.

Tak to pokračovalo celé dopoledne. Pro pilota Ansonu to bylo pravděpodobně monotónní. A skutečně, ke konci si zjevně přestal dávat pozor a vyrovnával se na přistávací dráhu poněkud ledabyle. Jeho azimutální odchylka divoce kmitala zleva doprava, nikomu to však nevadilo, neboť pro sledovače to znamenalo výtečné cvičení. Do oběda si to vyzkoušeli všichni a Alan zjistil, že to není tak snadné, jak to vypadá. Ta jasná tečka na obrazovce se pohybovala rychle, a pokud si člověk nedal pozor, utekla mu z jeho elektronické jehly. Jednou, když Alan nechal své myšlenky na pár sekund zatoulat, zjistil, že je o několik stovek stop mimo. A potom chybu ještě zvětšil, neboť když začal unikající bod sledovat, otáčel knoflíkem ve špatném směru.

„Vy Britové děláte pozoruhodná letadla," poznamenal Pat Connor, který tento výkon sledoval. „To je poprvé, co vidím Anson uletět tisíc stop za tři sekundy, a to ještě do strany."

„To nic není," odtušil bojovně Alan. „Právě teď, když ho sledoval jistý americký vědec, letěl *dozadu*."

„Zásah do černého," prohlásil doktor Wendt. „Asi to raději necháme děvčatům. Udělala zatím jen dvě přiblížení a už jsou lepší než my."

Byla to pravda, ale nikoho to nijak zvlášť nepřekvapovalo. Tyto příslušnice WAAF byly dokonale vycvičené operátorky, které strávily stovky hodin sledováním odrazů na všech typech pozemních radarů v RAF. Dokázaly zvládnout tuto práci levou rukou.

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Večer, když náklaďáky odjely zpět do hangáru, konala se v jídelně malá oslava. Všichni věděli, že jejich hlavní práce teprve začíná, ale zařízení nyní alespoň dobře fungovalo. *Právě to* si zasluhovalo pár panáků a doktor Hatton, jemuž se značně ulevilo, s velkou radostí zaplatil první rundu. Už odeslal depeši do hlavního stanu skupiny a žádal o pár důstojníků řízení letového provozu, kteří by se dali vycvičit v postupu navádění na přistání.

Ve společenské místnosti jídelny, kde se oslava konala, Alan poprvé nahlédl do *opravdové* RAF, do světa operačních posádek letadel. Tady bylo možné v libovolnou denní dobu nalézt létající typy všech hodností, od velitele peruti ke skromnému nadporučíkovi, sedící uvolněně v pohodlných křeslech, skryté za *Punchem* nebo *Illustrated London News*, nebo sledující nejnovější odhalení „Jane“ v proslaveném komickém sloupku *v Daily Mirrors*.

Většina z těchto členů leteckých posádek, dokonce i mnozí z nejvyšších důstojníků, vypadali jen o málo starší než Alan, ale téměř všichni měli na svých blůzách a kabátech dvě nebo tři stužky vyznamenání. Jaké pohledy se jim naskytly, jakými zážitky prošli, kterých se jemu nikdy nedostane? Alan na ně pohlížel se značným obdivem, s ji.stou bázní a rovněž s rostoucí závistí. Neboť ta noc na Velitelství bombardérů mu nasadila brouka do hlavy.

Teoreticky neměl nikdo z personálu základny vědět, čeho se projekt GCD týká, prakticky to ale věděl každý a Alana už trochu unavovalo, když k němu přicházeli letci a ptali se: „Kdy už se ti podaří uvést do provozu ta tvoje udělátka, starouši?“ Až do teď vždycky odpovídal: „Lituji, nemám dovoleno o tom mluvit.“ To byla stále ještě jediná odpověď, kterou uměl dávat, avšak dnes večer chování týmu pro GCD hovořilo za všechno.

Večírek probíhal ukázněně. Čas rozmařilých oslav ještě nenadešel – nikdo neobcházel s nůžkami, aby odstřihoval kravaty, nikdo nenaléval pivo do velkého klavíru ani se nesnažil nechat šlápoty na stropě. Deveraux a Hatton uvedli všechny v úžas předvedením svižného kozáckého tance, a Pat, když si zkontroloval, že kaplan není v doslechu, recitoval ságu o Dobré lodi *Venuši* a o pozoruhodných výkonech její vynalézavé, ale jednostranně zaměřené posádky. Králem večera se však stal Benny Schwartz.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Měl nádherný hlas („Nemůžu za to. Mí dědečkové a strýčci, kam až paměť sahá, byli *všichni* hlavními zpěváky v kostele!“) a jeho přednes písně „Summertime“ byl naprosto profesionální. V této chladné smutné zimní noci, plné deště a mlhy, valícími se z Atlantiku, vyjadřovala jeho píseň všechnu touhu srdce po slunci, teple – a míru. Když Benny skončil, nastalo ticho, které je větším holdem než jakýkoliv potlesk.

Nakonec je přerušil zvuk zvenčí. Hluboký řev vzlétajícího bombardéru roztřásl místnost a roztancoval pivní sklenice na stolech pokrytých sklem. Hromový zvuk motorů zněl hlasitěji a hlasitěji, když odlétající Liberator vystoupal ze startovací dráhy a vydal se na dlouhou a osamocenou misi nad Atlantik.

Alan si náhle uvědomil, že všude kolem něj se v jídelně rozhostilo napětí a očekávání. On naslouchal pouze vzlétajícímu letadlu, ale tito muži slyšeli odlet přátel, které možná už nespatří.

A v tomto okamžiku se s Alanem něco stalo. Až do teď, navzdory cíleným lekcím, které mu po jeho příjezdu pečlivě dávali Deveraux a Hatton, nevložil Alan do jejich projektu svoje emoce. Projekt ho fascinoval, Alan se těšil ze společnosti a byl připraven pracovat, dokud nepadne, šlo však pouze o další z prací, které se musí udělat, aby se vyhrála válka. Potíž snad byla v tom, že válka je příliš velká, než aby se dala pochopit. Teď si však uvědomil, že je zapojen do něčeho, co dokáže vidět jako celek. Do něčeho, co má přímé a zjevné cíle. A kromě toho do něčeho, v čem se mohl uplatnit svým podílem, který není zcela nevýznamný.

Zvuk Liberatoru zanikl nad mořem. Alan věděl, že je to zvuk, který ho bude od té doby neustále pronásledovat ve dne i v noci. Symbolizoval jeho nový život. V budoucích letech, kdykoli si vzpomene na St. Erryn, bude si pamatovat, jak v mozku, tak v srdci, ozvěnu těch vytrvalých motorů, vydávajících se nad západní moře.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Sedmá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Příjezd profesora Schustera nemohl být načasován lépe. Nákladáky, zajišťující klesání řízené ze země, právě zaujaly polohu u obrovské hlavní přistávací dráhy, když se ozvalo řízení letového provozu. „Longstop volá Ranger. Vaše letadlo S Sierra bude přistávat za dvacet minut. Žádá o vaši pomoc. Můžete ji poskytnout?“

Bylo chladné, ale naprosto jasné ráno s neomezenou viditelností, takže tato prosba sotva mohla být míněna vážně, celá skupina ji však přijala s velkým uspokojením a Deveraux okamžitě odpověděl: „Ranger volá Longstop. Provedu. Informujte prosím S Sierra, že na něj budeme čekat na této frekvenci. Konec.“

V nákladácích se rozběhla dobře koordinovaná činnost. Zatímco seržant McGregor a Benny Schwartz ladili vysílače, Howard Rawlings a Pat Connor kontrolovali, jak je radar vyrovnán s drahou. Nebylo by dost dobře možné tvrdit profesorovi, že je přesně nad středem přistávací dráhy, když se může podívat dolů a vidět, že je sto stop mimo ni. Tři operátorky z WAAF už seděly na svých místech. Prsty měly lehce položené na sledovacích knoflících, přestože bude trvat alespoň patnáct minut, než se jim na obrazovkách něco objeví.

První osobou, která spatří S Sierra, bude doktor Hatton, hrbící se nad obrazovkou pátracího radaru, která pokrývala okruh padesáti mil od letiště. Alana překvapilo, když zjistil, že nákladáky pro GCD obsahují dva zcela oddělené radary, ale bylo to logické. Fantasticky přesný přistávací systém měl pouze krátký dosah a hodně úzké zorné pole, na pětadevadesáti procentech oblohy byl slepý. Musel tedy být podporován pátracím radarem, který mohl pročesávat celý prostor až k obzoru, aby dokázal lokalizovat a řídit letadlo, které se mohlo blížit z libovolného směru.

Toto předběžné navádění, známé jako směrování provozu, bylo stejně důležité a stejně specializované jako samotné navádění na přistání, neboť pokud řídící provozu nedokázal navést letadlo do omezeného zorného pole přistávacího systému, nemohlo se zahájit navá-

dění na přistání. Právě teď se doktor Hatton pokoušel zachytit letadlo, zatímco Alan stál a nahlížel mu přes rameno.

Hattonovu obrazovku pokrývala konvenční kruhová mapa kreslená světelnou čárou, otáčející se jako ručička na hodinách. Na povrchu disku ležely sem tam rozptýlené žhnoucí skvrny světla – odrazy kopců, budov a dalších pozemních objektů. Rovněž tam byly soustředné kruhy ve vzdálenosti deseti mil od sebe a osvětlená mřížka kompasu. Obsluha tak mohla na obrazovce odečítat vzdálenost letadla a pozorovat kurz, v němž letí., ale mohla také okamžitě kontrolovat, jak letadlo reaguje na její příkazy.

Odstraněno: -

„Mám je," vykřikl znenadání doktor Hatton. „Směr nula osm nula, vzdálenost padesát mil."

Ano, tam se objevil S Sierra, maličký svítící bod na samém okraji obrazovky. Světelný štětec skenu jej přemalovával každé dvě sekundy, když velká anténa na střeše náklaďáku s vysílačem dokončila svůj okruh kolem oblohy. Po třech nebo čtyřech obězích paprsku bylo vidět, že se bod pohybuje, plíží se pomalu ke středu obrazu. Pilot se zjevně držel kurzu, který by ho přivedl do St. Erryn bez jakékoli pomoci od GCD, a Hatton mohl udělat jen málo kromě navázání rádiového kontaktu.

„Nazdar, S Sierra," řekl Hatton. „Tady je Ranger. Mám tě v kontaktu. Slyšíš mě? Přepínám."

„Nazdar, Tede. Tady je S Sierra. Slyším tě hlasitě a jasně. Čekám na tvé instrukce. Přepínám."

„Pokračuj na dosavadním kurzu a poslouchej na tomto kanálu."

„Provedu," potvrdil S Sierra a na okamžik se až na nevyhnutelné pozadí vzdáleného statického signálu rozhostilo ve vzduchu ticho.

Alan upřeně hleděl na obrazovku pátracího radaru a pozoroval, jak se malý světelný červ plazí do kruhu, označujícího čtyřicetimílovou vzdálenost. Nebylo to jediné letadlo na obrazovce, přímo z jejího středu vylézal mnohem silnější signál. Někdo právě vzlétl. Alan pouze před několika sekundami zaslechl řev motorů.

„Volám S Sierra," řekl opět Hatton. „Změň kurz na dva pět nula a klesej na patnáct set stop."

To „dva“ znělo velice afektovaně, pomyslel si Alan. Ale je to zřetelné a nezaměnitelné, brzy si na ně tak přivykne, že bude muset vynaložit značné úsilí, aby v normálním hovoru řekl „dvě“.

„Tohle není tak snadné, jak to vypadá,“ zašeptal Alanovi do ucha Deveraux. „Přestože je téměř na čáře, Teď musí vzít v úvahu vítr. A ten se často v různých výškách mění.“

Alan si ale vůbec nemyslel, že to vypadá snadné. Snažil se představit si, co se děje nahoře na obloze. Snad jednoho dne bude mít v hlavě růžici kompasu, s nulou na severu, 180 na jihu a tak dále. Pak se všechna ta čísla a kurzy okamžitě přemění do skutečných pohybů na obloze, ale zatím se musel zastavit a nakreslit si v mysli obrázek pokaždé, kdy slyšel Hattona vyslovit nové číslo.

Signál se pomalu blížil ke středu mapy a doktor Hatton čas od času udával malé změny kurzu. Ve vzdálenosti patnácti mil, pokud Alan dokázal odhadnout, byl S Sierra přesně na čáře s přistávací dráhou. Alan však věděl, že měřítko tohoto obrazu, širokého sto mil, nedovoluje to přesně posoudit.

Znenadání jedna dívka z WAAF vzrušeně vyjekla: „Mám ho na elevaci!“ Téměř současně řekla druhá: „Mám ho na azimutu!“

Alan se otočil od obrazovky pátracího radaru, jehož práce už skončila, a pohlédl na doktora Wendta, který se připravoval provést navádění na přistání. Vědec pozorně sledoval měřiče, jimiž mu operátorky předávaly informace, a v myšlenkách posuzoval polohu a chování ještě hodně vzdáleného S Sierra. Potom se jeho špička na cigarety zvedla do furiantského úhlu a on řekl Hattonovi: „To není zlé, Tede. Já si ho vezmu.“

Alan se dychtivě těšil, že poprvé uvidí řídícího letového provozu v akci, ale Deveraux měl jiný nápad. „Chci to pozorovat z přistávací dráhy,“ prohlásil. „Pojďte se mnou, Bishope. A přineste laskavě Hallicrafter.“

Přenosné krátkovlnné rádio nebylo lehké, ale Alan měl nižší hodnost. Když vystoupil z příšeří řídicí dodávky a stál s mrkáním ve slunečním světle, pocítil na okamžik překvapení, že po S Sierra není ani vidu, ani slechu. Potom si však uvědomil, že letadlo je samozřejmě ještě mnoho mil vzdáleno.

Od nákladních aut k okraji přistávací dráhy to bylo padesát yardů – Alan si občas kladl otázku, zda je tato bezpečnostní vzdálenost dostatečná. Dorazili na okraj velkého betonového pásu a zastavili se, aby naladili rádio. Deveraux vytáhl prutovou anténu a začal si hrát s ovládacími knoflíky. Klidným letištěm se okamžitě rozlehl zastřený hlas humoristy vyprávějícího vyčichlé vtipy posluchačstvu, které působilo jako padesát tisíc hysterických děvčat z továrny.

„Dělnická přestávka na zábavu," zamumlal znechuceně Deveraux. „Někdy mě to nutí klást si otázku, jestli si zasloužíme zvítězit. Ale předpokládám, že je to dělá šťastnými." Když vyjádřil tyto demokratické pocity, vyřadil opovržlivým otočením přepínače vlnových rozsahů program a s velkou péčí naladil přijímač na inkoustovou značku v desetimetrovém pásmu. Okamžitě se ozval slabý, ale jasný hlas S Sierra, potvrzující příjem prvních instrukcí řídícího navádění. Právě stihli zaslechnout sonorní hlas Američana, v této krátké vzdálenosti výbušně silný, jak říká: „Haló, S Sierra. Mám tě v kontaktu, sedm mil od letiště. Udržuj nynější výšku a změň kurz na dva sedm nula. Jak mě slyšíš? Přepínám."

To byl začátek litanie, kterou Alan bude brzy znát nazpaměť, ačkoli při tomto prvním poslechu dokázal pochopit jenom část jejího smyslu. Stěží rozeznal hlas doktora Wendta. Zdálo se, že je o oktávu nižší, když mluví k přilétajícímu S Sierra jako lékař k těžce nemocnému.

„Slyším tě hlasitě a jasně," odpověděl S Sierra. „Měním kurz na dva sedm nula. Přepínám."

„Zůstaň na příjmu," nařídil Wendt, který bude muset dalších několik minut hovořit téměř bez přestání, a tak nechtěl od pilota žádné přerušování. „Teď změň kurz o pět stupňů doprava. Opakuji, o pět stupňů doprava."

„Opakujeme instrukce," komentoval to Deveraux, „abychom snížili riziko chyb. Doktor Wendt by neměl mít moc potíží s navedením na přistání. Dnes není prakticky žádný boční vítr."

„Mám tě v čáře s dráhou, šest mil od dosednutí. Změň kurz o pět stupňů doprava. Opakuji, o pět stupňů doprava."

Deveraux zabručel: „Hm – to už dělá dohromady deset stupňů. Tam nahoře musí být větší vítr, než jsem si myslel."

Odstraněno: -

Odstraněno: -

„Teď jsi pět mil od bodu dotyku," pokračoval ten vševědoucí hlas. „Začni klesat pět set stop za minutu. Změň kurz o tři stupně doleva. Opakuji, o tři stupně doleva. Jsi pěkně na sestupové dráze."

„Tamhle je!" vykřikl náhle Alan. Poslední dvě minuty prohledával oblohu tak neúspěšně, že si velice živě uvědomil výhody radaru před obyčejným viděním i za jasného dne, jako je tento. Avšak nyní se nízko na východní obloze objevila maličká skvrnka. Byla ještě tak daleko, že se vůbec nedalo říci, s jakou přesností míří k přistávací dráze. Ale doktor Wendt, který seděl v polotmě před svými třemi měřiči, věděl přesně, co ta vzdálená skvrnka dělá...

Odstraněno: ...

„Zvyš maličko rychlost klesání. Jsi sto stop nad sestupovou dráhou. Zbývají ještě čtyři míle. Teď zatoč o tři stupně doleva. Opakuji, o tři stupně doleva. Zbývá tři a půl míle. Opět přejdi na normální rychlost klesání. Teď jsi na sestupové dráze. Překontroluj vysunutí podvozku."

Klesající letoun byl nyní tak blízko, že už se dalo poznat, že je to Anson, bylo však ještě obtížné posoudit, jak přesně sleduje neviditelnou čáru, vedoucí na konec přistávací dráhy. Člověk se musel spolehnout na Wendtova slova, že se přibližuje hezky.

„Zbývá dvě a půl míle. Sniž maličko rychlost klesání. Jsi sto padesát stop níž, sto stop níž. Padesát stop. Na sestupové dráze. Teď zpátky na normální rychlost klesání. Zbývají dvě míle. Máš povoleno při tomto přiblížení přistát. Zatoč tři stupně doprava. Opakuji, tři stupně doprava."

Letoun k nim teď rychle klesal, řev jeho dvou motorů začal vyplňovat oblohu. Deveraux zvýšil hlasitost přijímače.

„Zbývá jedna a půl míle. Zase se dostáváš trochu níž. Sniž maličko rychlost klesání. Jsi nasměrován na přistávací dráhu. Zbývá jedna míle. Udržuj nynější rychlost klesání. Tři čtvrtě míle. Půl míle. Jeden tisíc stop – pokračuj a přistaň vizuálně."

Odstraněno: -

Letadlo s řevem přelétlo nad vzdáleným koncem přistávací dráhy, perfektně dosedlo a s kvílením brzd se řítilo k nim. Dlouho předtím, než dosáhlo úrovně nákladáků, klesl jeho ocas dolů. Pak už letadlo jen popojíždělo s ubraným plynem, zastavilo ve vzdálenosti několika yardů od nich a vyplivlo jednoho ze svých cestujících.

Byl to trochu nižší než průměrně vysoký muž, asi třicetiletý, oblečený do nezapnutého pláště do deště a kráčející za pomoci hole. Kromě rozcuchaných vlasů a kulhání, které ho příliš nezpomalovalo, na něm nebylo nic, proč by se člověk na profesora Schustera podíval dvakrát. Vypadal spíš jako učitel nebo bankovní úředník než jako jeden z nejlepších vědeckých mozků západního světa. Alan sice nevěděl, co má očekávat, přesto však byl nějak zklamán.

„Bezva, že jste zase zpátky, profesore," řekl Deveraux srdečně. „Tohle je Alan Bishop, který se k nám právě připojil." Potřásli si rukama a Deveraux pokračoval: „Bylo to dobré přiblížení, doktor vás dostal přesně na středovou čáru."

„No, řekněme že asi dvacet stop nalevo, ale protože jsme oba vyšli ze cviku, nemůžeme nad tím brblat."

Až tehdy si Alan trochu opožděně uvědomil, že Schuster pilotoval letadlo sám. Alan choval velký obdiv (i když dobře utajený) ke každému, kdo uměl létat, a díval se teď na profesora s větším respektem.

„Máte všechny náhradní díly, které jsme chtěli?" zeptal se Deveraux, když druhý pilot S Sierra roloval s Ansonem po přistávací dráze.

„Většinu z nich," odpověděl Schuster. „S trochou štěstí teď udržíme zařízení v provozu. Alespoň natolik dobře, abychom dokázali svoje tvrzení. Ale bylo to jenom o prsa. Podařilo se vám přístroje ukáznit v nejvyšší čas."

Deveraux se zašklebil. „Bylo to tak zlé?"

„Obávám se, že ano. Existuje silná opozice, obzvláště mezi piloty. Znáš jejich argument: 'Ať se propadnu, jestli dovolím někomu na zemi, aby *mně* říkal, co mám dělat! ' No, musíme je přesvědčit tím, že to dokážeme prodat, skutečným předvedením. Takže od teď nás bude navštěvovat spojitá šňůra velice důležitých osobností. Jestliže dodáme zboží, roznese se to velice brzy. Ale pokud ne, pak to můžeme zabalit a odjet domů."

„*My je dodáme*," prohlásil přesvědčivě Deveraux. „Že ano, Bishope?"

Alan, dojat i překvapen, dokázal pouze souhlasně přikývnout. Potom se vší rozhodností, již svedl dát dohromady, pravil: „Určitě ano."

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Ještě nebyl moc platný, avšak už ho přijali za člena týmu. A to byl hezký, u srdce hřející zážitek.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Osmá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Nyní, když se Mark I zotavil ze své cesty přes oceán a z náporu britského podnebí, začala se jednotka rychle rozrůstat. Seržant McGregor a tři operátorky z WAAF znamenali pouze začátek. Brzy se k nim připojili dva příslušníci řízení letového provozu, kteří měli být vycvičeni v postupu navádění, čtyři radaroví mechanici, další tři operátoři a úplná letecká jednotka.

Letka D, soukromé vojenské letectvo jednotky pro klesání řízené ze země, by sice nedokázala nahnat strach *Luftwaffe*, avšak pro práci jednotky zcela dostačovala. Tvořila ji dvě cvičná letadla, Oxford a Anson, a jejich piloti, navigátoři, opraváři a mechanici. Všichni členové leteckých posádek už měli zkušenosti s přibližováním pomocí přístrojů a se systémy pro přistávání naslepo a na GCD hleděli se zvídavou skepsí.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

V experimentální jednotce, operující s jediným složitým a náladovým kusem zařízení, neexistovalo nic takového jako normální pracovní den. Vyskytovaly se dny bez zvláštních událostí a katastrofální dny, ale žádné dva dny nebyly nikdy zcela stejné. To všechno záviselo na skřítcích.

Podobně jako sněžné muže, ani skřítky ve skutečnosti nikdo nikdy nespatřil. Avšak nikdo, kdo někdy pracoval s elektronickým zařízením, nepochybuje o existenci těchto zlomyslných neviditelných stvoření. Dochází k příliš mnoha selháním a poruchám, které se nedají nijak jinak vysvětlit.

Za těch rán, kdy se bohové usmívali a skřítci se oddávali zimnímu spánku, vyjely náklaďáky pro GCD k vyhrazené přistávací dráze v 08.00 hodin. Tam Alan a jeho radaroví mechanici připravili zařízení pod pozorným (a často úzkostným) dohledem jeho amerických vynálezců, a když všechno šlo uspokojivě, podali zprávu. Operátorky WAAF pak odložily svoje pletení a nasedly na kola. Výjimku mohlo způsobit jen opravdu špatné počasí, kdy jim přetížená staniční motorová dopravní sekce zdráhavě dala k dispozici autobus. Ve stejné době letka D zahřála motory, překontrolovala rádia a vyslala letadla na

oblohu. V 09.00, když všechno šlo dobře, operátorky sledovaly na svých obrazovkách radarová echa a řídící navádění přivolávali S Sierra a F Foxtrot dolů z oblak jako navracející se holuby.

Celkem vzato to byla šťastná rodinka, navzdory směsici národností a zaměstnání. Vědci, piloti, řídící navádění, mechanici, operátorky – všichni byli sjednoceni důležitostí své práce a privilegiem, že jsou u začátku nového a životně důležitého projektu. Počáteční skepse pilotů rychle zmizela a skutečnost, že všichni, i důstojníci a civilové, sdíleli stejný vojenský barák, přispívala k rodinnému pocitu. Mohli diskutovat o svých problémech a potížích, navrhovat nové postupy, rozebírat špatná přiblížení – a i občas vypustit přetlak páry. K největšímu vypuštění došlo jednoho ošklivého odpoledne, kdy špatné počasí uzemnilo letadla a nebylo co dělat, dalo se jenom sedět v baráku a povídat si.

V jednotce bylo několik dobrých vypravěčů, ale nejlepší byl nepochybně Pat Connor. Nejenom že měl vždy pohotovou odpověď, ale byl také výtečný imitátor. Jako mnoho Američanů byl i on fascinován Angličany a nemohl úplně uvěřit, že jsou skuteční. „Podívej se na Dennise Collinse," říkal. „Je *opravdový*, anebo si ho jenom představuji?"

Kapitán Collins, nositel leteckého kříže za odvahu před nepřítelem, byl čtyřiadvacetiletý velící důstojník letky D. Veterán bitvy o Británii s úctyhodnou řadou stužek vyznamenání netrpělivě čekal na svůj návrat k operačnímu létání. Přestože byl nadšen systémem pro GCD, nebyl příliš spokojen se svým nynějším postavením – tvrdil, že je pilot stíhačky, a ne zatracený řidič autobusu.

S velkým knírem, pečlivě rozepnutou blůzou, na stranu posazenou čepicí a šátkem uvázaným na uzel tvořil téměř karikaturu svého druhu. Věci ještě zhoršovalo to, že si v soukromé škole přivykl afektované líné mluvě s protahováním samohlásek, která zněla podivně i většině jeho krajanů a Američany často mátla. I jemný a dobromyslný Benny Schwartz, který normálně mluvil čistým bostonským přízvukem, vždycky upadl do brooklynského nářečí, když se poblíž objevil Dennis. To dělalo Alanovi radost – z důvodů, které by nepřiznal ani sám sobě. Jeho vlastní přízvuk, obzvláště v napjatých situacích,

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Odstraněno: -

byl totiž hodně vzdálen hřištím Etonu. A navíc tajně žárlil na ty stužky a letecký kříž za odvahu před nepřítelem.

Příčinou potíží byl Patův poslední limerick. V průměru skládal jeden za den. Přestože jen málo se jich dalo opakovat ve slušné společnosti, tentokrát se mu jako zázrakem povedl jeden, který byl zábavný *i slušný*. S přízvukem stěží odlišitelným od přízvuku Dennise Collinse recitoval:

Při čaji jsem vedle vévodkyně stál;
Proběhlo to přesně tak, jak jsem se bál.
Její břicha kručení
Znělo jako skučení –
A všichni mysleli, že to dělal já.

Dokonce i Dennisovi, který měl jen malý smysl pro legraci, by se básnička líbila, kdyby nebylo dvou nešťastných náhod. Za prvé, právě se podával čaj a všichni pili z obvyklých otlučených plecháčků RAF. A za druhé, seděl hned vedle Pata.

„Myslím, že to není vůbec zábavné," pronesl zarputile. Tím k sobě pouze upoutal pozornost a všichni se smáli ještě víc.

„A skutečně, líto mi je, když tohle slyším," odvětil Pat a rychle změnil přízvuk k druhé straně irského moře. „Ale má ubohá matka, těsně předtím, než ji při nepokojích zastřelili, vždycky říkala, že Angličané nedokážou rozumět vtipu."

„Moje matka," řekl Dennis s větší pohotovostí, než mu Alan dosud připisoval, „zase vždycky říkala, že Yankeeové nemohou vidět válku, dokud není téměř u konce a oni nevědí, která strana vyhraje."

„Možná byste vy Angličané *neměli* tolik válek," řekl Pat sladce, „kdybyste trávili méně času hony na lišku a trochu více si dávali pozor na takové gangstery, jako je Hitler."

Tím slovem „gangster" Pat hodně odkryl svou obranu, uvědomil si Alan. Ale Dennis už spotřeboval svoje zásoby důvtipu a této příležitosti nevyužil. Místo toho se rozčílil.

„Udělali jsme víc, abychom zastavili Hitlera, než všichni ostatní! A co se týká toho dávat si na něj pozor, děkujte svým šťastným

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

hvězdám, že jsme v roce 1936 vyvinuli radar. Jediná věc, kterou jste k tomu přispěli vy, bylo jméno.“

Tato ohromná nespravedlnost ťala Pata do živého. „Jakže,“ ohrnul nos, „my máme víc fyziků, kteří pracují v Laboratoři záření, než jich máte vy na celém tomhle všivém ostrůvku.“

„Přesně tak,“ protahoval Dennis slova tím způsobem, který přiváděl ostatní k zuřivosti. „Vy si vždycky pletete kvantitu s kvalitou. Jestliže je to velké, anebo to hodně stojí, pak to musí být dobré. To je americký způsob života.“

„Potíž s vámi, Anglány,“ odsekl Pat, „je v tom, že žárlíte na …“

Odstraněno: …

Jak daleko by tato dětinská hádka zašla, to se nikdo nikdy nedozví. Neboť v tom okamžiku vystoupil ze své malé místnosti na konci dlouhého baráku profesor Schuster, oblečený do své obvyklé uniformy, tvořené kalhotami, rolákem a leteckou bundou.

Bylo to poprvé, kdy ho Alan viděl rozzlobeného. Ve skutečnosti to bylo poprvé, kdy ho kdokoli viděl rozzlobeného. Nevzal si dokonce ani svou hůl a přidržoval se pravou rukou dveří.

Z počátku neříkal nic, jenom na ně hleděl, až se v místnosti rozhostilo náhlé ticho. Potom pravil: „Pojď sem, Pate,“ a Pat šel jako jehně.

Nebyl tam nikdo, kdo by měl vyšší hodnost než Dennis, takže mu nehrozilo pokárání, vypadal však hodně nesvůj a v následující půlhodině jej všichni záměrně a vyzývavě ignorovali.

Zatímco Pat dostával od profesora kapky a Dennisovi všichni vyhlásili bojkot, Alan se obrátil na Bennyho Schwartze, který představoval zlatý důl obskurních i učených znalostí.

„Benny,“ zeptal se, „kdo *skutečně* vyvinul radar? Já jsem si vždycky myslel, že to byl Watson-Watt.“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Benny na něj hleděl jako moudrá mladá sova. „Záleží na tom, co míníš slovem *vyvinul*,“ odpověděl. „Můžete děkovat Watson-Wattovi za skutečnost, že Anglie měla na začátku války nejpokročilejší radar na světě, ale spousta lidí jej *popsala už* dlouho předtím.“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Chvilku přemýšlel, probíral se rejstříkem ve své dobře uspořádané mysli.

„Pokud vím,“ pokračoval, „první přesný popis radaru i se schématem se objevil v jednom hrozném, ale fascinujícím románu science

fiction. Jmenovalo se to *Ralph 124 C 41 +*, a ta slovní hříčka v názvu ti dá dobrou představu o literární úrovni díla. Napsal to americký vynálezce Hugo Gernsbach. Že neuhodneš kdy?“

„No dobrá, kdy?“ zeptal se Alan, jak se od něj čekalo.

„Devatenáct set jedenáct, věř tomu nebo ne,“ odpověděl Benny pedantsky, jako by tím byla celá záležitost vyřízena. A Alan proti tomu nemohl nic namítat.

Pat Connor nebyl s profesorem uzavřen déle než pět minut, ale vystoupil velice krotký a zamyšlený. Trvalo půl hodiny, než se mu vrátila normální veselá nálada. Celé to byla jen epizoda, ale všichni si z ní odnesli poučení.

Ve srovnání s čilým doktorem Wendtem, který někdy budil dojem, že je na několika místech najednou, byl Schuster zdrženlivý a nenápadný, takže ho snadno bylo možno úplně přehlédnout. U nákladáků trávil málo času. Obvykle se zamykal, ponořen do záhadných výpočtů, v malém kumbálu na konci baráku, který mu sloužil jako ložnice i jako kancelář. Vycházel z něj pouze k jídlu a v době krizí. Nebylo však nejmenších pochyb o tom, kdo je skutečným šéfem projektu.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Devátá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Alan už byl u jednotky téměř měsíc, když poprvé dostal příležitost podívat se na svoji práci z hlediska zákazníka. Zatím se mu podařilo udržet v tajnosti skutečnost, že ještě nikdy neseděl v letadle, dokonce ani při zábavním letu za pět šilinků. Až do dnešního dne se mu nenaskytla vhodná příležitost, aby to udělal. Jako většina příslušníků vojenského letectva patřil k těm skromným tučňákům[*)], kteří pomáhali udržovat letce ve vzduchu.

Byl dobrý den k testu, bezvětrné mrholivé odpoledne, kdy silné mraky vytvářely olověnou střechu pouze tisíc stop nad zemí. Dvoumotorový dolnokřídlý Anson právě doplňoval palivo, když Alan následoval kapitána Collinse po žebříku a do stísněného trupu. Uvnitř byly cítit olej, guma a tucet dalších odérů. Alan je sice nedokázal určit, přesto však působily pracovním a uklidňujícím dojmem. Avšak náhle, jak jeho nos rozplétal symfonii vůní, zjistil slabý, ale nezaměnitelný pach, který se nedal zlikvidovat ani pečlivým drhnutím, ani dezinfekcí. Přival mu zpět, až příliš živě, vzpomínky na cesty na palubě *Channel Queen* v době bouře.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Co se děje?“ zeptal se Dennis, když se Alan zastavil ve vchodu.

„Nic,“ zalhal Alan, „vůbec nic.“ Uvědomil si, že nikdy nedostal mořskou nemoc, ani v tom nejdrsnějším počasí. To by snad mohlo znamenat, že jeho žaludek se bude dobře chovat i ve vzduchu.

Pozorně sledoval Dennise, když mu ukazoval, jak se připíná a používá padák, a pak se usadil do sedadla za kanadského praporčíka, který seděl v křesle druhého pilota. V letadle nebyl žádný jiný pasažér. Příslušníci pozemních posádek a operátoři zajišťující GCD sice často vzlétali na lety pro zábavu, když neměli jiné povinnosti, ale dnešní den nesliboval žádné potěšení z letu a Alan měl celou zadní část letadla pro sebe.

Zatímco v kokpitu pokračovala obvyklá rutina, Alan poslouchal přes interkom a snažil se pochopit, co se děje. O podrobnostech létá-

[*)] Přezdívka příslušnic WAAF (*Pozn. překl.*)

Odstraněno:

ní věděl velice málo, nebyla to jeho věc, a dosud se o tom nedověděl o nic víc, než by zjistil kdokoli, kdo se všeobecně zajímá o motory a techniku. Při předletové přípravě mluvil Dennis o klapkách, plnění a otáčkách jako kouzelník, intonující při provádění kouzla, a Alan si přitom uvědomil, jak jeho vlastní technický žargon musí být pro nezasvěcence zcela nesrozumitelný. S jistým uspokojením si uvědomil, že Dennis by byl naprosto zmaten, kdyby ho slyšel plynně hovořit o přebězích, spouštěcích impulzech, svorkách, vrátkování, značkovacích generátorech, hlavních kmitech a všech dalších pitoreskních termínech v živém jazyce radarové techniky.

Alan se příliš nezamýšlel nad tím, proč nemá Dennise rád, avšak jeho antipatie k pilotovi od jeho příchodu k jednotce neustále rostla. Odpor k někomu z lepšího sociálního prostředí tvořil jen jeden ze souhrnu prvků. Dalším, možná poněkud omluvitelnějším, byla žárlivost na úspěšnějšího soka.

Příchod příslušnic WAAF uvedl do pohybu nejrůznější druhy křížových proudů, probíhajících sem a tam v malém světě zabývajícím se GCD. U jednotky nyní bylo šest operátorek – dívkám ještě nebylo dvacet, pouze jedna desátnice byla již třiadvacetiletá stařena. Až na pár výjimek to byla inteligentní a atraktivní děvčata a v některých situacích působila Alanovi těsná blízkost takového množství dospělého ženství, obzvláště v tomto málo osvětleném prostředí, značné napětí.

Odstraněno: -

Nikdy se nedozvěděl jejich celá jména, znal je prostě jako Anne, Daphne nebo Iris. O to, aby se jim dobře vedlo, se starala drobná, ale prudká kapitánka, která je každý den navštěvovala a naslouchala jejich strastiplným historkám. Když se jí někdy zdálo, že se s jejími ubohými děvčaty špatně zachází, udělala hotové peklo.

Špatně se s nimi však zacházelo velice zřídka, ve skutečnosti tomu bylo právě naopak. V plném rozpuku už bylo několik romancí, platonických i jiných. Pat a Howard (Alan si nebyl jist Bennym, který byl pro něj trochu moc tajemný) už měli stálé přítelkyně, a zdálo se, že i většina letců.

Pro Američany, kteří se nemuseli obtěžovat s dodržováním služebních předpisů, to bylo dost snadné, ale kdyby se britští důstojníci stali příliš důvěrnými s příslušnicemi WAAF jiných hodností, bylo by to „chování poškozující dobrý řád a kázeň“. To však zjevně nedě-

lalo žádné starosti kapitánu Collinsovi. Zdálo se, že se považuje za bohem seslaný dar ženskému pohlaví, a flirtoval se všemi operátorkami, až to bilo do očí. Alan ho nejasně a bez důkazů podezíral, že dělá mnohem více než to, neboť často na celý večer mizel z tábora a vracel se s protivným, samolibým výrazem ve tváři.

Žádná z těchto věcí však neměla vliv na jeho výkonnost a Alan mu jako svému pilotovi plně důvěřoval. Teď se před ním táhl široký betonový pás, jehož vzdálený konec se ztrácel v mlžném oparu. Alan cítil, jak je tlačen zády do opěradla, když namáhající se roztřesené letadlo získává rychlost a pohybuje se stále rychleji a rychleji ve snaze dostat se do svého přirozeného prostředí. Než urazili tisíc stop, Alan se už pohyboval rychleji, než kdy v životě cestoval. Jaký to musí být pocit, uvažoval, vzlétat v letadle *s opravdu* vysokým výkonem, a ne pouze ve skromném cvičném stroji.

Ani přesně nerozeznal okamžik, kdy se odlepili od země. Když se přehnali kolem nákladáků pro GCD a vozidel nahromaděných kolem nich, padesát yardů od vzletové dráhy, už stoupali. Tam dole jim někdo mával. Vypadal jako Mac a Alan mu odpověděl, ale ve skutečnosti opravdu neočekával, že ho bude ze země vidět.

Nikdo, dokonce ani inženýři, kteří letiště navrhovali, nemohl znát jeho rozvržení lépe než v této době Alan. Strávil tolik hodin soustředěným civěním na mapy a plány, když diskutoval o problémech s Deverauxem … Bylo tudíž poněkud absurdní, když pocítil mírné překvapení nad tím, že vše je přesně tam, kde to očekával, a že dokáže téměř na první pohled identifikovat hangáry, opravny a ubytovny, přechodné sklady pum a rozčleňovací místa, táborové kino a poddůstojnickou jídelnu – dokonce i barák patřící letce D. Jediná věc, kterou neznal, ležela vpravo od dráhy 140, těsně za obvodovou dráhou. Tam se mohutně budovalo a nikdo se na to neměl vyptávat. Oddělení zemních staveb ministerstva letectví se pustilo do čehosi záhadného a zdálo se, že stavba dostává větší priority, než bylo obvyklé. Už byly hotové velké kruhové objekty, které vypadaly jako základy zásobních nádrží. No, letiště musí používat spoustu paliva. Co je na tom tak záhadného? Alan pustil problém z hlavy. Za chvilku se dostali do první vrstvy mraků a St. Erryn jim zmizelo z dohledu.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Odstraněno: -

Neviděl dál než na špičky křídel a na okně vedle něho se z ničeho nic začaly tvořit proužky deště. Mraky jsou mnohem zajímavější zezdola než zblízka, rozhodl se Alan. Vzpomněl si, že kromě S Sierra se uvnitř této vlhké surové bavlny potulují i jiná letadla. Nastal čas podívat se, co dělá řídící provozu pro GCD.

Náklaďák se ozval hlasitě a jasně na kanálu B a Alan zaslechl, jak je jejich letadlo směrováno na úsek po větru. Ještě pořád stoupali, i když se už dostali do výšky tři tisíce stop a neměli letět výš. Ale dalo se předpokládat, že Dennis ví, co dělá, a Alan to nechal bez komentáře. Přelétal pohledem po přístrojích nacpaných v kokpitu, všímal si jejich údajů, a pokud to šlo, zkoušel si je interpretovat. Na první pohled vypadalo všechno velice složitě, ale on z vlastní zkušenosti věděl, jak rychle se člověk naučí chápat – když už ne ovládat – i nejsložitější kousky technického zařízení.

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Rychlá a úplná změna jej zcela překvapila. V jednom okamžiku se brodili přítmím a sprškou listopadové mlhy, a jen chviličku poté, bez jakéhokoli varování, se dostali do zářivého slunečního svitu. Nad sebou měli jasnou a nádhernou modř neposkvrněné oblohy, dole oslepující moře sněhu, tak jasné, až z toho bolely oči. To že byla ta šedivá, deprimující hrachová polévka, kterou právě vystoupali? Bylo to k nevíře. Tam dole leží Anglie, vlastně celá severní polokoule, už tuhnoucí v sevření zimy. A zde, necelou míli daleko, je ještě léto. Když Alan podržel ruce ve světle, proudícím okny, mohl ještě cítit silný polibek slunce. Připadalo mu to jako celé roky, kdy naposled zažil jeho požehnání.

Nechal svůj zrak toulat se v příjemném kouzlu tohoto zářivého světa, vyhlížejícího tak pevně a neprostupně navzdory tomu, že jej netvořilo nic více než sluneční svit a vodní pára. Tyto hory a údolí, měnící tvary před jeho očima, byly větší a nádhernější než všechny, které kdy viděl na světě dole. Mohl by Himálaj vyvolávat větší bázeň než tyto hory, které se přesouvají nad anglickou krajinou? uvažoval. Je sice pravda, že trvají pouze minuty, než je větry rozeženou a přetvarují, ale dokonce i Himálaj vznikl pouze včera, měříme-li čas životem Země. Skály a mraky jsou pod chladným dechem věčnosti stejně pomíjivé.

Alan obvykle neměl příliš mnoho času na úvahy o tom, co považoval za intelektuálskou filozofii, takže tyto myšlenky pro něj byly naprosto netypické, avšak první setkání s tímto nádherným světem nad mraky bylo tak úžasné, že se na okamžik fyzicky i duševně ocitl ve zcela neznámých sférách.

Kouzlo pomalu opadlo. Mysl nedokáže sídlit ve výškách příliš dlouho a všechno nakonec začne považovat za obyčejné. Po několika minutách už Alan věnoval nádheře kolem sebe jen krátké pohledy. Veškerou pozornost zaměřil na pokyny přicházející rádiem a na úkony, které podle nich Collins prováděl.

Letadlo rychle ztrácelo výšku, když je Dennis naváděl na správnou letovou hladinu, a otáčelo se do linie s dosud vzdálenou přistávací dráhou. Jestliže přístroje, pilot i řídící letu provedou svou práci správně, objeví se už za necelou minutu pomalu se pohybující echo letounu S Sierra na obrazovce radaru přesného systému a převezme je řídící přiblížení.

Letadlo se naklonilo a lesklá střecha světa ustoupila nahoru. Za okamžik už to vypadalo, jako by nebyla nikdy existovala. Na plexisklo bubnoval déšť, všude kolem bylo zimní šero bez slunce a Alanovy nekonečné obzory se smrskly na pouhých několik yardů. Navzdory všemu, co věděl o dovednosti pilota a o vědeckém řízení pohybů tohoto letadla, ochromila ho hrůza z pocitu, že jsou ztraceni. Vědomí, že žádné letadlo na obloze celého světa nemá tak přesně určenou polohu jako S Sierra, mu vůbec nepomohlo. Byla to *teoretická* znalost. Skutečnost tvořila vlhká a převalující se mlha za okny.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Proboha, Bishope, řekl si zlostně, přestaň si představovat to nejhorší. Všechno je pod kontrolou, a ty to víš. Přesto však pocítil obrovskou úlevu, když náhle z přijímače uslyšel, jak známý hlas říká: „Řídící volá S Sierra. Mám tě na přiblížení ve vzdálenosti osm mil. Udržuj nynější výšku a změň kurz o pět stupňů doleva. Opakuji, pět stupňů doleva.“

Alan v duchu viděl, jak se ručičky plíží po stupnicích a sledují pohyby neviditelného letadla. Stala se z něj rozpolcená osobnost, tělo bylo zde nahoře mezi oblaky, ale mozek dole na zemi ve vzdáleném nákladáku pro GCD. Zážitek se nedal docenit. Teď už věděl, s čím se piloti musí vypořádat. Náhle dokázal pochopit, proč někdy nerea-

gují na pokyny řídícího okamžitě, nebo proč někdy udělají pravý opak toho, co se po nich žádá.

Pět mil od přistávací dráhy dostal S Sierra příkaz, aby zahájil klesání normální rychlostí. Dennis ubral plyn a vysoký zvuk motorů se změnil na nižší, ale jinak se nedalo říci, zda se letadlo pohybuje nahoru nebo dolů, doleva či doprava. Mžení stále halilo všechny orientační body a vytvářelo prostředí, pro něž lidské smysly nejsou určeny. Není divu, že než se podařilo vyvinout spolehlivé přístroje, přišlo tolik letadel a pilotů k úhoně.

„Zbývají tři míle," řekl ten klidný a jistý hlas v radiopřijímači. (Je snadné být klidný a jistý, pomyslel si Alan, když si pohodlně sedíš na zemi v teplé, útulné kabince.) Každým okamžikem by měli vyletět z mraků a letiště by mělo být přímo před nimi.

Neviděli však nic, pouze špinavě šedé mrholení, míhající se kolem křídel. Alan pohlédl na výškoměr a se znepokojením zjistil, že nejsou ani tisíc stop nad zemí. Základna mraků musela klesat neobvyklou rychlostí, zatímco oni laškovali ve slunečním svitu. Třeba už mraky sestoupily až k zemi a oni budou muset přistávat úplně naslepo. To už se sice povedlo několikrát, ale Alan se nijak neradoval, že se toho nyní sám zúčastní.

„Zbývají dvě míle," řekl řídící přiblížení. „Jsi hezky na stopě, ale trochu pod sestupovou dráhou. Sniž trochu rychlost klesání."

Beztvará mlha kolem nich se začala protrhávat. Chuchvalce střídajícího se světla a temnoty probleskovaly kolem, jak S Sierra proletěl roztřepanou základnou vrstvy mraků. Na okamžik se objevily lesy a zamžená pole, nepříjemně blízko, a pak zmizely vzadu. Dešťová palba bubnovala do trupu a křídel. Pak byli venku, letěli těsně pod rozcupovanými úpony mraků, jimiž tento vzdušný oceán hledal svou cestu zpět k zemi. A tam,přesně v linii s nosem S Sierra, ležel dlouhý pás přistávací dráhy. Pokud se dalo říci jen podle oka, nalétali přesně na jeho střed, ani vpravo, ani vlevo.

„Půl míle od dosednutí," ozval se řídící přiblížení. „Pokračuj a přelet."

Obrovské identifikační číslo namalované na dráze prokmitlo pod křídlem, jak se betonová dálnice pod nimi odvíjela. Dennis pořád klesal, jako by měl v úmyslu přistát, a Alana napadlo, zda se o to ne-

chce pokusit. Avšak když se dostal na úroveň nákladáků pro GCD, Dennis náhle zatáhl za řídicí páku a zešeřelý obzor rychle zmizel z dohledu. Alan, kterého zatlačila do sedadla spíše neočekávanost zrychlení než jeho prudkost, zahlédl jen na okamžik svou elektronickou říši, než zmizela.

„Pokračuj v nynějším kurzu a vystoupej na tři tisíce stop," nabádal řídící přiblížení. „Přepni na kanál A a potvrď. Přepínám."

Opustil je a předával je zpět řídícímu provozu. V několika sekundách začne navádět F Foxtrot, ale Alan už neuslyší jeho hlas. Opět bude šplhat pryč z deště a chladu po neviditelné dálnici, která vede k létu.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Desátá kapitola

Nadešlo jedno z těch rán, kdy všechno klapalo jako na drátkách. Radarové signály přicházely v plné síle, letadla hezky spolupracovala a navádění probíhala s monotónní pravidelností. Alanova přítomnost nebyla nutná, v případě technických potíží byli na místě Mac a Howard. Alan měl práci v baráku, nedokončené poznámky a nezodpovězenou poštu, nasedl tedy na kolo a vydal se na něm přes letiště domů.

Bylo to trochu komplikované, protože si nemohl zkrátit cestu a jet po přistávací dráze. Velká betonová stuha byla pro cyklisty zakázaná, neboť v kterémkoli okamžiku na ní může někdo chtít přistát. A tak přestože ve vzdálenosti jen padesáti stop ležela nádherná cesta, Alan musel tlačit svůj bicykl několik set stop po mokré trávě, než se dostal na jednu z dalších přistávacích drah. V noci nebo v husté mlze se člověk mohl na letišti snadno ztratit a jezdit v obrovském betonovém bludišti pořád dokola, neschopen najít cestu ven.

Dočasný barák, který se navzdory všem slibům adjutanta základny stal stálou ubytovnou jednotky, byl při Alanově příchodu prázdný. To mu velice vyhovovalo, neboť soukromí tady bylo vzácné a cenné, muselo se využít na maximum, kdykoli se naskytlo. Alan je mohl nyní využít. Už nechtěl déle odkládat odpověď slečně Hadleyové. Psala alespoň dvakrát měsíčně a její poslední dopis přinesl znepokojivé zprávy.

Vyvíjely by se věci jinak, přemýšlel Alan toužebně, kdyby se tehdy *Channel Queen* bezpečně vrátila z Dunkerque? Vázalo se k ní tolik jeho vlastních chlapeckých vzpomínek, že dokázal chápat Kapitánovy pocity. Ten ji znal mnohem déle a daleko důvěrněji.

Channel Queen byla malá loď, tisíc pět set šedesát pět tun, mámeli být přesní, a vedla tichý život bez velkých událostí – až do posledních zářivých okamžiků, kdy se setkala se svým osudem. Každé léto se plahočila od přístaviště k přístavišti se svými šťastnými (a někdy i nepříliš šťastnými) výletníky. Cardiff, Weston-super-Mare, Minehead, Lynmouth, to byly hlavní přístavy, které navštěvovala. Alanovi

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

tato jména kdysi voněla stejnou romantikou jako Bombaj, Valparaiso, Buenos Aires, Mandalay… Někdy, a to si dovolila příliš, se odvážila až k ostrovům Lundy, kde končil Bristolský průliv a začínal hrozivý Atlantik. Za třicet let od doby, kdy poprvé políbila kalné vody Clyde, přinesla radost alespoň milionu lidí. A během tří dnů před svým skonem odvezla na svobodu deset tisíc mužů.

Kapitán ji proklínal dosti často, tvořila však část jeho života a jeho podíl na ní představoval většinu jeho světského bohatství. Teď ležela, tedy to, co z ní zbylo, jako rezivějící kus železa u nepřátelského pobřeží Francie. Alana občas přepadal pověrčivý pocit, že až budou nakonec její fragmenty náhodně rozptýleny po mořském dně, bude to znamenat rovněž konec jejího kapitána.

Problémy začaly už dlouho před Dunkerque. Když nyní Alan pohlížel zpět, uvědomoval si, že Kapitán nikdy nebyl příliš zdrženlivý. Vzpomněl si, že občas se na můstku choval velmi podivně. A potom ta záhadná událost, kdy došlo ke srážce *s Pride of Barry*. Několik týdnů po ní se Kapitán choval velice krotce, zatímco ho každých pár dnů navštěvovali muži s přísným výrazem, kteří si dělali spoustu poznámek. I kdyby to všechno začalo až smrtí Alanovy matky, musela by hlavní příčinou být nějaká fundamentální slabost. Jiní muži ztratili své ženy nebo svoje lodi a neuchýlili se k pití. A teď…

„Mrzí mě, že ti musím sdělit, Alane," říkal pedantský krasopis slečny Hadleyové, „že tvůj otec nám během tohoto posledního měsíce působil hodně úzkosti. Doktor Rogers ho opět vážně varoval, zdá se však, že to nemá žádný účinek. Doufám, že se ti podaří brzy přijet domů, neboť vím, že to jej povzbudí a vytrhne z trudnomyslnosti. Všichni tě pozdravujeme a velmi se těšíme, až tě opět spatříme."

Bylo těžké odpovídat na takový dopis. Bylo vskutku těžké psát cokoliv. Alan nemohl napsat ani slovo o práci, které se věnoval. A nešlo pouze o bezpečnostní opatření – Alan se nyní pohyboval ve světě naprosto nepochopitelném jak Kapitánovi, tak zatvrzelé staré dámě, která se ho ujala.

Která se vlastně ujala jich obou. Alan věděl, že bez působení jejího vlivu by se nikdy nestal důstojníkem. Dohlížela na něj při studiích a dala mu další výchovu, kterou mu místní gymnázium nemohlo poskytnout. Pomohla mu také získat jistý stupeň jistoty a sebedůvěry, i

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Odstraněno: -

když jí nikdy nebude mít tolik jako ti, kteří se narodili z knížecího rodu – jako Dennis Collins.

Přesto si však někdy kladl otázku, zda její vliv byl jednoznačně dobrý. Naučila jej přehnanému respektu vůči „společnosti“ a vůči královské rodině, *jakékoli* královské rodině – dobře věděl, jak by pobavil svoje americké přátele, kdyby byl tak zpozdilý a dal jej najevo.

A především ho tehdy chytila s Elsie Evansovou. Oběma jim tehdy bylo patnáct, a přestože vlastně *nedělali nic*, když se slečna Hadleyová neočekávaně vrátila do domu, bylo zcela zřejmé, že by brzy k něčemu došlo…

Alanovi se při vzpomínce na tento bolestný zážitek ještě teď rozpálil obličej. Slečna Hadleyová neřekla nic. Jen na Alana hleděla se zklamaným zármutkem, který působil silněji než hněv. Na Elsie nepohlédla vůbec.

Když druhý den přijel Kapitán s *Channel Queen*, strávil se svým synem více času než obvykle, což oba přivádělo do rozpaků. Alan asi na ten rozhovor nikdy nezapomene. Pořád vidí otce, jak sedí u velkého psacího stolu a pohrává si s papíry, nastrkanými v zásuvkách. Měl na sobě uniformu (mírně roztřepenou a zmačkanou) a potřeboval oholit, což bylo u něj obvyklé. V mládí musel být docela hezký. Alan ještě občas zahlédl zablesknout se mizející obraz muže, kterého před třiceti roky milovala jeho matka. Kdyby si na sebe dával trochu pozor, mohl by stále ještě vypadat důstojně, až na jeden velký nedostatek. Jeho vodnaté oči se nikdy nedívaly přímo na Alana. Vždycky to vypadalo, že se zaostřují do bodu za jeho ramenem.

Teď byly ještě uhýbavější, když Kapitán říkal: „Alane, myslím, že bys už neměl… eh… vídat Elsie Evansovou. Ona není… eh… ta pravá, s kterou by ses měl stýkat.“

„Ano, tati.“

Nastala dlouhá odmlka. Pak následovalo: „Nemíním, že bys neměl mít přítelkyni, ale měl by to být někdo úctyhodný. Jako například… eh… slečna Wilkinsonová.“

„*Rose Wilkinsonová?*“ vyjekl Alan ve směsici nevíry a hrůzy. Rose byla terčem stálého posměchu místních chlapců, kteří ji překřtili na Slečnu spadávající spodky, přestože neexistoval žádný přímý důkaz, že tato přezdívka sedí. Měla neustále povýšený výraz, připo-

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

mínající velblouda, který právě ucítil nějaký zápach, a zdálo se, že nenávidí chlapce, ať už mají jakýkoli tvar či velikost.

V její prospěch hovořila pouze jediná věc. Její otec byl manažerem největší místní banky. Naproti tomu otec Elsie měl dole v přístavu obchod s rybami a smaženými brambůrky.

Odstraněno: ...

Teď zase upadl do rozpaků Kapitán a hněval se Alan. S nelítostnou jasností viděl myšlenky, které se otci rodily v hlavě. Poznání mu přineslo nejen zlost, ale i hluboké a bolestné hoře. Kapitán Bishop se vůbec nezajímal o synovo štěstí (jen si představte život s Rose!), tím méně pak o jeho morálku. Myslel na Alana pouze jako na prostředek k vylepšení svých vlastních záležitostí.

Alan zapudil hořké vzpomínky a pracně sestavil odpověď slečně Hadleyové. Byl to krátký vzkaz plný nejasných obecností, přání a zbožných varování. Když skončil, uvědomil si důvěrně známý pach, štiplavý zápach hořící izolace. Až do konce života mu zůstane tento pach spojen s Markem I, neočekával však, že se s ním setká zde v ubytovně. Zvedl se ze židle a vydal se hledat zdroj zápachu. Rychle zjistil, že vychází z pokoje profesora Schustera.

„Je tam někdo?“ zeptal se Alan a zaklepal na dveře. Okamžitě mu odpověděl bodrý hlas. „Pojď dál,“ řekl profesor. Alan se zhluboka nadechl a otevřel dveře.

„Právě opravuji rádio,“ vysvětloval profesor Schuster a v jedné ruce držel pájku. „Už mě naštvaly ty jízlivé poznámky řídících přiblížení.“

„To je záslužná práce, profesore,“ uznal Alan. „Byl nejvyšší čas, aby to někdo udělal.“ Rádio už téměř celý týden nefungovalo, což vyvolávalo množství jízlivých poznámek od netechniků. Neuvědomovali si, že muži, kteří trávili dlouhé hodiny zápolením se složitými obvody radaru, neměli chuť opět začínat s něčím podobným, když se konečně dostali na ubikace, aby si odpočinuli. „Ale co to tady smrdí?“

„Nevšiml jsem si toho,“ přiznal Schuster. Ta poznámka Alana nepřekvapila, sám se někdy tak zabral do práce, že si neuvědomoval kouř z opáleného ebonitu a hořící gumy, který se vznášel kolem něj. Avšak tento puch nepřicházel z rádia, jehož vnitřnosti ležely poházeny na stole. Citlivý nos ihned zavedl Alana k blízké zásuvce; když

uviděl, co tam je, vyrazil ze sebe výkřik úzkosti a zloby. Profesorova pájka byla zapnuta do sítě pomocí Alanova vlastnictví, které teď teplem praskalo a vydouvalo se – napájel ji adaptér, který dovoloval, aby Alanův elektrický holicí strojek, určený pro napětí 110 voltů, pracoval na britském vedení o napětí 230 voltů.

Odstraněno: -

Alan se zamračil na provinilého vědce, vytrhl kouřící adaptér ze zásuvky a popálil si přitom prsty. „Profesore!“ vykřikl se směsicí naprosté nevíry a zlosti. „Jaký má ta vaše zatracená pájka výkon?“

„Eh, asi sto wattů.“

Alan si přehazoval adaptér z jedné ruky do druhé jako horkou bramboru a ohromeně zíral na Schustera, který nyní připomínal školáka, přistiženého, jak si prohlíží nemravné obrázky. Nebylo to poprvé, kdy neslučitelnost mezi britským elektrickým vedením a americkým zařízením vyvolala potíže, ale ještě nikdy se nestalo nic tak směšného. Teprve teď Alan plně pochopil Hattonovy poznámky o profesorových praktických schopnostech a ocenil, co měl na mysli Howard, když jednou poznamenal: „Dovedu si poradit se skřítky, *nebo* s profesorem, ale ne s oběma najednou.“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Profesore,“ řekl Alan tónem, který člověk může nasadit, když mluví k retardovanému dítěti, „můj holicí strojek odebírá jenom dvanáct wattů a vaše zatracená pájka bere desetkrát tolik. Je to zázrak, že ten adaptér neshořel. Vy jste ho prakticky přivedl do zkratu.“

„Myslel jsem si, že to bude trvat kratší dobu,“ řekl poněkud nepřesvědčivě profesor. „Myslel jsem, že to vydrží. Nedělej si starosti, seženu ti jiný.“

Alan foukal na horkou umělou hmotu, z níž ještě vycházel praskot, jak chladla. Nedalo se skutečně už nic říci, musel však připustit, že z toho všeho získal příjemný pocit nadřazenosti. Přistihl jednoho z těch spojeneckých elektronických kouzelníků při něčem, co by naplnilo hanbou každého elektrikáře, který kdy slyšel o Ohmovu zákonu.

Alan skepticky pozoroval profesora, jak cpe šasi rádia zpět do skříňky, utahuje pár šroubů a zapíná přijímač. Když bylo za chvíli jasné, že se nic nestane, rozhodl se Alan, že se do opravy pustí sám. Odhadoval, že dokáže osmielektronkový superhet zprovoznit, i když prošel „opravou“ profesora Schustera, asi za deset minut. Získal v

takových věcech značnou praxi jak před nástupem k vojenskému letectvu, tak po něm. Opravit obyčejné rádio byla hračka pro každého, kdo přežil praktickou výuku v Gatesbury, kde bylo běžné, že instruktoři vyndali nějakou životně důležitou součástku z radarového přístroje, obsahujícího dva tisíce součástek, a dali člověku pět minut na nalezení závady.

Téměř okamžitě zpozoroval uvolněný spoj u transformátoru reproduktoru a pevně jej stiskl kleštěmi. Zatímco čekal, až se pájka zase zahřeje, pohlédl na papíry na Schusterově stole, pokryté úplným bludištěm výpočtů. Jeho samolibé uspokojení se okamžitě vytratilo. Na příhodu s pájkou sice nezapomene, už však není tak důležitá.

Schuster zachytil směr jeho pohledu. „Navrhuji Mark II," vysvětloval. „I když vlastně nevím, jestli Mark II bude někdy existovat."

„Co je špatné na Marku I?" zeptal se téměř agresivně Alan.

„Je příliš složitý a neforemný. A já mám nyní spoustu lepších nápadů." Odmlčel se a povzdechl si. „Ale ještě nevím, jestli vůbec dostanu příležitost vyzkoušet je."

„Teď jsme už určitě přesvědčili každého," vykřikl Alan. „Vždyť jsme za poslední měsíc udělali určitě aspoň pět set přiblížení!"

Schuster se trochu smutně usmál. „Obávám se, Alane, že podceňuješ některé důležité faktory, a hlavně setrvačnost v myslích představitelů vojenského letectva. Ale rozhodnutí by mělo padnout velmi brzy. Od svých špionů jsem se dozvěděl, že do dvou dnů se tady má objevit komodor letectva. Pokud dokážeme přesvědčit *jeho*, měli bychom se dostat za poslední překážku."

V tom okamžiku se ozvalo rádio, a než je Alan vypnul, přehlušilo rozhovor. „*My ho přesvědčíme*," prohlásil s jistotou Alan. Byl si zcela jist – nemohl uvěřit, že by všechna tato zručnost, oddanost věci a úsilí mohly vyjít naprázdno.

„Díky za vyjádření důvěry," odvětil profesor, když Alan s rádiem pod paží zamířil ke dveřím. „Vážím si toho." Ještě než Alan vyšel z místnosti, už opět psal a neuvědomoval si přítomnost návštěvníka. Vznášel se jako orel ve sférách, kam se může dostat jen několik lidí.

Ano, to byla dobrá analogie. A Alan přestal myslet na Schusterovu nedostatečnost, když si uvědomil, že orli se vyznačují neohrabanou chůzí, když sestoupí na zem.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Jedenáctá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

„Mimochodem, Bishope," řekl kapitán Deveraux, když spolu po snídani odcházeli z jídelny, „kdy jste měl naposled volný den?"

„Nemám ani tušení," odpověděl Alan. „Ne od té doby, co jsem tady, myslím."

„Dobrá. Mám záležitost, která vám přinese volno. Ve skutečnosti dvě záležitosti. V 16.30 dorazí do Lancestonu komodor letectva Burrows. Musíme na něj udělat dobrý dojem."

„Ano, já vím," přitakal vážně Alan.

Deveraux vypadal překvapeně. „Vaše zdroje informací jsou lepší než moje," zabručel. „Dozvěděl jsem se to před půlhodinou. No, na tom nesejde. Vezměte si nejlepší auto, jaké vám motorová sekce dá, a vyzvedněte ho na nádraží. Cestou se zastavte ve Filey a nechejte tam to tajné vybavení, které se musí vrátit do skladů. Znáte přece postup."

Alan se na cestu těšil. Dostat se na několik hodin ze základny bude docela příjemné. Bez ohledu na nadšení příliš dlouhá práce na stejném úkolu nevyhnutelně vede k únavě. Během posledních pár dnů si Alan uvědomoval, že trpí jistou ztrátou horlivosti, nemluvě o nárůstu vznětlivosti, která už vedla k několika menším výbuchům. Byl dokonce tak zpozdilý, že se začal hádat se seržantem McGregorem o nejlepším způsobu, jak naladit přesný systém, a byl na hlavu poražen.

Existoval však ještě další důvod, proč měl radost z výletu do Filey, jehož echa často obdivoval na obrazovkách radarů. Služební tichou poštou zjistil, že jeden z jeho prvních přátel v RAF tam dělá důstojníka technické služby, a takhle dostal první příležitost k přemostění zanedbatelné vzdálenosti mezi nimi.

Neustále sekýrovaná sekce motorové dopravy dala k dispozici limuzínu, vhodnou pro komodory letectva, a neobvykle elegantní řidičku z WAAF. Byla to nejhezčí a nejupravenější dívka, kterou Alan kdy spatřil, vůbec nevypadala nepořádně a unaveně, což se zdálo být charakteristické pro většinu příslušníků a příslušnic letectva ze sekce

motorové dopravy. Kouzlo však pominulo, jakmile otevřela ústa a promluvila na Alana nejčistší koknejštinou. Rozhodl se, že bude raději sedět vzadu, odkud se na ni může dívat, ale nebude s ní muset mluvit.

Zastavili se na strážnici a Alan si vyzvedl pistoli Webley, neboť tajné zařízení, které dopravoval, bylo tak tajné, že muselo cestovat s ozbrojeným doprovodem. Tím ozbrojeným doprovodem bude on sám, přestože si nebyl jist, jak dlouho by dokázal chránit svůj náklad, kdyby ho náhle obklopili němečtí parašutisté.

Seržant zbrojíř mu vydal pistoli, pečlivě si uložil potvrzení o jejím převzetí a potom se zaměřil především na vysvětlení funkce pojistky. Zjevně měl silné pochybnosti, že by tento mladý důstojník dokázal tak složitou zbraň použít. Alan chtěl nenuceně poznamenat, že při výcviku dosáhl při střelbě na terč pětadevadesáti bodů ze sta, ale rozmyslel si to. Byla by to sice čistá pravda, ale podařilo se mu to pouze jednou.

Když auto vyjíždělo z brány a desátník na stráži svižně zasalutoval, Alan se spokojeně zabořil do polstrování. Připadalo mu divné, že po týdnech zírání na obrazovky radaru a bludiště drátů opět vidí vnější svět. Počasí nebylo tak dobré, jak by si přál, aspoň však nepršelo, a i když právě teď bylo zamračeno, zdálo se značně pravděpodobné, že později vykoukne slunce.

Alan se zájmem sledoval úzké klikatící se cesty ohraničené nízkými zídkami, vybudovanými z kamenů poskládaných na sebe jen tak bez malty. Venkovská krajina vypadala pochmurně a chudě, naprosto odlišně od přátelských úrodných polí, která vídal po většinu života. A přece nebyl ani sto mil od domova. Uvědomil si, jakou proměnlivostí na tak malé ploše se vyznačuje Anglie. Není divu, že Američané ji považují za fascinující, ba že je přímo vyvádí z míry.

Automobil se proplétal cornwallskou krajinou kolem kamenitých jeskyň, z nichž jedna jako druhá vypadala, že by mohla vyprávět o vracích lodí, lupičích a pašerácích, kolem vesnických chalup, které ještě nesly nápisy Čaj se smetanou, přestože ministerstvo výživy zakázalo smetanu už před léty, kolem umělých hor navršených k nebi generacemi horníků, těžících cihlářskou hlínu, a kolem ospalých rybářských vesniček, ověnčených girlandami sítí. Před nimi se nyní

zvedaly štíhlé ocelové stožáry a nižší a masivnější dřevěné věže základny radarového řetězu ve Filey, pozorující vzdálenou oblohu nad Francií.

Alan se u důkladně střeženého plotu prokázal svými doklady a dozvěděl se, že nadporučíka Ronsona najde v bloku R. Ukázalo se, že blok R připomíná velký protiletecký kryt, zpola pohřbený v zemi. Když Alan zaklepal na ocelové dveře, otevřelo se posuvné okénko a podezíravá příslušnice WAAF po něm vyžadovala heslo.

„Nemám nejmenší tušení," odpověděl Alan a uvažoval, je-li tato tajnůstkářská atmosféra opravdu nutná. „Pan Ronson mě očekává. Řekněte mu, že je tady nadporučík Bishop."

Poklop se s prásknutím zavřel, ale za okamžik se otevřely dveře a z pološera se ozval dobře známý hlas Geoffreyho Ronsona: „Pojď dál, ty starý bastarde. Otři si boty a nechej svou sabotážní výbavu venku." Mocně si potřásli rukou a oba se radostně šklebili nad opětným setkáním. Pak Geoffrey vedl Alana kolem rozměrných radarových přijímačů (jak neohrabaně a starobyle nyní vypadaly!) do své malé kanceláře.

„Než začneme klábosit," začal Alan, „rád bych se zbavil krámů, které jsem přinesl. Víš, jak se s nimi má zacházet?"

„Ano, musejí se poslat zpátky na skupinu s našimi vlastními tajnými U/S zásobami."

Alan se zamračil. Jeho jednotka už dávno přestala používat standardní zkratku RAF pro nepoužitelný „U/S" (unserviceable). Vyžadovala příliš mnoho vysvětlování, a i když byla vysvětlena, mohla se citlivých Američanů dotknout. Nemělo však cenu to teď vyprávět Geoffreymu.

„Tak by to mělo být," potvrdil. „Pokud dostanu potvrzení, že jsem ti všechno předal, budu úplně spokojen. Mrzí mě, že tě s tím otravuji, ale u nás nejsou pro takovou transakci příslušné kanály. Sklady Pobřežního velitelství si dokážou poradit *s obyčejně* tajným zařízením, ale tohle je *přísně* tajné."

„To vzbuzuje mou zvědavost. Co je uvnitř?"

„Lituji. To ti nemůžu říct. Prosím, podepiš potvrzení jako dobrý kamarád."

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Ne že bych ti nevěřil, Bishope," šklebil se Ronson a hleděl na balíčky kupící se na jeho stole, „ale chci vědět, co podepisuji. Jak můžu vědět, že v těch krabicích nejsou samé cihly?"

„Jaká smůla," povzdechl si Alan, „že nemám dovoleno nechat tě otevřít je."

„A ještě horší je, že já jsem jeden z těch zatvrzelých typů, kteří nepodepíšou zajíce v pytli. Vypadá to, že jsi vážil celou tu cestu úplně zbůhdarma. Váš důstojník motorové dopravy se bude zlobit. Náš je velice ošklivý, když se mrhá benzinem."

„Mám uloženo bránit tyto balíčky i za cenu vlastního života," uvažoval nahlas Alan, „ale úplně jsem už vyšel ze cviku. Pravděpodobně tě střelím do nohy."

„To je fér," řekl Geoffrey. „Nějaká dovolená by se mi hodila." Rozvazoval motouz na nejbližším balíčku a za okamžik už si prohlížel podivný předmět, který byl uvnitř.

Předmět byl sotva větší než dlaň jeho ruky, tvarem připomínal starobylé měchy. Ploché kruhové těleso z kovu, pomalovaného černou barvou, mělo kolem okraje chladicí žebra. Dvě „držadla" tvořily zatavené skleněné trubice, z nichž volně visely ohebné měděné vodiče, „hubice" na protější straně kruhového tělesa byla rovněž ze skla. Předmět vypadal celkem jednoduše a byl opravdu daleko jednodušší než mnoho elektronek v obyčejném rozhlasovém přijímači, a přece představoval největší tajemství Spojenců – zbraň, která vyhraje válku. Neboť vlny, které dokáže generovat, vymetou německé ponorky z Atlantiku, dovedou bombardéry do srdce Německa a zanechají stopu posledního mizejícího obrazu Hirošimy na obrazovkách radaru na palubě *Enola Gay*.

Geoffrey zamyšleně hleděl na trubici a potěžkával ji v ruce. „Jeden rezonanční dutinový magnetron," oznámil jako provozovatel dražby, ohlašující další kus. „Poněkud opotřebovaný, ale ještě schopný vychrlit pár kilowattů na deseti centimetrech." Slovo „deseti" pronesl s velkým důrazem, jako by vyzýval Alana, aby potvrdil nebo popřel jeho odhad vlnové délky. Avšak Alan mu nepomohl.

„Z tohoto kusu bys už moc nedostal," poznamenal. „Obálka náhle začala propouštět."

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„To tedy ano,“ připustil Geoffrey. „Nějaký nepozorný surovec do ní musel praštit kladivem.“

„Velice nerad to přiznávám, ale přesně to se stalo. Měli jsme jisté potíže, když jsme se jej snažili dostat do vysílače.“

„Zatím mě to zklamalo. Deseticentimetrový magnetron jsem už viděl. Co tady máš ještě?“ Geoffrey dal trubici zpátky do hnízda z pěnové gumy a otevřel další krabičku. Tentokrát překvapením slabě zahvízdl.

„Hm – tak tohle je jiná káva. Řekl bych… no, tři centimetry? Slyšel jsem, že se dostali až tam.“

„Mne se neptej. Já tady nejsem.“

Geoffrey se pozorně díval na malý kompaktní magnetron. Sekci vlnovodu velkou jako krabička zápalek držel mezi palcem a ukazováčkem.

„Pěkné,“ řekl uznale. „Co asi vymyslí příště? Kdybych mohl jeden takový kousek dodat na pevninu starému Adolfovi, musel bych dostat železný kříž s knoflíky.“

Když uspokojil svou zvědavost, zabalil trubici a podepsal Alanovi potvrzení, aniž se obtěžoval s kontrolou ostatních krabiček. I když to vyšlo jen taktak, podařilo se mu nacpat všechny balíčky do trezoru, kam je přechodně uložil. Pak opustili kancelář a zahájili prohlídku Geoffreyho říše. Budila značný dojem, neboť čtyři gigantické věže dominovaly krajině v okolí mnoha mil. Když došli k patě vysílacích věží, Alan zpaměti rychle počítal. Největší anténa na náklaďáku pro GCD měřila čtrnáct stop a vždycky se zdála nevhodně velká, avšak soustava antén, nyní se vznášejících nad ním, se tyčila k obloze do výše tři sta stop…

Byla zavěšena jako prádlo pod prádelní šňůrou na kabelu nataženém mezi dvěma štíhlými ocelovými tužkami, vyváženými na svých hrotech a udržovanými ve svislé poloze sadou kotevních lan. Jak Alan zíral na tu křehkou mřížovanou soustavu, podivoval se, jak vůbec může nějaký člověk pracovat na takovém konstrukčním projektu, anebo dokonce šplhat jako pavouk po lanoví a opravovat antény a jejich napájení. Avšak *někdo* to musí dělat. Tato skutečnost mu připadala téměř tak kouzelná jako samotný radar.

Odstraněno: -

Odstraněno: …

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Geoffrey sledoval jeho upřený pohled. A s hrozivou jistotou Alan přesně vytušil, co mu navrhne.

„Líbilo by se ti vyběhnout nahoru?“ zeptal se Geoffrey. „Zabere to asi patnáct minut a rozhled stojí za to. Budeš na něj dlouho vzpomínat.“

„O tom nepochybuji,“ prohlásil Alan, „ale je to bezpečné?“

„Naprosto. Téměř po celou cestu jsi uvnitř mřížoví, takže nemůžeš spadnout. Dělám to jednou týdně, jenom abych se procvičil. Narostla mi z toho spousta svalů, o nichž jsem ani nevěděl, že je mám.“

„Dobrá,“ souhlasil Alan, nejevil však žádné nadšení. „Ale ty půjdeš první.“

„Jistě, když ti to pomůže. Ale nedívej se na mne, mohla by se ti zatočit hlava. Když budeš šplhat, soustřeď se na příčku před svýma očima a na všechno ostatní zapomeň. Potom se ti nemůže nic stát.“

Vyškrábali se na betonový podstavec pod stožárem, což byl příhradový nosník trojúhelníkového průřezu, na dolním konci ukončený obrovským kulovým čepem, který mu dovoloval volně se kývat ve větru. Bylo to vtipné řešení problému rovnovážného stavu, Alan však nedovolil své mysli, aby se jím příliš podrobně zabývala.

Počkal, až Geoffrey získá dostatečný náskok, a pak začal pomalu šplhat po prostém ocelovém žebříku uvnitř stožáru. Padesát stop nad zemí dospěl k závěru, že na tom nic moc není. Obklopovalo ho kovové mřížoví, které sice bylo otevřené, ale dávalo mu značný pocit bezpečí. Nedbal na kolegovu radu a pohlédl dolů. Musel by vylézt ještě o hodně výš, než by dostal nepříjemný pocit.

Po sto stopách se dostali na trojúhelníkovou plošinu, která ukončovala jednu sekci stožáru, a mohli si pár minut odpočinout. Alan se ani moc nezadýchal, ale povšiml si nezvyklé bolesti v pažích. Nenapadlo ho, že když člověk šplhá po absolutně svislém žebříku, odvádějí ruce významnou část práce.

Na konci druhého úseku ho už paže bolely hodně a velice rád si na plošině ve výšce dvou set stop odpočinul. Posledních několik minut už dodržoval Geoffreyho radu a předstíral, že neexistuje nic jiného než kovový rám bezprostředně kolem něj.

Poslední úsek tvořil výraznou zkoušku. Předloktí ho teď bolela ohavně, i když to z větší části bylo jeho vlastní vinou, neboť lezl po

žebříku se zaujetím, jež nebylo nutné. Zdálo se mu, že uplynula velice dlouhá doba, než se nad ním objevila třetí a poslední plošina. Věděl, že teď se nachází přesně tři sta stop nad zemí. *Kde je však Geoffrey?*

Šok z toho, že na malé plošině nikoho nevidí, jím otřásl. Vysvětlení si uvědomil vzápětí, ale bylo to snad ještě horší. Geoffrey se neobtěžoval zmínit se mu o jedné drobnosti – posledních dvacet stop výstupu probíhalo *vně* stožáru…

Přítelův hlas přiměl Alana pokračovat v cestě. Když to dokázal Geoffrey, dokáže to i on. S touto myšlenkou se vysoukal z rámu stožáru a začal velice opatrně šplhat po poslední části ocelového žebříku. Mezi ním a zemí, která ležela tři sta stop pod ním, nebylo absolutně nic. Kolem žebříku byly sice upevněny kovové obruče, ale jejich rozestup byl asi tři stopy, takže kdyby člověk uklouzl a padal dozadu, bylo tam spousta místa, jímž mohl proklouznout.

Alan nalezl Geoffreyho, jak (možná s vyzývavostí, která nebyla nutná) stojí na šikmé střeše zavalité pyramidy, tvořící korunu pylonu. Jednou rukou nenuceně objímal střední bleskosvod, což byl zřejmě jeho jediný ústupek silám zemské tíže.

Když Alan opět popadl dech a získal alespoň částečně svůj obvyklý klid, začal si připadat, jako by se držel maličkého voru, plujícího na obloze. Nemohl totiž ignorovat skutečnost, že se vrchol stožáru v pohodlných kmitech kývá sem a tam. A ještě záhadnějším jevem, se kterým se člověk buď musel vyrovnat, nebo jej zcela ignorovat, bylo chování velkého ocelového kabelu, upevněného k vrcholku stožáru.

Kabel byl upevněn bezprostředně pod jejich nohama; padal do propasti, vrhal se dolů a pryč v dlouhé řetězovce, vyvolávající závrať. Sto yardů klesal po té hypnotické křivce, která přitahovala oko a lákala tělo, aby ji sledovalo. Pak počal opět stoupat, dokud se zase nedostal do výšky, v níž začal, a spojil se se vzdáleným vrcholem druhého pylonu. Jeho pomalé oscilace, jejichž dokončení trvalo několik minut, připomínaly pohyby, které člověk někdy vidí ve snu. Skutečnost, že by mohl vztáhnout ruku a dotknout se kabelu přímo v bodě, kde zahajuje svou pouť, připadala Alanovi podivně vzrušující, neboť jej jaksi spojovala s prázdným prostorem.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Prostor však samozřejmě nebyl prázdný, neboť z velkého kabelu visela záclona soustavy vysílacích antén, která s ním sdílela jeho pomalé vlnění. Masivní měděné trubice antén visely v prostoru jedna pod druhou jako příčky žebříku a chrlily svůj výkon směrem k pevnině.

„Věčná škoda, že není jasnější počasí," překřikoval Geoffrey kvílení větru v nosnících a lanoví. „Při opravdu hezkém dnu je vidět dál než dvacet mil, dost daleko za Land's End."

Tomu se dalo snadno uvěřit. Když Alan získal dostatek sebedůvěry, aby nechal oči přeběhnout po obzoru, zjistil, že na severu i na jihu se rozkládá moře. Na první pohled bylo jasné, že se nachází na posledním zužujícím se výběžku Anglie, vyčnívajícím do Atlantiku, a to nějak zvýšilo jeho pocit nestability.

„Viděl jsem všechno, co jsem chtěl vidět," prohlásil. Nečekal, až mu Geoffrey odpoví, a nesmírně opatrně se vydal přes okraj plošiny. Prožil hrozný okamžik, při němž ho zalil pot, než jeho noha našla první příčku. Neodvážil se ani dýchat, dokud se nedostal zpátky dovnitř stožáru a nebyl obklopen jeho uklidňujícím ocelovým mřížovím.

Sestup byl obtížnější než cesta nahoru, neboť Alan se neodvažoval pohlédnout dolů, a když nohama hledal příčku pod sebou, jeho už unavené paže se držely žebříku s dvojnásobnou úzkostí. Každý sto stop dlouhý úsek se zdál dvakrát tak dlouhý jako předcházející, avšak nakonec (a zcela neočekávaně) si Alan uvědomil, že žebřík skončil. V nevíře zíral na betonový blok, vzdálený pouze yard, pak prolezl základnou nosníku a seskočil na trávu. Zdálo se mu, že se trávník pomalu kývá sem a tam jako paluba lodi. Musel na několik sekund zavřít oči, než svět znehybněl.

„Pro dnešek toho bylo dost," řekl Geoffreymu, který se k němu za okamžik připojil. „Jsem rád, že veškeré *moje* vybavení má rozumnou velikost a že se při jeho prohlídce nemusím měnit na pracovníka ve velkých výškách."

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Každopádně mě to udržuje v kondici. Starý otec Kruschen by to ocenil."

Oba se zasmáli při společné vzpomínce na dny, kdy ještě byli syroví, nevycvičení příslušníci letectva. „Starý otec Kruschen", který

by vskutku mohl sloužit jako model energického dědečka z inzerátů na zdravotní soli, bylo starší šedovlasé dynamo, jež dvakrát týdně přicházelo do Technického institutu Thomase Corama a provádělo s chlapci tělocvik. Stál tam, proplétal se do kozelce nebo mával svými končetinami jako semafor, zatímco chlapci, jejichž věk činil třetinu jeho věku, klesali a potáceli se všude kolem něj. Jestliže nedokázali zopakovat jeho zkroucení hadího muže, procházel kolem svíjejících se řad a správně umístěným zatlačením či povytažením pomohl svalům a šlachám do poloh, pro jaké je příroda nikdy nepřipravovala. Myšlenka, že touto mlýnicí nyní procházejí druzí, byla příjemná. Alan však musel připustit, že se nikdy předtím ani potom necítil tak zdravě.

Při cestě do jídelny si vyměňovali vzpomínky. Než dokončili oběd, připomenuli si spoustu tváří, opět prožili desítku zapomenutých malérů. Nanovo se snažili neusnout na osamělých hlídkách v nekonečných hodinách před rozbřeskem. Ještě jednou bojovali s dozorčími poddůstojníky a seržanty, navštívili táborové koncerty a představení v kině, vyhnuli se slavnostem v kostele, s úzkostí čekali na výsledky zkoušek, oslavovali povýšení bouřlivými večírky v NAAFI…

Odstraněno: …

Všechny tyto věci prožili společně. Jak však spolu hovořili, ovládl je podivný smutek. Pohrouženi do vzpomínání si uvědomili, jak moc se jejich životy nyní rozešly a jakou malou mají naději, že se kdy opět stanou částí tak sehraného týmu. Na kamarádství těchto dnů, kdy se celá jednotka cítila stejně důvěrně jako jedna rodina, bylo něco jedinečného. Všichni tehdy byli bezstarostní chlapci. Teď se z Geoffreyho i z Alana stali zodpovědní muži pečující o majetek v ceně několika milionů liber, na němž závisí samotná existence jejich vlasti.

Tato pochmurná myšlenka na ně vrhala stín, když si u bezpečnostního oplocení řekli sbohem. Když se člověk dívá příliš dlouho do minulosti, zdálo se Alanovi, je výsledkem vždycky smutek. Teď však nastal čas dívat se druhým směrem. Neboť to, k čemu dojde v příštích několika hodinách, může určit nejen Alanovu vlastní budoucnost, nýbrž i budoucnost systému pro GCD.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Dvanáctá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Komodor letectva Burrows neměl podle všech známek moc dobrou náladu. Možná s tím měla něco společného skutečnost, že vlak měl hodinu zpoždění. Když automobil vyjel z města a začal stoupat k Bodmin Moor, Alan se pokoušel diskrétně zjistit jeho postoj, pokud vůbec nějaký má, vůči GCD, dostal však ze svého spolucestujícího pouze několik jednoslabičných odpovědí.

Projížděli právě pustým úsekem cesty ve vřesovištích, vzdáleném řadu mil od nejbližšího obydlí, když se ozval hlasitý výbuch. Auto sebou smýklo k okraji cesty. Zastavilo se skoro až v příkopu, ale naštěstí se nepřevrátilo, jenom se v důsledku prázdné pneumatiky naklonilo.

Vystoupili z vozu a prohlédli si poškození. Komodor letectva neřekl nic, ale vypadal, že si toho hodně myslí. Alan pociťoval rozpaky i rozmrzelost. Přestože nehodu nijak nezavinil, tohle jistě nebyl správný způsob, jak udělat na důležitého návštěvníka dojem. Záležitost ještě zhoršovalo, že si ani nemohl vylít zlost na řidičce – ta vypadala, že pokud uslyší křivé slovo, rozpláče se.

Odstraněno: -

Aby dokázal, že má situaci pod kontrolou, obešel Alan auto a kopal do tří dobrých pneumatik. Vypadaly plně nafouknuté a měly dobrý vzorek, nebyl žádný zjevný důvod ke kritice. „Je mi to hrozně líto, pane," řekl komodorovi letectva. „Jakmile se dostaneme na základnu, podám stížnost u důstojníka motorové dopravy. Slíbil mi to nejlepší auto, poněvadž jsem mu vysvětlil, jak je vaše návštěva důležitá."

Alan doufal, že se mu současně podařilo zalichotit cestujícímu i distancovat se od debaklu, a hned se cítil trochu lépe. To jim však nepomohlo dát se do pohybu a on za celý život neměnil píchlé kolo. No, bude se o to muset pokusit.

Řidička však měla jiné představy. Už vyhazovala z kufru zvedáky a klíče a zkušeně manipulovala s náhradním kolem. Alan si uvědomil chladně sarkastický pohled komodora letectva a přispěchal, aby jí pomohl, jak to jenom svede.

Chvíli to vypadalo, že řidička jeho pomoc odmítne. Její váhání však nemělo nic společného s jejich hodnostmi, vyplývalo z celkem přesného odhadu Alanovy užitečnosti. Než však mohla něco namítnout, vyndal už Alan rezervní kolo na trávu (uniforma to odnese, ale válka je peklo) a pustil se do díla. Celkově lze říci, že nezpozdil práci o více než o pár minut. Pouze dobrý pozorovatel by si všiml, že se držel vždy o krok pozadu a že postup vlastně řídila řidička. Komodor letectva Burrows byl naneštěstí dobrý pozorovatel.

Za dvacet minut už opět pokračovali v cestě. Alan byl celý pokryt blátem, ale drobná příslušnice WAAF byla stále jako ze škatulky. Pokud při zbývající cestě proběhla nějaká lehčí konverzace, Alan si ji nezapamatoval.

Když dojeli k jídelně, komodor letectva nesvěřil svá zavazadla Alanovi, ale trval na tom, že si je vyndá z auta sám. Avšak když se loučili, trošku zjihl. „Řekněte důstojníkovi motorové dopravy," vyzval Alana, „že tahle mladá dáma odvedla dobrou práci."

„Jistě, pane," odpověděl Alan. „Těším se, že vás ráno provedu po jednotce."

To byla lež jako věž a oba to dobře věděli.

„Někdy přemýšlím o tom," poznamenal Alan příštího rána Deverauxovi, „jestli se po nás chce, abychom cvičili posádky, nebo abychom se věnovali propagační kampani."

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Deveraux se chladně pousmál. „Oboje," prohlásil. „Pokud nezískáme ten správný druh publicity a ještě k tomu na správných místech, nebude mít vůbec žádný smysl někoho cvičit."

„Zjistil jsi něco o našem návštěvníkovi?"

„Dost, aby mi to dělalo starosti. Je to pravá ruka vrchního velitele, co se týká přistávacích pomůcek, a co řekne, to bude mít velký vliv."

Alana překvapilo, že někdo může mít velký vliv na legendárního velitele Velitelství bombardérů, který organizoval větší ničení než Attila a Džingischán dohromady.

Deveraux mrkl na hodinky. „Za třicet minut sem komodora přivedu, takže zkontroluj, že jsou náklaďáky správně v linii, a potom nech letku D vzlétnout. Mimochodem, jaká je meteorologická předpověď?"

„Ne moc povzbudivá. Později dopoledne bude procházet studená fronta a kolem poledne se počasí. může zhoršit, očekává se déšť a náhlý prudký nárazový vítr.“

„No, záleží jenom na tom, jestli počasí vydrží natolik, abychom předvedli pár dobrých navedení. Ach, ještě jedna věc. Sundej kryty z antén, abych mohl komodorovi předvést, jak pracují. Vždycky se vyplatí zaslepit protivníka vědou.“

Když Alan dorazil k nákladákům, které byly umístěny po straně přistávací dráhy 320, zjistil, že postup nastavování už značně pokročil. Počkal, dokud seržant mechanik nedokončil nastavení, a pak převzal vedení. Ještě před několika týdny pro něj neměla spousta přepínačů, ovládacích pák a měřicích přístrojů žádny význam. Nyní znal funkci každého a dokázal jej najít naslepo.

Pozorně studoval obrazovky, rozpoznával vzor odrazů a párkrát otočil sledovacími knoflíky. Ten bod tam vpravo představoval radarový reflektor, který do vzdálenosti tří set stop od přistávací dráhy sám umístil. Přemístil na něj ukazatel. Co říká měřicí přístroj o jeho vzdálenosti? Přesně dvě stě devadesát stop, pouze deset stop mimo. To je dostatečné.

„V pořádku,“ řekl seržantovi, který s obavami postával vzadu. „Pozvěte sem operátorky a řekněte letce D, ať vzlétne.“

Mechanik vyzváněl polním telefonem na řízení letů a nákladák se začal zaplňovat. Jako první přišly tři sledovačky z WAAF. Přinesly si pletení, ale to neznamenalo vyjádření nedůvěry k provozuschopnosti zařízení. I při nejlepším fungování totiž docházelo mezi jednotlivými přibližovacími pokusy k dlouhým přestávkám, kdy dívky neměly nic jiného na práci.

Jako další přišli pracovníci řízení provozu, oba seržanti s výcvikem pro řídicí věž, a pak kapitán, který měl provádět skutečné navádění. Skupina byla kompletní.

Alana vždycky fascinovalo, jak rychle dokázalo těchto šest jednotlivců, tak odlišných svým výcvikem, hodností a vzhledem, splynout v jedinou entitu – v posádku. A samotná posádka se pak jakousi vyšší symbiózou stala součástí složitého stroje, o který pečovala, aniž přitom sebeméně ztratila z lidské důstojnosti. Zde nebylo žádné ponižující, bezmyšlenkovité opakování, které Chaplin zesměšňoval v

Odstraněno: -

„Moderní době“. Tato práce nebyla mechanická, vyžadovala velkou zručnost a porozumění. Žádná dvě přiblížení nebyla stejná a všichni, kteří se účastnili operace, od sledovače k řídícímu přiblížení, museli být připraveni okamžitě se vypořádat s neočekávaným vývojem.

Napjaté mlčení ztemnělého naklaďáku přerušil řev vzlétajícího C Charlieho. Chvíli nato echo letadla vystoupilo z beztvarých světelných skvrn ve středu obrazovek pátracích radarů, jak letadlo stoupalo pryč z letiště. „Mám je,“ řekl řídící provozu. Pak zmáčkl knoflík na vysílačce a pečlivě artikuloval: „Ovčák volá C Charlie. Pokračujte v kurzu 320 a vystoupejte do dvou tisíc stop.“ Ovčák byl vnější volací znak jednotky. Z bezpečnostních důvodů se každé dva dny měnil, i když se Alanovi zdálo, že kterýkoli bystrý německý spojař, naslouchající rozhovoru mezi zemí a letadlem, by dokázal přesně vydedukovat, co se to tady děje, a dokázal by dokonce i odhadnout přesnost systému. Dokud však Fritz sám nevyvinul mikrovlnný radar, bylo by pro něj velice obtížné vytušit, jak se to provádí.

Tohoto vysvětlení se nyní dostávalo komodorovi letectva Burrowsovi, jenž stál před naklaďákem s vysílačem a pozoroval působivé chování antén. Kryty ze dřeva a plachtoviny, které je chránily před rozmary počasí a před zvídavýma očima, byly odstraněny a antény sebou v jasném denním světle mlely sem a tam.

Komodor letectva už viděl stovky radarových a rozhlasových antén, tyhle však byly nejpodivnější, s jakými se kdy setkal. Dlouhá dřevěná koryta, jejichž zakřivený povrch byl pokryt cínovou fólií, vypadala jako přerostlá elektrická kamínka. Azimutální sada se otáčela zprava doleva jako divák na tenisovém utkání, zatímco její vysoká tenká společnice, elevační sada, se kývala od země nahoru do oblak a zpět, jak její neviditelný paprsek propátrával oblohu. V řídicí dodávce se světelné čáry na obrazovkách pohybovaly v přesné synchronizaci s anténami, reprodukovaly v miniatuře podivný svět, který antény sledovaly. Svět, kde nebyl ani den, ani noc, v němž neexistovaly mraky ani mlha.

Deveraux ukončil svou krátkou přednášku o anténách, v níž vysvětlil, jak propátrávají oblohu nejužšími svazky, které člověk dosud dokázal vytvořit. Pak odvedl komodora od pohybujících se antén a řvoucího dieselového motoru do klidného přítmí řídicí dodávky.

Zatemňovací závěsy s lemováním obšitým olovem se líně rozevřely stranou, aby je nechaly projít. Mezi stěnou a třemi sledovačkami z WAAF bylo stěží místo na stání, avšak Deveraux se dokázal naklonit nad jejich ramena a ukázat na hlavní rysy na obrazovce, aniž jim překážel v činnosti.

Přišli ve správný okamžik, letadlo se právě začalo přibližovat. Jevilo se jako ostře ohraničená světelná skvrna na okraji obrazovky. Zatímco ji pozorovali, skvrna se pohybovala. Každým přeběhnutím skenu se posunula o několik milimetrů k zářícímu zmatku, označujícímu letiště. Každé následující zobrazení za ní tvořilo rychle mizející ocas vlasatice, zvýrazňující dráhu letadla na obloze.

Odraz byl nyní ve vzdálenosti osmi mil. Někdy se posunul vlevo, někdy vpravo, jak pilot podle pokynů řídícího přiblížení měnil kurz. A po celou dobu jej tři sledovačky z WAAF udržovaly nabodnutý zářícími elektronickými jehlami, drženými ve správné poloze nepostřehnutelnými pohyby zápěstí na ovládacích kotoučích. Zdálo se, že si dívky vůbec neuvědomují návštěvníky civějící jim přes ramena, v jejich sféře vědomí neexistovalo nic než echo plazící se ke konci přistávací dráhy. Přestože šlo pouze o cvičné navádění za denního světla a dobrého počasí, při němž mohl pilot přesně vidět, kde se nachází, obsluha by nemohla být pozornější, ani kdyby zajišťovala přistání poškozeného letadla v husté mlze. Byli hrdi na svou práci a uvědomovali si její důležitost. Jednoho dne mohou mít ve svých rukách lidské životy, a pokud ten čas nadejde, budou připraveni.

S náhlým cvaknutím relé se obrazy radaru nenadále roztáhly jako obrázky namalované na povrchu nafukovaného balonu. Poslední kritické dvě míle se zvětšily pětkrát, vyplňovaly plochu obrazovky původně zabranou deseti mílemi. Poslední fáze přiblížení bylo nyní možné sledovat na stupnici, která jasně zviditelňovala i ty nejmenší odchylky od sestupové dráhy. Na tomto zvětšeném pohledu při každém přeběhnutí antén poskočily odrazy značně dopředu. Když komodor letectva pohlédl na zobrazení elevace, zdálo se mu, že letadlo ztrácí výšku příliš rychle, měřicí přístroje však ukazovaly, že stroj stále zůstává nad sestupovou dráhou, takže se musel nechat pomýlit velkým zvětšením obrazu.

A potom, během posledních fází přiblížení, si povšiml podivného jevu. Úplně dole na obrazovce se pohyboval duchový odraz, jehož rychlost se rovnala rychlosti letadla. Jak letadlo klesalo, duchové echo se plazilo *nahoru*, zjevně zpod úrovně povrchu. Obě echa tvořila dva zrcadlové obrazy a komodor letectva si uvědomil, že na vlastní oči vidí to, co až doposud znal pouze teoreticky. Pozoroval, jak se samotná země chová vůči rádiovým vlnám jako zrcadlo.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Při tomto malém úhlu tvořila docela dobré zrcadlo. Odražený podzemní obraz byl téměř tak jasný jako obraz plazící se po sestupové dráze dolů, a jak se k sobě neustále blížily, viděl komodor, že nejde pouze o hezký důkaz zákonů šíření rádiových vln. Šlo o nesmírně užitečný jev, neboť velice přesně ukazoval přesnou polohu povrchu terénu – jako čáru půlící vzdálenost obou obrazů. Až tyto obrazy splynou, letadlo přistane.

Odstraněno: -

Při tomto přiblížení však letadlo nemělo v úmyslu přistát. Hlas řídícího přiblížení říkal: „Teď jste tisíc stop od začátku přistávací dráhy. Přeleťte a přepněte na kanál B.“ V témž okamžiku se na obrazovce odraz odlepil od země a v několika sekundách zmizel z okraje obrazovky do slepé oblasti za omezené zorné pole přesného systému. Současně se za stěnami dodávky ozval slabě slyšitelný řev, jak letoun stoupal od letiště a připravoval. se na další přiblížení.

„No, co tomu říkáte, pane?“ zeptal se poněkud příliš úzkostlivě Deveraux.

„Zajímavé,“ ozvala se nezávazná odpověď. „Ale dokážete to udělat pokaždé?“ Komodor letectva mávl rukou kolem skříňové nástavby a ukázal na řadu stojanů se zařízením. „A všechno *tohle*. Jak je to provozuschopné? Je zde příliš mnoho pracovníků obsluhy a jako pilotovi se mi nelíbí vydávat se do rukou někomu, kdo sedí v bezpečí a teplíčku na zemi.“

„Tohle je pouze prototyp,“ vysvětloval trpělivě Deveraux. „Profesor Schuster navrhl operační model, který bude mnohem jednodušší, spolehlivější a nebude vyžadovat tak velkou posádku. A co se týká stanoviska pilotů, no, zdá se, že všem se to líbí. Navrhuji, abyste vzlétl a vyzkoušel si to sám.“

„To zamýšlím,“ odpověděl zachmuřeně komodor letectva. „Viděl jsem příliš mnoho systémů, jež fungovaly bezvadně s piloty, kteří na

ně byli zvyklí, ale se všemi ostatními nestály za nic. Nejprve však budu sledovat ještě několik přiblížení.“

Strávil v řídicím nákladňáku další hodinu a všechna přiblížení, která viděl, byla stejně úspěšná. B Bravo, C Charlie a S Sierra jeden po druhém s monotónní přesností nalétávaly na střed přistávací dráhy.

Právě začínalo třinácté přiblížení, když zazvonil telefon z řízení letu, téměř jako osudové znamení. Deveraux zvedl sluchátko a pak je s rozmrzelým výrazem položil. Z hluboké zkušenosti všichni v dodávce věděli, kolik uhodilo.

„Změna přistávací dráhy,“ oznámil. „Vítr se otočil. Musíme se přesunout na 270.“ Obrátil se ke komodorovi letectva.

„Fakticky nám to přišlo právě vhod, pane. Kdybyste si přál, nechali bychom přistát jedno naše letadlo a odvezli vás k letce D. Než vzlétnete, budeme už v provozu na nové přistávací dráze.“ Suše zakašlal, jako by tím chtěl celou situaci mírně zlehčit a naznačit, že na tom nic není. „Alespoň nám to dá příležitost,“ dodal, „abychom vám ukázali, jak rychle se dokážeme přesunout na nové stanoviště, když je to nutné.“

Netušil, jak moc se změnou větru změnilo i štěstí, přející celé jednotce.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Třináctá kapitola

Na přistávací dráze 270 se dalo pracovat obzvláště snadno. Alan na ní zaměřoval zařízení už mnohokrát a znal její radarový obrazec nazpaměť. Ukazovaly se na něm dvě velké skvrny, které vypadaly jako měňavky, ale byly to hangáry číslo tři a čtyři. Vedle nich byly menší signály, Liberatory parkující na stojánkách. A potom radarové reflektory, které Alan pečlivě rozmístil, aby vyznačovaly linii přistávací dráhy.

Přesun zařízení do nové polohy a jeho zaměření trvaly pouze dvacet minut. S Sierra, nyní pilotovaný komodorem letectva Burrowsem, byl už ve vzduchu a řídící provozu jej sledoval po obloze. Za pět minut zahájí komodor letectva svoje první přiblížení pomocí systému pro GCD. Všechno vypadalo bezvadně, signály přicházely hezky a kapitán Arnold Evans, který prováděl navádění, byl nejlepší řídící přiblížení, ihned za doktorem Wendtem. Pokud se Mark I bude chovat, jak se patří, a komodor provede přesně to, co mu řídící přiblížení řekne, nebude třeba dělat si s ničím starosti.

„Je na úseku, kde má boční vítr," zavolal řídící přiblížení na děvčata v zadní místnosti. „Za dvě minuty byste ho měly uvidět."

„Mám ho!" vykřikla stopovačka elevace. „Devět mil daleko !"

Alan nahlédl dívce přes rameno. Ano, bylo tam pěkné vypasené echo, v naprosto správné výšce. Za okamžik se objevilo také na azimutálním zobrazení. I v této vzdálenosti bylo už docela dobře vyrovnáno s přistávací dráhou. Bude to jednoduché jako facka.

„Vezmu si ho," řekl řídící přiblížení, když se echo přiblížilo na šest mil. Zapnul vysílačku a zahájil známý rutinní postup: „Ovčák volá S Sierra. Pokračujte na kurzu dva sedm nula. Slyšíte mě? Přepínám."

„Slyším vás hlasitě a jasně," ozval se hlas komodora letectva. Zněl poněkud zmateně? Alan si nebyl jist. Ale teď se nedá nic pokazit – zaměření je překrásné.

Řídící přiblížení měl úplně lehkou práci. Přestože letadlo reagovalo na příkazy poněkud opožděně, poslední tři míle nepotřebovalo vů-

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

bec žádnou korekci. Alanovi, který sledoval obě zobrazení najednou a byl v tom teď už docela dobrý, se echo zdálo téměř jako přilepené k sestupové dráze.

„Teď jste tisíc stop od začátku přistávací dráhy," řekl řídící přiblížení a vydal poslední příkaz: „Pokračujte a přeleťte."

Echo však nic takového neprovedlo. Místo toho, aby ještě jednou vystoupalo na oblohu, se blížilo víc a více k zemi. No, to je pilotova věc, neboť nyní letí vizuálně a může přesně vidět, co dělá. Bylo to však trochu překvapivé a Alan podal zprávu řídícímu přiblížení, který už odpočíval.

„Myslím, že při tomto přiblížení přistává. Dostal povolení od řízení letů?"

Kapitán Evans rozmrzele a překvapeně odpověděl: „Ne, nedostal. Měl by vědět, že ho potřebuje. Možná měl potíže s motory."

„No, už je dole. Vypadá to na docela hladké dosednutí."

Klesající radarový signál splynul s odrazy od země a rychle se valil po přistávací dráze. Za několik sekund dorazí k nákladákům a zmizí z obrazovky radaru, protože se dostane do slepé zóny za anténami.

Řídící přiblížení sáhl po mikrofonu a stiskl vysílací tlačítko. Pokud u letadla nedošlo k závadě, neexistoval důvod, proč by pilot, ať má jakoukoli hodnost, neměl respektovat standardní operační postupy. Kapitán Evans nikdy neměl příležitost udělit výtku komodorovi letectva a docela se na tento zážitek těšil.

„Ovčák volá S Sierra," řekl. „Slyšíte mě? Proč jste přistál? Přepínám."

Chvíli trvalo, než ve sluchátkách uslyšel odpověď. Když přišla, byla překvapivě slabá a i na radiotelefonním okruhu se špatnou věrností přenosu z ní sršela nevole.

„Nevím, co si myslíte, že děláte," vyprskl vzdálený a navztekaný hlas komodora letectva Burrowse, „ale právě teď jsem asi pět mil od pobřeží, kdesi nad průlivem La Manche. A kdybych udržoval rychlost klesání, kterou jste mi udával, byl bych touto dobou pod vodou. Byl jsem jenom sto stop nad hladinou, když jsem přestal klesat. Vracím se na letiště a budu žádat o povolení přistát vizuálně. Přepínám a KONEC."

Poslední dvě výbušné slabiky ještě zněly řídícímu přiblížení v uších, když se řídicí dodávkou rozlehl řev velkých motorů. Když kolem nich roloval těžký bombardér, který právě přistál bez nejmenší pomoci od zařízení pro GCD, stačila člověku i minimální znalost letadel, aby si uvědomil, že nevelký dvoumotorový Anson nedokáže způsobit *takový* hluk.

V tichu, které následovalo, pronesla stopovačka elevace nejpřebytečnější poznámku celého dne. „Víte, pane," řekla ještě oněmělému Alanovi, „*opravdu* jsem si myslela, že to echo je na S Sierra trochu velké."

Dodatečný rozbor proběhl v malé kanceláři profesora Schustera. Přestože atmosféra byla přesycena těžkými chmurami, neozvala se žádná obvinění. Nikdo z Američanů neprohlásil: „Kdybychom jenom přiblížení prováděli my…" To by však bylo proti základním pravidlům, hlavním účelem předvádění přece bylo dokázat, že zařízení pro GCD nepotřebuje ke svému provozu tým složený ze samých kandidátů věd.

Bylo naprosto zjevné, co se stalo, a rychlá kontrola u řízení letu potvrdila okamžitou diagnózu všech, kteří pracovali v náklaďáku. Někde na svém okruhu v oblacích S Sierra prolétl asi míli od Liberatoru, který se vracel domů po skončení úkolu, a obsluha GCD obě echa zaměnila. Operátorky si myslely, že sledují S Sierra, a zatím začaly sledovat jiné letadlo. Liberator prováděl normální přistání za dobré viditelnosti, nebylo tedy divu, že radar ukazoval výtečné přiblížení. A ubožák S Sierra, ponechaný ve zcela jiné části oblohy jen vlastním schopnostem, byl vážně ujišťován, že je pěkně naveden na přistávací dráhu, pouze půl míle od dosednutí, zatímco po celou dobu rozhořčený a udivený pilot zíral na otevřené moře…

Profesor Schuster, oděný do letecké kazajky podšité vlnou, která mu tvořila víceúčelovou ochranu proti britskému počasí a britským vytápěcím systémům, seděl tiše za svým stolem, zatímco Deveraux mu chrlil smutný příběh do uší. Nejevil žádné známky starostí, zklamání ani vzteku. Vskutku, mohl stejně dobře naslouchat některému ze svých studentů, který vysvětluje, jak se fyzikální pokus nepovedl. Což v jistém smyslu nebylo daleko od pravdy.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: …

Odstraněno: …

„Pokud má systém nějakou slabost," řekl, „je jenom dobře, že jsme ji objevili. I když bych si přál, aby k tomu došlo v nějakou jinou dobu. Stojíme před jednoduchým technickým problémem. Musí tudíž existovat jednoduché technické řešení."

Schuster si přitáhl velký notes a začal jej plnit úhlednými náčrty.

„Slabý bod je *tady*, těsně předtím, než začne konečná fáze přiblížení. Řídící provozu má letadlo na obrazovce a navádí je do přímky s přistávací dráhou. Děvčata v zadní místnosti se dívají na svoje obrazovky a vidí, jak se echo blíží. Jak mohou mít jistotu, že je to stejné echo? Devětadevadesátkrát ze sta tomu tak bude. Dnes, bohužel, nebylo."

„Víš," ozval se Hatton, „přemýšlel jsem o tom už dávno, ale došel jsem k závěru, že riziko je příliš malé, než abych se s ním obtěžoval. No, mýlil jsem se. Statistika nás dostala."

„Když se ti nelíbí tvoje šance ve hře," poznamenal Benny, „existuje způsob,jak je zlepšit. Můžeš si označit karty."

„To je odpověď," zvolal doktor Wendt. „Na echo, které nás zajímá, musíme dát značku. Může to být cokoli – šipka, kroužek, X. Stačí, když to odliší *naše* letadlo od všech ostatních, která se potulují kolem."

„Nemáme už dost elektronických značek, které zaneřád'ují obraz?" zabručel Deveraux.

„Stačí, aby tam byla jen pár sekund, jen tak dlouho, než vyhledávací systém předá letadlo přibližovacímu. Pak se může zase vypnout."

„Benny má pravdu," řekl profesor. Tužka mu už běhala po papíru, zaplňovala jej čtverečky a malými obdélníky a spojovala je mezi sebou.

„Tohle by mělo stačit," řekl napůl pro sebe. „Spouštění z centrály osciloskopu, proměnné vrátkování, omezovač, směšovač, katodový sledovač. Tady to máš, Howarde, podrobnosti můžeš doplnit sám."

„Byl bych rád, kdyby byl někdo tak laskav a přeložil mi to," stěžoval si kapitán Evans, jemuž se povedlo protlačit se zezadu. „Zabrání mi to dělat ze sebe blbce a navádět komodory letectva do moře?"

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Uvidíš, co to dělá, až to postavíme," odpověděl Schuster. „Ale obávám se, Arnie, že zatím ještě nikdo nevynalezl obvod, který může člověku zabránit dělat ze sebe blbce."

Náhodou se v tom okamžiku setkal s Alanovým pohledem a byl natolik slušný, že se zarděl.

Elektronický inženýr, myslel si Alan, když pomáhal Howardovi shromažďovat drobné součástky, má mnohem snadnější život než inženýr zabývající se mechanikou. Ten, ubožák, musí udělat přesné výkresy, poslat je do mechanické dílny a potom čekat řadu dnů nebo týdnů, než se mu výrobek vrátí.

O kolik jednodušší je to v tomhle oboru! Načrtnete obvod, vezmete si potřebné odpory, kondenzátory a elektronky ze skladu a pak si je pospojujete sám. První model obvykle připomíná vrabčí hnízdo a zřídka kdy funguje, ale trvá jen pár minut vyměnit součástky a zkusit to nanovo. Osciloskop, ten důležitý přístroj, bez kterého by byl technik u radaru úplně slepý, ukáže přesně, co dítě vašeho mozku dělá. Na obrazovce můžete vidět, co se stane, když nastavíte ovládací prvky, a na první pohled vidíte, zda věci zlepšujete, nebo zhoršujete.

„Už je to všecko," prohlásil Howard a odškrtl si na seznamu poslední položku. „Ale pořád nevím, kam to udělátko strčíme, i když se nám podaří je rozhýbat. V žádném stojanu není místo."

„Mohli bychom to nacpat pod stůl řídícího přiblížení."

„A dostat od něj vynadáno, až se o to praští do kolena? Tam ne, pokud bude vyhnutí. Nějak to zvládneme, i kdybychom to museli nacpat pod prkna v podlaze."

Howard byl vždycky optimista. Když radarová zobrazení náhle zmizela z obrazovek, už mnohokrát pomohlo udržet morálku jeho zvolání: „Nedělejte si starosti, já to dám za chvíli do pořádku!" Přestože upřímně přiznával, že byl nejhorší matematik, který kdy vystudoval na MIT, byl to brilantní praktik – obvodář. Věděl přesně, co se děje v mnoha kilometrech drátů, které tvořily složitý nervový systém Marku I, a precizně rozuměl tomu, co dělá každá z jeho pěti set elektronek. Jeho krajané ho označovali za „roztěkaného ztroskotance". Toto spojení zůstávalo Britům záhadou, až jim nakonec Pat vysvětlil, že roztěkaný ztroskotanec je produktem Technické univerzity v Ge-

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

orgii – „obskurní jižanské výchovné instituce, v níž byl Howard uvězněn, než utekl na MIT. Ještě má na sobě stopy po řetězech“.

Malá dílna a současně sklad, kde se prováděla většina oprav a změn pro systém GCD, byla právě opuštěná. Nebyli tam žádní radiomechanici, tajně stavějící soukromé rozhlasové přijímače ani plnící si podomácku vyrobené zapalovače, Alan a Howard ji měli jenom pro sebe. Když čekali, až se jim nahřejí pájky, otevřel Alan téma, které ho trápilo stále více a hlouběji už od doby, kdy se připojil k jednotce.

„Howarde,“ zeptal se, „co profesora popohání? Já mu prostě nerozumím.“

„Co tím myslíš?“

„No, tuhle nechal prakticky vyhořet můj adaptér k holicímu strojku, když se z něj pokoušel napájet pájku. Můžu ti říct, že jsem z toho dostal parádní šok.“

„Vsadil bych se, že prófa taky, když jsi ho u toho přichytil.“

„Nezdálo se mi, že nějak zvlášť velký. Jenom se omluvil a slíbil, že mi sežene nový. Ještě to neudělal.“

„Nedělej si starosti, udělá to.“

„*S tím* si starosti nedělám. Nedovedu však pochopit, jak člověk, který vynalezl GCD, může být tak nepraktický. A přitom současně dokáže udělat takovou věc, jakou předvedl dnes odpoledne, když načrtl tenhle obvod. On *skutečně* vynalezl GCD, že je to tak?“

„On ho vynalezl,“ řekl rozhodně Howard, „doktor Wendt ho navrhl a my jsme ho postavili. Samozřejmě to nebylo tak úplně prosté, ale v obecných rysech to platí.“ Několika tahy pilníku očistil pájku a lehce se jí dotkl kouskem cínu. Roztavený kov se rozlil po horké mědi do lesklého zrcadla jako tenká vrstva rtuti.

„Pustíme se do té desky... Přišrouboval jsi na ni patky pro elektronky? Prima. Myslím, že začneme odtud.“

Člověk vždycky s potěšením pozoruje skutečného odborníka při práci, i když nerozumí jeho řemeslu. Alan se sice považoval za dosti dobrého praktika, musel však připustit, že nedosahuje Howardovy třídy. Pod jeho zručnými prsty začal obvod vyrůstat jako část abstraktní sochy. Zdálo se, že i bez pohledu na schéma ví, kam to

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

všechno vede. A zatímco pracoval, mluvil svým měkkým jižanským přízvukem, ne nepodobným Alanovu.

„V tomto týmu je pouze jeden člověk," říkal Howard, „který ti může skutečně hodně říct o prófovi, a to je Benny. Oba dva jsou matematici. My ostatní jsme jenom hloupí inženýři, kteří si otloukají kotníky na chodníku. Samozřejmě, skutečně *čistí* matematici by ti řekli, že profesor Schuster je pouze matematický fyzik, ale já myslím, že s tou odlišností si nemusíme dělat starosti.

Až do války byla veškerá jeho práce čistě teoretická – atomová fyzika, nic, co by mělo praktický význam. Podej mi, prosím, ten dvacetikilový potenciometr. Díky. Pak, brzy po Pearl Harboru, ho shrábla Laboratoř záření. Jednou z našich velkých prací tam byl vývoj protileteckého radaru, který by automaticky sledoval letadlo a pilot by mu nemohl uniknout ze svazku bez ohledu na to, jak by se kroutil a otáčel. No, postavili jsme ho. Jednoho dne ho profesor pozoroval při akci a sám pro sebe si řekl: 'Když radar může *tak* přesně sledovat letadlo, aby je pomohl sestřelit, proč nemůže dělat něco užitečného, třeba pomáhat při přistávání za špatného počasí?' Vypadá to jako samozřejmý nápad, souhlasíš? Ale musel na něj poprvé přijít profesor.

Takže přemluvil Laboratoř záření, aby udělala test. Ten se zdařil, a to vedlo k přístroji Mark I. Hned od začátku jsme ho považovali jenom za experimentální kousek, chtěli jsme jen otestovat základní princip, ale potom se u nás objevil Ted Hatton a všechny nás unesl. Poslali jsme Mark I přes moře na mateřské letadlové lodi s ozbrojeným doprovodem a označený jako přísně tajný…"

„Ano," přerušil ho Alan. „Slyšel jsem, jak byl vycpaný skotskou a nylonkami."

„Ach, tys to tedy věděl? Když jsme se dozvěděli, že se dokázal vyhnout německým ponorkám, přiletěli jsme Clipperem, abychom se k němu připojili. Bob Hope a jeho parta byli na palubě, a když jsme dorazili do Shannonu, čekalo nás takové přivítání, že Bob prohlásil: 'Myslím, že jsme kvůli vám měli dělat větší rozruch.' Třeba mu jednoho dne budeme schopni říct, čeho se to týkalo. Tak jsme se sem tedy dostali. Ještě máš nějakou otázku?"

„Myslím, že ne, alespoň pro teď."

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Obraz se začal zaostřovat, i když ještě zbývalo hodně věcí, které zůstávaly nejasné. Avšak Alan si poprvé začal uvědomovat rozdíl mezi muži jako profesor Schuster a doktor Wendt.

Doktor Wendt byl ohromně všestranný. Neexistoval technický úkol, který by nedokázal brilantně provést. Alan mohl sledovat každou podrobnost jeho výkonu a být jím patřičně oslněn, neboť Wendt pracoval ve světě, jemuž Alan mohl úplně porozumět.

Na druhou stranu do Schusterova světa mohl Alan jen stěží nahlédnout, tím méně pak do něj vstoupit. Většinu věcí, které dokázal doktor Wendt, by Schuster pravděpodobně mohl udělat také, kdyby to bylo třeba, ale nedokázal se tím obtěžovat. Měl na mysli důležitější věci. Pouze v jednom okamžiku, kdy vypnul a chtěl se uvolnit, si začal bez většího zaujetí hrát se skutečným hardwarem – s katastrofálními výsledky, jichž se Alan stal svědkem.

Doktor Wendt byl vysoce schopný inženýr, který vždy bude špičkou své profese, ale profesor Schuster se v roce 1950 stane nositelem Nobelovy ceny. Oddělovala je nezměřitelná propast mezi výtečným talentem a prostým géniem.

Odstraněno: -

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Čtrnáctá kapitola

Potíže nikdy nepřicházejí samotné, pomyslel si Schuster, když po-třetí četl spěšný telegram.

„Co si myslíš, že to znamená?“ ptal se úzkostlivě doktor Wendt. „Přece nás Burrows nemohl torpédovat takhle rychle.“

Schuster pohlédl na čas odeslání na blanketu telegramu a zavrtěl hlavou. „Pokud ano, tak to je tedy rychlík. Ale nakonec je to dobrá myšlenka, vydat se do TRE. Třeba dokážeme poopravit díry v plotě. Jestli nás podpoří Velký náčelník, můžeme trumfnout našeho přítele komodora letectva několika generály.“

Cigaretová špička doktora Wendta, která visela ve velice pokleslém úhlu, se o několik stupňů zvedla. „Dennis se na nás bude zlobit,“ poznamenal, „jestli požádáme o letadlo přes víkend. Letka D si zvykla na vedení pětidenní války.“

„Letka D má smůlu,“ odpověděl zachmuřeně profesor. „Jestli nebudeme před setměním v TRE, budou padat hlavy.“

Letka však byla připravena, i když se samozřejmě ozývalo bručení o dovolenkách na konci týdne. „Ano,“ řekli pilot i navigátor nedůtklivě, „my *víme*, že je válka. Ale tohle je cvičná jednotka, tak proč propuká taková panika?“

Schuster sledoval, jak St. Erryn zůstává za nimi, a uvažoval o tom, že by si sám přál znát odpověď. Jakmile vzlétli, ujal se řízení. Byl nyní příliš důležitý na to, aby létal sám, a měl to výslovně zakázáno, ale před válkou tvořilo létání jeho hlavní způsob odpočinku. Když cítil v nohách a v prstech tah a tlak neviditelných vzdušných sil, pociťoval úplné štěstí. Jízda na bujném koni musí přinášet podobné pocity, ale jízda na koni byla pro jeho křehké tělo příliš nebezpečná. Místo toho měl v konečcích prstů půl tisíce koní.

Věděl naprosto dobře, proč potřebuje tuto formu rekreace, a necítil hořkost vůči osudu, který mu znemožnil provozovat všechny jiné sporty. Byla to náhoda, která měla mnoho kompenzací. Nikdy by se nestal tím, čím je, bez těch dlouhých roků, kdy jenom ležel v posteli nebo ve vaně a stále jen četl, četl, četl… (Kolik jenom knih zničil ve

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

slané vodě místnosti vodoléčby! No, vyplatilo se to. Knihy jsou určeny k používání.)

Tři tisíce stop dole mu padlo do oka něco podezřelého. Na otevřené pláni stál osamoceně kruh kamenných sloupů, špinavě šedých v kalném světle tohoto zamračeného odpoledne. „Co je k čertu *tohle?*“ zeptal se Schuster pilota a ukázal palcem k zemi.

„Stonehenge, samozřejmě,“ přišla okamžitá odpověď. „Myslím, že u vás nemáte nic *takhle* starého.“

Na Schustera to udělalo dojem. Naklonil letadlo do velkého kruhu, zaregistroval obrazec obrovských kvádrů a přemýšlel, jak se je podařilo postavit. Tváří v tvář takové starožitnosti se jeho vlastní problémy náhle zdály být přechodné a banální. Za tisíc let ode dneška budou tyto monolity stále ještě vzdorovat živlům, zatímco jediným záznamem o jeho existenci bude pár článků v prachnivějících vědeckých časopisech.

Ne, to není pravda. On už udělal svůj záznam v dějinách – ve *skutečných* dějinách, nikoli v krátkozrakém vyprávění s nasazenými klapkami na očích, které zaznamenává pouze činy generálů a politiků. Byl částí, a to ne malou, sil, tvarujících budoucnost.

Štábní automobil čekal na letišti a po pár minutách už vjížděli do malého provinčního města, které by se určitě stalo jedním z hlavních terčů *Luftwaffe*, kdyby jenom Hitler věděl, co v něm sídlí.

Malvern College zvenku stále vypadala jako typická anglická soukromá škola, avšak nikdo z jejích starých žáků nebo profesorů by nyní nepoznal její vnitřek. Třídy a sály byly přecpány podivným zařízením, jehož většina ještě nebyla dokončena, nebo už procházela procesem demontáže. Dráty, měřicí přístroje, obrazovky a elektrické motory se povalovaly na lavicích a stolech. Kolem tabulí pokrytých hieroglyfy, týkajícími se radaru, postávaly skupinky mlčenlivých mužů, kteří vymýšleli ještě nezrozené zázraky. Modely experimentálních antén se s podivnými pohyby otáčely, kývaly a poskakovaly. Méně identifikovatelné přístroje sledované úzkostlivými pohledy svých vynálezců, prováděly ještě podivnější věci. Majoři vojenského letectva, fregatní kapitáni královského válečného loďstva, generálové osmé armády vojenského letectva Spojených států, civilové kouřící

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

dýmky a poručíci královských inženýrů se dohadovali o technických otázkách a vůbec nebrali ohled na služby a hodnosti.

Schuster navštívil Telekomunikační výzkumné zařízení (Telecommunications Research Establishment – TRE) už mockrát, ale tohle místo ho nepřestávalo fascinovat. TRE bylo jedinečnou institucí a Němci by je nikdy nedokázali pochopit. Co by si asi pomysleli o jeho slavných „nedělních sovětech“, kde se problémy uplynulého týdne propíraly v diskuzích tak demokratických, že nejskromnější laboratorní technik bez nejmenších skrupulí řekl nositeli Nobelovy ceny, že povídá nesmysly? V Německu by trvalo celé týdny, než by se uctivá oprava dostala k uším Herr doktora profesora. Zde fungovala zpětná vazba téměř okamžitě.

Celé generace chlapců se kdysi třásly před těžkými dubovými dveřmi, na nichž nyní viselo označení LABORATOŘ ZÁŘENÍ – styčný důstojník. Schuster zaklepal, uslyšel odpověď pronesenou známým hlasem a vešel dovnitř.

Dean Walters vypadal v ředitelově kanceláři naprosto jako doma, jak skutečně měl vypadat. Ve své době řídil dvě z největších univerzit v Americe, avšak nyní měl poněkud větší zodpovědnost. Přestože udělal pouze jeden důležitý objev, a to už před dvaceti roky, znal ho každý vědec ve Spojených státech. A říkalo se, že to platí i naopak.

„Jsem rád, že vás vidím, Carle, Alexi,“ uvítal je. „A je mi líto, že jsem vás musel povolat tak nakvap… obzvláště v této situaci.“

„Takže jste už slyšel, jak jsme snesli vejce před bombardérem komodora Burrowse?“ zeptal se bez překvapení Schuster. Už dávno ho přestala udivovat účinnost špionážního systému Velkého náčelníka. Díky síti loajálních kolegů a bývalých studentů věděl o všem, co se děje ve všech sektorech vědecké frontové linie. To se samozřejmě předpokládalo, avšak on to obvykle věděl ještě dříve, než k němu dorazila oficiální hlášení.

Dean Walters dlouze popotáhl ze slavné dýmky, která zodpovídala za jeho přezdívku. „Ano, slyšel jsem o tom,“ odpověděl pomalu. „Ale nepozval jsem vás kvůli projektu GCD. Nebude se vám to líbit, ale vyskytlo se něco většího, mnohem většího. Oba dva se vracíte do Spojených států, jakmile si sbalíte svoje věci.“

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Odstraněno: …

Nastala dlouhá odmlka. Potom si Schuster vzdychl a odpověděl: „No, čekal jsem to. Doufal jsem však, že se nám podaří prosadit GCD, než nás shrábnou.“

„Kdo nás shrábne?“ zeptal se Wendt.

„Použij svou hlavu, Alexi,“ odpověděl mu Schuster. „Existuje pouze jedna věc větší než radar, a ty víš, co to je.“

Velký náčelník neřekl nic, přestože z jeho dýmky vyšla celá řada kouřových signálů.

„Ale co se stane s GCD?“ chtěl vědět Wendt, rozzlobený a zklamaný. „Jestli teď odejdeme, můžeme ztratit všechno. A kromě toho, vím toho zatraceně málo o izotopech uranu a záleží mi na nich ještě méně.“

„Pak se naučíš sakra hodně, a to velice rychle,“ řekl ostře Dean Walters. „A co se týká GCD, Carlova práce je v podstatě hotová. Nemůžeme ho už déle používat jako obchodního zástupce, který se snaží prodat svůj výrobek službám. Hatton a chlapci můžou pokračovat bez vás obou. Není to pravda?“

„Ano, je,“ připustil trochu zdráhavě Schuster. „Ale Mark II – výrobní model…“

„Všechny základní myšlenky jsou ve zprávě, kterou jsem od tebe dostal. Od teď je to už jenom otázka technického řešení. A můžete projekt pořád sledovat, až se dostanete do Los Al… do Spojených států.“

„To je právě ono,“ řekl nešťastně Schuster. „Bude *existovat* projekt, když nás odvoláte? Můžete udělat něco, aby se podařilo neutralizovat Burrowse? Dovedu si představit, co právě teď na Velitelství bombardérů říká.“

„Dělám, krucifix, co můžu,“ řekl Walters. „Ale právě teď vedeme s chlapci od bombardérů svou vlastní malou bitvu. Právě jsme podali nové návrhy na navigační pomůcky a přitom jsme se zmínili o žalostné přesnosti jejich nynějších zaměřovacích postupů. A víte, co nám vrchní velitel odpověděl?“

„To dokážu uhodnout,“ odvětil Schuster.

„Řekl: ‘Povězte TRE, ať se stará o svoje sakramentské záležitosti.’ No, zatraceně, děláme právě to.“

Odstraněno: -

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Rozhostilo se krátké ticho. Potom doktor Wendt poznamenal jakoby pro sebe: „Zajímalo by mě, co bude s bombou dělat, když ji dostane?“

„Pořád doufám,“ řekl Schuster, „že ta špinavost nebude fungovat. Ale jestliže ano, co udělá s *námi?*“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Patnáctá kapitola

„Končíme," řekl rozhodně Howard, vypnul osciloskop a vytáhl ze zásuvky pájku. „Do náklaďáku to začneme zabudovávat zítra."

„Ale to nemůžeme. Bude ho potřebovat obsluha. Budeme muset počkat do soboty."

„Tam, odkud pocházím *já*," pravil Howard, „sobota obvykle následuje po pátku. A dnes je pátek – celý den."

„Ach," povzdechl si Alan a počítal na prstech. „Zdá se, že jsem kdesi ztratil den."

„Bereš všechno sakra moc vážně. Když budeš takhle pokračovat, dostaneš žaludeční vředy. Proč se vždycky jednou za čas neuvolníš?"

„Kdy a jak?" chtěl vědět Alan, a na jeho otázce něco bylo. Táborové kino v hangáru s mizernou akustikou, kde to profukovalo, dávalo stařičkou komedii, která mohla vyvolat jedno zasmání na cívku, když byla natočena, ale s věkem se nezlepšovala. Minulý týden se konala estráda, nad níž bylo nejlépe zatáhnout závoj zapomnění. Výbor pro zábavu plánoval na konec měsíce taneční večírek v jídelně navzdory škodě způsobené minule, kdy trpělivé pokusy vyvrátily populární teorii, že pivo zlepšuje zvuk velkého klavíru. Samozřejmě, ještě tu byla okolní města – nejbližší z nich deset mil daleko, na konečné stanici nevypočitatelné autobusové linky, která přestávala jezdit v jednadvacet hodin. Alan si ještě pamatoval, jak je ohodnotil Pat Connor: „To je úplně poprvé, kdy jsem navštívil hřbitov s dopravními světly." Ano, odpočívat byla těžká práce. Tak těžká, že skutečně působilo méně potíží držet se práce.

Howard mrkl na hodinky a v duchu něco počítal. „Možná bych ti mohl být nápomocen," řekl zamyšleně. „Dnes večer měl se mnou jet Pat, ale domluvil si schůzku někde jinde. Můžeš ke mně přijít po večeři, tak kolem půl deváté?"

„Myslím, že ano," řekl Alan bez velkého nadšení. „Co plánuješ?"

„Nestarej se, můžu ti slíbit, že to bude zajímavé." Howardovi zajiskřilo v očích, ale dobromyslně.

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶
P

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Odstraněno: -

„Dobrá," kapituloval náhle Alan. Po dnešních leknutích a odbočkách dostal pocit, že si odpočinek zaslouží. „Ale jak seženeme dopravu?"

„Můžeme si vzít kola. Není to daleko."

Byla to trochu záhada. Ve vzdálenosti, kam by se dalo pohodlně dojet na kole, nebylo kromě několika osamělých statků a dvou vesnic zhola nic. Že by něco z nich mohlo poskytnout zábavu nebo uvolnění v zimním večeru, bylo zcela za hranicemi možnosti. Američané však byli velice dobří při navazování místních styků a těšili se z nich více než jejich kolegové z RAF, kteří neviděli nic tak zvláštního v akcích, jako je čaj na faře.

Alan nebyl o nic moudřejší, když vyjížděli hlavní bránou. Naštěstí se nedostavil déšť, jehož příchod hrozil celý den, a jízda po úzkých venkovských silničkách byla příjemná a uklidňující. Měsíc skoro v úplňku, který občas vyklouzl z mraků, dával dost světla, takže bylo dobře vidět. Reflektory na kolech byly v souladu s předpisy o zatemnění zastíněny tak účinně, že noviny by se v jejich světle daly tak tak přečíst ve vzdálenosti jednoho yardu. Poskytovaly varování před protijedoucími bicykly, ale to bylo asi tak všechno.

Míli od letiště už Alan ztratil orientaci a nechal sebejistého Howarda jet vpředu. Cesta vedla z kopce dolů mezi větrem ošlehanými kamennými zídkami, které v bledém měsíčním světle vypadaly jako náhrobky.

„Doufám, že sakra víš, kam jedeš," zakřičel Alan na Howardova záda čtyři metry před sebou. Jedinou odpovědí bylo zachichotání odnášené vánkem.

Alan odhadoval, že ujeli asi tři míle, když se v neurčité vzdálenosti vpředu objevilo slabé světlo, připomínající bludičku. Kdosi nezatemnil tak účinně, jak to zákon vyžadoval, ale v tomto zapadlém koutu Anglie, kde zvuk shozené bomby nezazněl už alespoň dva roky, měli členové civilní protiletecké ochrany sklon ke shovívavosti.

O pár minut později se v měsíčním světle zjevily strašidelné tvary vesnických domů. Vjížděli do jedné z těch mikroskopických vesniček, které se často dají mnohem snadněji nalézt na vojenských speciálních mapách než ve skutečnosti. Projeli vesnicí, zvonky kol zuřivě drnčely, aby varovaly opožděné chodce, než si Alan docela uvědo-

mil, že tady nezastaví. Napůl totiž předpokládal, že tam Howard našel oblíbenou hospodu.

Několik set yardů za spící vesničkou Howard zabočil do malého vjezdu k domu. „Jsme tady," prohlásil. „Wit's End[*)] – tak tomu alespoň říká Pat."

Dům před nimi byl lépe udržovaný a modernější než domy ve vesničce. Byl středně velký, dvoupodlažní, byl to právě takový dům, jaký si mohl v létech před válkou postavit úspěšný podnikatel. Sloh, ve kterém byl dům postaven, se celkem případně nazýval Stockbroker Tudor[**)].

Howard slezl z kola a energicky zaklepal na hlavní dveře. Téměř okamžitě otevřela mohutná dáma, jejíž tvář Alan ve stínech přítmí nemohl vidět. Zjevně je očekávala. Howarda zdravila jako dávno ztraceného syna a na tvář mu vlepila hlasitý polibek.

„Je od tebe velice sladké, žes přišel, Howarde! Je to už tak dlouhá doba. Myslely jsme, že jsi na nás zapomněl. Přiveď svého přítele dovnitř, ať ho také uvidím."

K Alanovu velkému překvapení nemluvila jeho dosud neznámá hostitelka nářečím západního venkova, které očekával, ale s přízvukem, který jasně pocházel odněkud ze střední Evropy.

Howard zavřel hlavní dveře a v hale se rozsvítilo. „Alane, seznam se s Olgou Buckinghamovou. Olgo, tohle je Alan Bishop."

Alan trochu zamrkal nad jménem Buckinghamová, které se nehodilo ani k Olžinu přízvuku, ani k jejímu zjevu. Byla to hezká žena blížící se padesátce, s tmavýma očima, černými vlasy a s malinko orientálními rysy. V mládí musela být výjimečně krásná. Nyní, poněkud přehnaně oděná a ověšená šperky (ty kameny v jejích prstenech přece nemohou být pravé?), vypadala jako ruská hraběnka, která poněkud zchudla, ale zase ne příliš.

„Ach, letec!" zvolala, jakmile spatřila Alanovu uniformu. „A ještě k tomu tak mladý!" Alan se začervenal a hledal morální oporu u Howarda. Když žádnou nenašel, rozhodl se, že nebude ničit Olžiny

Odstraněno: -

[*)] Žertovná napodobenina názvů známých londýnských čtvrtí West End a East End. Doslovný překlad zní v konci s rozumem. (*Pozn. překl.*)

[**)] Stockbroker - obchodník s akciemi, Tudor - královský rod nebo stavby z té doby. (*Pozn. překl.*)

Odstraněno:

Odstraněno:

iluze o svém postavení v Královském vojenském letectvu. Naštěstí Olga brzy obrátila pozornost k velkému balíčku, který Howard vezl na nosiči kola a který nyní opatrně rozbaloval. Alana nepřekvapilo, když zjistil, že obsahuje láhev Haigh & Haigh a několik párů nylonových punčoch.

Olga přijala dárek s velkým potěšením a ihned vykřikla: „Lucille! Elise! Podívejte se, co nám Howard přinesl!“

Alan se dosud snažil určit Olžin přízvuk, když se rozlétly dveře a přišlo jeho druhé překvapení večera. Dvě čilé mladé dámy, které na první pohled vypadaly asi na osmnáct let, se s radostnými výkřiky okamžitě vrhly na Howarda. Věnovaly mu asi pět sekund a potom značně delší dobu nylonkám, které jim zjevně způsobily ještě větší potěšení. Než se propracovaly k Alanovi (Olga je představila: „Mé neteře, bydlí u mne, dokud se nebudou moci vrátit do Francie.“), dospěl k jistým překvapivým a vskutku úplně fantastickým závěrům.

Při pohledu zblízka měly „neteře“ (Alan je už v duchu označoval v uvozovkách) blíže k pětadvaceti než k osmnácti. Lucille byla poněkud nepravděpodobná blondýnka, Elise zjevně přirozená brunetka a obě byly velmi hezké. Mluvily výborně anglicky, i když se slabým přízvukem, který na rozdíl od Olžina jasně ukazoval na Francii. Takže *tato* část představování mohla být perfektně pravdivá.

Alan však nemohl uvěřit tomu, že jeho rychle narůstající podezření (nebo naděje, kdyby měl být k sobě trochu upřímnější a čestnější) by mohlo být oprávněné. Scéna vypadala přesvědčivě. Avšak *tady*, ve vzdálené a téměř nepřístupné divočině Cornwallu, dvě stě mil od bohatých lovišť New Bond Street nebo Piccadilly? To je úplně absurdní…

Stále se snažil zorientovat se, když vešli do vkusně vyzdobeného salonu. Žádná plyšová dekadence, ale naprosto současný pokoj v čistém moderním stylu. (A proč ne? položil si otázku Alan. Co jsi čekal? Pozlacená zrcadla a závěsy z červeného sametu?)

Olga se pohodlně a rozkošnicky usadila do křesla. Howard a Elise zcela samozřejmě skončili na jedné pohovce a nechali Alanovi a Lucille druhou. Nastalo dlouhé ticho, všichni čekali, až promluví někdo jiný. Potom se Howard pokusil prolomit ledy populární frází: „Četli jste v poslední době nějaké dobré knihy?“ Byl to jediný Američan,

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

který pravidelně poslouchal vysílání legendární stanice RAF Much-Binding-in-the-Marsh, a nejen že zvládl mnoho z jejích vtipů, nýbrž i pochytil některé z dialogů.

Zabralo to, i když ne tak, jak očekával. Dívky zřejmě neznaly Much-Binding, neboť Elise odpověděla naprosto vážně: „Zdá se, že nikdy nemáme čas na čtení.“ Načež Lucille okamžitě dostala záchvat chichotání. To se rychle rozšířilo po celé místnosti a ustalo až po příchodu služky s podnosem s nápoji.

Služka byla první naprosto konvenční položkou večerního programu. Zjevně byla zdejší, nepatřila k exotickému importu. Alana napadlo, co si asi myslí o domácnosti, ale pohled na její mírné (ve skutečnosti až tupé) vzezření mu řekl, že není třeba dělat si s tím starosti. Olga zřejmě ví, jak si má vybrat svůj personál.

„Na vaše velmi dobré zdraví, dámy,“ řekl Howard přízvukem, o němž byl mylně přesvědčen, že je britský. (Britové jej obvykle poznávali až jako poslední.) Potom se obrátil k služce: „A jak se ti dnes vede, Joan?“

Joan se na něj zbožně uculila a odpověděla: „Mně být prima, pane Howard,“ a opět mu dolila skleničku. Alanovi připadalo, že na celé situaci je něco dojemně domáckého. Howard mu připadal naprosto uvolněný a nenucený – vypadal jako pilný úředník, který se po tvrdém dnu v kanceláři vrátil domů k rodině. Byl to Howard, jakého by si Alan určitě ani ve snu nepředstavil. Zdálo se však, že existuje ještě spousta dalších věcí, které si rovněž nikdy nepředstavoval.

Odstraněno: -

„Můžeš nechat podnos tady, Joan,“ řekla Olga, zvedla se z křesla a šla k masivnímu fonografu, který zabíral většinu jedné stěny. Chvíli si hrála s jeho ovládáním. Ozval se zvuk dopadající desky a krátké syčení jehly, a pak začal pokoj měkce rezonovat „Varšavským koncertem“.

Náladová hudba měla pravděpodobně přispět k tomu, aby zanikl všeobecný hovor a aby se páry věnovaly samy sobě. Howard si už povídal s Elise, zatímco Olga přehlížela místnost s celkovým náznakem velkodušnosti. Alanovi nezbylo nic jiného než zkusit štěstí s Lucille, která k němu zatím nepronesla ani jediné slovo.

Bylo těžké vybrat bezpečné otevření, ale „Jak dlouho jste už v Anglii?“ se mu zdálo dosti bezpečné. Tak v krátkých, jednoduchých

etapách zjistil, že je v zemi od roku 1940, že se jí Anglie velmi hodně líbí, ale že se jí stýská po Paříži, kde stále žijí (jak doufá) její rodiče. V té době ji Alan už začal velice litovat, ačkoli výtečná whisky (o hodně lepší, než kdy viděli v jídelně) mohla mít něco společného s rychlostí, jíž dostával sympatie. Za krátkou chvíli se prostor oddělující je na pohovce zkrátil na nulu. Když Alan o trochu později vzhlédl, zjistil, že Olga taktně odešla a že si neuvědomil ani diskrétní odchod Howarda a Elise. Všechno probíhalo tak hladce, tak příjemně nevyhnutelně, že když se zastavil, aby si ujasnil, co se to vlastně děje, bylo už téměř pozdě.

„Co se děje, Alane?“ zeptala se úzkostně Lucille, když se vymanil z jejího objetí a upravoval si vázanku. (Jeho vlasy budou muset počkat, teď s nimi nemůže nic dělat.)

„Někdo by sem mohl přijít,“ odpověděl nepřesvědčivě.

Jasné modré oči zírající do jeho byly mimořádně nevinné, ve své otevřenosti téměř dětské. To Alana mátlo. Neladilo to s vyumělkovaností jejích hezky namalovaných rtů a tužkou obtaženého obočí ani s opojnou vůní jejího parfému, která dokázala dorazit až na konec pohovky.

„To je v pořádku,“ uklidnila ho Lucille. „V mém pokoji nás nebude nikdo obtěžovat.“

Alan vyskočil a vydal se na oběžnou dráhu kolem pohovky. Byla to velmi excentrická oběžná dráha. Způsobila to částečně whisky, avšak hlavní příčina byla hlubší, psychologická. Přestože by to Alan nepřiznal, byl ve třiadvaceti letech stále ještě prakticky úplný panic. Nepočítá-li se příhoda s Elsie Evansovou, čítala jeho celková sexuální zkušenost dvě nikam nevedoucí muchlání s dalším děvčetem ze sousedství, vysoce vytříbené setkání s knězem, který vedl (velice krátce) místní skupinu skautů, a poněkud uspokojivější styk s dámou, kterou jedné noci propašovali do Technického institutu Thomase Corama podnikaví spolužáci. To však byla spíš katarze než extáze.

Když poslouchal vyprávění o pozoruhodných výkonech svých společníků, uvažoval někdy o tom, zda je skutečně nedostatečně sexuálně rozvinutý, nebo zda jde pouze o nedostatek příležitostí kombinovaný s přílišnými skrupulemi. Nyní však o nedostatku příležitosti nemohla být řeč. Tak v čem je problém? Mohlo by všechno pra-

menit, ozval se nezřetelný hlas z podvědomí, z přerušené schůzky s Elsie Evansovou a ze vzpomínky na ledový nesouhlas slečny Hadleyové?

Lucille pozorovala Alanovo kroužení s klidnou jistotou. Viděla to už tak často, a vždy to končilo stejně. Konejšení pochybností Angličanů trpících zábranami patřilo ke specialitám domu, a úsilí se často překvapivě vyplácelo.

Jak správně odhadla, trvalo Alanovi asi dvě minuty, než se po spirále dostal zpátky k pohovce. Za tu chvíli potlačil všechny skrupule a rozhodl se, že radost dostane přednost před prevencí. Až na tichou hudbu byl dům velice tichý, když šli tuku v ruce do Lucillina pokoje. Podle toho ticha klidně mohli být v budově sami, i když si Alan naléhavě uvědomoval, že tomu tak není.

Velká čtvercová postel pěkně pružila a Lucille ještě více. Záležitosti postupovaly, i když ne příliš rychle, k uspokojivému vyvrcholení, když Alana vyvedlo z tempa klasické přerušení. U dveří zazněl zvonek.

„Nedělej si starosti, Alane," zašeptala mu Lucille a hrála mu na žebrech sólo jako na xylofonu. „Olga půjde otevřít. Bude to asi ten protivný starý příslušník protiletecké ochrany. Tohle je jediný dům, se kterým se obtěžuje."

Alan to sice dokázal dobře pochopit, ale nepomohlo mu to obnovit jeho *status quo*. Ležel v teplé temnotě a napínal uši do noci, pouze zpola si nyní uvědomoval dovedně vášnivé malé stvoření, na něž se před chviličkou soustřeďovaly všechny jeho smysly. Fonografu už došla munice, takže mohl slyšet otvírání dveří a Olgu, jak se zřetelnou rozmrzelostí v hlase říká: „Měli jste nám zatelefonovat."

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Snažili jsme se," ozvala se odpověď, „ale na lince byla porucha. Tak jsme si mysleli, že sem prostě zajdeme."

A kromě toho," řekl druhý hlas, „jestli tam najdu někoho jiného, tak mu utrhnu tu jeho pitomou palici."

„Pane bože!" vyjekl Alan, jediným rychlým pohybem se osvobodil a vyskočil z postele. Nevylekala jej hrozivá slova, i když byla dost alarmující. K tomu, že začal horečně sbírat roztroušené části uniformy, ho dohnala skutečnost, že hlas, mírně maskovaný alkoho-

lem, nepochybně patřil jeho robustnímu a přehnaně bojovnému kolegovi, seržantu McGregorovi.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Šestnáctá kapitola

Člověk nemůže nikdy říci, kdy mu nejpodivnější dovednosti a nadání mohou znenadání být užitečné. Při výcviku se Alan naučil oblékat a svlékat za necelé dvě minuty. Trošku více času bylo povoleno mezi přednáškami a výcvikem v tělesné přípravě. Teď překonal i svůj nejlepší čas a byl plně upravený, i když rozcuchaný, zatímco Olga se ještě dohadovala s návštěvníky v hale.

„Je tady zadní východ?“ zeptal se úzkostlivě.

„Proč děláš takový rozruch? Není si s čím dělat hlavu. Olga dokáže McGregora zvládnout.“

„Je to příliš složité, abych ti to teď vysvětloval,“ vyhrkl Alan. Nepochyboval o Olžině schopnosti vypořádat se s většinou situací, ale viděl už McGregora, když se opil, a věděl, že dokáže být velice nebezpečný. V domě začínalo být příliš plno.

Po špičkách prošli kuchyní, kde našli Howarda a Elise, jak se něžně loučí. Howard byl už oblečen na cestu a jeho bodrý, usměvavý výraz jenom vyhrotil Alanův pocit nespokojenosti. Jakmile Howard spatřil jeho tvář, bez jakéhokoli soucitu se ušklíbl. „Patří ti to,“ utrousil. „Neměl jsi ztrácet tolik času.“ Alan neodpověděl. Příliš se zabýval ukládáním co největšího počtu vzpomínek do paměti, aby se k nim v budoucnosti mohl vracet.

Nikdy v životě se necítil tak hloupě spiklenecky, jako když tiše odjížděli do měsíčního svitu. Až když projeli spící vesničkou, zavolal přes rameno na Howarda: „Dík *za velice* zajímavý večer. Ale existuje spousta věcí, které bych se ještě rád dozvěděl…“

„To já taky,“ přerušil jej Howard. „Proč jsi tak panikařil? Myslel jsem si, že ty a McGregor jste dobří přátelé.“

„To s tím nemá nic společného,“ odpověděl trochu nedůtklivě Alan. „Je to… hm… záležitost kázně. Stal by se ze mne terč posměchu celé jednotky. Vy civilové si nemusíte dělat s ničím starosti, ale důstojníci a mužstvo se nemají mimo službu stýkat. Obzvláště v místě, jako je *tamto*. A kromě toho McGregor by se mohl rozčílit. Když jich má pár v sobě, dokáže být velice nebezpečný.“

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„A ty ses bál, že by ti namlátil?“

„Mohl se zachovat způsobem,“ odpověděl důstojně Alan, „jenž by učinil naše budoucí vztahy obtížnými.“ Potom zamyšleně dodal: „Jednou jsem ho viděl, jak prohodil chlapa oknem NAAFI.“

„Promiň, neslyšel jsem to,“ křikl Howard. Zdálo se, že mu dělá potíže udržet Alanovo tempo.

„Ach, na tom nesejde. Rád bych věděl, co takový podnik, jako má Olga, dělá tady, uprostřed pustiny.“

„Ty tomu říkáš pustina?“ podivil se Howard. „V okruhu pěti mil je tady deset tisíc mužů. Kromě St. Errynu je velké experimentální letiště ještě v Davistowe.“

„Nedíval jsem se na to z tohoto hlediska,“ připustil Alan.

„Nejeď tak rychle. Nestačím ti.“

„Odkud vlastně pochází? A jmenuje se *opravdu* Buckinahamová?“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Myslím, že ano. Když byla mladá, vdala se za Angličana (ne nadlouho, řekl bych), aby mohla získat britský pas. Měla parádní podnik v Paříži a odešla odtud, když Němci začali dělat příliš velké potíže. Potom byla vybombardována z Londýna a teď čeká, až se situace uklidní, aby se mohla vrátit. Elise říká, že sem přišla, poněvadž v Davistowe bývala letka *Croix de Lorraine*.“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Ha, svobodní Francouzi,“ zabručel Alan. Pak si uvědomil, že přívlastek není úplně přesný. „Můžu se s tebou vyrovnat za whisky a nylonky?“

„Samozřejmě že ne,“ odvětil k jeho úlevě Howard. „Byl to můj nápad. A kromě toho mám dojem, že jsi neměl moc štěstí.“

„Za to,“ zabrumlal Alan, „může jenom McGregor. A jak se o tom podniku dozvěděl? A když už jsme u toho, jak jsi to našel ty?“

„To je přísně tajné. Laboratoř záření neodhaluje všechny svoje postupy.“

„No tak, nedělej drahoty!“

„Dobrá, důstojníci letky D nám to řekli. Zdědili Olgu od Francouzů. Ale požádali nás, abychom jí nedělali reklamu. Olga je na odpočinku a nechce, aby k jejím dveřím vedla vyšlapaná cesta. Měl jsi štěstí, že Lucille v tobě našla zalíbení.“

Alan neodpověděl. Potřeboval čas k přemýšlení. Do jeho života vstoupil nový, vysoce znepokojivý prvek. Nevěděl, zda má být Howardovi vděčný, nebo zda se na něj má zlobit. Stejně se tím však nedalo nic změnit.

Nebyl ještě úplně připraven si to připustit, neboť zábrany vštípené mu výchovou ještě silně působily, ale dříve nebo později se za Lucille opět vydá. A příště si setsakra pojistí, aby ho v kritickém okamžiku nepřerušil McGregor.

Příštího rána se v nákladáčích sešla tichá a zamyšlená skupinka. Pouze Howard se občas tvářil vesele. Zdálo se, že seržant McGregor má menší kocovinu; jasně mu bylo proti mysli, že ho vytáhli na letiště v sobotu ráno, kdežto Alan se tvářil poněkud úzkostlivě a s obavami pokukoval na svého podřízeného. Nespal vůbec dobře a měl velmi znepokojivé a zoufalé sny.

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Mac zachmuřeně vešel do nákladáku s vysílačem, odkud se dalších pět minut řinul nepřerušený proud neslušných nadávek, než dieselmotor naskočil. Benzinový startovací motor stávkoval a Mac tedy musel roztočit masivní diesel ručně. To nebyla snadná práce ani pro muže v plné kondici, určitě se nedoporučovalo provozovat takovou činnost ráno po hektické noci. Potom začal vysazovat regulátor a napětí divoce kolísalo od devadesáti do sto čtyřiceti voltů, dokud McGregor vzpurnou součástku pomocí kladiva nezkrotil. Když světla přestala blikat a generátor akceptoval skutečnost, že i on musí pracovat o víkendu, zapnul Alan elektronické obvody a čekal, až se zahřejí. Jeho vlastní zahřívací doba ještě zdaleka nekončila.

Po hodině práce s pilkami na železo, pájkami, elektrickými vrtačkami a šroubováky se jim podařilo nový obvod pečlivě schovat do kouta dodávky, kde nepřekážel, a jeho přívody přidat k bludišti, které už existovalo. Když Howard zapnul vypínač, stalo se jenom to, že se na všech obrazovkách radaru současně objevila slabá přerušovaná čára. Howard začal otáčet ovládacím knoflíkem a čára lehce klouzala přes obrazovky, tvořila pohyblivou značku, kterou lze dotekem prstu nastavit na jakýkoli terč. Nyní bez ohledu na to, kolik bude na obrazovkách letadel, budou sledovači vědět, které mají začít sledovat a která ignorovat.

„Dobrá, je to hotovo," řekl se zřejmým sebeuspokojením Howard. „Jak jí budeme říkat?"

„Co třeba… eh… identifikační značka?"

„To je moc dlouhé. Potřebujeme něco krátkého a úsečného. Mám to – indikátor terče!"

„No, to je trochu lepší," připustil Alan, který posílal přerušovanou čáru sem a tam po azimutálním zobrazení. Skupinka čtyř blízkých ech, základna ve Filey, tvořila dobrý terč. Mohl umístit indikátor po řadě na každé z nich, aniž si je popletl se sousedy. Které z těchto ech, přemýšlel Alan, označuje věž, na niž jsem s Geoffreym šplhal?

Ještě si hrál s novým ovládacím prvkem, když se na úplném okraji obrazovky, deset mil daleko, objevilo slabé, světélkující mžení. Blížila se velká bouře, a to překvapivě rychle. Déšť se pohyboval v rovnoběžných pásech, docela ostře definovaných, takže obrazovky radarů vypadaly, jako by je někdo pošpinil pruhy světélkující barvy.

„Nechtěl bych *v tomhletom* být nahoře," řekl zamyšleně Alan. „Pojďme se vrátit na ubikace, než nás to zasáhne."

„Souhlasím," přisvědčil Howard. „Vypadá to jako pěkná průtrž mračen. Řeknu McGregorovi, aby zavřel krám." Chystal se zavolat nákladňák s vysílačem, když je náhlým zvoněním polekal polní telefon, vedoucí k řízení letového provozu.

„Co to kruci je?" podivil se Howard. „Nemáme tady být. Někdo musel dostat špatné číslo. Nebral bych to."

„Může to být důležité," pokáral ho Alan a zvedl sluchátko. „Tady je nákladňák pro GCD. Kdo volá?"

Další minuty byly velmi frustrující pro Howarda, který mohl slyšet pouze jeden konec rozhovoru. „Chápu… Ano, samozřejmě… Obávám se, že to není možné… Ale my jsme tady jenom tři… Ne, všichni ostatní mají na víkend volno. Na základně není pravděpodobně nikdo… No, můžete to zkusit… *Samozřejmě* zavíráme o víkendech. Jsme cvičná jednotka, ne operační… Dávat mi vinu k ničemu nevede… Ach… Chápu… No, v tom případě… Jak dlouho jste říkal?… Dejte mi čas, abych se poradil…"

Položil telefon a otočil se k podrážděnému Howardu Rawlingsovi. „Řízení letového provozu má na triku mimořádnou událost. V Davis-

Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: -
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Naformátováno: Písmo: Kurzíva
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...
Odstraněno: ...

towe se snaží přistát letadlo, chytila je bouře, zdá se, že tam letělo odněkud odjinud. Chtějí vědět, jestli ho můžeme navést na přistání.“

„Nemůže použít přiblížení na standardním svazku?“

„Ne. Je to experimentální prototyp a má na palubě jenom rádio s VHF.“

„Kvůli tomu by měli někoho zastřelit.“

„Provádělo jenom přelet a předpověď počasí byla dobrá, tak to asi považovali za dost bezpečné. Ale co uděláme?“

„*Nemůžeme* dělat sakra vůbec nic. Nejsme sledovači ani řídící přiblížení.“

„Řízení letového provozu se snaží nějaké sehnat, ale pochybuji, že na základně někoho najdou. A pilotovi zbývá palivo jenom na patnáct minut.“

„Tak bude muset vyskočit. Předpokládám, že *má* padák?“

„Neptal jsem se,“ odvětil Alan, příliš zaměstnaný starostmi, než aby si povšiml ironie. „Je to však velice cenné letadlo a nechtějí je ztratit. Kromě toho nám by strašně pomohlo, kdyby…“

„Vím, o čem přemýšlíš, ale to je nemožné. Jsme tady jenom tři. To je sice právě dost na sledování, i když předpokládám, že McGregor to nikdy nezkusil, ale nezbývá nikdo na navádění, i kdybychom věděli, jak se to dělá.“

Alan si to naprosto jasně uvědomoval, nenechal se však zviklat ve víře, že něco by se dalo udělat. Před několika minutami měl pocit bezmocného zoufalství (důstojník z řízení letového provozu byl *zbytečně* urážlivý), avšak nyní u něj začal převažovat opačný extrém. Dostalo se mu vzrušující výzvy a on už spatřil záblesk, jak na ní odpovědět. Neměl teď dost času na analyzování motivů svého rozhodnutí, ale dva nedávné, i když naprosto odlišné debakly ho nepochybně povzbudily. Teď se naskytla příležitost, aby jedním rázem vykoupil sebe i projekt GCD.

Zvedl telefon a oslovil netrpělivého důstojníka z řízení letového provozu. „Uděláme, co bude v našich silách,“ řekl mu. „Zatímco se budeme připravovat, snažte se sehnat jednoho našeho řídícího navádění. Než ho sem dopravíte, spojíme se s letadlem a nasměrujeme pilota do správné polohy. Jaký má volací znak a kmitočet?“

„Z Zulu. Používá váš kanál D.“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Díky bohu za to, pomyslel si Alan. Kdyby neměli tlačítkové vysílačky naladěny na správný kmitočet, byli by úplně bezmocní. Předávání pokynů prostřednictvím řízení letového provozu by znamenalo příliš velké časové zpoždění. Teď mohou alespoň hovořit k Z Zulu přímo.

Jakmile se rozhodl, jednal rychle. „Howarde," spustil rázně, „zkalibruj co nejrychleji přesný systém. Určitě se od minule moc neposunul." Interkomem zavolal McGreaora. „McGregore, přesvědčte se, že je u vás všechno v pořádku, a přijďte sem. Nákladák s vysílačem bude muset běžet sám. Potřebujeme vás jako sledovače. Vysvětlím vám to, až sem dorazíte. Přesvědčte se, že je všechno naladěno, a doufejte, že to dobře dopadne. Nejdříve zkontrolujte pátrací systém. Musíme najít letadlo."

Při všem tom dešti, který zaplňuje obrazovky, to vůbec nebude snadné. Alan upřeně hleděl do sto mil širokého zobrazení indikátoru polohy, ale setkával se tam jen s beznadějnou změtí odrazů od země a oblohy. Najít mezi nimi letadlo se zdálo být téměř nemožné. Naštěstí mu důstojník z řízení letového provozu, nyní už poněkud méně kyselý, mohl udat přibližnou polohu, takže Alan věděl, na kterou část obrazovky se má soustředit.

Ve vzdálenosti dvaceti mil na severovýchod od letiště, ve směru 040, nalezl slabé osamělé echo, jehož kometový ohon prozrazoval pohyb. Je to správné letadlo? No, v tomto okamžiku asi není na obloze nikdo jiný. Rozhodně se to už brzy zjistí.

Na přepínači kanálů stiskl knoflík označený D. Za pár sekund se dozví, zda existuje vůbec nějaká naděje.

„Ahoj, Z Zulu," začal. „Tady je Ranger. Nasměrujeme vás k St. Errynu. Slyšíte mě? Přepínám." Jméno letiště se nesmělo uvádět (jako kdyby Němci nevěděli, že tam je!), ale nyní nebyl čas na starosti se správným postupem při obsluze radiostanice a aby bral ohledy na pocity staničního důstojníka kontrarozvědky.

Až na běžné pozadí blížící se bouře, které však bylo hlasitější než obvykle, zůstával éter tichý. Z Zulu možná vysílá a neslyšel zprávu. Alan to zkusil znovu.

Ztratil drahocenných třicet sekund a dostal se do téměř horečného zmatku, když si uvědomil, že zatlačil přepínač vysílání – příjem špat-

Odstraněno: -

ným směrem. No, to už se stalo i zkušeným řídícím přiblížení a on nikdy předtím tuto práci nedělal. Není třeba panikařit, nadporučíku Bishope, řekl si rázně. Ale už žádné další chyby, prosím.

Jeho morálce jenom prospělo (o morálce Zulu raději Alan nepřemýšlel), že kontakt byl navázán okamžitě. Zpoždění mohlo být dokonce užitečné, neboť mu dalo dodatečný čas na zhodnocení situace na obrazovce radaru. Alan už se rozhodl pro nejlepší kurz, který udá letadlu. Pokud se mu podaří je zhruba nasměrovat, než dorazí řídící navádění, bude bitva z poloviny vyhrána.

„Slyším vás hlasitě a jasně," ozval se Z Zulu. „Očekávám vaše pokyny. Přepínám."

Uváží-li se všechny okolnosti, zněl pilotův hlas pozoruhodně klidně. Ovšem, zkušební piloti musí umět zachovat klid i v mimořádných situacích. Tenhle možná navíc získal i trochu přehnaný dojem o pomoci. která se mu nyní nabízí.

Alan měl v úmyslu dostat letadlo do vhodné polohy, kde by kroužilo a odkud by se dalo s minimálním zpožděním navést dolů, až se objeví řídící přiblížení, aby tuto práci vykonal. Z druhého nákladáku právě dorazil McGregor a hlásil, že se staniční rozhlasový systém může ukřičet ve snaze najít jakéhokoli řídícího navádění pro GCD, vycvičeného či nevycvičeného, který neopustil na víkend letiště. Rovněž poznamenal, že venku je hnusné počasí, že při přebíhání čtyřiceti stop mezi nákladáky promokl až na kůži, a chtěl vědět, kvůli čemu je takový poprask.

Howard mu to řekl a přitom kontroloval kalibraci přesného systému. Mac, který rád zkusil cokoliv, si docela důvěřoval, že dokáže sledovat radarový odraz alespoň tak dobře jako děvčata, která to nacvičovala celé týdny. Sice se to ještě nikdy nezkusilo, ale teoreticky bylo možné, aby dva lidé dělali práci tří sledovačů. Mac se může věnovat azimutu, zatímco Howard si poradí se vzdáleností a s tím nejkritičtějším – elevací.

Odstraněno: -

Zbývalo pouze deset minut, když se Alanovi podařilo (se stejnou dávkou štěstí jako úsudku) dostat Z Zulu ve vzdálenosti asi patnácti mil přibližně do přímky s přistávací dráhou. Letadlo kroužilo ve výšce tři tisíce stop v malých kruzích a jeho pilot nepochybně úzkostlivě sledoval ukazatel paliva a přemýšlel, co se děje na zemi.

Alan vysílal uklidňující zprávy, sledoval hodiny a zoufale čekal na zprávu, že se podařilo najít řídícího přiblížení. Jakmile nějakého najdou, bude trvat alespoň dvě minuty, než ho dopraví na místo. Bude mít jedinou příležitost. Jestliže se první přiblížení nepodaří, Z Zulu nebude mít dostatek paliva, aby to zkusil podruhé.

Tam nahoře na bouřlivé obloze palivo neúprosně po kapkách vytékalo z už téměř prázdných nádrží. Už brzy se motor (nebo motory – nikdo mu neřekl, co je to za stroj) zakucká a odmlčí a pak bude následovat dlouhý hvízdavý střemhlavý let k zemi. Pilot se pravděpodobně zachrání, ale kolik peněz z daní občanů se ztratí v kouři a jak velkou ztrátu utrpí národní výzkumný a vývojový program?

Bylo příliš nebezpečné čekat déle. Rozhodnutí, v něž zpola doufal a jehož se napůl bál, které se vznášelo Alanovi v mysli od samého začátku, musí padnout. Po něm už nebude žádné cesty zpět – ani pro Alana, ani pro Z Zulu.

Ještě nikdy nenaváděl letadlo, ani cvičně. No, je nejvyšší čas, aby se to naučil.

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Sedmnáctá kapitola

„Ranger volá Z Zulu,“ řekl Alan do mikrofonu. „Začínám vás navádět na přiblížení. Přestaňte kroužit a změňte kurz na nula dva nula.“

„Provedu,“ potvrdil Zulu. Možná si to Alan jenom představoval, ale zdálo se mu, že v hlase pilota slyší pocit úlevy. Pouze doufal, že se ten pocit ukáže jako oprávněný.

Téměř okamžitě se vzdálené echo na obrazovce pátracího radaru oddělilo z kružnice, po které se několik posledních minut točilo. Nyní směřovalo k letišti, letělo ve směru právě používané přistávací dráhy. Zdálo se nemožné zasáhnout z takové vzdálenosti tak maličký terč – betonový pás, vzdálený více než deset mil a pouhých padesát yardů široký…

Problém samozřejmě nebyl zase až tak velký. Pokud nasměruje letadlo do dvacetistupňového zorného pole přesného systému, první část práce bude hotova. Alan si uvědomoval, že jde o tu lehčí část, ale pokud ji úspěšně neprovede, nebude naděje na další pokračování.

„Je dvanáct mil daleko,“ varoval čekající sledovače. „Za chvíli byste ho měli zachytit.“

„Pokusíš se ho navést na přistání?“ zeptal se šokovaným hlasem Howard.

„Máš nějaké jiné návrhy?“ zeptal se Alan. „Zbývá mu palivo asi na pět minut.“

Ze zadní části místnosti nepřišla žádná odpověď. Alan chvíli uvažoval, jestli se Howard nenabídne, že převezme úkol, a neodsune tak Alana do skromné role sledovače. Avšak Howard také nikdy nenáviděl letadlo na přistání a moudře zůstal, kde byl.

Alan dal Z Zulu ještě další opravu kurzu, když se zdálo, že se posouvá doleva, a poněkud opožděně vydal pokyn snížit výšku na patnáct set stop. O chviličku později se současně ozvaly výkřiky McGregora a Howarda.

„Máme ho! Moc vysoko a dost vlevo.“

„Dobrá. Začněte mi podávat informace.“

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

Odstraněno: …

Tak zdráhavě jako člověk usedající do elektrického křesla se Alan přesunul z pozice řídícího dálkového navádění do sedadla řídícího přiblížení. Otočil se a zadíval se na panel s měřicími přístroji. Mockrát už tady seděl a kontroloval údaje na ručně popsaných stupnicích, zatímco některý z mechaniků upravoval kalibraci, ale ani ve snu ho nenapadlo, že přijde čas, kdy bude muset použít údaje měřicích přístrojů a změnit je na pokyny pro pilota. Nebyla to jeho práce, nikdy se jí neučil a připadalo mu velice nespravedlivé, že ji teď musí vykonat. Ani neznal přesný význam některých frází řídícího přiblížení. „Zkontrolujte gyro“ například, to bylo jen mystické zaklínadlo, jehož přesný smysl se nikdy neobtěžoval zjistit. A pokud jde o snášení větrem a podobné navigační drobnosti, které se mají brát v úvahu, no, možná by to svedl s papírem a tužkou, ale určitě ne z hlavy.

Tento záchvat rozmrzelosti však netrval déle, než Alan potřeboval k pohodlnému usazení před panel řídícího přiblížení. Když zkontroloval údaje na indikátorech vzdálenosti, elevace a azimutu, dospěl už k méně sobeckému pohledu na věc. Osoba, kterou by měl litovat, řekl si, je ten nešťastný pilot, který se toulá nahoře v mracích.

„Z Zulu, mám vás na řízení přiblížení.“ Alan dal do hlasu tolik jistoty, kolik jí dokázal shromáždit. „Změňte kurz o deset stupňů vpravo. Opakuji, deset stupňů vpravo. Udržujte výšku na hladině patnáct set stop. Jak mě slyšíte? Přepínám.“

„Slyším vás hlasitě a jasně,“ odpověděl pilot. „Měním kurz deset stupňů vpravo. Přepínám.“

Poněkud opožděně Alana napadlo, že měl pilota varovat, co má očekávat. Pokud už o GCD neslyšel, musí být úplně zmaten. Na vysvětlování však nebyl čas a možná je to tak lepší.

Alan okamžitě viděl, že deset stupňů vpravo nestačí. Přidal proto dalších pět a potom řekl Z Zulu, aby nechal přijímač zapnutý a další pokyny nepotvrzoval. Od této chvíle bude veškerý hovor obstarávat Alan sám.

Už si neuvědomoval prostor a čas jinak než prostřednictvím tří měřicích přístrojů, které zabíraly celé pole jeho vědomí. Přestala dokonce existovat i jeho vlastní identita. Splynul se všemi řídícími přiblížení, které kdy viděl sedět před tímto panelem, a používal všechny dovednosti, které nevědomky absorboval, když je pozoroval při prá-

ci. Téměř zapomněl, že tato pohyblivá ukazovátka píší osud cenného letadla a ještě cennějšího muže. Bylo lepší přemýšlet o tom čistě jako o hře, jako o snaze zasáhnout šipkou střed terče. Ale golf možná představuje lepší analogii – a on musí zasáhnout jamku jedním úderem...

Odstraněno: -

Odstraněno: ...

V zadní místnosti Howard a Mac rovněž vnořili své osobnosti do stroje. Macův úkol byl poměrně prostý, neboť sledoval letadlo pouze v azimutu, ale z Howarda se stala opravdová kapela jednoho muže. Nejenže současně sledoval vzdálenost a elevaci, používal pro každé ovládání jednu ruku, nýbrž i pozoroval celé přiblížení, aby mohl varovat Alana, kdyby se něco skutečně nepovedlo. Měl o celém postupu nejvážnější pochybnosti a říkal si, že Alan je blázen, když se o takový výkon vůbec pokouší. Současně však neviděl žádnou alternativu a pomyslel si, že se mu asi nedostává odvahy, když se k této práci dobrovolně nepřihlásil.

Echo bylo vzdáleno šest mil, když je Alan vyrovnal do rozumných mezí s osou přistávací dráhy, ale zůstávalo ještě příliš vysoko. O chviličku později vlétlo letadlo do jednoho z dešťových pásů, které způsobily všechny potíže, a v jiskřící mlze zahlédli jeho odraz pouze zběžně. Půl míle sledovali echo spíše odhadem, ale Howard si myslel, že bude lepší, když o tom Alan nebude vědět. Kdyby si uvědomoval, že má k dispozici pochybné informace, mohlo by to zničit jeho sebedůvěru. Když se ale letadlo z nejasné mlhoviny vynořilo, posunulo se z předpokládané polohy o méně než sto stop a zadní místnost opravila chybu tak hladce, že ani zkušený řídící přiblížení by si jí nikdy nepovšiml.

Alanovi se zdálo, že letadlo se blíží i na stíhačku neobvykle rychle. Měřič vzdálenosti ukrajoval míle ohromujícím tempem. Pět mil od dosednutí se letoun dostal na sestupovou dráhu. Při této rychlosti přiblížení však nebude stačit normální rychlost klesání, pět set stop za minutu. S tichou modlitbou Alan vydal pokyn: „Snižujte výšku rychlostí tisíc stop za minutu.“

To přivede letadlo k zemi za devadesát sekund. Tato myšlenka naplnila Alana hrůzou, ale k dispozici nebylo více času. Z Zulu nebyl pomalý Anson ani Oxford, které mírně klesaly z oblohy nevelkou rychlostí dvě míle za minutu.

„Jste čtyři míle od dosednutí," řekl Alan. „Zkontrolujte podvozek a klapky."

Možná to už říkal předtím, ale považoval za lepší zbytečně neriskovat.

„Dostáváte se trochu níž. Snižte rychlost klesání na pět set stop za minutu."

Howard, který pozoroval rychle klesající echo na obrazovce elevace, si při zaslechnutí tohoto příkazu ulehčeně vydechl.

„Nyní změňte kurz o pět stupňů vlevo. Opakuji, pět stupňů vlevo."

Bude pět stupňů stačit? Měřič azimutu hlásil, že letadlo je dvě stě stop vpravo, ale příliš velká korekce by udělala více škody než užitku. Letadlu chvilku trvá, než odpoví, a další čas vyžaduje opětné vyrovnání letu. Pouze zkušenost může dát řídícímu přiblížení tu jemnost, která mu dovoluje usoudit, zda deset stupňů je příliš mnoho, nebo pět stupňů příliš málo.

Ano, ručička se blížila zpátky k nule, letadlo se sunulo do přímky s přistávací dráhou. Musí je zastavit, než se tam dostane, aby nepřelétlo doleva. Počkám, až se dostane do padesáti stop, pomyslel si Alan, a potom je vyrovnám. S troškou štěstí se dostane doprostřed, než stačí zareagovat.

Ale co výška? Alan pohlédl na měřič elevace. Zase se dostává trochu výš, musím s tím něco provést…

Odstraněno: …

„Zvyšte mírně rychlost klesání. Zbývají vám ještě tři míle. Teď jste vyrovnán s přistávací dráhou. Změňte kurz o tři stupně vpravo. Opakuji, tři stupně vpravo."

To by mělo vyhovovat. Bylo by toho zatraceně zapotřebí, teď už zbývá čas jen na dvě další korekce.

„Udržujte nynější rychlost klesání. Zbývají dvě míle. Teď jste výtečně vyrovnán."

Poslední tvrzení bylo poněkud předčasné, ale bude pravdivé asi za deset sekund. Ale zůstane to tak?

„Zbývá jedna a půl míle." Pane bože, pomyslel si Alan, ten se ale blíží rychle! Nebo je něco v nepořádku s mým smyslem pro čas? Vždycky jsem si myslel, že v okamžicích, jako je tenhle, se události dějí pomalu…

Odstraněno: …

„Zbývá jedna míle. Zvyšte maloučko rychlost klesání. Jste o něco výš. Zbývá půl míle. Přistávací dráha je maloučko vpravo od vás. Pokračujte a přistaňte vizuálně.“

Nic víc nemohl udělat. Buď pilot přistávací dráhu viděl a dokáže přistát, nebo bude muset zase vystoupat a vyskočit. Třetí možnost, že byl naveden do země… na to raději nemyslet.

Odstraněno: …

Alan se cítil naprosto vyčerpán. Zhroutil se v židli řídícího přiblížení a upřeně hleděl na nyní nepohyblivé ručičky na panelu s měřicími přístroji. Už nikdy na ně nedokáže pohlédnout s odstupem technika, po němž se nepožaduje, aby podle jejich údajů konal.

Pak uslyšel Howardův hlas, který zněl, jako by přicházel z velké dálky: „Je dole! Ztratili jsme echo!“

Dole. Ale kde? A jak? To se dalo zjistit jediným způsobem. Radar jim teď nepomůže.

Mac a Howard už byli z náklaďáku venku, hnali se k přistávací dráze. Když se k nim Alan v lijáku připojil, jednal spíše reflexivně než rozumově. Nebyl si ani jist, co očekával, že uvidí nebo uslyší: přinejlepším řev motorů, burácející nad letištěm, přinejhorším sloupec kouře, pomalu stoupajícího k promáčené obloze.

Nikdy nemohli očekávat to, co se k nim v několika sekundách přiřítilo. Prorazilo to závoj deště, který halil přistávací dráhu jako závěs. Bylo to na zemi a pohybovalo se to rychle, nesmírně rychle. A před tím se nesl zvuk, drtící jejich zaléhající a nevěřící uši, zvuk, jaký nikdy předtím v životě neslyšeli. Místo známého hlubokého hrdelního řevu pístových motorů, se valilo pištivé kvílení víly, která přináší smrt, jako hlas milionů démonů, prchajících z pekla. Snažilo se jim roztrhnout ušní bubínky, brněly jim z něj zuby, omráčilo je a současně nadchlo prostým dopadem ohromující síly. Když nízký, zavalitý letoun, zpola zahalený ve sprše deště, fičel okolo nich po přistávací dráze a opět zmizel v mžení, cítili, jak jim ohnivý dech jeho průchodu olízl tváře. Viděli jej jasně snad dvě sekundy, ale děsivý jek jeho motorů trval celé minuty, utichal v dáli a nyní klesal oktávu po oktávě, jak se otáčející turbíny volnoběžně zastavovaly.

Alan a jeho společníci nedbali na liják, dokonce zapomněli, čeho právě dosáhli, zůstali stát a zírali na prázdnou přistávací dráhu. V

tom okamžiku věděli, že končí věk vrtulových letadel. Zvuk, který jim ještě ozvěnou zněl ve vzpomínkách, byl hlasem budoucnosti.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Osmnáctá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

„Je to nevděk," bručel Alan, „že se nemůžeme ani podívat na toho zatraceného draka, kterému jsme pomáhali přistát." S Howardem a Deverauxem odcházeli od zamčeného a hlídaného hangáru, v němž teď odpočívalo kvílející zjevení z uplynulé noci. Dva vojenští policisté s nápadnými pouzdry a s nepřátelským výrazem se procházeli před velkými ocelovými vraty a odháněli všechny nepovolané návštěvníky.

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Včerejší události se už Alanovi jevily rozmazaně, jakoby ve snu. Z počátku upadl do stavu šoku, když si uvědomil, co udělal – a co se *mohlo* stát, kdyby byl měl trochu menší štěstí. Nebylo však třeba se u toho zdržovat. Pustil se do riskantního podniku a vyhrál.

Jak moc ale vyhrál, to ukáže pouze čas. Určitě musel zasadit zvučnou ránu ku prospěchu GCD a dát jeho kritikům pořádný námět k přemýšlení. Deveraux, mnoucí si s uspokojením dlouhé prsty, prohlásil: „I když se na nás bude Velitelství bombardérů dívat špatně, chlapci od stíhaček budou na naší straně, když teď vědí, že dokážeme navést i tryskáč."

Alan měl chuť dodat, že si není vůbec jist, že by to dokázal ještě jednou. Byl by však alespoň připraven pokusit se o to, což by ještě před čtyřiadvaceti hodinami bylo nepředstavitelné.

Během těch kritických minut v řídicím skříňovém vozidle se s ním něco stalo. Změnil se jeho pohled na sebe a rovněž přístup jeho společníků k němu. V minulosti se k němu vždy chovali s přátelskou tolerancí, ale nyní se na něj dívali s překvapením i respektem. Tento zážitek mu přinášel velké uspokojení.

„Mimochodem," pravil Deveraux, „podepsal jsem tvou žádost o dovolenou, ale můžu ti povolit jenom týden. Staniční adjutant bude mít tvé papíry a přídělové lístky hotovy zítra ráno."

„Ach, díky," odpověděl Alan téměř duchem nepřítomen. Týden docela postačoval, neboť návštěvu vykonával stejným dílem z povinnosti jako pro radost. Slečna Hadleyová v posledním dopise neobvykle naléhala a s jistým podrážděním oznamovala, že Kapitánovi

se přihodila malá nehoda. Taková věc se nestala poprvé a Alan dokázal uhodnout její příčinu. Pokud bude muset otec zůstat v posteli, dostane alespoň příležitost vystřízlivět.

Tato myšlenka ho naplnila pocitem zahanbení, nemělo však význam ignorovat fakta. Co ale řekne Kapitánovi, až se dostane domů? Měli málo společných námětů k rozhovoru a jakákoli zmínka o jeho práci bude muset počkat, dokud nebude po válce. I kdyby neexistoval zákon o služebním tajemství, zůstával by problém komunikace. Mezi všemi přáteli a známými z dětství by se sotva našla jediná osoba, která by dokázala pochopit, co Alan nyní dělá. Jako se Schuster pohyboval ve světě rozprostírajícím se mimo Alanovo poznání, tak se Alan sám pohyboval ve světě, s nímž by si jeho otec nevěděl rady.

A to i přesto, že kapitán Bishop byl velmi inteligentní člověk, který dobře rozuměl strojům. Alan ho často viděl, jak pozoruje velké spojovací tyče a klikové hřídele *Channel Queen*, které provádějí pohodlné hedvábně plynulé otáčky, a přitom diskutuje s mechanikem o nějaké technické otázce! Propast, oddělující mohutné stroje, které kdysi tolik obdivoval, od zařízení, které nyní obsluhuje, byla neuvěřitelná. S úsvitem elektroniky přišlo na svět něco nového. Slovo „stroj“ pro to naprosto nepostačovalo. Elektronika nepoužívá ozubená soukolí, hřídele a kola, pouze tiché, nepohyblivé součástky ze skla a kovu, v nichž rychlostí blesku pulzují obrazy příliš rychlé pro lidské oči a zvuky příliš vysoké pro lidské uši.

„Hej,“ zvolal Deveraux. „To vypadá jako S Sierra. To se určitě vrací profesor.“

Sledovali, jak se Anson žene po přistávací dráze a roluje k letce D. Než se dostali do baráku, profesor Schuster a doktor Wendt už tvrdě pracovali, rychle třídili svoje vlastnictví do tří oddělených kup na dřevěné podlaze.

„Ach, ne!“ zvolal s náhlou předtuchou Alan.

„Ach, ano,“ odpověděl doktor Wendt. „Odcházím, aby se ze mne stal čaroděj – Báječný čaroděj ze země Oz. Tahle hromada je tajný odpad, musí ji spálit staniční důstojník kontrarozvědky. Prostřední je pro chudé v jednotce. Třetí si bereme s sebou.“

Třetí kupka byla velice malá. Zajímavější byla druhá, která obsahovala četné plechovky Spam a dalších amerických masových vý-

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

robků, krabice cukru, sklenice džemu, knihy – a otevřenou láhev skotské, už z třetiny vypitou.

„Panebože," podivil se Howard a pohlédl od láhve na oba vědce, „dorazili jste sem před pěti minutami."

„Šetřili jsme si ji," odpověděl Schuster, „až nám řeknou, abychom začali stavět Mark II. Obávám se, že jsme přinuceni nečekat na to, ale myslím, že už to teď nebude dlouho trvat." Vzal Alana za ruku a silně jí potřásal. „Díky, Alane, z tvého úsilí vytřískáme veškerou propagandu, kterou dokážeme."

„To bylo všechno jenom štěstí," zamumlal Alan, který upadl do mírných rozpaků.

„Štěstí přichází k lidem, kteří si je zaslouží. Což jsme my," prohlásil doktor Wendt. Pak se ale zatvářil zmateně. „Kdo *jsme* my? Ach, k čertu s tím."

„Ať je to tak, nebo není," řekl Schuster, „mám pro tebe malý dárek." Sáhl do kapsy své letecké kombinézy a podal Alanovi adaptér pro elektrický holicí strojek. „Mrzí mě, že není nový," omlouval se. „Musel jsem si jej půjčit od přítele v TRE. Vydrží ti, dokud válka neskončí."

„Což," dodal doktor Wendt, „může být dřív, než si myslíš." Zachytil nesouhlasný Schusterův pohled a rychle dodal: „Pokud to chcete skutečně vědět, vracíme se zpět do MIT. Budeme stavět raketu, která se navede na Hitlerův knír. Naši tajní agenti konečně získali jeho ústřižky, takže známe jeho rezonanční kmitočet."

Nikdo se nezasmál. Navzdory vší vynucované veselosti vládla příliš pochmurná atmosféra. Prosvětlila se jen trošku, když dopili láhev skotské, dopadla však na ně opět s třeskem, když S Sierra provedl poslední vzlétnutí po startovací dráze a vystoupal do oblak.

Nyní, když se Alan připravoval k odjezdu, už nechtěl netrpělivě vyrazit. Dodal si odvahy, aby se dokázal postavit tváří v tvář svým rodinným povinnostem, a dokonce na ně začal pohlížet jako na zajímavou výzvu, tato sebedůvěra však pro něj byla čímsi novým. Ještě se uvidí, jak dlouho mu vydrží. Do kanceláře pomocníka pobočníka vstoupil téměř furiantským krokem a požádal bledého mladíka o svoje cestovní doklady.

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Když o několik minut později vycházel, jeho krok už nebyl tak furiantský. Na druhé straně pomocník pobočníka byl o hodně spokojenější. Jako mnoho dalších lidí na základně cítil trochu odpor k magickému kouzlu, které obklopovalo jednotku pro GCD, ke speciálnímu zacházení, jehož se jí dostávalo, a k administrativním potížím, které působila. Nepřál Alanovi osobně nic zlého, vlastně ho měl docela rád, ale dalo mu zřídka zažívaný pocit moci, když mu oznamoval, že všechny dovolené jsou zrušeny.

„Je mi hrozně líto, stařiku," řekl. „Je to rozkaz skupiny, my s tím nemáme nic společného. Připravuje se velké obranné cvičení a musí se ho zúčastnit každý na základně. Není povolena žádná výjimka."

„To ještě uvidíme," zamumlal si zachmuřeně Alan, ledabyle zasalutoval a rozlíceně odběhl. Ze stojanu před ordonanční místností sebral své jízdní kolo a zamířil k obvodové dráze, aby vyhledal Deverauxe. Při podobných příležitostech Deveraux obvykle věděl, za jaké provázky je potřeba zatáhnout a jaké priority a předpisy, fiktivní či jiné, využít. Alan byl tak pln nevole a tak zaujat svými problémy, že zuřivě projel pod nízko posazeným křídlem zaparkovaného Liberatoru asi dvě sekundy předtím, než se jeho motory rozběhly. Otřesená pozemní posádka sledovala Alana, jak mizí v dáli a vůbec si neuvědomuje, jak těsně ho minuly obrovské lopatky vrtule, když se začala roztáčet.

Než dorazil do kanceláře letky D, přičemž objel kolem poloviny letiště, značně se už uklidnil. Zpráva tam dorazila už před ním a nikoho jiného zákaz opustit tábor nijak zvlášť nerozladil. Alan jediný měl v plánu odjet na dovolenou a veškeré sympatie, jichž se mu dostalo, byly obsaženy v úsloví: „Schytals to, kámo," a v dobromyslných úšklebcích.

Ani Deveraux, který měl nejlepší snahu pomoci, nedokázal najít východisko. „Je to koneckonců jenom osmačtyřicet hodin," pravil. „Kdyby to bylo opravdu naléhavé, mohl bys požádat o dovolenku z naléhavých rodinných důvodů, ale jistě nejde o nic, co by nemohlo dva dny počkat?"

„Myslím, že ne," zdráhavě souhlasil Alan. „Ale víš, jak ti je, když už máš všechno připraveno."

„Nic si z toho nedělej, Bishope," zasmál se jeden pilot a poplácal ho po rameni. „V RAF se dějí horší věci, dokonce i v době míru. Slyšel jsem, jak chlápky povolali první ráno líbánek. Ve skutečnosti na cestě do kostela."

„Když se mluví o dovolenkách z rodinných důvodů," poznamenal Dennis Collins, „slyšeli jste o letci, který požádal svého velitele o osmačtyřicetihodinový opušťák, protože jeho žena bude mít dítě?"

„Ne, co se stalo?"

„No, když se vrátil, velitel se ho zeptal: 'Je to kluk, anebo holka?' A chlápek se na něj podíval jako na pomateného a odpověděl: 'Nebuďte pošetilý, pane, trvá to devět *měsíců*.'"

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Alan se k všeobecnému smíchu nepřipojil. Neodvažoval se Dennise povzbuzovat. Kromě toho se myšlenkami toulal kdesi jinde. Jedno z hesel Bennyho Schwartze, které obvykle pronášel v krizových okamžicích, znělo: „Spolupracuj s nevyhnutelným."

Nemůže dva dny odjet domů, ale může aspoň strávit tento večer mimo tábor. A byl si jist, že nebude muset příliš silně zkroutit Howardovi paži, aby z něj dostal číslo Olgy Buckinghamové.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Devatenáctá kapitola

„A teď mi řekni, Alane,“ dožadovala se Lucille, „proč jsi tehdy odešel v takovém spěchu? Moc jsem se na tebe zlobila.“

„Bylo tady příliš plno,“ odpověděl trochu nedůtklivě Alan. Vůbec si nepřál, aby se *o tom* mluvilo. Vrhalo to špatné světlo na jeho mužství, a to ve více ohledech. Ani teď si nebyl jist, co by dělal, kdyby se McGregor opět nevítaně objevil, ale tentokráte se pojistil. Poněkud neférovým způsobem využil toho, že je Macův nadřízený. Mac měl nyní službu, vyměňoval magnetron, který začal jevit známky slábnutí. Alan věděl přesně, jak dlouho bude práce trvat, i kdyby šlo všechno jako po másle, což pravděpodobně nepůjde.

Byl to špinavý trik, neboť podezřelá trubice by určitě několik dalších provozních dnů vydržela. Ale k čemu by člověk byl důstojníkem, kdyby se z toho občas nemohl potěšit? A Alan se z toho nyní velice těšil.

Lucille byla malá, ale měla nádherné tělo. A přesně věděla, jak je má používat. Několik minut byl Alan příliš zaneprázdněn, než aby myslel na svoje rivaly, ale pak mu v mysli začala hlodat pochybnost. Opřel se o jednu ruku a hleděl dolů do šera. V tomto rozkošném přítmí neviděl z Lucilliny tváře více než slabý třpyt jejích očí, hledících do jeho. Pokud se v nich zrcadlily nějaké emoce, nedokázaly překonat těch několik centimetrů temnoty mezi nimi.

„Pověz mi, Lucille,“ řekl zamyšleně a hladil ji po dlouhých vlasech připomínajících len. „Máš ráda seržanta McGreora?“

„Myslela jsem, že o něm nechceš mluvit.“

Alan nepotřeboval vidět výraz nelibosti na její tváři. Zvuk jejího hlasu byl nezaměnitelný.

„Jen mě to tak napadlo,“ řekl a odmlčel se.

Lucille si povzdechla. Musela se s tím vypořádávat už mnohokrát. Tito nedospělí hoši (koneckonců, byla sice jen o dva roky starší než Alan, podle kalendáře, ale aspoň o dvacet let starší podle zkušeností) brzy začali být sobečtí a náročtí. Chovali se, jako by jim patřila. A Lucille nechtěla patřit nikomu.

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Neměla žádné iluze o romantické lásce. Pokud si vůbec kladla nějaké cíle, bylo to potěšení a bezpečí – a nemuselo se nutně zachovávat toto pořadí. Většinu svého života strávila v rychle se rozpadající Evropě, poznala nálety, hlad a nacistickou okupaci. Úplně by ji uspokojovalo, říkala si často, kdyby se mohla usadit jako úctyhodná vdaná žena nějakého solidního občana ve francouzském venkovském městě, kde se nikdy nic neděje.

U pár minut později se však Alan stejně k tématu vrátil, i když oklikou. Ani si nebyl jist, zda skutečně chce znát odpověď, ale mučila jej ta úzkostná nejistota.

„Předpokládám, že znáš docela dost chlápků ze základny," řekl s tak dokonalým nezájmem, jaký jen dokázal předstírat.

„Ach, tisíce," odpověděla Lucille. „Samozřejmě že si je všechny nepamatuji."

Dostals, co sis zasloužil, řekl si Alan.

„Jsi malá lhářka," odvětil jen zpola žertem. „Au! To bolí!"

„Mělo to bolet," řekla sladce Lucille a odtáhla své drápy. „Ale nehádejme se."

„Já jsem se nehádal. Kdy tě můžu zase vidět? Bude to muset být až za týden. Mám před sebou týdenní dovolenou."

Lucille v duchu obracela stránky ve svém diáři, ale bylo obtížné plánovat *tak* daleko dopředu. „Pošlu ti vzkaz," pravila.

„Jak?" zeptal se Alan.

„Ehm, ne, ne po Macovi. Ach, po Howardovi, anebo možná po Dennisovi."

„Po jakém Dennisovi?" zavrčel Alan, v němž se probudilo hrozné podezření. Lucille, která dokázala vycítit emocionální jemnůstky z kilometrové vzdálenosti, okamžitě věděla, že se dotkla citlivého místa.

„Dennisu Collinsovi, samozřejmě. Je přece v tvé letce, že ano? Myslím si, že je roztomilý," dodala se zcela zbytečným důrazem.

Doufala ve výbuch, ale k tomu nedošlo. Alan jen ležel a bručel jako částečně vyhaslá sopka, kterou vskutku v několika ohledech připomínal. Potom posměšně zafrkal: „Ten nafoukaný bezvýznamný blbeček! Co na něm můžeš vidět…"

Naštěstí ho přerušilo diskrétní zaklepání na dveře.

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

„Vstupte,“ zavolala Lucille. Když se rozsvítila světla a Joan zamířila s plným podnosem k posteli, Alan, který cítil trochu ostych (byť daleko menší, než by ještě před několika dny považoval za možné), zalezl pod přikrývku.

„Přinesla jsem ty věci, které jste si přála, slečno Lucille,“ řekla Joan a na Alana se ani nepodívala.

„Polož to sem,“ nařídila Lucille. Otočila se k Alanovi a energicky jím zatřásla. „Do tábora je to daleko a venku skoro mrzne. Přestaň bručet a sněz tohle. Jako hodný chlapec.“

Alan pohlédl na podnos a z večera se vypařily poslední stopy romantiky. Lucille je velmi praktická mladá dáma a zcela jistě získala některé anglické návyky, pomyslel si.

„Nenechej žádné drobky v ložním prádle,“ nařídila mu.

Počkal, dokud Joan neodešla, a potom se s chutí pustil do kakaa a teplých vdolků mazaných máslem.

Když byl Alan naposledy v tomto sále, promítal se příšerný výstražný film, po němž celé osazenstvo základny udržovalo pohlavní zdrženlivost – téměř osmačtyřicet hodin. Tentokrát šlo o trochu jinou záležitost, ale posluchači byli stejní. Byli přítomni všichni důstojníci a letci, kteří právě nevykonávali důležitou službu. Seděli a s různým stupněm pozornosti naslouchali malému podsaditému majorovi letectva.

Alan nikdy nezáviděl letištnímu důstojníkovi kontrarozvědky jeho úkol. Přišel s majorem Stricklandem do styku snad jenom šestkrát, když bylo nutné zajistit ozbrojenou hlídku k nákladákům pro GCD nebo poslat tajné dokumenty do hlavního stanu skupiny, avšak jedno jejich setkání bylo daleko méně formální. Alan si matně vzpomínal, jak po neobvykle bojovné taneční zábavě v jídelně pomáhá držet majora na podlaze, zatímco jeho kolegové důstojníci mu nůžkami stříhají kravatu. Toho večera jich ukořistili hodně, včetně vázanky velitele základny.

„Vojáci,“ začal důstojník kontrarozvědky hlasem, jenž se kovově rozléhal z reproduktorů zavěšených na holých stropních nosnících. „V totální válce musí být každý totálně připraven. Jestliže Fritz vysadí na toto letiště skupinu parašutistů, jeden každý z nás – písaři,

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

Odstraněno: -

kuchaři, letecké posádky, spojaři, opraváři – musí být připraven bojovat. Regiment RAF bude samozřejmě dělat svou práci, ale v případě velkého útoku jste potřební vy všichni.

Velící důstojník letectva tudíž vydal rozkazy k obrannému cvičení, které začíná tuto noc v 00.01 hodin. Po dalších osmačtyřicet hodin nikdo neopustí tábor a základna zůstane ve stavu pohotovosti.“ („Ve stavu paniky,“ zamumlal neuctivě muž stojící vedle Alana. Alan na něj koutkem oka pohlédl a zjistil, že cynik je mnohokrát vyznamenaný navigátor bombardéru.)

„Dostanete instrukce, jaké máte hrát role, a ve zbrojnici vám vydají zbraně. Byly připraveny podrobné obranné plány a velitelé vašich letek vám v příslušné době přidělí místa. To je vše. Děkuji vám.“

Za pár hodin přinesl plán operací k letce D seržant regimentu RAF, který zřejmě naprosto přehlížel slabošský personál radaru. Jedinou osobou, které prokazoval jistý respekt, byl Mac. Alan později zjistil, že se spolu před nedávnem utkali ve skvělém boji, který napůl změnil seržantskou jídelnu v trosky. Mac sice prohrál, ale jeho soupeř musel k dosáhnutí vítězství pracovat neobvykle tvrdě.

Návštěvník rozložil mapu letiště ve velkém měřítku a ukázal místa, která zaujmou obránci. Plán měl jediný světlý rys. Personálu jednotky pro GCD byl přidělen známý úsek letiště, nepříliš vzdálený od baráku letky D. Plnění úkolu tak blízko domova jim dodá uklidňující, i když falešný pocit jistoty.

Útočníci se budou muset přibližovat několik set yardů otevřeným terénem, než se dostanou k plotu z ostnatého drátu kolem letiště. Ten ale nepředstavoval velkou překážku. Bylo v něm alespoň tucet neoficiálních východů, které si udělali příslušníci (a příslušnice) letectva, dychtící opustit prostor bez absolvování pečlivé prohlídky na strážnici. Těmto slabým bodům se nyní energicky věnoval regiment RAF, ale i když udělá, co je v jeho silách, drát nemůže znamenat víc než jen zdánlivou překážku. Až dosud však od něj také nikdo nic víc neočekával – jeho hlavní funkce spočívala v ochraně startovacích a přistávacích drah před zbloudilými kravami, nikoli před cílevědomými nacistickými parašutisty.

Odstraněno: -

Odstraněno: -

„Ale nepřítel přece zcela určitě nebude útočit z *tohoto* směru,“ namítl Alan. „Skuteční parašutisté přistanou na letišti, za naší obranou.“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Seržant regimentu RAF dobře věděl, že jeho práce je beznadějná, ale srdnatě se snažil vykonat ji, jak nejlépe uměl. Podíval se Alanovi přímo do očí. „Předpokládá se, že letiště je pokryto tyčemi s hroty, vzdálenými od sebe dvacet stop, pane. To parašutisty odradí.“

„Určitě by to odradilo mne,“ zabručel jeden z pilotů. „Jestliže se musí na letišti provádět *takovéhle* věci, aby se ubránilo, nebylo by lepší opustit je bez boje?“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Mám ještě lepší nápad,“ prohlásil Pat. „Kdybyste vy chlapi byli doopravdy ozbrojeni, zabili byste navzájem víc lidí než nepřítel. Tak proč nepoužijeme metodu pasivní resistence? Několik tisíc vězňů, kteří odmítnou spolupracovat, naruší útok daleko důkladněji, než by to mohlo dokázat cokoli jiného. Vzpomeňte si, co se stalo v Indii, když pasivní resistenci zorganizoval Gándhí.“

Tento návrh, stejně urážlivý vůči Královskému vojenskému letectvu jako vůči Britskému impériu, byl přijat chladným mlčením, které si plně zasluhoval. Nikoli však návrh, s nímž přišel o několik hodin později Benny Schwartz.

„Proč bychom tam měli dřepět celou noc v chladu a vlhku, když můžeme použít radar, aby hlídal za nás? Je to ideální situace – otevřený terén bez překážek, které by obraz radaru mátly. Měli bychom dokázat zpozorovat cokoli, co se tam bude pohybovat.“

Odstraněno: -

„Chceš tím říct,“ tázal se trochu nedůvěřivě jeden pilot, „že radar může detekovat lidi? Myslel jsem, že funguje jenom na kov.“

„Blbost, za správných okolností dokáže zjistit téměř cokoli. Kromě toho terče budou mít zbraně a plechové přilby.“

„Stojí to za zkoušku,“ řekl Alan. „Až dnes odpoledne skončí program, můžeme provést test.“ Pohlédl na Deverauxe, ale zdálo se, že kapitán bojuje se svým svědomím.

„Nejsem si jist, zda by to bylo fér,“ namítl. „Koneckonců úkolem cvičení je vyzkoušet naši obranu.“

„No a? Jestli ukážeme, že zařízení pro GCD se může stát součástí obranného systému, *nepůjde* o cenný příspěvek k bezpečnosti základny?“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Deveraux si to promyslel. Nepřipadalo mu to sice naprosto čisté, ale bude to velice zajímavý pokus…

„Tak dobrá," souhlasil nakonec. „Ale ani muk nikomu, kdo není z jednotky. Jestli to nebude fungovat, budeme vypadat jako blbci. A když *bude*, dostaneme vynadáno od důstojníka kontrarozvědky, že jsme mu narušili plány."

„Můžeme schytat ještě něco horšího od regimentu," řekl zamyšleně seržant McGregor, „jestli se doslechnou, k čemu se chystáme." Napjal a uvolnil své bicepsy a na tváři se mu pomalu rozlil úsměv. „Možná," dodal s nadějí v hlase, „se přece jenom dočkáme *opravdického* boje."

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Dvacátá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Testování proběhlo ve čtyři odpoledne, během posledních hodin denního světla. Operátoři skončili svůj cvičný program a letadlo přistálo, ale bylo ještě dost světla, aby se dalo vidět, co se děje na letišti.

S jistými obtížemi nastavili nákladňáky pro GCD do nezvyklých poloh, se skenery zamířenými dolů po mírném svahu, po němž bude nepřítel útočit. Jak Benny předpověděl, obraz na obrazovkách přesného systému byl jasný a jednoduchý. Vpředu, ve vzdálenosti jen několika set stop, se objevila jasná čára zářivých chuchvalců, která označovala plot z ostnatého drátu. Za ní nebylo do vzdálenosti téměř jedné míle nic.

Teď bylo třeba vyslat muže s puškami a ocelovými přilbami. Výsledky byly povzbudivé. Echa, která se plazila na obrazovce radaru, byla sice poněkud neduživá, ale dala se snadno vidět. Bennyho plán prokázal svou oprávněnost. Obránci mohli sedět v teple a pohodlí, občas si popřát šálek kakaa a strávit klidnou noc s jistotou, že jejich radarovou kontrolou nedokáže bez detekce proniknout vůbec nic. Bylo sice nutné vyslat do krytů v předpolí muže s polními telefony, ale jejich úkol bude ohromně zjednodušen. Nebudou muset varovat zadní voj, když se přiblíží nepřítel, týl vyšle varování jim.

Život zatím šel dál, i když s otravnými přerušeními. Všichni důstojníci dostali služební pistole (i když naštěstí bez střeliva) a museli je nosit ve dne v noci. Cvičné poplachy zaznívaly v nejnevhodnějších okamžicích a měly za následek divoké přebíhání personálu základny sem a tam, zatímco rozhodčí stáli se stopkami v ruce a měřili, jak dlouho obráncům trvá, než najdou a zaujmou svá postavení. Mezi soupeřícími skupinami, snažícími se zabrat stejný vyhloubený zákop nebo kryt, sice došlo k několika malým bitvám, ale bez větších ztrát.

Největší problém v průběhu celé operace byl dostatečně se vyspat. V tak malé skupině, jako byla jednotka GCD, nebylo snadné připravit čtyřiadvacetihodinový rozvrh hlídek, jednoduše na něj nebylo dost lidí. V konečném důsledku tedy důstojníci a nejvyšší poddůstojníci kradli spánek na dočasných kavalcích po chvilkách. Zásobování

jídlem a hygienická zařízení byla primitivní, ale dva dny se tyto strasti daly vydržet.

Alan právě snil tak pokojně, jak mu to škrábající deky dovolovaly, když ho probudilo zatřesení ráznou rukou. Chvíli mu trvalo, než si uvědomil, kde je. Potom mu to došlo a on se znaveně zvedl z kavalce. „Kolik je hodin?“ zívl. Čím to bude dřív, tím větší bude šance, že se opět dostane do postele.

„Tři třicet,“ odpověděl seržant McGregor a zničil tak jeho naděje. „Myslíme si, že se venku něco děje. Pojďte se na to podívat, než vzbudíme všechny ostatní.“

Ještě v polospánku vyklopýtal Alan do noci. Byla úplná tma. Těžké mraky zakryly hvězdy a jediné světlo dodávala matná záře ze seržantovy zastíněné kapesní svítilny. Pěšina, vysypaná struskou, sloužila jako lepší vodítko, poněvadž mu pod nohama křupala, a uklidňující hluboký zvuk dieselového motoru náklaďáku s vysílačkou mu potvrzoval, že míří správným směrem.

Před nimi se rýsovaly obrysy řídicí dodávky, pod špatně doléhajícími dveřmi pronikala tenká nit světla. Když seržant McGregor rázně zaklepal, proužek světla pohasl a dveře se otevřely. Jediné osvětlení uvnitř tvořila známá zelená záře obrazovek radaru. Alanovým očím, adaptovaným na tmu, se zdála překvapivě jasná, věděl však, že když se zatemňovací závěs odsune stranou, nebude její dosah velký. Vklouzl do sedadla sledovače azimutu a studoval skvrnitý světelný obdélník, který stopa radaru neustále znovu vykreslovala. Byl už zcela probuzen.

Země nikoho už nebyla úplně prázdná. Jasně v ní zářily tři světelné skvrny, označující polohy předsunutých hlídek s polními telefony. Hlídky přispěly ke svému zviditelnění v prázdném prostoru letiště vztyčením reflektorů radarových vln, malých kovových pyramid s odstraněnou základnou, které se ve svazku radaru chovají přesně jako oči kočky ve světle reflektorů automobilu. Přestože měly hranu dlouhou pouze osmnáct palců, dávaly echo velké jako čtyřmotorový bombardér. Normálně se používaly k vytyčení čáry přistávacích drah na obrazovkách radaru.

Nedaleko nejvzdálenějšího reflektoru se teď zobrazovalo úplně odlišné echo, duchovitá měňavka, která se blížila téměř nepostřehnu-

telně pomalu. Při pohybu pulzovala. Někdy se úplně vytratila, potom opět s dvojnásobným jasem vzplála.

Alan už tento jev viděl. Pozoroval ne jedno echo, nýbrž skupinu odrazů, které se téměř překrývaly. Odhadem by řekl, že jde o pět až deset mužů, pohybujících se s malými rozestupy. A neměli daleko k zářící skvrně předsunuté hlídky číslo tři.

„Ahoj, číslo tři," řekl Alan potichu do polního telefonu. „Dávej dobrý pozor, jsou jenom asi dvě stě stop na sever od tebe."

„Dobrá, pane," ozval se slabý a nervózní hlas, který Alan jen obtížně poznal jako hlas desátníka Harta, schopného, ale trošku domýšlivého mladého mechanika. Za jeho nynější osamocené postavení nepochybně nesl zodpovědnost seržant McGregor.

„Projevili se nějak?" zeptal se Alan dychtivě o několik minut později. Pomalu se pohybující echo už téměř dorazilo k reflektoru a začínalo s ním splývat.

„Ne, pane," přišla odpověď. „Všude je ticho."

Alan, který nyní odhadoval vzdálenost na méně než třicet stop, tomu nemohl uvěřit. „Jsou už téměř na tobě. Určitě musíš něco slyšet… Desátníku Harte!"

„Glo… ach," ozvalo se z polního telefonu. Pak se spojení přerušilo.

Odstraněno: …

Odstraněno: …

„Takže ho dostali," poznamenal se značným uspokojením McGregor.

„Vypadá to, že dostali taky značku," řekl Alan, neboť zářící světelná skvrna náhle zmizela. Stejně nečekaně se však opět objevila.

„Já vím, co se děje," vykřikl McGregor. „Ti hlupáci si ji vzali jako suvenýr. Zajímalo by mě, co si myslí, že to je."

Byla to pravda. Jasný obraz pomalu poskakoval přes obrazovku. Značku asi ochotně nese desátník Hart, uvědomil si Alan. Tím byla záležitost opravdu až příliš snadná. Útočníci připomínali slepce krátcející do svazku světelného reflektoru, kteří ještě navíc mávají velkým zrcadlem, aby se nedali přehlédnout.

„Za necelých deset minut se dostanou k drátěnému plotu," řekl Alan. „Je čas varovat Deverauxovy nebojsy."

Kapitán vojenského letectva Deveraux s různorodou skupinou obránců, vyzbrojených slepými patronami a dělbuchy, se na noc utá-

bořili na levém křídle v úkrytu zvonového stanu, kde to páchlo, jako kdyby se tam nevětralo od búrské války. Kapitán Deveraux se ve stavu ospalé malátnosti potácel mezi spánkem a procitnutím, když ho polní telefon vyburcoval do stavu úplné pozornosti. Alanovu zprávu přijal s velkou úlevou. Vypadalo to, že jeho jednotka přece jenom udělá něco užitečného.

„To je bezvadné," prohlásil s nadšením. „Vzbudím své muže a řeknu jim, co se děje. Říkáte, že nepřítel sem dorazí za deset minut?"

„To je jenom odhad. Můžou zpomalit, protože nevědí, kolik máme předsunutých hlídek."

„Dobrá. Dám jim pět minut. Když budete mít nějaké další informace, dejte mi okamžitě vědět."

„Mac hlídá obrazovku," oznámil Alan. „Bude vám podávat zprávy o jejich vzdálenosti." To nebude těžké, pomyslel si, když se terč pohybuje asi setinou normální rychlosti.

Protože k blížící se bitvě nemohl ničím přispět, chtěl se na ni aspoň podívat. Střecha náklaďáku s vysílačem, téměř tři metry nad zemí, mu nabízela výhodné postavení. Poněkud prekérní bylo, že byla tma jako v pytli; stačil jediný chybný krok, aby spadl dolů.

Alan se opřel o překližkový válec krytu pátrací antény a upíral zrak ve směru očekávaného útoku. Tady nahoře bylo chladno a větrno a latě pod jeho nohama vibrovaly v souladu s burácejícím motorem dole. Neměl žádné vizuální opěrné body a mohl si tedy snadno představit, že už není na souši, nýbrž na houpající se palubě lodi, probojovávající si cestu bouřlivou nocí.

A najednou už to nebyla noc. Nad spící krajinou vybuchla oslepující světlice, která odhalila každou podrobnost s drsnou jasností. Všechno se zdálo být ostřejší než za denního světla. Načasování se povedlo překrásně. Obránci letiště útočníky naprosto překvapili, přistihli je na otevřené ploše asi sto stop od ostnatého drátu.

V okamžiku se rozpoutalo úplné peklo, když obránci spotřebovávali největší možnou rychlostí svoje střelivo. Vzduch rozervaly nárazy a kletby a po větru se nesl štiplavý pach střelného prachu. Uplynulo už hodně vody od doby, kdy Alan naposledy viděl takovou ukázku ohňostroje, a z dětských let se mu vrátily vzpomínky na zapomenuté

noci pálení čarodějnic. Teď už byl úplně vzhůru a podívaná mu působila velké potěšení.

Brzy však skončila. Autoritativní výkřiky a mávání kapesními svítilnami pomalu obnovily pořádek a kanonáda hromových záblesků zdráhavě ustoupila sporadickým výbuchům a posléze tichu. Než Alan slezl ze střechy nákladáku dolů, bitva skončila. Útočící síly, zničené více než desetkrát, se smířily s nezdarem a pomalu postupovaly k hlavnímu stanu letky, kde už příslušnice WAAF připravovaly šálky kakaa pro vítěze i poražené.

Když tam Alan a seržant McGregor dorazili, probíhalo třístranné dohadování, jehož se účastnili Deveraux, nadporučík z regimentu RAF, který vedl útok, a poručík z místní armádní spojovací skupiny, který ho provázel jako rozhodčí. Deverauxovi oponenti byli z debaklu „útočníků“ zcela paf a Deveraux jim moc nepomáhal. „Zajali jsme všechny vaše předsunuté hlídky,“ stěžovali si. „Jak jste tedy věděli, kde jsme?“

„Obávám se, že o tom se nemohu bavit,“ odpověděl Deveraux.

„Ale já musím napsat hlášení,“ protestoval rozhodčí.

„No, můžete napsat, že obrana byla účinná a nenechala se překvapit. Co víc ještě chcete?“

„Myslím si,“ řekl velitel útočné skupiny, jako kdyby ho to právě teď napadlo, „že jste použili tu vaši hračku.“

„Opravdu?“ podivil se zdvořile Deveraux. „Nevěděl jsem, že je to proti pravidlům. Vezměte si ještě kakao.“

Když Alan odcházet v naději, že dožene alespoň trochu ztraceného spánku, dohadování ještě pokračovalo. Teď když lépe chápal problém zoufalých vojáků a uvědomoval si riziko, jemuž se vystavují, značně s nimi sympatizoval. Třeba to opravdu *nebylo* fér, ale celá operace symbolizovala moderní válku. Dovednost, odvaha a odhodlání už nedostačovaly. Mílovými kroky se blížila doba, kdy se stroji dokážou bojovat pouze stroje.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Dvacátá první kapitola

„Doufám, že tentokrát se ti to povede," řekl Deveraux, když Alan nakládal svá zavazadla do malého náklaďáčku Fordson.

„Já také. Jestli mi to zase někdo zruší, začnu trpět stihomamem. Jakmile se dostanu za hlavní bránu, jenom se za mnou zapráší."

Tu ukvapenou poznámku si o několik minut později připomněl. Právě se zapsali k odchodu ze strážnice a ještě viděli na vchod do základny, když na silnici vyběhl vojenský policista a začal na náklaďáček zuřivě mávat.

„Ach, ne. Už ne!" zaúpěl v duchu Alan. Pak udělal něco, co by před několika měsíci bylo pro něj naprosto nepředstavitelné. Otočil se k policistovi zády a vroucně doufal, že řidička nezpozoruje pozdvižení ve zpětném zrcátku.

Nevydechl si, dokud vlak nevyjel ze stanice. Nyní byl v bezpečí. Nikdo ho nemůže chytit, dokud se nedostane do Lyncombe, takže i kdyby došlo k nejhoršímu, stráví doma alespoň pár hodin. Náhle mu to připadalo velice důležité. Po velkých změnách, myšlenkových i fyzických, kterými prošel během několika posledních týdnů, potřeboval navázat kontakt s jistým pevným vztažným bodem. Dostatečně dobře si však uvědomoval, že jakmile přijde domů, budou na něj čekat problémy. Co se stane s otcem? Slečna Hadleyová si s ním už o mnoho déle nedokáže poradit a zbytek rodiny ukázal jen malou ochotu pomoci – kromě toho že dával dobré rady a vyjadřoval zbožnou úzkost.

Chvíli si s tím dělal starosti, ale pak ho hypnotický rytmus kolejnic a klidné osamění prázdného kupé první třídy ukolébaly do spánku. Probudil se, až když vlak zastavil v Exeteru. Pro jednou mu přálo štěstí – za necelou hodinu měl spojení, takže bude schopen dokončit cestu za denního světla a vyhnout se tak strašné nudě cesty železnicí v zatemněném a nedostatečně vytopeném vagonu v noci.

Bylo tedy ještě denní světlo, když se vynořily šedé vody Bristolského průlivu a stařičká lokomotiva zalapala po dechu a s řinčením zastavila. Odmítl jakoukoli pomoc nosiče – ženy, která mu otevřela dveře vagonu. Nebylo to pouze proto, že měl námitky proti vyhazování peněz, i když i to bral v úvahu, ale hlavně by se cítil hloupě

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Odstraněno: -

a hulvátsky, kdyby nechal nést svoje zavazadla ženu dost starou, aby mohla být jeho matkou. Nebylo však vůbec zřejmé, zda jeho ohledy chápala nebo uznávala.

Nevzal si ani taxi, k domu to bylo jen pár set yardů a krátká chůze známým okolím mu pomůže přeorientovat se. Přijde právě v době, kdy se podává čaj, a jak zná slečnu Hadleyovou, začala jej připravovat, hned když zaslechla přijíždět vlak do stanice.

Před úzkým domem s lomenicí a dvěma arkýřovými okny byl maličký trávník, celek působil elegantně zanedbaným dojmem, přesně tak, jak si to Alan pamatoval. Dům na něj současně zapůsobil depresivně svojí laciností a zahřál jej u srdce utěšující důvěrností. Alan se snažil zapudit svůj strach, že příkaz k návratu na stanici bude ležet v hale.

Jak tušil, slečna Hadleyová na něho čekala. Musela se dívat krajkovými záclonami, když vycházel po schodech. Než ho mohla pozdravit svým obvyklým „Vítej doma, Alane!“, políbil ji na vráskité tváře. Pak ji jemně podržel v natažených pažích a řekl s úsměvem: „Vypadáte dobře. Jak je Kapitánovi?“

Překvapením rozevřela oči a ruka jí vylétla ke rtům. „Ach,“ vydechla a slova z ní vyhrkla, než měla čas přemýšlet. „Takže ty jsi nedostal můj telegram!“

Ještě ani nedokončila větu a Alan už věděl, proč se ho policista u hlavní brány pokoušel zastavit. A věděl, že všechny starosti s otcem skončily.

Na celém světě neexistuje drtivěji konečný zvuk, než je náraz hlíny na víko rakve. Alan však nepociťoval příliš bolu, když vážná fraška na hřbitově pomalu končila. Pokud ve svém nynějším stavu znecitlivělého šoku cítil vůbec nějaké emoce, pak to byla rozmrzelost nad tím, že společnost trvá na této poslední urážce bezbranného mrtvého. Věřil snad opravdu starý farář Williams, který za posledních dvacet let nevyměnil s Kapitánem jediné zdvořilé slovo, tomu, co právě řekl o „tomto ušlechtilém, vynikajícím občanovi, jehož s bolestí ztrácíme v rozkvětu jeho života“? A co ti truchlící strýčci, bratranci a tetičky, z nichž polovinu vůbec neznal, sahaly snad jejich výrazy soustrasti hlouběji než na povrch kůže? Ve skutečnosti existují pouze

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

dva lidé, jimž bude kapitán Bishop chybět, a nikdo, kdo jej bude oplakávat. Pro slzy ani není žádný důvod, řekl si Alan. Jeho otec unikl ze života, který pro něj neměl smysl. Vše, co ztratil, bylo těžké a nešťastné stáří.

Truchlící odcházeli. Po svém krátkém setkání před tváří smrti se jen několik z nich znovu sejde dřív, než se rozezní další hrana. Rodina se opět rozjede do různých končin Anglie. Poslední potřesení rukou, poslední polohlasné vyslovení soustrasti… Alan a slečna Hadleyová stáli vedle sebe pod omšelým pískovcovým obloukem, ještě ponořeni v nadčasovém prázdnu mezi životem a smrtí.

Odstraněno: …

Slečna Hadleyová se pohnula první, kování na její holi čile bubnovalo na dlažebních kostkách, jak kráčela k čekajícímu autu. „Pojď se mnou, Alane," vyzvala ho. „Už je po všem. Pojďme domů."

Náhle to však byla ta poslední věc, kterou chtěl Alan udělat. Musel se dostat pryč z domu se všemi jeho připomínkami neúspěchů, s jeho vzpomínkami na minulé scény a krize, s jeho připomínkami problémů, kterým bude muset čelit. Náhle viděl slečnu Hadleyovou, jaká skutečně je. Věčná vychovatelka s dobrým srdcem a s nejlepšími úmysly, získávající své jediné uspokojení z tvarování životů druhých. Od svého chlapeckého věku k ní vzhlížel s bázlivou úctou a obdivem a podivoval se její znalosti světa a lidí, avšak nyní znal daleko širší svět, než byl ten její.

Měl slečnu Hadleyovou rád a vážil si jí, teď ji však s lítostí viděl v osamělém večeru jejího života, kdy jeden z jejích svěřenců už odešel a druhý jí rychle vyklouzává z dosahu. Když jí pomáhal nasednout do auta a uvědomil si, jak zestárla a jak je křehká, zalila jej vlna něhy. „Jeďte, prosím, beze mne," řekl jí. „Je mi to líto, ale cítím jistý neklid. Vrátím se později."

Počkal, dokud se auto neztratilo z dohledu, a pak se pomalu vydal po úzké klikatící se cestě, která vedla ze středu města. Neměl žádný určitý cíl, téměř si ani neuvědomoval směr. Poháněl ho pouze nutkání uniknout z dosahu lidí, nalézt nějaké místo, kde by mohl být se svými myšlenkami sám.

Kolem sebe nyní viděl uličky a průchody, kde si jako dítě hrával. Některé ulice byly ještě dlážděné, neboť tato část města byla velmi stará a za staletí se téměř nezměnila. Domy byly nízké a ubohé.

Kdyby nezačala válka, byly by už dávno zbourány, ale Alan je viděl rád. Dodávaly mu svou povědomostí jistotu. Bydleli tady mnozí jeho přátelé, i když slečna Hadleyová se svým pronikavým vědomím třídních rozdílů často vyjadřovala námitky vůči některým kamarádům, které získal v tomto okolí. Například Tony Shelton, který žil v tom vesnickém stavení s červenými taškami naproti… Tony naučil Alana plavat, něco, co jeho otec zanedbal. Další vzdělávání bylo sice méně nevinné, ale na tom teď už nezáleželo, protože hrob praporčíka Sheltona, DFM[*)], leží jen několik yardů od hrobu kapitána Bishopa.

Odstraněno: …

Staré město už nechal za sebou, dostal se do otevřeného prostoru terasových zahrad s jejich pečlivě navrženými pěšinami, vinoucími se po strmém úbočí kopce. Kdysi mu tento malý park připadal jako obrovská země divů, kde mohou číhat divoká zvířata a necivilizovaní lidé. A skutečně tam byl někdo, kdo byl schopen nahánět hrůzu, hlídač parku v modré uniformě, který měl za úkol nepouštět malé chlapce na květinové záhony a na stromy. Alan se najednou zastavil, neboť náhle spatřil hlídače, napichujícího na hůl desetimiliontý kousek pohozeného papíru. Nebylo nejmenších pochyb o jeho totožnosti, Alan nemohl nikdy zapomenout na tvář, která na něj v minulosti vychrlila tolik kleteb. Nyní se mu zdálo neuvěřitelné, že tento neškodný starý muž mohl být jedním z jeho dětských obrů lidožroutů. Ještě neuvěřitelnější bylo, že na Alana vlídně kývl hlavou a bez záblesku poznání pokračoval ve svém nekonečném úkolu.

Nad parkem, chráněném odstrašujícími zdmi, stály domy bohatých. Touto oblastí Alan vždy procházel se zbožnou bázní a úctou a nikdy ho ani nenapadlo, že by se s ní mohl společensky stýkat. Zde žil člen parlamentu za hrabství, starosta, penzionovaní důstojníci, kteří chtěli strávit podzim svého života u moře, a větší část městských lékařů, advokátů a příslušníků dalších významných profesí. Byl to malý svět sám pro sebe, který si udržoval odstup s výrazem vědomé nadřazenosti jako hraběnka, urovnávající si sukně.

Jak Alan pokračoval ve výstupu na pahorek, viděl pod sebou velké domy. Na chvíli úplně ztratil výhled na město, když těsně pod vrcholem kopce procházel širokým pásem stromů. Byly v zimním hávu holé a neveselé, dokonale se hodily k jeho náladě. Z jejich větví, kte-

[*)] Medaile za statečnost před nepřítelem pro letce. (*Pozn. překl.*)

Odstraněno:

ré se vzpínaly k dešťovým mrakům jako paže kostlivce, ještě padaly kapky deště.

Alan pokračoval neúnavně v chůzi. Věnoval pouze letmý pohled zlověstné hromadě zdiva, která jej tak fascinovala jako chlapce. Byla to zřícenina letohrádku, který postavil sir Roderick Bampton, ještě když Lyncombe bylo jenom malou rybářskou vesničkou. Kdyby byla jenom polovina zkazek o orgiích sira Rodericka pravdivá, na těchto lišejníkem pokrytých ruinách by skutečně muselo strašit, jak mnoho lidí dosud věří. Alan se takovým pověrám smál, ale nechtěl by tady strávit noc sám.

Nakonec cesta vyústila do otevřeného vřesoviště, mírně zvlněného velkého území porostlého hlodašem a vřesem, území, kde ještě vládl vysoký jelen, neboť člověk se dosud neobtěžoval tím, aby zde prosadil své panství. Tady, na hranici mezi divočinou a civilizovaným územím, se Alan konečně zastavil a opřel se o starobylou železnou bránu, která jediná tu zůstala po nějakém zapomenutém pokusu vřesoviště oplotit. Brána visela mezi dvěma kamennými pilíři, její závěsy už dávno znehybněly rzí, vypadalo to jako opravdový symbol marnosti. Z tohoto místa se pod ním celé město rozkládalo, jako kdyby bylo zachyceno na letecké fotografii. Úplně vpravo ležel přístav s rybářskými čluny, poskakujícími na kotvě nebo vytaženými na písek. Alana zarmoutilo, když viděl, že přístavní hráz, od níž se *Channel Queen* vydávala na svoje velká dobrodružství, byla surově rozdělena na dvě části, aby ji nemohli využít nájezdníci. K vyfintěnému pavilonu, v němž proběhlo tolik slavností a koncertů, se už nedalo dojít. Ležel bez spojení s břehem, rozpadající se ostrov rezivějící oceli, potrhané plachtoviny a odprýskávající barvy. Automaty nevydělávaly žádné peníze, křik procházejícího prodavače zmrzliny utichl. Pouze mořští rackové zůstali.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Na mapě, rozkládající se před ním, znal Alan každou ulici a průchod, neboť kdysi to byl jeho celý vesmír. Nyní mu město připadalo velice malé, a nešlo pouze o fyzickou malost. Alan přerostl svůj domov. Pouta, která jej k němu vázala, se rozpadla. Už neexistovalo místo, kam by doopravdy patřil.

Přesto všichni očekávali, že se sem po válce vrátí, a on neměl odvahu připravit je o iluze. Pan Morris mu připomněl jeho starou práci

a zdůraznil, celkem pravdivě, jak cenné budou Alanovy zkušenosti s elektronikou po jeho návratu do dílny. Naznačil dokonce možnost společnictví. To by kdysi představovalo vrchol Alanových ambicí, ale nyní jej pomyšlení na zbytek života, strávený opravováním radiopřijímačů a televizorů, vůbec nelákalo. Měl vyšší cíle, zatím však ještě nevěděl jaké.

Znenadání v myšlenkách přeskočil na jinou kolej. Na pohřbu zachytil několik upřímně oceňujících letmých pohledů od mladých dam, které ještě nosily copy a školní uniformy, když je viděl naposled. Byla tam i Elsie Evansová; vypadala tak buclatě a zanedbaně, že se Alan až otřásl při pomyšlení, jak těsně jí unikl. Rose Wilkinsonová, alias spadávající spodky, se rovněž změnila, ale značně k lepšímu. Nestala se z ní sice krasavice (a nikdy nestane), ale podobnost s velbloudem zcela zmizela. Bylo úžasné, co může dokázat rozdíl několika roků. Pomyšlení na Rose jako ženu sice nebylo zvlášť přitažlivé, ale už nebylo naprosto směšné…

Alan s jistou samolibostí uvažoval, co by si vážné mladé dámy na pohřbu myslely, kdyby věděly o Lucille. A současně si uvědomil, že je zcela nemožné představit si Lucille v jakékoli scéně manželského štěstí. Alan udělal důležitý, i když ne originální objev, totiž že příslušnice něžného pohlaví lze rozdělit do dvou hlavních kategorií: na manželky a milenky. A že tyto dvě se nikdy nesmí setkat.

Ano, určitě se změnil od té doby, kdy naposled stál na tomto vršku. Slečna Hadleyová si toho všimla, když brzy po jejich setkání poznamenala: „Jsi jiný, Alane. Připadáš mi mnohem starší.“ A on jí lhal, přestože se na ni usmíval, když říkal: „*Vy* jste se nezměnila ani trochu.“

Ať už ale podstupoval jakoukoli změnu, ještě neskončila. Tím si byl jist. Neboť nejsilnější vazby s minulostí se právě zpřetrhaly. Dnes pochoval více než svého otce. Padající hlína pohřbila i jeho dětství. Nikdy se nedokáže vymanit z jeho vlivu, neboť nezměnitelně tvarovalo jeho charakter, jak jej tvaruje u všech lidských bytostí, nebude mu však už déle vládnout. Poprvé v životě se stal svobodným člověkem.

Odstraněno: …

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Dvacátá druhá kapitola

Když se Alan na konci toho týdne plného nočních můr vrátil do St. Errynu, ocitl se v novém světě. Dlouhý boj skončil. Zvítězili. A přestože se Alan nikdy nedozví, jak moc on sám k tomuto vítězství přispěl, může prohlašovat alespoň jednu bitvu za svoji.

Všechna velitelství v Královském vojenském letectvu chtěla zařízení pro GCD. A samozřejmě je chtěla včera. Při této kapitulaci se dosud váhající vojenské letectvo Spojených států rovněž rozhodlo. Námořnictvo nezůstalo pozadu a objednalo si zařízení, které mělo být upraveno pro přistání na nakloněné, pohybující se palubě letadlové lodi.

„Začali jsme už přemýšlet o jeho obvodech," povídal Pat, „ale museli jsme to vzdát. Dostali jsme z toho silnou mořskou nemoc. Obávám se, že válečné loďstvo bude muset počkat. Bude dost tvrdé vyrobit pozemní Mark II v čase, který jsme slíbili, ale uděláme to. A ubohý starý Mark I bude ve srovnání s ním vypadat jako kupa staréh železa."

Navzdory všemu tomuto optimismu a pocitu úspěchu, který nyní dodával celé jednotce hřejivý pocit zadostiučinění, to bylo neklidné období. Byl to totiž rovněž čas změn a loučení. Za dva dny odejdou Pat, Howard a Benny pracovat na Marku II. Nikdo si nedovedl představit základnu bez nich, ani několik operátorek z WAAF se zarudlýma očima se zřejmě nedokázalo s touto vyhlídkou smířit. Dokonce i dvě děvčata, která spolu byla kvůli Patu Connorovi na kordy, se, jak se aspoň zdálo, ve vzájemné mizérii usmířila.

Konaly se večírky na rozloučenou na všech úrovních: v důstojnické jídelně, v seržantské jídelně i v NAAFI. Benny naposled vykouzlil z otlučeného klavíru ve společenské místnosti „Měsíční sonátu". Pat naposledy zarecitoval „Dobrou loď *Venuši*" a na všeobecné vyžádání přidal svůj mistrovský kousek, patetické „Sbohem logaritmickému pravítku" doktora Wolfganga Wunderbara, vystrašeného vědce *Luftwaffe* s monoklem, jemuž Göring nařídil vyrobit do úterý odpoledne paprsky smrti, nebo jinak…

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Den, kdy Američané konečně odjeli, se vryl do paměti i další událostí. Až do teď byly operace letky D pozoruhodně plynulé. Někdy sice letadla (jakož i Mark I) vypověděla poslušnost, když měla vzlétnout, ale jakmile se dostala na oblohu, obvykle se chovala vzorně. Zvláště je třeba vyzvednout, že nedošlo ani k jedné nehodě. Toho odpoledne však byla tato tradice porušena a Alan to pozoroval z hlavní tribuny.

Stál s Howardem vedle Fordu T6 a popíjel kávu, kterou právě uvařila obsluha radaru. (Ta alespoň tvrdila, že je to káva, a rozhodně to nebyl čaj.) S Sierra právě přeletěl při cvičném přiblížení přistávací dráhu a začal stoupat směrem na západ. Když přelétal nad obvodovou komunikací, bezprostředně za letištěm, vysadil mu pravý motor. Od toho okamžiku se zdálo, že se události odehrávají neuvěřitelně pomalu.

Anson měl být schopen udržovat výšku se samotným levým motorem, ten však zřejmě také dělal potíže. Pilot neměl vůbec naději dostat se zpět na letiště. Letadlo sklonilo nos dolů a jako zmrzačený pták se začalo točit doprava.

Alan ve strnulé hrůze pozoroval, jak S Sierra klouže z oblohy dolů. Dosáhnout země mu nemohlo trvat déle než třicet sekund, ale zdálo se to jako věčnost. I když letadlo padalo, dalo se ještě částečně ovládat. Pilot, řítící se po spirále k zemi, bojoval do posledního okamžiku.

Přestože si Alan vůbec neuvědomil, že se Howard pohnul, ten už seděl v kabině auta a startoval motor. „Vytrhni se z transu, Alane!“ zakřičel. „Dejme se do pohybu!“ Z dvou nákladáků se vyrojili lidé, ale Howard na nikoho z nich nepočkal a už se řítil po přistávací dráze. Z druhé strany letiště se ozývaly řinčivé zvuky sanitek a hasičských vozů, které směřovaly k hlavní bráně.

„Viděls, kam dopadl?“ ptal se Howard, když přejeli kolem strážnice.

„Řekl bych první vpravo, po té silnici,“ odvětil Alan. „Musí být blízko té farmy, kde proviantní důstojník kupuje vejce pro jídelnu.“

„To jsem si myslel. Mimochodem, kdo dnes létá v S Sierra?“

Alanovi trvala odpověď tak dlouho, že na něj Howard ostře pohlédl a chystal se dotaz zopakovat.

„Právě jsem si vzpomněl," ozval se Alan. „Je to Dennis Collins."

Odmlčel se, neboť se nad sebou pořádně zastyděl. V mysli mu jasně a živě probleskl nepopiratelně přitažlivý obraz sama sebe, jak něžně sděluje smutnou zprávu Lucille… Zneuctívající fantazie zmizela tak rychle, jak se objevila, ale zanechala pocit viny. A v tom okamžiku Alan spatřil S Sierra.

Odstraněno: …

Stejný objev učinil Howard. Sjel s nákladďákem z cesty a obratně projel velkou dírou v plotě z ostnatého drátu. Kodrcali po pastvině (sanitka, povšiml si s obdivem Alan, se tam dostala dřív než oni) a zastavili v uctivé vzdálenosti od spadlého letadla. Ve velice uctivé vzdálenosti.

Byl to největší nepořádek, jaký Alan kdy viděl, ale vůbec ne takového druhu, jaký očekával. Zdálo se, že S Sierra je prakticky nepoškozen, nebo alespoň to, co z něj bylo vidět. Dennis Collins byl ještě uvnitř, neboť dosud nevymyslel bezpečný způsob, jak vystoupit. Všude kolem něj, rozházeny na všechny strany po velké části okolní krajiny, ležely zbytky čehosi, co před chvílí musel být skutečně obrovský kopec hnoje. Howard zíral na podívanou se zbožnou úctou, a potom vážně poznamenal: „Neměl jsem vůbec tušení, Alane, že mechanizované zemědělství dosáhlo ve vaší zemi tak pokročilého stadia."

Byla to téměř poslední slova (kromě něžného vzkazu na rozloučenou pro Elise), která spolu vyměnili, než Howard nastoupil na palubu Liberatoru, který odveze skupinu zpět do Spojených států. Když se tenká bílá křídla ztrácela na obloze, pocítil Alan nejenom osobní ztrátu, nýbrž i mírnou paniku.

Nyní museli spoléhat sami na sebe. Když se něco pokazí, což se určitě stane, nebude nablízku profesor Schuster ani doktor Wendt, ani Howard, ani Pat, ani Benny, k nimž by mohli běžet pro pomoc. Nastal konec jedné éry. Prodejní kampaň, jak ji často ironicky nazývali, skončila. Nyní budou muset dodat zboží.

Ke změnám začalo docházet téměř okamžitě. Již první z nich přijali se smíšenými pocity – přestěhovali je do stálých ubikací. Celé měsíce žili všichni důstojníci jednotky ve stejném velkém dřevěném baráku. Byl to pohodlný barák s jedinou nevýhodou, což byl nedosta-

Odstraněno: -

tek soukromí. Nyní však budou žít za cihlami a maltou, dva na pokoji, v důstojnických ubikacích jídelny.

Starý barák převzali žáci, kteří nyní přijížděli ve stále rostoucím množství. Více řídících přiblížení, více operátorů, více radarových mechaniků, více všeho se dalo do pohybu. Začal proces výstavby říše a s ním proces utváření mýtů. Od nynějška bude možné dělit všechny lidi, zabývající se GCD, do dvou skupin. Na ostřílené veterány, kteří pamatují pionýrské dny a pořád o nich hovoří, a na nově příchozí, kteří to všechno berou s rezervou.

Objevila se rovněž posila pro Alana a Deverauxe v podobě nového důstojníka radaru. Alan v něm ke svému překvapení a radosti poznal svého prvního instruktora z Gatesbury, bývalého seržanta, nyní nadporučíka Lebruna, RCAF. To, že má učit svého bývalého učitele, dalo Alanovi značné uspokojení. Lebrun měl převzít simulátory, které značně usnadní život a znásobí rychlost výcviku tím, že umožní současné procvičování několika posádek, aniž bude použit samotný Mark I. Každý trenažér byl vybaven přesnou kopií panelu řídícího letu s měřicími přístroji, ukazujícími odchylku přibližujícího se letadla od sestupové dráhy, nebude však potřebovat opravdové letadlo létající po obloze – černé skříňky, plné elektronických obvodů, budou dodávat odpovídající signály měřicím přístrojům. Sotva opeření řídící přiblížení se tedy budou moci procvičovat bez používání Marka I a bez plýtvání drahocenným benzinem a riskování letadel letky D, nemluvě o jejich pilotech.

Odstraněno: -

Pokud jde o samotný Mark I, zdálo se, že i on se smířil s novou rutinou. Mechanici nyní dokázali objevovat hrozící závady, ještě než nastaly, takže docházelo jen k malým prostojům. Zařízení dosáhlo jisté úrovně provozuschopnosti a pravděpodobně už na ní zůstane, dokud nedojde k nějaké konečné a katastrofické poruše. V lidských termínech, které všichni pro Mark I velice často užívali, nyní dosáhl zdravé dospělosti – nikdo však nevěděl, zda mu do senilního úpadku stáří zbývají měsíce, anebo pouze týdny.

Odstraněno: -

Mezitím válka pokračovala, ovšem tak daleko za obzorem, že to klidně mohlo být v jiném světě. Každý večer v devět hodin se většina důstojníků shromáždila kolem rádia ve společenské místnosti a naslouchala jménům, která se zapisovala do dějin: Stalingrad, El Ala-

mein, Anzio… Když poslouchal zprávy z těchto vzdálených bojišť, dostával někdy Alan nejasný pocit nespokojenosti se svým poklidným válečným životem. Tento pocit ještě zesílil, když se Alan probíral věcmi po otci. Našel tam upomínky z první světové války, o nichž nikdy nevěděl: vybledlé stužky řádů a ještě vybledlejší fotografie starobylých lodí a nepohodlně stojících skupin námořníků ve staromódních uniformách. A ještě blýskavou a novou Jiřskou medaili, kterou si kapitán vysloužil u Dunkerque. Byl na tu medaili hrdý, přestože znamenala jen malou kompenzaci za jeho loď. Měl ji připíchnutou uvnitř svého oprýskaného psacího stolu, kde ji měl každý den na očích. Hned pod ní byla fotografie *Channel Queen*. Alanovi toto postavení u sebe téměř rvalo srdce.

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Když tu fotografii sundaval, aby si ji dal do alba, slečna Hadleyová pronesla podivnou poznámku. „Víš, Alane," řekla, „to byla ta potíž s Kapitánem. Měl raději věci než lidi."

„Ale lidi můžete ztratit právě tak snadno jako věci," namítl Alan.

„Ne. To není pravda. Když je materiální vlastnictví pryč, nezůstane po něm nic, jenom prázdno. Lidé jsou odlišní. Ty, které jsi jednou miloval, nikdy doopravdy neztratíš, bez ohledu na to, co se stane. Vždy zůstanou částí tvé mysli, čekají, abys je přivolal, když je potřebuješ. I tehdy, když zemřeli, anebo když se z nich stali cizí lidé."

Bylo to podivné tvrzení a jedna z prvních příležitostí, kdy slečna Hadleyová odhalila svoje hlubší pocity. Musela vést neradostný život, myslel si Alan, přestože to byl typický život generací dámských společnic a vychovatelek, polapených ve vznešeném vězení mezi domáckou službou a „společností". Ale alespoň nebude mít v budoucnosti materiální starosti. Dům připadl Alanovi (kupodivu nebyl těžce zadlužen), a nyní, když potřebovali méně pokojů, mohli za uspokojivou cenu pronajmout přízemí. Slečna Hadleyová bude schopným domovníkem a s jejím maličkým příjmem z nějakých investic se jí povede docela dobře. Tak se vyřešil další problém, ledaže by se oženil a přivedl domů ženu.

Nepřemýšlel o této možnosti příliš často, ale než se setkal s Lucille, nepomyslel na ni vůbec. S Lucille dosáhl zdomácnělosti bez zodpovědnosti, a to mělo velké výhody, obzvláště v době války. Jednoho dne však bude jistě potřebovat něco trvalejšího.

Poprvé od toho dne, kdy odletěl Howard, jel na kole k Olze sám, a krátce pocítil návrat své staré nervozity. Věcem určitě nepomohlo, když ho seržant McGregor požádal, aby předal Olze balíček a omluvil jeho nepřítomnost. Jejich malá hra na schovávanou rychle skončila, tohle tajemství se v tak těsně provázaném světě nedalo udržet. Alan velice dychtil po tom, aby Lucille jako první vylíčil potupný pád kapitána Collinse do kopce hnoje. Počítal s tím, že to srazí přehnaně oceňovanému pánovi hřebínek – možná to i způsobí, že Lucille se o něm už nebude vyjadřovat tak nadšeně. („Roztomilý," tak to řekla! Ten přívlastek ještě jitřil Alanovi nitro.)

Odstraněno: -

Jeho popis událostí sice nebyl nepravdivý, ale přece jen se zapomněl zmínit o tak důležité věci, jako bylo Collinsovo mistrné ovládání letadla. Vzbudil rovněž dojem, že letka D strávila několik dnů mytím Dennise, ne letadla. Ve skutečnosti Dennis neobětoval nic víc než boty a dostavil se o hodinu později do jídelny v perfektně přijatelném stavu. I když to samozřejmě nikomu nezabránilo okatě kontrolovat směr větru, když se Dennis ukázal.

Nic z toho by člověk z Alanova zaujatého popisu nevyrozuměl. Když však Alan skončil, nebyl se sebou spokojen tak, jak čekal. Lucille seděla a svýma velkýma modrýma očima ho pozorovala, ale nedělala žádné poznámky a nevypadala, že ji jeho vyprávění zvlášť zajímá, přestože Alan naprosto jistě věděl, že ano. Po chvíli rád změnil téma a oznámil jí další velkou novinu.

„Odjíždím pryč na… ach, na několik týdnů," prohlásil se vším tragickým důrazem, který do svých slov dokázal vložit. „Nebudu tě dost dlouho moci navštívit."

Odstraněno: …

Zdálo se, že Lucille snáší tento šok pozoruhodně dobře.

„Přeložili tě?"

„Ach ne, nic takového, opět se vrátím. Je to cesta kolem celé vlasti. Dávají mi vlastní letadlo."

„Poletíš sám?" zeptala se Lucille.

To by si určitě nedala namluvit a Alan na ni ostře pohlédl. Pokud si však dělala legraci, nedala to na sobě znát.

„Ne. Dostanu pilota a navigátora."

„Třeba Dennise?"

Alan těžce polkl. Ve skutečnosti toto nebezpečí do jisté míry hrozilo a myšlenka na celý měsíc s Dennisem nepůsobila přitažlivě. Na druhou stranu by to byla možnost, jak jej udržet pryč od Lucille…

„Ne," řekl rozhodně. „*Ne* Dennise. A je mi líto, nemůžu ti říct nic víc."

Možná už řekl příliš mnoho. Někdy nad Olgou a jejími neteřemi uvažoval. Jejich podnik velice připomínal učebnicový příklad nejlepšího způsobu, jak dostat informace z mladých a nezkušených důstojníků. Často o tom s Howardem žertovali a dali Olze soukromou přezdívku „krásná špionka".

Bylo by možné, aby ta věc byla více než vtip? Tato myšlenka občas probleskla Alanovi myslí a vyvolala v něm okamžitý nepokoj. Potom si však opět dodal jistoty úvahou, že alespoň *on* žádná tajemství nevyzradil. I kdyby Olga z bezpečnostního hlediska měla nekalé úmysly, z něho nic nedostala. On byl tím, kdo měl veškerý užitek za velmi mírnou cenu (zatím asi deset liber na benzin, čokoládu a cigarety z černého trhu a rovněž rozmanité alkoholické nápoje a nylonky, za něž Howard odmítl přijmout peníze). Zdálo se, že Olga a děvčata mají spoustu peněz a nejeví zájem o získání dalších, což bylo poněkud podivné. Když však Alan ostýchavě zavedl na toto téma řeč, Lucille odpověděla: „Pomáháte nám dostat se domů. Tohle je *naše* válečné úsilí." Znělo to naprosto upřímně. Byl to jeden z mála okamžiků, kdy ji Alan viděl úplně vážnou.

A kromě toho tu byla ještě jedna věc, která celou záležitost vysvětlovala. Nikdo s takovým jménem jako Olga přece nemůže být ve skutečném životě špionem…

Argument bohužel nebyl tak docela přesvědčivý, jak Alan doufal.

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Dvacátá třetí kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Alanova letecká Velká cesta po Britských ostrovech byl chytrý nápad někoho z velitelství skupiny, pravděpodobně velitele peruti Stevense, který Alana vybral k této práci. Od toho kritického pohovoru už snad uplynulo pár století, říkal si někdy Alan. Teď tedy měl navštívit tucet letišť, strategicky rozmístěných po celém Spojeném království, a připravit nezbytné plány k instalaci zařízení pro GCD.

S ulehčením zjistil, že jako pilota mu nepřidělili Dennise Collinse, ale milého mladého nadporučíka z Nového Zélandu. Jako navigátora dostal vznětlivého seržanta ze Skotska, obtíženého tabulkami, mapami a výpočetními pomůckami. Vypadali jako spolehlivý pár, s nímž snad není pravděpodobné přistání někde v Německu.

Cesta trvala měsíc a vedla je po celé šířce i délce Britských ostrovů. Na každém letišti se Alan hlásil u velícího důstojníka, řízně s ním pohovořil o zařízení pro GCD a potom se s nejvyšším důstojníkem řízení letového provozu vrhli do práce nad mapami letiště. Z nich Alan dokázal přibližně odhadnout, kde by mohlo být nejlepší stanoviště jednotky zajišťující GCD. Pak to znamenalo nasednout do auta a prohlédnout si skutečné místo, aby se zjistilo, nevyskytují-li se tam nějaké nečekané zádrhele.

Práce byla stále snadnější, jak Alan sbíral zkušenosti, a ke konci cesty už potřeboval jenom jeden den na dokončení zprávy o vhodnosti letiště. Po jisté době mu nevyhnutelně začala jedna základna RAF splývat s druhou a někdy se musel znovu zamyslet, aby se upamatoval, kde se právě nachází. Při jeho oblétávání Británie však došlo k několika epizodám, na které nikdy nezapomene.

Navštívil letiště, kde hlavní přistávací dráhu protínala železniční trať. Letiště pracovalo jen díky „dohodě o neútočení“, uzavřené mezi řízením letištního provozu a přednostou nejbližší stanice. Když měl (podle jízdního řádu) projíždět vlak, nesměla mu v tom překážet letadla a naopak. Byl to setsakramentský způsob, jak provozovat železnici (nebo letiště), ale zdálo se, že to funguje. A bylo to samo-

zřejmě v Irsku. Alan si přál, aby o tom mohl vyprávět Patu Connorovi.

A právě tam poprvé zahlédl – po delší době, než si dokázal připomenout – zemi, která není ve válce. Hned za silnicí byl Irský svobodný stát, a kdyby si s sebou vzal civilní šaty, mohl do té neznámé země přejít. Dalo se těžko uvěřit, že pouze sto mil odtud vlaje hákový kříž nad německou ambasádou v Dublinu, zatímco britští námořníci umírají, aby Irské republice neustále dodávali základní potraviny. Alan cítil, že by nad tím měl být pohoršen, ale stejně jako většina Angličanů zjistil, že Iry nelze nenávidět ani je brát naprosto vážně.

S válkou se opět setkal, když podruhé strávil noc v řídicí věži základny Velitelství bombardérů a pozoroval Lancastery, jak se svým smrtícím nákladem mizejí směrem k srdci Německa. Opět naslouchal, jak rádio přináší z nějakého vzdáleného pustošení šifrované vzkazy. Zda triumfu či katastrofy, to nevěděl. A potom nastalo skutečné čekání. Té noci se z pětadvaceti bombardérů, které vzlétly, vrátilo pouze devatenáct.

Ty hodiny pod operační tabulí vyvedly Alana z míry a zničily jisté uspokojení, které ze své cesty získal. Opět probudily jeho dřímající pochybnosti o sobě samém. Když seděl ve společenské místnosti mezi posádkami bombardérů, cítil nad sebou téměř zahanbení. To je skutečné hrdinství, odlétat noc za nocí do nepřátelské temnoty a vědět, že dříve či později se šance otočí proti vám, což vám stále připomíná prázdná židle, nepřítomný přítel…

Neměl nějaké romantické představy o válce, nikdo kromě hlupáka je v tomto věku nemá, a neměl ani nějaké hluboké pochybnosti o své odvaze, ta však nikdy nebyla vystavena zkoušce a nikdo se nepozná, dokud nestál tváří v tvář smrti. Tuto myšlenku Alan nikdy vědomě neformuloval, avšak v hloubi duše si ji matně uvědomoval.

Prokázal svou *morální* odvahu, když navedl ten Meteor, to však nestačí. Neboť život, který tehdy riskoval, nebyl jeho.

Když se Alan vrátil, St. Erryn nebyl stejný. Bylo tu něco ještě tajnějšího a mnohem okázalejšího než GCD. Pověsti se už šířily celé týdny a nyní všichni viděli jasné důkazy.

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

„Jen se podívejte, co provedli našemu letišti," naříkal seržant McGregor, když stál s Alanem u průsečíku přistávacích drah 320 a 270. „Kdo by si pomyslel, že Stavební skupiny dokážou v tak krátké době udělat takový nepořádek?"

Byla to vskutku působivá paseka a dalo se těžko uvěřit, že navzdory tomu letiště naplno funguje. Po celé délce dráhy 320, na obou stranách širokého betonového pásu, vedly stopu nad zemí řady trubek. Vypadalo to, jako kdyby podél dráhy rozložili potrubí z celé ropné rafinerie. V pravidelných vzdálenostech se trubice skládaly na sebe a vytvářely sekce připomínající obří trombony, v dalších strategických místech byly vidět velké ventily a ovládací kola. K dokončení obrazu už chyběly pouze jeřáby. „Tak tohle je FIDO," uvažoval Alan. „Kolik benzinu to spálí?"

„Rovných sto tisíc galonů za hodinu, aspoň to říkají. Jestli se to někdy dozvědí motoristé se základním přídělem čtyři galony na měsíc, vypuknou stávky."

„A opravdu to rozežene mlhu?"

„To ještě nevíme," odpověděl skepticky McGregor. „Uvěřím tomu, až to uvidím. Ale dnes odpoledne v 15.00 proběhne cvičná zkouška. Ta stojí za podívání."

Na okamžik umlkl, když se nad koncem letiště objevil C Charlie a s řevem se přehnal po přistávací dráze. „V těchto dnech jsou vidět nějaká mizerná přiblížení," zabručel. „Ti noví řídící přiblížení nedovedou navést ani bicykl do stodoly."

„Myslel jsem," poznamenal Alan, „že všichni prošli umělými trenažéry, než si to zkusí naostro."

„Samozřejmě že prošli. Předpokládám, že jinak by se nestrefili ani na letiště."

Kritika nebyla zcela oprávněná. Noví chlapci si vedli docela dobře, ale Mac jako jeden z původního týmu pro GCD nemohl připustit, že kdokoli nevycvičený Wendtem a Schusterem může za něco stát.

Ve tři hodiny stál Alan na střeše nákladáku s vysílačem, na stejném vyhlídkovém místě, odkud pozoroval naprostou porážku regimentu RAF. Jediným pohledem mohl přehlédnout téměř celou dráhu 320. Hořáky FIDO (the Fog, Intensive, Dispersal Of – rozehnání in-

Odstraněno: -

tenzivní mlhy) tvořily dvojitou čáru po obou jejích stranách. Celková délka potrubí činila alespoň tři míle.

Asi míli daleko, u nádrží na skladování paliva, jejichž stavbu Alan pozoroval s takovou neuspokojenou zvědavostí během několika uplynulých měsíců, se na obloze zavlnil chochol černého dýmu. Pod ním bylo vidět sinavě žlutý plamen, který běžel podél linie potrubí rychleji, než by dokázal utíkat člověk. V několika sekundách se ohnivá stěna rozprostřela po celé délce dráhy, zatímco nad ní se nad letištěm posouvaly převalující se mraky mastného kouře. Nejbližší hořák byl více než sto stop daleko, ale i v této vzdálenosti budil řev metr vysokých plamenů velký dojem a Alan cítil jejich teplo na tváři.

Kouř byl stále hustší a přibližoval se. V mastných mracích, které rychle snižovaly viditelnost téměř na nulu, začal Alan kašlat. Tady nahoře na střeše nákladňáku to nebylo jenom nepříjemné, začínalo to být děsivé. *Rozptýlení mlhy*, to mě podrž! myslel si Alan, když prchal po žebříku dolů, aby vyhledal dýchatelný vzduch.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Velmi pomalu se podmínky zlepšovaly, experti FIDO dostávali své hltavé monstrum pod kontrolu. Když pumpy zvýšily tlak, řev plamenů se stal ještě hlubším. Nyní, když se systém zahřál, hořelo palivo čistě jako pára, ne kouřivě jako kapalina. Celá operace Alanovi připomněla jeho pokusy v době, kdy se věnoval skautingu, přinutit k činnosti velká kamna Primus. Princip byl přesně stejný, pouze měřítko bylo trochu větší.

Až na jednu nepoddajnou sekci na vzdálené straně letiště už rovnoběžné stěny ohně téměř nekouřily, tvořil je řvoucí plamen jako u plynového hořáku, ale vyšší než člověk a tisíc stop dlouhý. Celá krajina se v tom zimním odpoledni chvěla teplem. Představoval si to Alan, anebo sloupce stoupajícího vzduchu hnaly mraky nahoru?

Než o tom mohl získat jistotu, zkouška skončila. Dech z ohnivé pece už neolizoval jeho tvář, palivová čerpadla povolila ve svém úsilí a ohnivé stěny se rychle scvrkly k zemi. Když hořáky vydaly konečná zakašlání a vzdechy, plulo po větru několik proužků kouře. Pak bylo po všem.

Bylo to úctyhodné představení, jak konečně za dvacet tisíc liber za hodinu mělo být. A bylo tomu tak ve dne, kdy se slunce mohlo projevit jako soupeř. Noční test, pomyslel si Alan, by musel být ještě

okázalejší. Dokáže to však skutečně rozehnat mlhu? Stejně jako Mac tomu uvěří až tehdy, když to uvidí.

Během Alanovy nepřítomnosti značně narostly jeho zodpovědnosti. Brzy převezme velení jednotky, neboť Deveraux má odejít. Všichni se shodli na tom, že ho překládají na nejlukrativnější post v celé historii Královského vojenského letectva, neboť odcházel do Hollywoodu. Právě tam se totiž připravovala výrobní linka na Mark II, pravděpodobně mezi filmovými studii a pomerančovými sady. Čas od času přicházely zprávy o postupu prací, a to buď na oficiální úrovni přes velitelství skupiny, nebo skrytěji v soukromé korespondenci. Několik příslušnic WAAF, které dostávaly hodně pošty z Ameriky, mělo dost dobré informace, a když se Alan chtěl dozvědět, jak si vedou jeho bývalí kolegové, mohl to obvykle od nich zjistit.

Nikdo mu však nemohl nic říci o profesoru Schusterovi. Bylo to k nevíře, ale vypadalo to, že už nemá žádnou spojitost s projektem GCD, a Alanovy pokusné dotazy končily bez úspěchu.

Potom, jako by spadl z nebe, došel velký balík. Obsahoval šest tlustých knih, zjevně vybraných s velkou péčí. Termanovu *Radiotechniku* Alan dobře znal, ale udělala mu velkou radost. Další se zabývaly obecnějšími tématy *(Matematika pro studenty inženýrství* byla typická) a bylo zcela zjevné, co tím profesor myslel. Alan ho mohl téměř slyšet, jak říká: „Tohle je cesta vpřed, chceš-li se po ní vydat. Je to na tobě.“ Napsal krátký, ale srdečný dopis s poděkováním na číslo armádní poštovní schránky, což byla jediná adresa, která se na balíku dala najít. Nikdy však nedostal odpověď.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„To byl pořádný požár, který jste tuhle měli na letišti,“ řekla Lucille, když lenivě ležela na gauči v negližé tak průsvitném, že se člověk musel dívat pečlivě, aby se přesvědčil, že je skutečně má. „Doufám, že nezpůsobil moc velkou škodu. Říká se, že hasičské sbory přijížděly až z Exeteru.“

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Její poznámka byla naprosto pravdivá. V důsledku jakéhosi administrativního přehlédnutí se během testů FIDO sjela do St. Errynu polovina hasičských stříkaček ze západu Anglie a podařilo se je rozptýlit jen s největšími obtížemi. Bylo těžké přesvědčit kohokoli, že věci

jsou plně pod kontrolou, když to vypadalo, jako by na tisících akrů došlo k velkému sopečnému výbuchu.

„Ach, nebylo to tak zlé, jak to vypadalo," odpověděl uklidňujícím tónem Alan. „Vznítila se jen kapka benzinu, nedošlo vůbec k žádné škodě."

Lucillina poznámka byla naprosto přirozená, ale znovu v něm vyvolala ty staré otázky. Když se však zadíval do těch průzračných modrých očí, nedokázal uvěřit, že by z její strany mohlo hrozit nebezpečí. Byla hravá a nezbedná, ráda ho škádlila (obzvláště Dennisem), avšak přísahal by, že je tím, čím se zdá být, a ničím více. A stejně tak Elise, které trvalo celý týden, než se zotavila z Howardova odjezdu. Ale třeba Olga… Nikdy ji neměl doopravdy rád. Vždycky se mu zdála příliš rozvlněná a překypující, zdravila každého se stejným umělým přátelstvím. Elise a Lucille byly elegantní, ale Olga byla vždycky až příliš vyfintěná a ověšená klenoty. Byla rovněž příliš dobře živená a měla úlisné a úspěšné vzezření, které v době války působilo na člověka jaksi nepříjemně.

Odstraněno: …

Ale zase si něco představuje a dělá neoprávněné závěry. Pravda je ta, že na Olgu v podstatě nikdy nemyslel. A co víc, nikdy nepovažoval Lucille za opravdovou osobnost, s nadějemi, obavami a ambicemi. Nebyla pro něj nic jiného než roztomilá hračka, vůči níž bude vždy cítit vděčnost a nic víc. Jestliže si myslel něco jiného, tak si jen cosi nalhával.

Je to ale opravdu tak jednoduché? Jestliže ano, proč tolik žárlí na Dennise? Opravdu proti tomu chlapíkovi nic nemá. Collins nemůže ani za své manýry, ani za to, jak dobře vypadá, a pokud mu Lucille dává přednost, je to její věc. Je hloupé se kvůli tomu vztekat.

S jistou nevolí se podezíral, že vlastně nežárlí na Dennise, nýbrž na všechno, co Dennis reprezentuje. A dokonce žárlivost není to správné slovo, lepší by bylo *závist*. Neboť za Dennisem vždy mohl vidět tu tabuli s operacemi bombardérů, s jejími prázdnými místy a se vším, co symbolizují.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Kapitán Collins zastupoval svět, do kterého Alan nemůže vstoupit. Avšak proč mu to tolik vadí? Alan toho věděl velice málo o psychologii, a nejméně ze všeho o své vlastní. K jeho jedinému kontaktu s touto těžce postižitelnou vědou došlo, když si na pár dní vypůjčil

od Bennyho nějaké knihy, při jejichž četbě se mu překvapením zvedalo obočí.

Musí to být nějaký komplex, který pravděpodobně pochází z jeho dětství. (Koneckonců, co nepochází z dětství?) Byl velice blízko pravdě, nikdy však na ni nedosáhne – byl to jeden z těch zjevných faktů, na které se mysl pečlivě zaostřuje na svých slepých místech. Existovala nápadná podobnost mezi Dennisem Collinsem a mladým kapitánem Bishopem. Každý kromě Alana by to spatřil okamžitě.

Blížila se půlnoc, nejvyšší čas vrátit se do tábora. Když si Alan zapínal košili, ozvalo se zaklepání na dveře. „Pojď dál, Joan," zavolal Alan.

Nebyla to však Joan s obvyklým šálkem na noc, byla to Elise. Vypadala stejně přitažlivě jako Lucille, ale byla méně rozcuchaná.

„Díky, zlato," řekl Alan a vzal si kouřící šálek. „Kde je Joan? Celý večer jsem ji neviděl."

„Odešla," odvětila Elise. „Pohádala se s Olgou. Než seženeme někoho nového, staráme se o dům samy."

„No, bude to pro vás dobrá praxe," poznamenal Alan. „Jednoho dne budete mít vlastní dům."

Ještě se snažil představit si, jaký dům by to byl, když jej vypouštěly do noci. Šťastně si pohvizdoval a šlapal do kopce. A jeho odjezd si poznamenal trpělivý pozorovatel, ukrytý ve stínu.

Odstraněno: -

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Dvacátá čtvrtá kapitola

Major letectva Strickland, letištní důstojník kontrarozvědky, cítil rozmrzelost nad celým světem. Už pošesté četl policejní zprávu na svém stole a uvažoval, co by měl kvůli ní udělat. Situace byla nesmírně choulostivá a akce se už déle nedala odkládat.

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Přešel k hustě zamřížovanému oknu a civěl ven do noci. Byl to hnusný den a rychle se zhoršoval. V poledne zahalila letiště slabá mlha, která se v posledních pár hodinách změnila na jemné mrholení. I řídit auto se dalo obtížně, neboť viditelnost nedosahovala ani deseti stop. Všechny operace byly zrušeny. V tomto počasí nemohli vzlétnout ani mořští racci.

Otočil se ke chmurné vyhlídce zády a zvedl přímý telefon do strážnice. „Seržant Jenkins? Poslal byste někoho, aby našel nadporučíka Bishopa? Bude asi ve společenské místnosti u jídelny, pokud nepracuje na jednotce pro GCD. Řekněte mu, že to spěchá, a přiveďte ho přímo sem.“

No, a je to. Když Strickland zavěsil, opět přelétl Bishopovu složku. Byla absolutně čistá. Šlo o velice svědomitého a tvrdě pracujícího důstojníka, který byl „uveden v hlášení“ pouze před několika týdny a jehož nyní čeká povýšení na kapitána. Odvedl vynikající práci v souvislosti s Meteorem, který navedl na přistání, a zdálo se, že není členem žádné politické strany. Strickland si přál, aby jeho vlastní záznamy byly tak bez poskvrny.

Zdálo se, že Jenkins hledá Bishopa dlouho. Major už se chystal opět mu zavolat, když telefon zazvonil. Zvedl sluchátko a s rostoucí nedůvěrou naslouchal hlášení ze strážnice.

„Nemůžu tomu uvěřit!“ prohlásil a pohlédl na vlhkou a hlubokou temnotu za oknem. „Přece ne *za takovéhle* noci!“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

„Je to tak, pane,“ odvětil seržant. „Teď vzlétají. Právě jsem si to ověřil u velitele letů.“

„Zavolám vám později. Museli se naprosto zbláznit!“

Těžko by uhodl, jak plně by s ním Alan souhlasil.

Začalo to pouze jako obvyklé další předvádění, avšak nějak se to vymklo kontrole. Původně bylo v plánu zjistit, jak dobře FIDO a GCD pracují společně, neboť tyto dva systémy se spíše doplňovaly, než soupeřily. Systém GCD mohl navést letadlo k přistávací dráze, ale v posledních sekundách před přistáním se musel pilot spolehnout na vlastní oči a tam by mu dokázalo pomoci FIDO.

Okázalé předvádění, jaké se od této akce očekávalo, přilákalo neobvykle velké množství velice důležitých osobností. Specialisté od spojařů měli všechny hodnosti až do plukovníka. Velitelství stíhačů a bombardérů zastupovali vicemaršálové letectva, nikdo menší. A oddělení ropného vedení války vedl světově proslulý vědec, který si zapaloval jednu cigaretu od druhé při cestě kolem tolika palivových nádrží s miliony galonů benzinu, že jeho společníci z toho natrvalo zešedivěli.

Jako přívažek přiletěli na poslední chvíli tři generálové vojenského letectva Spojených států v B-26. Tomu se těsně předtím, než se snesla úplná mlha, podařilo přistání, při němž hrůzou vstávaly vlasy. Letadlo bylo naváděno systémem přiblížení pomocí radiomajáku a pilot se zaměřil na svazek majáku až příliš důkladně. Trochu zmuchlaný B-26 stál nyní zapleten do antén radiomajáku za koncem přistávací dráhy, zatímco jeho cestující seděli ve velice zachmuřené náladě ve společenské místnosti a soustředěně četli stará čísla časopisu *Punch*, jejichž obsah pro ně představoval naprostou záhadu. Bude trvat několik dnů, než radiomaják začne opět pracovat, a ještě déle, než se podaří opravit B-26.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Kvůli hroznému počasí byl pro tento den zrušen normální výcvikový program a vypadalo to, že alespoň čtyřiadvacet hodin neuvidí diváci nic. Později odpoledne však přišla z meteorologické sekce mírně povzbudivá předpověď, a i když žádné zlepšení počasí nikdo nepozoroval, nastavením nákladáků do pracovní polohy se nedalo nic ztratit. Pokud se hoši od FIDO odváží zapálit knot, tým pro GCD bude připraven, rozhodl se Alan.

I při dobré viditelnosti byla nyní jízda po letišti dost nebezpečná, neboť masivní potrubí ponechávalo k průjezdu jen několik bodů. Najít tyto úzké mezery, když řidič nákladáku s vysílačem nemohl z kabiny ani pořádně dohlédnout na zem, vyžadovalo přesnější radar než

jakýkoli z těch, které byly dosud vynalezeny. Alan vyřešil tento navigační problém tak, že stál na stupačce a vykřikoval pokyny Macovi. Cesta z hangáru k přistávací dráze, která normálně trvala pět minut, si nyní vyžádala dvacet.

Syrový vlhký den nepozorovaně přešel v syrovou vlhkou noc. Masivní nákladďáky pro GCD a jejich doprovod přepravních vozidel tvořily nepatrnou, izolovanou enklávu ve světě pomalu se pohybující mlhy, nasycené vodou, leč neschopné provést přechod k nefalšovanému dobrému dešti. Dalo se těžko uvěřit, že za neproniknutelnou stěnou mlžného mžení existuje ještě něco jiného. Alanovi to připomnělo popis planety Venuše, který četl v jednom z těch za vlasy přitažených sci-fi časopisů, které bral pod svou ochranu Howard. Mnohem raději by nyní byl na Venuši, rozhodl se. Zřejmě je tam o hodně tepleji.

Brzy ale bude o hodně tepleji i zde. Alan ukazoval třem americkým generálům na obrazovce radaru různé pozemní body, když se rozdrnčel polní telefon.

„Promiňte mi," omluvil se svým význačným žákům a zvedl sluchátko. „Řízení letu má pro nás vzkaz." Když po několika sekundách zavěsil, měl na tváři poněkud překvapený výraz.

„Rozsvítí FIDO," oznámil. „Zdá se, že to je právě takový druh počasí, na jaké čekali. Předpokládám, že dokáže-li to fungovat v tomhle, může to pracovat v čemkoliv."

„Řekněte mi, pane Bishope," zeptal se jeden generál s nepředstíranou zvědavostí, „jsou vaše londýnské mlhy tak hrozné jako *tahleta?*"

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Alan skutečně hroznou londýnskou mlhu nikdy nezažil, takže neznal odpověď. Převážil však u něj pocit, že musí podpořit reputaci své vlasti. „Ach, mnohem horší, pane," odpověděl s gustem. „Koneckonců, v téhle můžete vidět alespoň na dva yardy."

„Pane bože," zabručel generál a zamyšleně umlkl.

„Myslím, že by stálo za to," pokračoval Alan, „vyjít ven a pozorovat, jak to zapálí. Totiž, pokud vám nevadí, že budete mokří."

„Nemůžu být mokřejší, pokud se nestanu obojživelníkem," poznamenal další generál, který vypadal na pětadvacet let a byl pokryt bojovými vyznamenáními. Skupina si zapnula knoflíky na pláštích

do deště a vyšla do čvachtanice na mokrý beton. „To je poprvé, pomyslel si Alan, kdy vidím generály nosit galoše.

Nákladňák s vysílačem, který se ve vlhké noci tyčil nad nimi, je trochu chránil před živly. Nalezli útočiště u krytu antény a zírali k neviditelné přistávací dráze, vzdálené sto yardů, a k první řadě hořáků v poloviční vzdálenosti.

Vypadalo to, jako kdyby slunce vycházelo v nesprávném místě oblohy. Pulzující žluté světlo zabíralo celé zorné pole a sílící řev plamenů, přestože jej tlumily déšť a mlha, představoval něco, co se dalo cítit i slyšet. Ohnivá stěna byla pro ně v mžení příliš daleko, aby rozeznali jednotlivé trysky, dokázali pouze vidět špatně definovanou oponu světla, která vyznačovala jejich přítomnost.

Když se zapálila druhá linie hořáků, návštěvníky to úplně překvapilo. V temnotě ztratili orientaci a zapomněli, že vnější hořáky jsou *za nimi* a mnohem blíž než ty před nimi. Ozvalo se náhlé zasvištění a ve chvilce se nákladňáky ocitly mezi dvěma ohnivými plochami. Hořely obě strany oblohy. Pouhopouhou silou bušících plamenů se roztřásla země. Noc přestala být chladná a svíravá. V tomto místě, osmdesát stop od nejbližšího hořáku, byla dokonce nepříjemně teplá.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Jeden generál se naklonil k Alanovi a silným hlasem, aby přehlušil řev plamenů, vykřikl: „Právě jsem si to z údajů o palivu, které jste mi dal, spočetl. Tohle monstrum vydává deset milionů koňských sil čistého tepla.“

Alan o tom nikdy tímto způsobem nepřemýšlel a nemohl výpočet z hlavy překontrolovat, avšak údaj mu připadal pravděpodobný. Dalo se mu určitě snadno uvěřit, když člověk stál uprostřed lidmi stvořeného pekla a cítil, jak mu zuřivě buší do tváří.

„Jestli mě chcete následovat,“ zakřičel na svoje ohromené posluchače, „podíváme se, jaký účinek to má na přistávací dráze.“

Zdálo se, že nikdo nespěchá doprovodit ho k tomu, co vypadalo jako okamžité sebeobětování, ale Alan měl dobrou přípravu a věděl, že to není tak nebezpečné, jak to vypadá. V ohnivém ohrazení se nacházely mezery, kde potrubí vedlo pod zemí, a pokud se člověk neloudal, aby obdivoval podívanou, mohl v naprostém bezpečí trestnou uličkou proběhnout.

Jak se malá skupina husím pochodem pohybovala světélkující mlhou, řev blížících se plamenů neustále sílil a rozptýlená světelná záře se začala soustřeďovat u země. Ve vzdálenosti menší než čtyřicet stop poprvé spatřili úzký průchod v ohnivé stěně a Alan, když teď přesně nalezl jeho polohu, se pustil do klusu. Neohlížel se, aby se přesvědčil, že jeho skupina nezaostala. Byl si jist, že se nikdo neopozdí.

Syčivý řev přešel v crescendo. Horko z plápolajících trysek mu chvíli s hroznou zuřivostí dopadalo na odhalenou kůži. Pak proběhl a oheň a zuřivost za ním poklesly. Před sebou měl otevřenou dráhu. Generálové, otírající si obočí a poněkud ožehnutí, se připojili na obrovské betonové ploše k Alanovi. A tam zmlkli a obdivovali zázrak.

Jako většina zázraků byl velice prostý. Nad hlavou jim zářily hvězdy. Po obou stranách se ještě převalovala mlha, sunoucí se jako hlemýžď nocí, avšak zde, v úzkém pásu stěží širším než sto yardů, byl vyříznut pruh od úrovně terénu až k otevřené obloze. Pokud budou hořáky dodávat miliony galonů do noci, přistávací dráha 320, snad jediná v celé Anglii, bude mít dobré počasí. Alan se stal svědkem hrubých začátků meteorologického inženýrství a tento pohled v něm vyvolal nezapomenutelný dojem.

„Je to velkolepé," zabručel jeden pozorovatel naplněný posvátnou úctou. „Je to však *praktické?*"

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Alan chtěl právě poukázat, že kdyby FIDO zachránilo jediný bombardér, zaplatilo by tím za mnoho hodin neustálého provozu, když se jeden z jeho mechaniků od radaru vynořil z mlhy, vylekaně pohlédl na pruh hvězdné oblohy a zamířil ke skupině diváků. Vypadalo to, že spěchá, a to obvykle znamenalo špatné zprávy.

„Promiňte mi," omluvil se Alan a šel mechanikovi naproti. „Co zlého se přihodilo, desátníku Harte?"

„Chtěli by, abyste přišel k letce D, pane. Pan Collins chce vzlétnout, jakmile řeknete, že je to v pořádku."

Alan, otřesen touto nepravděpodobnou zprávou až do morku kostí, civěl na známou tvář desátníka Harta, jako by ho viděl poprvé v životě. „Jste si tím jist?" vydechl.

„Ano, pane. Velitel základny je tam také. Říkali něco v tom smyslu, že je to příliš dobrá příležitost, než aby se promarnila."

Když Alan odváděl své svěřence k nákladákům, uvažoval, co si kruci Dennis myslí, že dělá. Je sice pravda, že je expert v létání naslepo, ale v takovéhle noci by člověk skoro potřeboval přístroje kalibrované v Braillově písmu.

Alan umístil generály do řídicí dodávky, kde se nenachladí a mohou sledovat další postup, sebral svoje jízdní kolo a zamířil k letce D. V tomto počasí to byl daleko nejrychlejší způsob přesunu. Nebylo při něm nutné upřeně se dívat zamlženým čelním sklem.

Když zkratkou po přistávací dráze lemované plameny dorazil k letce D, čekal tam už docela slušný dav. Nejenom velitel letiště, ale i nejvyšší důstojník řízení letů a meteorologický důstojník se synoptickými mapami a svým obvyklým ustaraným výrazem. Alan si už připravil úvodní otázku: „Čí je to bláznivý nápad, vzlétnout *v takovéhle* slotě?“, ale ta mu teď nevyslovena zarnrzla na rtech.

„Jsem rád, že jste našel cestu, Bishope,“ zaburácel velitel letiště. „Dobrá věc, že máte na tom svém bicyklu radar, ha, ha. No, jste připraveni začít?“

„Eh… ano, pane. Zařízení pro GCD je zaměřeno na přistávací dráhu. Ale nemysleli jsme, že *v tomhletom* někdo poletí.“

„No, je to trochu ruleta, ale tady Collins chce být první, kdo provede kombinované přistání pomocí systému GCD a FIDO, a je si jist, že nebude mít žádné potíže. A jestliže toho dnes nevyužijeme, bůh ví, kdy se nám naskytne druhá taková příležitost.“

„Chápu to, pane. Ale uvědomte si, že je to experimentální kus a že už skoro mele z posledního. Nemůžeme si být jisti, že nevysadí. Pan Collins to ví stejně dobře jako všichni.“

„Pracoval bez potíží celý týden,“ přerušil ho Dennis.

„To je další důvod,“ odpověděl Alan s moudrostí vyvěrající z trpké zkušenosti, „myslet si, že je to příliš dobré, než aby to vydrželo. Jestli se něco pokazí, když budete nahoře, jak se dostanete dolů? Nezapomeňte, že Yankeeové právě odepsali náš radiomaják.“

„Jsem si docela jistý, že se můžu zaměřit na světlo z FIDO. Koneckonců řízení letů mi může dát jiné letiště, které není zavřeno. Chceme jenom vědět, jestli vy dokážete zajistit *svou* stranu podniku.“

Alanovi se nelíbil tón, jímž to bylo řečeno, a nedokázal odolat, aby neodsekl: „Vyloučí-li se poruchy, tak samozřejmě můžeme. Ná-

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

kladťáky jsou připraveny k činnosti okamžitě. Koneckonců, je to váš krk.“

Dennis jej obdařil podivně studeným úsměvem.

„To je další věc, o které jsme s vámi chtěli mluvit. Plukovník si myslí, že bych s sebou měl mít pozorovatele-experta. Já budu samozřejmě příliš zaneprázdněn, než abych všechno stihl, a poukázal jsem na to, že vy jste pro tuto práci absolutně nejlepší muž. Znáte systém a polohu přistávací dráhy. A on se mnou souhlasí, že ano, pane?“

„Jistě, jistě,“ přitakal velitel letiště.

Alana to zastihlo zcela nepřipraveného, až z toho ztratil řeč. Jeho mysl se zběsile otáčela všemi směry jako zblázněná střelka kompasu, snažila se vymyslet důvody, proč není možné, myslitelné, aby přijal Dennisovu laskavou nabídku – neboť neměl pochyb o tom, že jde o Collinsův nápad. Zjevnou výmluvou, že musí dohlížet na zařízení, by Dennis dokázal v okamžiku zdrtit. Seržant McGregor a desátník Hart vědí společně o Marku I alespoň tolik, kolik o něm ví Alan.

Odstraněno: -

Mohl by vymyslet jiné omluvy, dokonce i věrohodné, které by velitel letiště přijal, avšak nyní už nešlo o záležitost logiky ani zdravého rozumu. Šlo o soukromou věc mezi Dennisem a jím, výzvu jeho hrdosti a sebeúctě, výzvu, které se nedalo vyhnout. No, už delší dobu po takové výzvě toužil. Nyní přišla.

A náhle, v záblesku jasnozřivosti, přesně věděl, co k tomu vedlo. Nikdy neměl vyprávět Lucille s takovým zřejmým gustem příběh o nuceném přistání kapitána Collinse s poškozeným letounem do kupy hnoje. Bylo to laciné vítězství – až do nynějšího předložení závěrečného účtu.

Odstraněno: -

„Jsem připraven,“ odvětil. „Dá mi někdo padák?“

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Dvacátá pátá kapitola

Vzletová a přistávací dráha byla cesta, která nevedla nikam – mizela v mrholení pár set stop za plexisklovými okny. Za takové noci, pomyslel si Alan, by člověk potřeboval radar nejenom k přistání, nýbrž i k vzlétnutí. Dokud bude živ, bude si pamatovat tento okamžik, kdy se Anson nedočkavě chvěje na vlhkém betonu a kdy řev jeho motorů splývá s řevem plamenů, vyřezávajících v husté mlze úzkou zónu viditelnosti. *Dokud bude živ…*

Přesně tak. I teď, když pomalu rolovali ke středu vzletové dráhy, byl čas celou záležitost odvolat. Alan však věděl, že to není možné, nestálo to vůbec za přemýšlení. Nešlo o hrdinství, pouze o strach, že by do konce kariéry nesl označení zbabělce. Kolik hrdinů už bylo ve skutečnosti poháněno stejným motivem, ptal se sám sebe. Nemůže existovat žádné ryzí, nefalšované hrdinství, když svět událost sleduje.

Uvažoval, zda je Dennis skutečně tak nezúčastněný a sebejistý, jak vypadá. Samozřejmě toho má spoustu na práci. Samotný start v těchto podmínkách a potom sledování instrukcí, předávaných rádiem, mu nedovolí dělat si příliš mnoho starostí s tím, co bude dál. Byl to Alan, kdo musel pouze pozorovat. A přemýšlet.

Řev motorů zesílil a letadlo se vydalo na cestu údolím v mlze, lemovaným ohněm. Jemný tlak zrychlení zatlačil Alana do sedadla. Cítil, jak se pod ním naklonila podlaha, když se ocas letadla zvedl ze země. Rychleji, stále rychleji se Anson řítil hořící nocí (ví Dennis, kolik vzletové dráhy mu ještě zbývá?), dokud náhlá změna vibrací Alanovi neřekla, co by jinak nevěděl. Ocitli se ve vzduchu, zvedli se do promočené oblohy bez světel.

A v okamžiku, kdy opustili zemi a podvozek se začal s bzučením zasouvat do trupu, Alanovy obavy zmizely. Nyní už nebylo cesty zpět. Kostky byly vrženy.

Dalo se snadno pochopit, že než byly vynalezeny přístroje pro létání naslepo, docházelo při letech v mlze nebo v mracích k beznadějnému zmatení pilotů, kteří někdy dokonce letěli hlavou dolů. Neexistoval zde žádný skutečný pocit pohybu. Seděli v kalně osvětlené, re-

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Odstraněno: -

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

zonující prázdnotě, která neměla kontakt s žádným jiným světem. Okna z plexiskla tam vůbec nemusela být a výsledek by se moc nelišil. Jediné, co skrze ně viděli, byla záře výfuků a vzdálenější mihotání navigačních světel na špičkách křídel. Někdy se i ta ztrácela, když se letadlo ponořilo do hustší vrstvy mlhy.

A přece existoval další svět. Jestliže si jej oni neuvědomovali, on je sledoval. Klidný a vševědoucí. hlas v radiopřijímači na velmi vysoké frekvenci zněl Alanovi v uších.

„Longstop volá C Charlie. Mám vás v zorném poli. Pokračujte v kurzu tři dva nula a vystoupejte do tří tisíc stop."

„Provedu," odpověděl Dennis. Potom přepnul na interkom. „Jak se cítíš?" zeptal se přátelským tónem svého cestujícího.

„Bezva," odvětil Alan, mírně překvapený tím, že je to naprostá pravda. Teď, když se ocitl ve vzduchu, ustoupily jeho obavy jednoznačnému potěšení. Byl rád, že je za této šeredné noci tady nahoře a dokazuje svou důvěru v systém GCD daleko jednoznačněji, než by se to dalo udělat za sto let létání při pěkném počasí.

Ukazatel rychlosti stoupání se znovu ustálil na nule, když se letadlo vyrovnalo ve výšce tři tisíce stop. Pouze o několik sekund později přišel od řídícího provozu další příkaz, který je otáčel o devadesát stupňů vlevo. Alan si domyslel, že je chtějí přivést na navádění s co nejmenší možnou časovou ztrátou. Srdečně s tím souhlasil, ačkoliv do svých výpočtů ani nezahrnul skutečnost, že každé ušetřené tři minuty sníží cenu napájení FIDO o tisíc liber. Stálý řev motorů Cheetah[*)] , které je nesly nocí, působil nádherně uklidňujícím dojmem. Na Ansonu bylo něco bezpečného a spolehlivého, i když to nebyl žádný krasavec a zdálo se, že se skládá většinou z přímkových hran a rovinných povrchů. Bude stále brázdit oblohu ještě roky poté, co Spitfire se svými hezkými odvážnými křivkami zapadne do historie.

Kurz nula pět nula, poslední úsek, než budou nasměrováni na přiblížení. Obletěli celou oblohu, opsali už tři strany obrovského čtverce a brzy provedou poslední obrat o pravý úhel, čímž zamíří k přistávací dráze. Je to poněkud zvláštní pomyšlení, že když se od padesáti odečte devadesát, je výsledek tři sta dvacet. Směry na kompasu se zdají být dosti prosté, pokud se nemusí určovat z hlavy. Není divu, že pilo-

[*)] Indický levhart (*Pozn. překl.*)

Odstraněno:

ti vystavení velkému tlaku už udělali hloupé chyby, které je vyslaly do letu v přesně opačném směru, než si skutečně přáli.

Tady k žádné takové chybě nedojde, jejich činnost sleduje příliš mnoho lidí. Přesto však Alan se značným pocitem úlevy uslyšel nový hlas, jak říká: „Tady je řídící přiblížení. Mám vás ve vzdálenosti šest mil.“ První část úkolu skončila. Dostali se bezpečně do úzkého zorného pole přesného systému a směřovali k přistávací dráze.

Alan vzpomínal, jak poprvé nalétával na přiblížení. No, teď tedy nebude moci sledovat, jak se přistávací dráha ve vzdálenosti tří nebo čtyř mil jakoby kouzlem vyrovná s nosem letadla. Pravděpodobně dráhu ani neuvidí, dokud se nedostanou nad ni, nebo dokud neucítí náraz a nebude vědět, že se ocitli na zemi. Avšak přestože si uvědomoval, jak je to pošetilé, nedokázal odtrhnout pohled od studeného plexiskla, zpola doufal, že by už mohl uvidět nějaké známky těch dvojitých stěn ohně, které je vyvedou z mlhy. Ovšem zrak byl teď naprosto k ničemu. Jejich jediné spojení se zemí představoval tiše sebevědomý hlas v rozhlasovém přijímači.

„Zbývají vám čtyři a půl míle,“ říkal řídící přiblížení. „Udržujte nynější kurz a začněte klesat rychlostí pět set stop za minutu.“

Pilot ubral plyn, vibrace letadla se zmírnily a Anson začal klesat po mírném svahu, který by je za pouhé tři minuty měl přivést nad začátek přistávací dráhy. Všechno probíhalo podle plánu, protože nefoukal žádný boční vítr. Bylo to snad až příliš snadné, avšak Alanovi se začal svírat žaludek. Jak se země neustále neviditelně přibližovala, přál si, aby stejně jako Dennis měl čím zaměstnávat svou mysl. Všechny překážky kolem letiště mu v představách náhle zmohutněly. Zdálo se mu, že se stromy, hangáry, rádiové stožáry a elektrická vedení zvedají, aby je seškrábly z oblohy…

Odstraněno: …

Co si asi myslí Dennis? Pokradmo pohlédl na svého společníka, ale jeho nevzrušený, příliš hezký profil neprozrazoval vůbec žádnou stopu emocí. Pro kapitána Collinse, nositele leteckého kříže za odvahu před nepřítelem, byl tohle jen další rutinní případ řízení autobusu. Taková klidná sebedůvěra působila uklidňujícím dojmem, ale současně Alana poněkud rozčilovala.

„Zbývají vám tři míle. Dostáváte se trochu vysoko. Zvyšte rychlost klesání.“

Všechny přirozené instinkty se v člověku bouřily při myšlence, že by měl do toho vířícího chaosu klesat ještě rychleji než předtím. Pro řídícího přiblížení bylo snadné dát příkaz, když pozoroval, jak jeho výšková jehla šplhá nad sestupovou dráhu. Alan ho už stokrát viděl, jak to dělá, nikdy si však neuvědomil, kolik důvěry to vyžadovalo od pilota, aby bez váhání tento příkaz splnil.

„Zbývají dvě míle. Překontrolujte vysunutí podvozku."

Při obvyklých cvičných přiblíženích se tento příkaz sice vydával, ale neplnil se, protože letadlo se nepokoušelo přistát, jenom přelétalo. Dennis určitě do dnešního dne provedl daleko více přiblížení s podvozkem zasunutým než s vysunutým, což se mohlo změnit ve špatný návyk. I nejlepší piloti někdy zapomněli na tuto důležitou maličkost, navzdory automatickým varováním, která je na to měla upozornit.

„Jste trochu nalevo od přistávací dráhy. Změňte kurz o tři stupně vpravo. Opakuji, tři stupně vpravo. Zbývá jedna a půl míle."

Tři stupně byla nejmenší oprava, kterou bylo možné rozumně dát. Bylo to poslední postrčení, aby se letadlo přesně nasměrovalo. Alanovi vyvstal v mysli utěšující obraz, v němž se azimutální jehla pomalu sune do střední polohy, když se dostávají přesně na kurz.

Od tohoto okamžiku bude všechno probíhat rychle, bude rozhodovat každá sekunda. Zbývá pouze jedna míle, musí tedy být méně než pět set stop nad přistávací dráhou. V půlminutě budou na ní, budou sestupovat do toho ohnivého moře jako můra do plamene svíčky, ale z té všeobjímající temnoty pořád ještě nepřicházela ani stopa světla.

„Zbývají tři čtvrtiny míle. Jste na sestupové dráze. Udržujte nynější rychlost klesání. Zbývá půl míle." (Nezačínal i klidný, utěšující hlas řídícího přiblížení znít trošičku napjatě?) „Zbývá čtvrt míle. Přistávací dráha je trochu po vaší levici. Pokračujte a přistaňte."

A nyní, nepochybně, se temnota vpředu trhala. Špatně definovatelná záře, jako první náznak. rozbřesku, se objevila tam, kde ještě před chvilkou panovala pouze nejčernější noc. Alana zahřálo u srdce, když ji spatřil. Byli skoro doma. Ještě jednou pohlédl na svého společníka, byl zvědav, jak reaguje. Dennis se hrbil nad řídicí pákou, napínal oči k tomu tajícímu, ale ještě beztvarému světlu. V jeho

upřeném pohledu se objevila stopa úzkosti, to však bylo během těchto posledních kritických okamžiků jistě přirozené.

První čára světla se objevila tak náhle, že je překvapila, i když ji očekávali. Rozlévala se do mžení za nimi i před nimi, ležela v ostrém úhlu k jejich kurzu, což bylo absurdní, neboť měli letět přímo podél ní. Něco se moc zle zhatilo. Směr letadla byl naprosto chybný a přistávací dráha určitě neležela „trochu po vaší levici“, jak říkal řídící přiblížení.

Dennis bojoval, aby dostal C Charlie zpátky nad přistávací dráhu, bylo však příliš pozdě. Chyba byla tak neočekávaná a tak velká, že neměl čas, aby ji opravil. Čtyři čáry ohně, jedna po druhé, proklouzly pod nimi. Dostali se napříč přes přistávací dráhu a opět je pohltila temnota.

Jakmile Dennis přitáhl zpět řídicí páku, aby získal výšku, sáhl po mikrofonu a zavolal náklaďák. „C Charlie volá Longstop. Něco v nepořádku s vaším zaměřením. Přistávací dráha byla napravo od nás, ne nalevo. Prosím, zkontrolujte to. Přepínám.“

Nastalo krátké mlčení. Potom rozpačitý hlas odvětil: „Longstop volá C Charlie. Vzkaz jsem přijal a pochopil. Vyšetřuji to. Pokračujte na kurzu tři dva nula a přepněte na kanál D. Konec.“

Dennis přepnul rádiové kanály a pak promluvil přes interkom k Alanovi. „To byl zatraceně ubohý pokus. Rád bych věděl, co se pokazilo.“

Alan by dokázal přijít na mnoho vysvětlení, na příliš mnoho, než aby jej to nechalo klidným. Avšak nikdy by nepřišel na to správné.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Dvacátá šestá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Neexistoval zvláštní důvod, proč by měl major letectva Strickland vyjet, aby pozoroval představení, ale důstojník kontrarozvědky nikdy nemusí zdůvodňovat svou zvědavost. Neurazil však více než půl míle a už velice trpce litoval, že opustil svou kancelář.

Neboť se na svém letišti ztratil. Přes přední sklo nebylo vůbec nic vidět, musel tedy jako vodítko používat okraj obvodové dráhy. Něco se však zhatilo, zřejmě při té ostré zatáčce doleva, kterou provedl před několika desítkami yardů. Major se obával, že se dostal na jedno z pohřebišť poničených letadel.

Ujistil se o tom, když téměř najel do zaparkovaného Liberatoru. Nemohl jet dopředu a dozadu neviděl, věděl však přesně, kde se nyní nachází (přistávací dráha leží jenom dvě stě yardů vpředu), a bude naprosto bezpečné, když to vezme zkratkou po trávě. I v nejhustším dešti se tato strana letiště nikdy nerozbahnila.

Opatrně ujel asi padesát stop, když se znenadání ozvalo prásknutí, následované téměř ihned kovovým nárazem, jak cosi udeřilo do auta. „Co to sakra je," vykřikl major Strickland a zdráhavě vylezl do deště, aby obhlédl poškození.

Okamžitě zjistil, že nárazníkem zachytil za ocelový kotvicí drát, v dešti téměř neviditelný, a strhl předmět, původně drátem stabilizovaný ve svislé poloze. Pod předním kolem auta ležela zmuchlaná pyramida, tvořená žlutě nabarveným plechem a připojená k ocelové tyči dlouhé šest stop.

Major Strickland na ni hleděl se značnou rozmrzelostí. Lidi by neměli nechat takové překážky stát na letišti, řekl si. Zavrhl však tuto dětinskou myšlenku, jakmile ho napadla. Nikdo přece nestavěl takové vymyšlenosti, pokud k tomu neměl velice dobré důvody.

Prohlédl si věc pozorněji a potom si s jistým mrazením v zádech uvědomil, co to je. Nebyl sice technicky založený, ale měl povědomost o veškerém zařízení letiště a věděl, že tohle musí mít něco společného se zařízením pro GCD. Nepochybně to bylo velmi blízko

přistávací dráhy, která je právě v provozu. To znamenalo, že to mohou právě nyní používat…

Důstojník kontrarozvědky zasténal. Nemůže riskovat, bude muset nějak předat zprávu náklaďáku pro GCD. To znamená najít cestu zpátky k obvodové komunikaci a potom vyhledat nejbližší telefon k řízení letového provozu. I když mu bude přát štěstí, bude to trvat alespoň deset minut.

Trvalo to však déle než dvacet minut, neboť kotevní drát se mu namotal na přední osu auta, a než ho uvolnil, měl náladu tak hroznou, že se vyrovnala stavu jeho uniformy. Sotva skončil, zaslechl řev motorů blížícího se letadla. Když C Charlie přeletěl letiště a vystoupal do noci, pocítil major nejasnou předtuchu viny. Tato předtucha byla plně oprávněná.

Než C Charlie přeletěl, v náklaďáku se už rozběhl dodatečný rozbor. Desátník Hart trochu neurvale odstrčil operátorku sledující azimut a velice pečlivě zkoumal zářící zobrazení na obrazovce. Zaměření provedl sám, pouze před deseti minutami, a těsně před přiblížením je opět překontroloval.

Přistávací dráha byla sice poněkud ošidná, ale nebyly s ní žádné skutečné problémy. Bod dosednutí ležel těsně za vrcholkem vršku, což znamenalo, že reflektor radarových vln nebylo možno umístit přímo do osy samotné dráhy, dostal by se mimo dohled. Zaměření tudíž záviselo na rohovém reflektoru, umístěném v pečlivě odměřené vzdálenosti napravo od přistávací dráhy, avšak v dohledu náklaďáku.

Ano, tady je, kde má být. Ne, okamžik počkat, *něco* nesedí! Desátník Hart civěl na obrazec zářících skvrn a čar, který už tolikrát pečlivě studoval. A najednou si uvědomil, že nejdůležitější část chybí.

Ten velký, šťavnatý odraz, na nějž pečlivě zaměřil celý systém GCD, to *není* jejich reflektor. Leží alespoň sto stop napravo. Odhadoval, že jde o zaparkované letadlo. Nic jiného v té oblasti by nemohlo dát tak velké radarové echo. Zaměřením na *ně*, místo na správný reflektor, posunul celou přibližovací dráhu na obloze.

Odstraněno: …

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Hrůzou ho zamrazilo. Co řekne pan Bishop, až o tom uslyší? Mohl by se dostat před polní soud. Bylo velké štěstí, že se C Charlie při tom posledním přiblížení nezřítil…

Ale to nebyla *moje* chyba, řekl si. Kdyby tam reflektor stál, všechno by bylo v pořádku. Koho by napadlo, že tam chybí? Dříve se mohlo stát, že některé reflektory odfoukl vítr, ale nyní byly všechny osazeny do betonu a odpovídajícím způsobem zakotveny. Musí to být sabotáž…

„No tak, Harte," volal netrpělivě řídící přiblížení, „v čem je problém?"

Desátník Hart popsal skutečnost tak jemně, jak to jen dokázal. „Naše značka zmizela, pane. Někdo ji porazil, nebo odstranil. To znamená, že nemůžeme překontrolovat naše vyrovnání."

„Ale já jsem si myslel, že jsme *měli být* vyrovnáni."

Hart obtížně polkl. „Obávám se, že jsme použili špatné echo, protože jsme nevěděli, že naše značka zmizela. Proto byla sestupová dráha tak hodně mimo."

„Tak s tím něco udělejte ale rychle. Jsou na obletové dráze. Během pěti minut budou provádět další přiblížení."

Co udělat, přemýšlel bezmocně Hart. V tomhle mizerném počasí bude trvat alespoň půl hodiny, než seženou jiný reflektor, najdou pro něj správnou polohu a v té jej zajistí.

V krizové situaci jsou i nejzabedněnější mozky schopny překvapivých výkonů a desátník Hart určitě nebyl zabedněný, byl ve skutečnosti téměř tak chytrý, jak si sám o sobě myslel. Váhal pouze několik sekund. Potom přepnul na interkom do nákladáku s vysílačem.

„Macu," zvolal naléhavě, „ztratili jsme naši odrazovou značku a nemůžeme vyrovnat systém. Je tam svobodník Jackson?"

„Ano, ale co s tím může udělat?"

Jackson byl atletický mladý Kanaďan s nesmírnou vášní pro fyzickou kondici, nadprůměrný v téměř každém sportu, na který si člověk vzpomněl. Příslušnice WAAF si ho za to nesmírně vážily a on udělal hodně pro to, aby vyplnil mezeru zbylou po Patu Connorovi.

„Řekni mu, ať popadne kolo a zamíří k přistávací dráze. Až se tam dostane, ať jede co nejrychleji k místu dosednutí *a drží se přesně uprostřed dráhy*. Jakmile dorazí k obvodové komunikaci, musí dráhu

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

opustit, ledaže by chtěl, aby na něho C Charlie přistál. Přesvědč se, že to chápe.“

„Pochopí to,“ odpověděl Mac úsečně. Měl Jacksona rád a poněkud ho zlobil Hartův předpoklad, že se mu všechno musí vysvětlovat dvakrát. Musel však připustit, že Hartův nápad je výtečný a že je to nejlepší věc, jaká se dá za těchto okolností udělat.

„Co se děje?“ ptal se řídící přiblížení nešťastně.

„Dejte mi dvě minuty, pane,“ prosil Hart. „Pak bude všechno v pořádku.“

Nezbývalo mu než v to doufat. Avšak hrozně moc záleželo na svobodníku Jacksonovi a jeho bicyklu.

Alan by možná byl trochu šťastnější, kdyby věděl, co se děje, avšak stěží mohl bombardovat pozemní personál otázkami. Kdyby to udělal, vypadalo by to, že tiskne tlačítko ohlašující paniku, on však byl spíše zmaten než naplněn obavami. Přibližovací systém zřejmě selhal, což Alana velmi překvapilo, neboť desátníku Hartovi naprosto důvěřoval. Možná měl vyrovnání překontrolovat sám, než vzlétli, byl však příliš zaneprázdněn těmi generály. No, ti si teď určitě přicházejí na své.

C Charlie opět směrovali v přípravě na další přiblížení po obloze, ale zdálo se, že řídící provozu si dává na čas. To se dalo pochopit. Třeba je nechává u ledu, než chlapci v zadní místnosti zjistí, v čem je chyba. Alan doufal, že je to něco, co se dá za pár minut opravit. Jestli ne, může oprava trvat celé hodiny, měli by tedy raději začít hledat záložní letiště. Alan neměl vůbec tušení, kolik paliva ve svých nádržích C Charlie nese. Ještě méně (a ta myšlenka ho znepokojovala téměř stejně) věděl o tom, jak dlouho FIDO dokáže udržet svou spotřebu tisíc galonů za hodinu. Předpokládejme, že by se ty ohnivé stěny zhroutily a opět vpustily nad přistávací dráhu mlhu…

Odstraněno: …

V tomto okamžiku však hořáky ještě hořely naplno a nikdo to nevěděl lépe než svobodník Jackson. Sebral jedno z jízdních kol opřených o řídicí dodávku a spěchal s ním k přistávací dráze tak rychle, jak dokázal. Tlačil ho před sebou po trávě nasáklé vodou. O jízdě si zatím mohl nechat jenom zdát. Pneumatiky by se zabořily až po ráfky, kdyby se o to pokusil.

Věděl přesně, co musí udělat a proč je to tak důležité. Nezávisle na tom ho silné horko z hořáků nepovzbuzovalo k tomu, aby otálel u okraje přistávací dráhy. Jakmile pod sebou ucítil tvrdý povrch, naskočil na kolo a uháněl přesně uprostřed širokého pásu betonu.

Bohužel neexistuje žádný očitý svědek Jacksonovy jízdy, která se stala jednou z legend systému GCD. Protože Jackson sám nebyl příliš výmluvný, nikdo se nikdy přesně nedozvěděl, co cítil, když se hnal jako vítr po dráze 320, v uších mu zněl řev plamenů a nad hlavou mu zázračně zářily hvězdy. Pravděpodobně necítil vůbec nic, zbývalo mu jen velmi málo energie na prohlížení okolí nebo na sebezkoumání. Neboť bylo později vypočteno, že urazil vzdálenost čtyři tisíce stop, na vlhkém povrchu a v mírném stoupání, o něco více než za dvě minuty. A dodejme, že na bicyklu RAF, který byl postaven na výdrž, nikoli na rychlost.

Není pochyb, že byl se sebou dosti spokojen, přestože trochu popadal dech, když na betonu před sebou spatřil obrovské prodloužené číslice 320 a věděl, že téměř dosáhl konce dráhy. Přejel přes ně a odbočil na obvodovou komunikaci – přímo do náruče velitele základny, který ještě úzkostlivě čekal mezi sanitkami a nákladňáky řízení letů.

„Co si sakra myslíte, že děláte, když se projíždíte po přistávací dráze, která se právě používá!“ vykřikl plukovník. „Seržante, zavřete toho chlapa!“

Jackson naštěstí neoněměl jako Billy Budd v podobném okamžiku monumentální nespravedlnosti. Ještě se snažil záležitost vysvětlit, když vzdálený řev C Charlieho přerušil veškerý další hovor.

Neboť existoval svědek Jacksonovy jízdy, přestože ne lidský. Tím svědkem byl samotný systém GCD, přesně jak to desátník Hart naplánoval. Skutečnost, že radar dokáže sledovat jednotlivé osoby, se jednoznačně prokázala během obranného cvičení (přestože nezachránila *jeho* před tím, že ho v jeho díře regiment RAF chytil za krk, vzpomněl si s trochou hořkosti desátník). Velký kus mužského, jako je svobodník Jackson, dá bezvadné echo. A jeho kolo ještě lepší.

Přesný systém Jacksona poprvé zaznamenal ve vzdálenosti pěti set stop, jako malou, sotva rozlišitelnou světelnou měňavku pohybující se po dráze přibližně tam, kde ji Hart čekal.

„Kruci,“ řekl Hart polohlasně, „pohybuje se!“

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Skutečně, odraz se mezi následujícími průběhy skenu značně posunul. Hart jej sledoval s nejvyšším zadostiučiněním. Teď, když svobodník Jackson jel po přistávací dráze, už nebude pochyb o vyrovnání. Dráha 320 nikdy předtím nebyla tak přesně zaměřena.

Jackson se dostal do poloviny vzdálenosti k bodu dosednutí a původní chyba se ozřejmila. Značka, která jim měla posloužit k vyrovnání, nepochybně zmizela. Časem zjistí, co se s tím krámem stalo, ale teď to není třeba, když mají daleko lepší metodu přesného vymezení dráhy. Možná by vždycky měli vyslat nějakého cyklistu k bodu dosednutí, než provedou přiblížení. Zabralo by to trochu času a rozčilovalo by to řízení letů, ale nikdy by nemohlo být žádných pochyb.

V době, kdy se svobodník Jackson ospravedlňoval veliteli základny, Hart už provedl potřebné opravy a vynuloval měřiče řídícího přiblížení. Stihl to jen taktak. Sotva dokončil úpravy, C Charlie se opět objevil na obrazovkách, vzdálený devět mil a už vyrovnaný na přiblížení.

Desátník Hart uvolnil sedačku sledovačce azimutu, která ihned napíchla přilétající světelný bod na svůj elektronický špendlík. „Teď je to v pořádku, pane," zavolal na řídícího, jemuž se hodně ulevilo. „Kalibrace je perfektní." Potom pro sebe dodal: „Vsadil bych na to svůj život." Jestliže dojde k nějaké další závadě, nestane se tak na *jeho* písečku…

A také tomu tak nebylo.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Dvacátá sedmá kapitola

Druhé přiblížení právě začínalo, když se rozezněl telefon z řízení letů. Co to asi bude, přemýšlel desátník Hart, když zvedal sluchátko. Ironicky uvažoval, jestli někdo nevyvolá poprask, protože jednotka pro GCD nepožádala na dráze 320 o povolení přeletět.

„Tady je skříňové vozidlo pro GCD, u telefonu desátník Hart," představil se. Jak naslouchal, uvolnil se a na tváři se mu objevil spokojený úšklebek. „Děkuji vám," řekl nakonec. „Řekněte mu, že už o tom víme."

„Co to bylo?" zeptal se řídící přiblížení, který se právě chystal převzít C Charlieho.

„Řízení letů podávalo zprávu, že naše značka byla sražena, pane. Najel do ní letištní důstojník kontrarozvědky."

„Škoda že nám to nemohli říct o deset minut dřív. Ale stejně jsem rád, že víme, v čem došlo k chybě." Zatlačil na knoflík pro vysílání. „Longstop volá C Charlie. Slyšíte mě? Přepínám."

„Slyším vás hlasitě a jasně. Přepínám."

„Zůstaňte na příjmu, pokračujte v kurzu tři dva nula…"

Když Alan poslouchal důvěrně známé a uklidňující drmolení, opět se cítil nenuceně. Nyní si nemusí dělat s ničím starosti. Má nejlepšího řídícího přiblížení a nejlepšího (to musí připustit) pilota, a ať se na zemi pokazilo cokoliv, je to už opraveno. Pořád si kladl otázku, co se vlastně stalo, ale brzy to zjistí.

Zbývají tři míle. Dostali pokyny jen k několika drobným opravám. Bylo to jednoduché, téměř standardní přiblížení – pokud člověk zapomene na táborák na jeho konci. Znenadání si Alan připamatoval malý nápis, který si jeden absolvent kurzu řídících přiblížení, zřejmě obdařený klasickým vzděláním, přilepil na panel s měřicími přístroji. Zněl *Facilis descensus Averno*[*)] a člověk nepotřeboval umět latinsky, aby si uvědomil, že by mohl být až příliš výstižný.

[*)] Sestup (cesta) do Averna je snadný. Averno - jezero v jižní Itálii v kráteru vyhaslé sopky západně od Neapole. Na toto jezero, z jehož vod stoupaly smrdící výpa-

Odstraněno: ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

Odstraněno: ¶ ¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: …

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno:

„Tři stupně vlevo. Opakuji, tři stupně vlevo. Jste trochu nad sestupovou dráhou. Zvyšte rychlost klesání. Zbývají dvě míle.“

Vzpomínka na ten latinský citát Alanovi připomněla další rčení, které věstilo ještě více zlého a které kdysi nějaký cynik navrhoval jako moto pro systém zajišťující GCD: „Blíž Tobě, Bože můj.“ Alan z něj měl vždycky poněkud nedobrý pocit. Jako většina příslušníků jeho generace nebyl formálně nábožný, a když se přihlásil do armády, udal „anglikánská církev“. Nikdo se nikdy cílevědomě nepokoušel spasit jeho duši – dokonce ani slečna Hadleyová, od níž se to mohlo čekat. Přestože patřila v anglikánské církvi ke křídlu nakloněnému královské moci, nikdy se nepokusila Alana v tomto směru ovlivňovat. Zřejmě proto, že strávila většinu života mezi nekřesťany, vyznačovala se ve věcech víry neobvyklou tolerancí.

Odstraněno: -

„Zbývá jedna a půl míle. Vraťte se k normální rychlosti klesání.“

Alan se usmál, když si připomněl, jak byl v RAF vystaven náboženství. Když se letky seřadily k „náboženské přehlídce“, praporčík pověřený velením vykřikl: „Odstoupí židé a římští katolíci!“ Všichni, kteří se považovali za členy těchto církví, provedli rázně dva kroky vzad. Potom byly přečteny modlitby anglikánské církve. Alan si často kladl otázku, zda židé a římští katolíci považují šest stop přehlídkového nástupiště za dostatečnou izolaci pro jejich svědomí.

Snažil se odvrátit svou mysl od toho námětu, ale nemohl si pomoci a musel myslet na dvě visačky z umělé hmoty, které měl na krku, dvě cedulky, na nichž bylo vyraženo jeho jméno, číslo a A. C. Kdyby došlo k nejhoršímu, tato písmena by rozhodla o tom, co se stane s jeho tělem (pokud nezanechá nějaké jiné instrukce, týkající se pohřbu). Ale dosti toho…

Odstraněno: …

„Jste na sestupové dráze, přistávací dráha je přímo vpředu, zbývá půl míle. Pokračujte a přistaňte.“

Téměř tam byli. Všechno bylo bezvadné. Alan podvědomě sahal po bezpečnostním pásu. Měl ho trochu příliš těsný. Jakmile dosednou, povolí si jej.

---

ry, které údajně zabíjely přelétající ptáky, se ve středověku pohlíželo jako na vstup do pekla. Proto též možný překlad - Cesta (sestup) do pekla je snadná. (*Pozn. překl.*)

V mlze se objevila žlutá záře hořáků. Všechno bylo v naprostém pořádku, vyrovnání s dráhou perfektní. Ve třiceti sekundách budou dole.

Bez jakéhokoli varování se letoun silně roztřásl, jako kdyby do něj udeřil rukou nějaký obr. Ve stejném okamžiku světlo zdola vzplálo s náhlým oslepujícím jasem, když zmizela mlha, která je předtím kryla. Mohli letět nad jícnem sopky a dívat se přímo do rozžhavené lávy. Byla to pouze Alanova představivost, ale zdálo se mu, že cítí, jak mu plameny olizují tvář.

Rány do letadla sílily. Vypadalo to, že Dennis bojuje s řízením jako jezdec snažící se udržet na uzdě splašeného koně. Už se nepokoušel přistát, nýbrž naopak získával výšku. Stoupal, aby unikl z turbulence, která nenadále letadlo obklopila. Nebylo pochyb o tom, k čemu došlo. Zachytila je umělá vichřice, vytvořená teplem z hořáků. Deset milionů koňských sil, spočetl generál. Kolik malých C Charlie by bylo potřeba, aby se tomu vyrovnalo?

Skončilo to tak rychle, že Alan neměl ani čas pocítit strach. Cítil pouze překvapení spojené s téměř chladnou rozmrzelostí nad tím, že v posledním okamžiku došlo k přerušení výtečného přiblížení. Teprve když záře plamenů poklesla na slabou světelnost soumraku, jež se posléze opět ztratila v naprosté temnotě, začal vědomě zkoumat jejich postavení.

Budou se samozřejmě muset vydat na další okruh. Kritická otázka zněla: mohou si příště vést lépe?

Chtěl právě zavolat interkomem Dennisovi, když se v rádiu ozval hlas řídícího přiblížení, který nyní jasně ukazoval známky obav. „Co se děje, C Charlie? Slyšeli jsme, jak jste přeletěl. Nemohl jste vidět přistávací dráhu?“

Dennis chytil mikrofon, který mu visel na prsou, a přepnul do polohy pro vysílání. „C Charlie volá Longstop,“ odpověděl tak klidně, jako kdyby provedl normální přelet za jasného letního dne. „Vyrovnání bylo perfektní, ale z plamenů jde tak silný stoupavý proud, že mě to odválo z přistávací dráhy. Budete mě muset vzít zase po okruhu. Když teď vím, co můžu čekat, poradím si s tím lépe. Přepínám.“

Nastala dlouhá odmlka. Mnohem delší, zdálo se Alanovi, než bylo nutné, aby řídící přiblížení tuto informaci zažil a začal podle ní jed-

nat. Koneckonců, měl jim pouze oznámit, aby pokračovali v kurzu tři dva nula a vystoupali do tří tisíc stop.

Avšak instrukce, která přišla, zněla zcela odlišně a svou neočekávaností přivála zpět s dvojnásobnou intenzitou všechny Alanovy obavy.

„Longstop volá C Charlie," ozvalo se v rádiu. „*Nevezmu* vás, opakuji, nevezmu vás zase na okruh, ale otočím vás zpátky do opačného směru. Změňte kurz na jedna čtyři nula. Opakuji, jedna čtyři nula. Proveďte otočku maximální rychlostí."

Jedna čtyři nula! Dostali rozkaz provést vlásenkovou otočku, nebo aspoň otočku jí tak blízkou, jak to C Charlie svede. Ta je přivede přímo zpátky nad letiště, poletí po čáře svého neúspěšného přiblížení, ale opačným směrem. Byla to nejrychlejší možná cesta, jak je dostat do polohy pro další přiblížení, ale Alanovi se to vůbec nelíbilo. Zdálo se mu nemoudré pokoušet se o tak neobvyklý manévr v situaci, kdy bylo důležité udělat pilotovi všechno co nejsnadnější.

Dochází už FIDO palivo, jak se obával? No, pravděpodobně by mohli přistát bez něj, stejně se ze všech sil snažil odfouknout je zpátky na oblohu. Anebo se stalo něco Marku I? Tohle určitě není jejich šťastný den.

Jak nešťastný den to je, to si uvědomoval pouze seržant McGregor. Stál vedle řvoucího dieselmotoru v náklaďáku s vysílačem a věděl, že s Markem I je konec. Všechny elektronické obvody fungovaly bezvadně, signály přicházely jasně, jehly měřičů stály na určených místech, vlny na osciloskopech ukazovaly své známé tvary…. Nic z toho však nemohlo nahradit malý kousek zlomeného kovu, který McGregor nyní držel v dlani a s tichou a zoufalou intenzitou proklínal.

Letadlo se prudce naklonilo, jak je Collins hodil do vlásenkové otočky. Kdyby viděli obzor, stalo by se z něj nekonečné stoupání, příkré jako střecha domu, které by oblohu před nimi rozdělilo na dvě poloviny. Avšak v tomto mrňavém uzavřeném světě byl jediným důkazem otočky odstředivý tlak, tlačící je do sedadel, a rychle se měnící čísla na kompasu, jak letadlo nejdříve mířilo k západu, pak k jihozápadu, potom k jihu a nakonec téměř k jihovýchodu. Nakonec se

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

vyrovnalo na jedna čtyři nula, přesně obráceném kurzu, než kterým letěli při přiblížení.

„A teď," řekl Dennis, čímž jen taktak předběhl Alana, „bych rád věděl, co se k sakru děje." Přepnul z interkomu na rádiové vysílání.

„C Charlie volá Longstop. Udržuji stálý kurz jedna čtyři nula. Prosím o další pokyny. Přepínám."

Opět ta dlouhá odmlka, příliš zřetelně naznačující spěšné porady na zemi. Potom dorazila nosná vlna vysílače z nákladáku pro GCD a přehlušila slabé praskání vzdálené interference.

„Longstop volá C Charlieho," ozval se řídící přiblížení. „Pokračujte v nynějším kurzu. Seržant McGregor si přeje mluvit s panem Bishopem. Přepínám."

Napůl očekávaná slova způsobila, že Alanovi obavami ztuhla krev v žilách. Přesto doufal, že se mu netřese hlas, když přepnul na vysílání a ohlásil: „Tady Bishop. Mluvte. Přepínám." Navzdory všem obavám doufal, že si Mac uvědomí, že tohle není soukromý okruh a že desítky lidí – včetně velitele základny – budou poslouchat každé jeho slovo. Obvyklé australské přívlastky, jakkoli oprávněné, by za těchto okolností nemusely působit příliš dobře.

Macův hlas zněl, jako by dechu popadal, a i když se tomu dalo těžko uvěřit, jako že má skorem na krajíčku.

„Tady je McGregor, pane." *(Uvědomoval si* posluchače.) „Pátrací systém to zabalil a nedá se vůbec nic udělat, abychom ho opravili. Otáčivý převod se podě… eh. polámal a celá anténa se úplně zasekla. Nedá se s ní hnout ani ždibec. Z hlavní ozubené předlohy se ulomil jeden zub, a než jsme mohli vypnout motor, vymačkal pohybové ústrojí. Řídící přiblížení vás posílá po větru, měli bychom být schopni zachytit vás za chvíli na přesném systému, takže není třeba dělat si starosti, ale myslel jsem, že byste měl vědět, co se stalo."

„Není třeba dělat si starosti!" To bylo skutečně mírně přehnané. V jediném okamžiku, v němž se ulomil kousek kovu, oslepl Mark I ve třech stech čtyřiceti stupních ze tří set šedesáti stupňů oblohy. Svazek pátracího systému už nemůže přejíždět po obloze a vykreslovat úplný obraz všeho, co leží v libovolném směru kompasu. Sto mil široký pruh viditelnosti řídícího provozu se scvrkl na jedinou neužitečnou čáru světla mířící ve směru, v němž se anténa nyní zasekla.

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Co však zůstalo, to by mohlo dostačovat. Nezávislé antény přesného systému ještě skenovaly sem a tam přes přistávací dráhu. Sektor, který antény mohly sledovat, měl sice šířku pouhých dvaceti stupňů, ale byl to nejdůležitější výřez oblohy. Pokud se do něj podaří C Charlie navést a udržet ho tam, aniž by se zatoulal do slepých pětadevadesáti procent oblohy, může přistát.

Alan potvrdil McGregorovo hlášení bez komentáře. Nebylo k němu co dodat, nemohl ani nic navrhnout. To, co se stalo, se dá napravit jedině generální opravou mechanismu otáčení antény a výměnou ozubených soukolí. A to je práce, která zabere spíše týdny než dny. *Tak daleko* dopředu nemělo smysl hledět. Nyní hraje roli pouze dalších pět minut…

Dennis slyšel celý rozhovor a věděl přesně, co se stalo, přesto však hlásil naprosto normálním a nevzrušeným hlasem: „Udržuji stálý kurz jedna čtyři nula. Pořád výška tři tisíce stop.“

„Roger[*)],“ řekl řídící přiblížení. „Čekáme, až vás uvidíme.“

Jak je to dlouho, přemýšlel Alan, co jsme se po přeletu přistávací dráhy otočili zpátky? Když urazíme dvě míle za minutu, už jsme přece zase přeletěli letiště a teď musíme vstupovat do tenkého klínu prostoru, který prohledávají antény přesného systému! V mysli mu vyvstal živý, téměř fotografický obraz situace. Představil si obrovský ciferník hodin se středem nad letištěm a s dvanáctkou na severu. Celý ciferník byl tmavý – kromě malého výřezu na pětce, který ani nepokrýval prostor mezi dvěma následujícími číslicemi.

C Charlie byl jako moucha, letící pomalu nad tímto ciferníkem. Mířil na úzkou osvětlenou sekci, mohl ji však už minout, aby zůstal ztracen v černi, pokrývající téměř celý ciferník.

Takže tohle, řekl si Alan, aniž tomu skutečně věřil, je pravděpodobně nejnebezpečnější okamžik mého života. Sebezkoumání nepatřilo normálně k jeho neřestem. Dokázal si dělat velké starosti, nemařil však čas pozorováním sama sebe, jak si je dělá. A přesto nyní, když se řítil noční oblohou k neznámému osudu, zjistil, že stojí tváří v tvář té mrazivé a prapůvodní otázce, kterou tak málo lidí může zodpovědět ke svému uspokojení. Co jsem udělal se svým životem, ptal se sám sebe, aby svět byl chudší, jestliže ho nyní opustím?

[*)] Zprávu jsem přijal a rozumím jí. (*Pozn. překl.*)

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Odstraněno: -

Odstraněno:

Sotva tu myšlenku zformuloval ihned ji zavrhl jako nefér. Od třiadvacetiletého člověka nelze čekat, že by udělal svůj otisk do světa, dokonce ani že by se už rozhodl, jaký druh otisku si přeje udělat. No dobrá, ta otázka se ale dá přeformulovat. *Kolik lidí bude opravdu litovat, jestliže budu teď zabit?* Té se nedalo vyhnout. Představovala zásah příliš blízký domovu, přinesla zpět příliš živou vzpomínku na sešlost kolem hrobu jeho otce, kde se neprolévaly žádné slzy.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Zdráhavě zahájil sčítání, neboť věděl, že nebude trvat dlouho. Slečna Hadleyová bude samozřejmě hořce zarmoucena, Alan si však uvědomoval, že její hoře nebude zcela nesobecké. Potřebovala ho jako ohnisko složitých tužeb své staropanenské duše. Šlo o pouta, která musí být brzy nenásilně rozpletena, aby nevedla ke zhroucení jeho vlastního vývoje, nevystavovala v nebezpečí jeho nezávislost. (Není na to už příliš pozdě?)

Jeho myšlenky přebíhaly po kruhu jeho známých, stejně jako kdysi projížděl oblohu pátrací systém, nyní nepohyblivý. Lucille: co ta?

Ano, ta by mohla uronit nějakou slzičku. Viděl to s neúprosnou logikou. A projevovala se v tom i hořká ironie. I o tu by se musel dělit s Dennisem.

Tyto nikam nevedoucí, neužitečné myšlenky mu nezabraly déle než pár sekund, stěží však mohl uvěřit, že od posledních slov ze země neuplynuly minuty. Dennis přece musí zavolat řídícího přiblížení, aby zjistil, co se děje! Otočil se a podíval se na muže, který nyní sdílel jeho osud, viděl však pouze nezřetelný stín v temnotě, neboť jediné světlo v kabině přicházelo z přístrojového panelu. Nebylo možné vytušit, co si Dennis myslí, dokud opět nepromluví do interkomu. A i potom bude jeho hlas znít mírně zkresleně, takže jeho skutečné emoce zůstanou utajeny.

Je podivné, jak mysl dokáže přeskakovat mezi roky, vybírat z milionů vzpomínek tu jedinou, která se dané věci alespoň trochu týká, a zavrhnout všechny ostatní. Překvapivě jasně si Alan připamatoval příběh ze své dětské četby. Už dávno zapomněl souvislosti, avšak zneklidňující obraz zůstával.

Sudičky, jak naši předkové věřili, byly tři staré ženy s nůžkami, které určovaly okamžik, v němž má být přestřižena nit každého lidského života. Ty tři ženy spolu sdílely jediné oko, které si mezi se-

bou předávaly… Právě v tomto okamžiku o Alanově osudu rozhodovaly tři dívky, sledovačky v řídicí dodávce, napínající zrak, aby zjistily první objevení odrazu C Charlie na svých obrazovkách. Bylo dobře, že neměly jedno oko, nýbrž dvě – azimutální a elevační obrazovky, každou ukazující svůj průřez oblohou beze světel.

Tři sledovačky ve ztemnělé místnosti půl míle dole by ta analogie překvapila. Vyděsilo by je pomyšlení, že rozhodují o něčím osudu. V tomto okamžiku si naprosto neuvědomovaly své vlastní osobnosti ani pocity. Pro jednu každou z nich neexistovalo nic jiného než žhnoucí světelný pravoúhelník, na který soustředila veškerou svou pozornost.

Před deseti minutami pronásledovala elevační sledovačku obava tak stará jako lidstvo: budu mít dítě? Ale nyní se celý její život soustředil do té nevýrazné stužky elektronů, skenující obrazovku shora dolů od oblohy k terénu, zdola nahoru od terénu k prázdné obloze.

Azimutální obrazovka byla stejně prázdná, její operátorka byla stejně zaujatá sledováním. Úplně zapomněla na nemocnou matku, zatoulaného přítele a povolená očka v punčochách, když upřeně hleděla na obrazovku před sebou. Dívala se na zcela prázdnou mapu, deset mil dlouhou a pouze dvacet stupňů širokou – jenom těch dvacet stupňů vidění nyní zůstalo radarovému systému, který kdysi přebíhal plný kruh oblohy.

Jiskra světla vzplála na okamžik na hraně obrazu. Hledající svazek radaru opustil tuto oblast oblohy a o dvě sekundy později se tam znovu vrátil. Nyní nebylo pochyb. Z pravé strany se na obrazovku posouvalo echo. S každým přeběhnutím skenu se sunulo ke středu zobrazení a současně do větší vzdálenosti.

„Mám ho!“ pištivě vykřikla sledovačka azimutu. „Pět mil daleko, hodně vpravo!“

Napětí v dodávce ve velké mlčenlivé vlně úlevy opadlo. C Charlie se vrátil do úzkého trychtýře vidění, už nebyl ztracen v otevřené kupoli oblohy, mimo dosah pomoci či rady. Teď se dalo něco dělat.

S automatickou zručností začaly tři sledovačky zuřivě otáčet svými kolečky. Vzdálenost, azimut, elevace – za několik sekund každá operátorka napíchla své elektronické ukazovátko na ten zářivý ovál, plazící se po obrazovkách. Na panelu řídícího přiblížení se rozsvítila světla. Měřicí přístroje, až dosud tmavé a bez života, opět dodávaly

Odstraněno: …

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Odstraněno: -

informace, dovolovaly mu sledovat každý pohyb C Charlieho vzdálenou nocí.

Řídící přiblížení stiskl knoflík k vysílání a vyslal vzkaz, v jehož přijetí Alan už téměř nedoufal. „Longstop volá C Charlie. Máme vás ve vzdálenosti šesti mil. Pokračujte v současném kurzu.“

„*Pokračujte v současném kurzu!*“ zopakoval si v duchu Alan. „Ale my letíme pryč od letiště!“

Pak si uvědomil, co řídící právě dělá. Šest mil je příliš blízko domova. Kdyby je otočil zpátky na kurz už nyní, nemusel by mít dost času, aby je vyrovnal a nasměroval na přistávací dráhu, než by se znovu dostali nad letiště. Ještě mohou uletět čtyři míle, než zmizí z jeho zorného pole, zbývají tedy ještě dvě minuty, než je bude muset obrátit.

„Teď jste ve vzdálenosti sedmi mil,“ řekl řídící přiblížení klidným a téměř lenivým hlasem, i když ne natolik lenivým, aby přestal navozovat důvěru. „Brzy vás obrátím. Slyšíte mě? Přepínám.“

„C Charlie volá Longstop. Slyším vás hlasitě a jasně. Přepínám,“ potvrdil Dennis.

„Longstop volá C Charlie. Zpráva potvrzena a pochopena. Zůstaňte na příjmu a otočte se maximální rychlostí vlevo. Opakuji, maximální rychlostí vlevo na kurz tři dva nula. Opakuji, kurz tři dva nula.“

Alan cítil, jak proti němu tlačí podlaha. Karta kompasu před jeho očima se začala točit a ručička rychlosti otáčení skočila na maximum. Prováděli svou druhou vlásenkovou otočku na obloze.

Tlak povolil. Kompas zpomalil svou rotaci. Nyní znovu letěli přímo, směřovali zpátky k letišti. C Charlie se vracel domů.

„Mám vás v šesti a půl mílích,“ řekl řídící přiblížení. „Změňte kurz o patnáct stupňů vlevo. Opakuji, patnáct stupňů vlevo…“

Známá, téměř hypnotická litanie opět započala. Kolikrát ji Alan už slyšel, ať už na zemi či ve vzduchu? Nedokázal to odhadnout. Muselo se to počítat na stovky. Věděl však velice dobře, že nikdy předtím to nebylo za takových okolností jako nyní.

„Zbývá pět mil, překontrolujte vysunutí podvozku…“

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Pět mil od bezpečí a pevné půdy pod nohama se plazili dolů po obloze bez světla. Díky bohu, že v této části světa nejsou žádné kopce ani hory. *Pane bože, a co věže radarů ve Filey?*

Nebyly daleko od této čáry přiblížení, zvedaly se do mlhy jako stěžně jakési potopené lodi. Alan si živě připomněl ty tenké ocelové nosníky se záclonami antén, natažených v obrovských sítích mezi nimi. Do té sítě by C Charlie mohl vletět jako motýl do pavučiny.

Nebuď hloupý, řekl si. O Filey známe všechno. Sestupová dráha je od něj vzdálena více než tři míle. Není třeba se třást, všechno je pod kontrolou…

„Začněte klesat rychlostí pět set stop za minutu. Jste mírně vlevo od přistávací dráhy. Změňte kurz o pět stupňů vpravo. Opakuji, pět stupňů vpravo. Zbývají tři a půl míle."

Za další dvě minuty bude po všem, jedním nebo druhým způsobem. Přesto Alan zažíval pouze pocit velkého klidu. Nemohl udělat nic, co by ovlivnilo výsledek, a kdyby sudičky už přestřihly nit, pravděpodobně by to nikdy nezvěděl. Stalo by se to tak rychle…

Po celou dobu jedna část jeho mozku jednala jako nezúčastněný pozorovatel, analyzující přiblížení a sledující, jak letadlo reaguje na opravy udávané řídícím přiblížení. Byl to bezvadně jednoduchý sestup, bez komplikací s bočním větrem. Skutečně, poslední míli se téměř neodchylovali od linie přistávací dráhy a řídící přiblížení jim udával jenom nepatrné změny kurzu. Dennis nemusel dělat nic víc než zamířit nos dolů a letět přímo.

To bylo jenom dobře, neboť mu to dalo čas na přípravu plánu, jak bude postupovat. Přiblížení nepředstavovalo vůbec problém. Legrace začne, až se dostanou nad přistávací dráhu a vletí do umělé vichřice, vyvolané hořáky FIDO. Avšak nyní, když už Dennis věděl, co může čekat, věřil, že situaci zvládne.

Svému cestujícímu věnoval jen minimální pozornost. Jeho mínění o Alanovi značně vzrostlo a Dennis teď trochu litoval, že ho do této šlamastiky dostal, ale nebude pro něj na škodu, když jednou za čas uvidí, co piloti musejí dělat, aby si zasloužili svou mzdu.

„Zbývají dvě míle. Změňte kurz o tři stupně vlevo. Opakuji, tři stupně vlevo. Jste mírně pod sestupovou dráhou. Snižte rychlost klesání."

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: …

Odstraněno: …

K Alanovu překvapení Dennis poslední instrukci ignoroval. Ukazatel rychlosti klesání zůstával zatvrzele stát na hodnotě pět set stop za minutu. Co se Dennis snaží udělat? Zapíchnout je do země?

Zbývala necelá minuta. A nyní, poprvé při tomto přiblížení, se v hlase řídícího přiblížení objevil trochu strach. „Jste pěkně na kurzu, C Charlie, ale pořád jste příliš nízko, padesát stop pod sestupovou dráhou. Snižte rychlost klesání. Opakuji, snižte rychlost klesání. Zbývá půl míle."

Pomalým pohybem přitáhl Dennis řídicí páku o zlomek stupně zpět. Teď už bylo příliš pozdě, aby vyšplhal na správnou sestupovou dráhu, ale ať se nad tím řídící přiblížení zapotí. Já se přiblížím nízko a rychle, řekl si Dennis. Je to má nejlepší šance, abych dostal starého bracha dolů na dráhu, než ho ta hrozná vichřice zase odfoukne na oblohu.

„Zbývá tisíc stop," hlásil řídící přiblížení. „Přistávací dráha je přesně před vámi. *Ale pořád jste hodně nízko.*"

C Charlie přijal varování, neboť ručička výškoměru začala z nebezpečně nízkého bodu šplhat nahoru. Reagoval však pilot včas? Za několik sekund už to budou vědět. Řídící přiblížení udělal to nejlepší, co mohl. Až na poslední míli to bylo bezvadné přiblížení.

Světla na panelu s měřicími přístroji pohasla. Děvčata v zadní místnosti už nemohla letadlo sledovat, echo se ztratilo v bludišti odrazů od terénu. Řídící přiblížení se pohodlně opřel do židle, náhle z něj vyprchala všechna energie. Všichni v přecpané dodávce mlčeli, docela zkameněli. Tři operátorky WAAF ztuhly u svých obrazovek s prsty na sledovacích ručních kolečkách, radaroví mechanici v poddůstojnických hodnostech a zapomenutí generálové vojenského letectva Spojených států, kteří v posledních deseti minutách ani nehnuli brvou, ještě stáli opřeni o stěny jako mlčenliví diváci.

Nikdo nevěděl, co se stalo s C Charliem. A nikdo nevěděl, že všichni se právě stali svědky úplně posledního přiblížení, které bylo kdy provedeno na Marku I.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Dvacátá osmá kapitola

Major letectva Strickland byl paličatý člověk. Nyní tonul v rozpacích, neboť se obával, že se bude muset omluvit. Poté co zatelefonoval své doznání do řízení letů, vydal se okamžitě ještě jednou k začátku přistávací dráhy. Když už byl promočen až na kůži a pokryt blátem, rozhodl se, že bude sledovat záležitost až do konce.

Tentokrát se neztratil a našel cestu k začátku přistávací dráhy 320 bez potíží. Nejbližší hořáky FIDO plály sto stop daleko, přesto mu však jejich teplo vyvolávalo na tváři pocit tropického slunce. Čas od času nad řevem plamenů zaslechl hlas řídícího systému pro GCD, rozléhající se z nákladáku s rádiem, kolem kterého stáli velitel základny a jeho doprovod. Věděl, že za ním je připravena sanitka a hasičský vůz. Ty však v oslepujícím mžení vůbec neviděl.

Každou chvíli se C Charlie dostane nad okraj letiště. Je teď vzdálen pouze tisíc stop a příliš nízko, jak právě řekl řídící přiblížení. Pane bože, měl pravdu. Řev dvou motorů Cheetah přicházel z místa, které majorovi připadalo jen o kousek výš než obvodový plot. Rychle se blížil a teď je minul, ozýval se hlasitěji a s větší hloubkou, než by člověk čekal od letadla, které přistává. Téměř určitě, rozhodl Strickland, si to pilot rozmyslel a pokouší se přeletět.

Major se mýlil. Dennis Collins zamýšlel něco jiného – a téměř se mu to podařilo.

Vletěli do stoupajícího vzdušného proudu z hořáků a v tomtéž okamžiku poprvé zahlédli přistávací dráhu. Mlha se jim rozestoupila před očima tak náhle, že se dívali podél žhnoucího kaňonu se stěnami z plamene. Tam, přímo pod sebou, spatřili namalované číslice 320, označení kurzu z kompasu, jehož se drželi. Ty obrovské podlouhlé číslice, odřené a ošoupané tisícem dosednutí, byly tak překrásné, tak hřály u srdce, že by je Alan nejraději políbil. Od přistávací dráhy ho však ještě dělilo nekonečných třicet stop a úděsných sto dvacet mil za hodinu. Betonové desky, míhající se pod jejich koly, by mohly být celý vesmír daleko.

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

V této sekundě věčnosti učinil Alan překvapující objev. Když si lidé myslí, že zemřou, připomínají si prý uplynulé životy. To ale není pravda, nebo to alespoň nebyla pravda pro něj, možná proto, že už prošel svou minulost a našel v ní málo důvodů k hrdosti. Mohl myslet pouze na budoucnost, která možná už nikdy nenastane.

Bylo toho tolik, co mohl ještě udělat… Dovednosti, které získal, by měly v budoucím světě mnohá využití. Strávil hodně času nad knihami, které mu poslal profesor Schuster, tolik času, kolik mu zbývalo po splnění povinností, a zmapoval cesty vědění, které by dokázal sledovat. Je sice pravda, že by se z něj nikdy nestal opravdový vědec, jak někdy v okamžicích závistivého obdivu doufal, jeho dovednosti však budou vědci potřebovat k ošetřování podivných složitých strojů, které vytvoří jejich mozky a které jejich často neohrabané prsty mohou rozbít. (Kde asi je teď Schuster? Alan by se s ním byl rád ještě setkal.) Zaplavil ho velký neosobní smutek, ne kvůli sobě, ale kvůli všem těm, jimž mohl pomoci, nebo jejichž životy mohl udělat šťastnějšími.

Odstraněno: …

Nyní se do nich pustila ta sílící bouře, narážela na křídla a trup, snažila se otočit je zpátky na oblohu jako dětského draka. Tentokrát ji však Dennis očekával. Přidal plyn, zvýšil výkon, pokoušel se protáhnout C Charlieho tou větrnou stěnou pomocí hrubé síly.

Přistávací dráha pod nimi akcelerovala, získávala rychlost, místo aby ji ztrácela. Pak, jak Dennis doufal, opustili přechodnou zónu, dostali se do klidnějšího vzduchu a vířivé nárazy ustaly. Ujídal však přistávací dráhu úděsnou rychlostí – do konce zářícího kaňonu zbývalo pouze tisíc stop. Bude lepší plácnout sebou dolů teď, než bude příliš pozdě.

Odstraněno: -

Vypnul motory sekundu před dosednutím. Uváží-li se všechny okolnosti, nebylo to špatné přistání. Pneumatiky letadla však nemají neomezenou výdrž. C Charlie ještě dělal dobrých devadesát mil za hodinu, když se na pravé straně ozvala hlasitá rána, po níž okamžitě následovalo prudké naklonění na bok a hrozné skřípání kovu po betonu. Proud jisker sršel z holého ráfku kola, které se třelo o přistávací dráhu, a C Charlie se jako opilec, nakloněný k jedné straně, odchyloval strměji doprava.

Rychlost ztrácel kvapem, ale nestačilo to. Jak Alan fascinovaně, ale bez nejmenší stopy strachu civěl přes plexisklo (připadalo mu, že se to všechno děje někomu jinému), viděl okraj přistávací dráhy stále blíž a blíž, až rozeznával každou podrobnost betonových desek a tmavé promočené trávy, která je lemovala.

C Charlie se pohyboval téměř bokem, když opustil pevné bezpečí betonu a sklouzl na nasáklou, poddajnou hlínu. Pravá vrtule se změnila v pluh. Ozývala se fantastická symfonie naříkajícího, skřípajícího a řinčícího kovu. Letadlo se začalo zvedat, jak se snažilo postavit se na nos, ale neuspělo a těžce dopadlo zpět na letištní plochu.

Až na maličká neidentifikovatelná praskání a cinkání bylo na okamžik v kabině ticho. Byla naprostá tma. Někdo zřejmě vypnul hořáky FIDO, pravděpodobně jako předběžné bezpečnostní opatření, během několika sekund po dosednutí letadla na zem.

„Nepočítal bych to ke svým lepším pokusům," ozval se Dennis. „Ale pokud můžeš z letadla odejít, je to pořád dobré přistání. Pojďme zkusit, jestli se odsud dokážeme dostat."

Uvolnili si bezpečnostní pásy a začali tápat v temnotě. Dveře kabiny se vzpříčily a chvíli dělaly potíže, ale nakonec je násilím otevřeli a opatrně sestoupili na neviditelný terén. „Myslím, že bychom tady raději měli počkat," řekl Alan, „dokud pro nás někdo nepřijede."

Nebyla to moc inteligentní poznámka, neboť neměli žádnou praktickou alternativu. Teď když záře hořáků FIDO ustala, jim temnota připadala skoro hmatatelná. Nad hlavou jim slabě blikalo několik zamlžených hvězd, ale už se začínaly ztrácet – mlha se valila jako mlčenlivá lavina, aby vyplnila údolí, které v ní bylo na chvíli vytvořeno.

Odstraněno: -

V okamžiku, jako byl tento, neexistuje nic, co by se dalo říci – nebo co by bylo třeba říci. I studená temnota jim připadala přátelská, teď když měli opět pod nohama nádhernou pevnou zem. Sdíleli spolu zážitek, o němž v budoucnosti nebudou schopni nikdy hovořit, snad jen s výjimkou žertovné zmínky. Přesto však oba věděli, že jejich vztah se zcela změnil.

Odstraněno: -

Nebudou se nikdy mít skutečně rádi, ale už nikdy nebudou nepřáteli. Byli nyní spojeni kamarádstvím tak silným a hlubokým jako samotná láska, i když vycházejícím z odlišných kořenů. Uvědomovali

si to oba. Alan i Dennis nyní věděli, že si nebudou navzájem závidět jakýkoli podíl Lucilliny přízně.

První je našel staniční lékař, pouze dvě minuty po přistání. „Rád vidím, že jste mi ušetřili nějakou práci," prohlásil, když vyskočil ze sanitky. „Ale to je ošklivý šrám, co máte nad okem, Bishope."

„Šrám?" zeptal se s překvapením Alan. Dal si ruku na čelo a hloupě koukal na krev na svých prstech. „Kruci," poznamenal. „Doufám, že se nedostane na mou uniformu."

„No, skočte dozadu, oba dva. Vezmu vás do nemocnice na prohlídku."

„Přestaňte s tím, doktore!" protestoval Dennis. „Já nemám ani škrábnutí. A podívejte se na moje ruce. Jsou pevné jako Gibraltar."

„I zakrnělý nervový systém, jako je ten váš, Collinsi, může trpět opožděným šokem. Takže si nastoupíte."

Získali krátký odklad, když dorazil zbytek konvoje. Velitel základny mrkl na C Charlie a řekl: „Hm, není ani moc pomačkaný. Za týden bude zase létat. Moc dobrý výkon, Collinsi. Jsem rád, že jste v pořádku. Vy také, Bishope. Ale měl byste si raději pospíšit a nechat si ošetřit tu ránu."

Jak lezli do zadní části sanitky, Dennis vykřikl: „Hele, Bishope, zapomněli jsme říct řídícímu přiblížení, že jsme dole!"

Teď když bylo po všem, se Alan náhle cítil utahaný a naprosto neschopný obtěžovat se takovými triviálními záležitostmi. „Nedělej si starosti, Dennisi," řekl s unaveným úsměvem. „To je věc, kterou *určitě* ví. Zbytek se dozví dost brzy."

Když sanitka odjížděla do houstnoucí mlhy a používala okraj přistávací dráhy jako vodítko, major Strickland ji pozoroval. Jeho záležitost bude muset počkat do zítřka.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Dvacátá devátá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Když Strickland brzy po snídani dorazil do nemocnice, našel Alana hluboce zabraného do učebnice užité matematiky. Major byl poněkud cynický, takže chvíli přemýšlel, není-li to jenom snaha udělat dojem na návštěvníky. O žádnou pózu však nešlo.

„Lituji, že vás teď obtěžuji," začal major žoviálně, „ale sestřička řekla, že vás můžu navštívit. Mimochodem, jak se cítíte?"

„Dobře, děkuji vám, pane," odpověděl Alan, ne úplně po pravdě. Začínala se projevovat mírná reakce a už nedával najevo takové rozhorlení nad tím, že musí několik hodin strávit v posteli.

„Cigaretu?" zeptal se Strickland v tradičním otevření. Někdy si kladl otázku, jak se provádělo vyšetřování před objevením tabáku.

„Díky, jednu bych si dal. Nedokázal jsem žádnou vyloudit od sestřiček."

„Předpokládám, že už víte," začal major trochu neohrabaně, „že já jsem ten nešika, který srazil to vaše udělátko. Soudím, že to mohlo být velice vážné."

„To je úplně v pořádku," řekl Alan, plný šlechetnosti. „Ve skutečnosti je dobře, že se to stalo. Jediný způsob, jak můžeme systém zlepšit, je zjistit, co se může pokazit. Ta událost nás přinutila znovu si promyslet celý problém vyrovnání a už jsme dospěli k jistým lepším opatřením."

„Doufám, že chlapci od FIDO také. Zdá se, že vám včera večer dali zabrat."

„Ach, ti jsou velice spokojení. Hodně jsme je naučili. Říkají, že dokážou nastavit hořáky tak, aby nevznikal náhlý stoupající proud. Ale myslím, že příště dám příležitost k letu někomu jinému."

„Neříkám, že bych se zachoval jinak."

Chvíli mlčky spokojeně kouřili. Pak major poznamenal: „Ale to není to, o čem jsem s vámi chtěl mluvit."

„Ach?" řekl Alan a pocítil mírné vzrušení, když si připomněl, čím se jeho návštěvník zabývá. Měl však svědomí bezvadně čisté. V kaž-

dém případě po včerejším zážitku bylo všechno ostatní příliš nepatrné, než aby to bral moc vážně.

„Nebudu vás udržovat v napětí," řekl Strickland. „Tak mi řekněte, kolik toho víte o paní... eh, Buckinghamové?"

Trvalo několik sekund, než si Alan dokázal vzpomenout, kdo je paní Buckinghamová. Prakticky už zapomněl Olžino jméno získané sňatkem. (Pokud to je její jméno získané sňatkem.) Když mu však došly důsledky otázky, zažil nepříjemný pocit, že se topí. Upadl také do značných rozpaků a na tváři se mu začal pomalu rozlévat rumělec. Pak ale uviděl, že se důstojník kontrarozvědky šklebí a že vypadá naprosto uvolněně. *To* bylo alespoň dobré znamení.

„Nevím o ní skoro nic," odpověděl opatrně. „Co se o ní chcete dovědět?"

„Upřímně řečeno, starý brachu," (ten starý brach zazněl velice uklidňujícím dojmem), „neexistuje nic, co mi o ní můžete říct. Ale kolem naší přítelkyně Olgy vznikl určitý rozruch a vy mi můžete být nápomocen v jeho urovnání."

„Pokračujte," vyzval ho Alan, který si ještě trochu dělal starosti. Jediný problém týkající se Olgy, který si dokázal představit, byl tak vážný, že by se staniční důstojník kontrarozvědky určitě takhle neušklebil.

„No, Olga má službu, která se jmenuje Joan Curnow..."

„*Měla*," přerušil ho Alan. „Joan odešla. Nevím proč."

„Já vím proč. Jejímu příteli se nelíbilo to uspořádání a za to mu stěží můžete dávat vinu."

„Ach," řekl Alan, jemuž začalo pomalu svítat.

„No, to by za normálních okolností tolik nevadilo. Ale Joanin přítel je chytrý mladík a náhodou je strážníkem místní policie. Tak se rozhodne," pokračoval major Strickland, zjevně nacházející k tématu vřelý postoj, „udělat něco kvůli tomu, jak Olga vede domácnost, i kdyby jen proto, aby ochránil svou nevinnou vyvolenou. Předpokládám, že *je* nevinná?"

„Mne se neptejte," odpověděl Alan. „Nepřekvapilo by mě to."

„Zkrátka a dobře mladý Sherlock začíná přemýšlet. Nejenom že se mu nelíbí, co se tam děje, ale začíná si klást otázky, jestli Olga ne-

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

provádí ještě něco jiného, než se zdá. Mata Hari a takové ty věci, však víte.“

Alan to velice dobře chápal. Sám si také kladl takové otázky.

„Evidentně ho vůbec nenapadlo, že takový podnik jako Olžin, který, jak musíte připustit, se do divokého a pustého Cornwallu moc nehodí, už musel být vyšetřován asi šesti různými zpravodajskými týmy. Francouzi, Američané a Britové, ti všichni se tehdy či ondy Olgou zabývali. Kdyby existovalo nejmenší podezření, byla by už dávno zdvořile požádána, aby se přesunula jinam.“

Alan pocítil nesmírnou úlevu. Vždycky předpokládal, že *někdo* se už o tuto záležitost postaral, avšak současně ho pronásledoval hryzavý pocit, že by na to neměl spoléhat. Jako už tolikrát vybral si cestu nejmenšího odporu a neudělal nic.

„Takže policejní konstábl Sherlock začne vyšetřovat a Joan mu v tom zdráhavě trochu pomáhá. Sleduje návštěvníky a sestaví úctyhodný seznam. Protože chce získat veškeré zásluhy, neřekne to ani svému seržantovi. A ten se pak jedné noci, bez příkazu k prohlídce – neboť v lásce a ve válce je vše dovoleno – rozhlédne uvnitř domu.“

„A co tam najde?“ zeptal se úzkostlivě Alan.

„Ne přesně to, co hledal, ale dost na to, aby dostal Olgu do vážných potíží. Mám tady seznam.“

Major letectva začal číst a Alan chvilku uvažoval, kdo z nich se zbláznil. „Máslo 125 liber, margarín 46 liber, lůj 44 liber, cukr 112 liber, pětiliberní plechovky Spam, 20 kusů, jednoliberní plechovky sekaného hovězího, 58 kusů … Pokračuje to hodně dlouho. A většina z toho, měl bych dodat, pochází ze skladů Vojenského letectva Spojených států nebo Královského vojenského letectva.“

Ach bože, pomyslel si Alan. Teď nastane mela – a pořádná. Ale co to má ksakru společného se *mnou*?

„To samozřejmě znamená, že Olga se může dostat do vězení za přestupky černého trhu, nebo aspoň může dostat velkou pokutu. Mohli bychom ji také asi dostat za přijímání kradených věcí.“

„Předpokládám, že mohli,“ připustil zachmuřeně Alan. Už viděl, jak jeho šťastné večery náhle končí. Bylo jaksi obtížně představit si Olgu ve vězení, přestože nebylo tak těžké vidět ji jako někoho, kdo úspěšně křečkuje potraviny.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: -

Odstraněno: -

Odstraněno: ...

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

S jistým znepokojením si vzpomněl na různé věci z černého trhu, které dal děvčatům. A občas předával balíčky od Maca a ostatních. Neptal se, co je v nich. Při této vzpomínce se opět začal obávat.

„Olga byla zlobivá holčička," pokračoval major, „ale budeme schopni dát záležitosti do pořádku. Hlavní důvod, proč jsem vás chtěl vidět, je ten, že jste zastupující velící důstojník letky pro GCD a je na vás, abyste si promluvil se svými lidmi. Je mi jedno, jak jim to podáte. Řekněte jim, že můžou dávat děvčatům svoje cigarety a příděly sladkostí, ale že pokud je chytíme, jak *otáčejí* další věci z kuchyně nebo z jídelny, tak si to šeredně odnesou. Rozumíte mi?"

„Ano, pane," přitakal Alan. „Řeknu jim to." Ještě nevěděl jak, ale dá se to udělat. Asi při přísně tajné instruktáži. „Ale je tady jedna věc, které nerozumím," dodal.

„Proč kladu překážky do cesty spravedlnosti, když se to řekne bez obalu?"

„Eh… ano."

„Protože mě Olga o to požádala, když to chcete vědět."

Na to Alan nemohl nic moc říci, takže trpělivě čekal.

„Olga moc nemluví, myslím tím o sobě. Jednoho dne, doufám, ji někdo dokáže přesvědčit, aby svůj příběh vypověděla. Její podnik v Paříži byl řadu měsíců po příchodu Němců součástí podzemního hnutí. Nevím, kolik našich lidí propašovala ven, ale spousta z nich sakra litovala, že odcházejí. Pak se o ní dozvěděl Fritz a nějakou dobu si pobyla v koncentračním táboře, což pomáhá vysvětlit její křečkování potravin. Neptejte se mě, jak se dostala do Anglie, ale je tady a my se o ni postaráme. Ne že by obvykle potřebovala moc pomáhat. Tak, teď to víte, ale nechte si to pro sebe. Olga by nebyla ráda, kdyby se dozvěděla, že jsem si o ní pouštěl hubu na špacír."

Alan ležel na zádech v polštářích a přemýšlel o tom. Cítil úžas a rovněž pokoru. Zdálo se mu, že ho život ještě musí mnohé naučit. Náhle mu myslí probleskl divoký nápad. Pohlédl na majorovy medailové stužky pod pilotním odznakem – vedle leteckého kříže za odvahu před nepřítelem tam viděl maličký Croix de Lorraine a také další cizí stužky, které nepoznal. Prošel snad Strickland po pádu Francie Olžiným podnikem? „*Spousta z nich sakra litovala, že odcházejí.*" To znělo jako osobní zážitek. Na tuhle otázku však nemohl

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Odstraněno: ...

Odstraněno: -

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

očekávat odpověď. Důstojníci kontrarozvědky jsou dobří v uchovávání tajností, obzvláště svých vlastních.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Třicátá kapitola

Odstraněno: ¶
¶

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Když příští týden přišlo Alanovo povýšení, nebylo to pro něj žádné velké překvapení. Ve skutečnosti je považoval za poněkud opožděné, protože velel jednotce už měsíc, nicméně vzal svoje uniformy k táborovému krejčímu a nechal si na rukávy přišít druhý proužek s pocitem značného uspokojení. Když vojín letectva II. třídy Alan Bishop pochodoval sem a tam na přehlídkách v Southbridge a Gatesbury, určitě si nepředstavoval, že se z něj někdy stane kapitán Bishop. Byl také docela hrdý na malý dubový list na svých prsou. Přestože nikdy nezíská žádnou z atraktivnějších stužek, byl alespoň „pochvalně zmíněn ve zprávě branné moci“. Někteří cynikové sice tvrdili, že pochvaly rozděluje na ministerstvu letectví člověk, který náhodně zapichuje špendlíky do seznamu příslušníků vojenského letectva, avšak Alan věděl, že si svoje vyznamenání zasloužil.

A stále ještě si je zasluhoval, neboť po zničení otáčivého převodu Marku I se musel předělat celý výcvikový program. Bez provozuschopného zařízení se nedaly provádět oblety a přiblížení, letka D ztratila práci.

Už to však nebyla taková katastrofa, jako by tomu bylo před několika měsíci. Vycvičili už značný počet operátorů a řídících přiblížení, které teď mohli procvičovat na trenažérech, aby nevyšli ze cviku. Počet trenažérů neustále rostl, nadporučík Lebrun měl nyní pod svým vedením docela velkou říši. Některá z jeho udělátek byla téměř tak dobrá jako skutečné přístroje. Dva velké baráky byly plné kopií displejů a řídicích panelů zařízení pro GCD, na nichž se dali bezpečně zacvičovat nováčci. Jednotka měla dokonce dva cvičné modely letounů Link, důmyslně propojené s obrazovkami a s panely s měřicími přístroji. Pilot mohl těmito maličkými upoutanými letadly letět, aniž se dostal více než stopu od země, zatímco řídící letu a řídící přiblížení ho mohli vést po imaginární obloze a směrovat na přistání. Všechny jeho pohyby zaznamenával pomalu se pohybující krab na mapku a na konci lekce se všichni, jichž se to týkalo, mohli podívat na záznam a vidět, jak byli úspěšní.

A existovala ještě jedna pomůcka, velmi účinná a velmi netechnická – krabička zápalek rozmáčknutá v psychologickém okamžiku za uchem řídícího přiblížení, kterému se povedlo obzvláště katastrofální navádění…

Přestože však trenažéry mohly dokázat hodně, byl to pouze začátek. Operátoři a řídící přiblížení se na nich nemohli dostat za počáteční fáze svého výcviku. K tomu bylo nutné mít skutečná letadla, dostávající nárazy od nepředvídatelných větrů na skutečné obloze – a skutečný radarový systém, jímž by se dala sledovat až na zem.

Seržant McGregor (teď už vlastně povýšený o jeden stupeň do nejvyšší poddůstojnické hodnosti) byl přesvědčen, že dokáže otočné ústrojí Marku I opravit. Alan ho nechal, ať to zkusí, ale myslel si, že to ve skutečnosti nestojí za tu námahu. Už brzy totiž měli dostat první Mark II.

Zasloužil se o to Ted Hatton. Kdysi unesl přes Atlantický oceán Mark I, v době, kdy se o něj ve Spojených státech nezajímal nikdo kromě jeho vynálezců, a nyní předvedl ještě daleko obtížnější eskamotérský kousek. Nepochybně mu svým vlivem pomáhalo mnoho jeho důležitých přátel ve vědecké armádě spojenců, avšak i tak to byl pozoruhodný úspěch. Podařilo se mu totiž předisponovat úplně první vyrobený model Marku II z vojenského letectva Spojených států do britského královského letectva. Argumentoval tím, že RAF už má výcvikové školicí středisko, pracující plnou parou, a může jej tudíž mnohem lépe využít. Generálům Spojených států, kteří se naříkavě ptali: „Kdy jej můžeme používat my?“, bylo řečeno, že mohou vyslat své první týmy na výcvik do Norton Wold.

Tato základna ve střední Anglii měla být novým domovem projektu zaměřeného na GCD. Měli dostat letiště, které budou mít jen sami pro sebe. Už nebudou jenom příživníci na velice zaneprázdněné operační základně. V Norton Wold nebudou muset žádat kontrolní věž o povolení přibližovat se a přelétat na přistávací dráze. Kontrolní věž jim bude patřit.

Přesun bude ovšem veliký podnik a Alan se ani na jeho přípravu, ani na provedení nijak netěšil. Kromě mnoha zcela konkrétních problémů bude také znamenat přerušení spousty spojovacích článků s minulostí.

Odstraněno: -

Odstraněno: …

Odstraněno: -

Šlo například o Lucille. Alana však tato myšlenka neochromila natolik, jak očekával. Jeho majetnická žárlivost se s mnohým jiným rozplynula během těch plamenem lemovaných okamžiků nad přistávací dráhou 320. Tajný komplex méněcennosti už nenahlodával jeho sebeúctu. Mohl se dívat na piloty, navigátory a střelce kolem sebe s respektem, avšak bez závisti.

A oplátkou si získal jejich respekt. To snad bylo ještě důležitější.

Staniční kapela, posílená talenty z Davistowe, se dnes večer překonávala. Totéž se dalo říci o tajemníkovi jídelny, který zařizoval výzdobu a občerstvení. Všichni se shodovali na tom, že je to nejlepší taneční zábava sezony, a skutečnost, že to je současně večírek na rozloučenou s jednotkou pro GCD, vrhala na zábavu pouze nepatrné chmury. Velící důstojník pronesl velmi hezkou řeč na rozloučenou. Mluvil o tom, jaká to byla pocta mít v St. Erryn takové výtečné chlapíky, a ti výteční chlapíci, všichni tou dobou už pěkně namáznutí, pokřikovali „Slyšte, slyšte!“ Potom začal tanec a vypuklo nespoutané veselí i popíjení.

Alan byl spíše nadšený než obratný tanečník, avšak v tomto davu na tom nezáleželo. Dobře si uvědomoval obdivné a občas tázavé pohledy, jichž se dostávalo jeho hostům. Touto dobou pravděpodobně už všichni věděli, kdo ti hosté jsou, ale Alanovi na tom vůbec nesešlo.

V přestávce mezi „The Lambeth Walk“ a polkou „Škoda lásky“ si probojovával cestu tlačenicí kolem baru, když se srazil s kapitánem Collinsem. Dennis ve své slavnostní uniformě se všemi medailemi vypadal velmi hezky. Byl také poněkud opilejší.

„Hele, Bishope, starý brachu,“ zabručel Alanovi důvěrně do ucha, „*ty* jsi je pozval?“

„To si piš, že ano.“

„Mrzí mě, že mě to taky nenapadlo, ale nejsem si jist, že bych na to měl nervy. Včelí královně se to vůbec nelíbí – podívej se, jak shlíží na Stricklanda.“

Alan pohlédl přes sál. Ano, administrativní velitelka WAAF se dívala na majora Stricklanda a Olgu, kteří si u vzdálené stěny živě povídali, jako by je chtěla sníst. Olga vypadala oslnivě. Byla obleče-

Naformátováno: Doleva, Odsazení: První řádek: 0 cm

Odstraněno: -

na přesně správně přehnaně a předváděla ty svoje pozoruhodné prsteny, náušnice a náhrdelníky, jejichž pravost byla dalším z jejích malých tajemství. Byla také o něco hubenější, nevypadala však kvůli tomu o nic hůř. Bylo vidět, že se nyní „Wit's End" musel zbavit přebytečných kalorií.

Díky bohu, že se podařilo *tu záležitost* sprovodit ze světa, řekl si Alan. Ale kde je Lucille, aby jí mohl dát drink, o který požádala? Hudba začala opět hrát a Alan neměl naději, že se k ní dostane. Lucille byla přímo uprostřed parketu, více či méně obklíčena Dennisem, jehož pojetí tance mělo zřejmě hodně společného se zápasem ve volném stylu.

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Alan se na ně díval s blahovolným úsměvem. Naplňovalo ho štěstím, že si užívají. Neviděl Elise, byl si však úplně jist, že se o ni někdo stará.

A pak, bez jakéhokoliv varování a bez důvodu, který by chápal, mu najednou všechna ta hudba a veselí připadaly neskutečné, naprosto vzdálené a cizí. Nechtěl s tím mít nic společného, dokonce ani jako divák. Skutečnost, že tohle je jeho poslední večer v St. Erryn, ho znenadání přímo omráčila.

Razil si cestu ven z přecpané společenské místnosti. „Není vám něco, pane?" zeptal se ho s úzkostí v hlase číšník, když zamířil k východu. „Jsem v pořádku," odpověděl Alan. „Chci se jenom nadýchat čerstvého vzduchu. Jestli se po mně bude někdo shánět, za deset minut budu zpátky."

Neobtěžoval se hledáním svého bicyklu a popadl jeden ze stojanu před jídelnou. Byla úplná tma, Alan však znal cestu i se zavřenýma očima. Zvuk hudby a veselí za ním utichl. Byl samoten uprostřed noci, jak si přál.

Těch deset minut byl velmi optimistický odhad, neboť musel objet polovinu letiště. Nebyla to zanedbatelná cesta, i když člověk použil nedovolené zkratky po letištních plochách. Když dorazil ke svému cíli, navzdory chladu jej zalil pot.

Byl na pohřebišti automobilů, jakémsi odkladišti opuštěných vozidel. Kdyby byl úplně střízlivý, měl by možná potíže, aby našel cestu touto mechanickou márnicí, nyní ho však neomylně vedl jakýsi pud.

Úplně naposled otevřel kapitán Bishop dveře řídicí dodávky a vstoupil dovnitř. Svítil si na cestu lampičkou z kola. Obrazovky elevace a azimutu, nyní ztmavlé a bez života, na něj prázdně civěly. Už nikdy se po obrazovkách nepoplazí fosforeskující světlušky, jak tomu bylo při sledování letadel po obloze. Už nikdy operátorky WAAF nezatočí svými kolečky, jako když sledovaly echa k přistávací dráze. Polovinu elektronických obvodů už odmontovali a panely odstranili. Uvolněné dráty a koaxiální kabely visely všude kolem jako šlahouny umírající popínavé rostliny.

Zařízení v ceně čtvrt milionu dolarů se rozpadalo a nikomu to nevadilo. Už odvedlo svou práci. Na Marku I se nikdy neprováděla pořádná inventura a nyní jeho složky mizely úžasnou rychlostí. Cennější a užitečné věci a všechny tajné součástky odešly zpět do skladu. A zbytek… no, zdálo se, že většina mechaniků si staví vlastní rádia, a Mac si dával dohromady osobní osciloskop. Mark I byl jako opuštěná loď, kterou zpustošili trosečníci.

Ztemnělý a zaprášený náklaďák byl plný duchů. Alan se posadil do židle řídícího přiblížení a otočil se, aby pohlédl na panel s měřicími přístroji. Ručičky přístrojů spočívaly na nulách, z nichž se už nikdy neodlepí, kdysi však na nich závisel jeho život. Monology tisíců navádění se promísily a zněly ozvěnou v chodbách Alanovy paměti. Ranger volá C Charlie… Zbývá pět mil… Snižte rychlost klesání… Tři stupně vlevo… Překontrolujte vysunutí podvozku… Pokračujte a přeleťte… Přepněte na kanál B… Jak mě slyšíte… Přepínám a konec… *Přepínám a konec*…

Zíral na mrtvé měřicí přístroje, přestože je už neviděl. Poprvé když vešel do této skříňové nástavby, byl neopeřený nadporučík letectva, který nedávno vyšel z radarové školy. Od té doby se mu toho tolik přihodilo, dobrého i zlého, že si už skoro nepamatoval, jak se cítil v těch vzdálených dnech před necelým rokem.

Láskyplně pohladil omšelou lavici z umělé hmoty. Říkal sbohem starému příteli, jehož vítězství i katastrofy sdílel v nejkritičtějším a nejtvárnějším období svého života. Věděl naprosto jistě, že ať už budoucnost přinese cokoliv, nikdy nedokáže cítit totéž k průmyslově vyrobenému Marku II.

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Odstraněno: ...

Naformátováno: Písmo: Kurzíva

Neplakal u otcova hrobu, ale nyní mu po tváři stékaly slzy. Jak podivné, vskutku, jak zvrácené, brečet kvůli stroji! Ani stroj s tak složitou a temperamentní osobností jako Mark I si nezasluhuje hold slz. Proč tedy nyní brečí?

Na to neexistovala jednoduchá odpověď. Jeho zármutek vyvěral z řady příčin a alkohol byl tou nejmenší z nich. S lítostí, kterou Alan cítil, se musí setkat každý člověk, když se uzavírá kapitola jeho života a on navždy opouští místo, kde toho hodně zažil, ať už dobrého, či zlého.

Některé z těch slz patřily jeho otci, nebo snad tomu, čím se otec mohl stát, kdyby osud rozhodl jinak. A některé patřily Lucille. Dala mu štěstí, a tím opovrhují pouze hlupáci, ale nedala mu lásku. Alan se cítil trochu nesvůj při pomyšlení na to, jak asi vzpomínky na ni zkreslí a zabarví jeho city v následujících létech. Tomuto problému však bude muset čelit teprve až vyvstane. Nikdo nemůže předvídat budoucnost ani se pojistit proti všem jejím nahodilostem.

Alan se zvedl z otáčivé židle, naposled se rozhlédl po řídicí dodávce a tiše odešel. Když za sebou zavřel dveře, zdálo se mu, že zpřetrhaly nitě mnoha přátelství. Sbohem, Howarde, Pate a Benny, pomyslel si. Sbohem, doktore Wendte a profesore Schustere, ať jste kdekoli.

Uvažoval o tom, zda se s nimi v nepředstavitelném světě po válce opět setká. Bylo to docela možné, neboť se ocitl ve sféře sil, které určitě budou formovat budoucnost. Nejdřív se však musí vyhrát válka. V nadcházejících měsících muži, které cvičil, postaví svá zařízení na letištích poznamenaných bombami v osvobozené Evropě i vedle přistávacích drah z rozdrceného korálu na dalekých ostrovech v Tichém oceánu. A snad i on bude s nimi, vystaven neznámým nebezpečím a rizikům.

Neexistovalo žádné zařízení pro GCD, které by ho jimi provedlo, žádné FIDO, aby rozehnalo mlhu, zahalující budoucnost. On však takové pomůcky nepotřeboval. A tím, že si tuto skutečnost uvědomil, nakonec dorazil k počátkům moudrosti a dospělosti.

Naformátováno: Nadpis 3, Doleva

Odstraněno: ¶
¶
¶
¶
¶

Poznámka překladatele

Jak sám Arthur C. Clarke napsal v Pramenech a poděkování své knihy Kladivo Boží (Baronet, Praha 1995), je Sestupová dráha jeho jediný román, který nespadá do science fiction. Je založen na jeho zkušenosti důstojníka RAF, sloužícího u radaru, který měl fascinující a často frustrující povinnost udržovat v provozu prototyp radarového systému pro přistávání naslepo, později známého pod zkratkou GCA (Ground Controlled Approach – Přiblížení řízené ze země), vynalezeného a vyvinutého v roce 1941 Luisem Alvarezem jako vedoucím týmu v Laboratoři záření v MIT a dovezeného v roce 1943 do Anglie. Luis Alvarez opustil GCA krátce předtím, než tam Arthur C. Clarke dorazil, a letěl onoho osudového srpnového dne roku 1945 nad Hirošimou, aby pozoroval činnost bomby, při jejíž konstrukci pomáhal.

Odstraněno: ¶

Odstraněno: -

Rozhodl jsem se ponechat pomocná slova abecedy v angličtině a pouze je přizpůsobit nyní platné mezinárodně používané radiotelefonní normě, kterou pro informaci zvídavého čtenáře uvádím.

Písmeno	Slovo	Přibližná výslovnost latinkou
A	Alfa	‘alfa AL FAH
B	Bravo	‘brá vo BRAH VOH
C	Charlie	‘čáli nebo CHAR LEE nebo ’šáli SHAR Lee
D	Delta	‘delta DELL TAH
E	Echo	‘eko ECK OH
F	Foxtrot	‘fokstrot FOKS TROT
G	Golf	‘golf GOLF
H	Hotel	hó’tel HOH TELL
I	India	‘india IN DEE AH
J	Juliett	‘džúli’et JEW LEE ETT
K	Kilo	‘kílo KEY LOH

L	Lima	‘líma LEE MAH
M	Mike	maik MIKE
N	November	no’vembe NO VEM BER
O	Oskar	‘oska OSS CAH
P	Papa	pe’pa PAH PAH
Q	Quebec	ke’bek KEH BECK
R	Romeo	‘rómio ROW ME OH
S	Sierra	si‘era SEE AIR RAH
T	Tango	‘tango TANG GO
U	Uniform	‘júnifóm YOU NEE FORM nebo ’úniform OO NEE FORM
V	Victor	‘vikta VIK TAH
W	Whiskey	‘wiski WISS KEY
X	X-ray	‘eks’ray ECKS RAY
Y	Yankee	‘janki YANG KEE
Z	Zulu	‘zúlú ZOO LOO

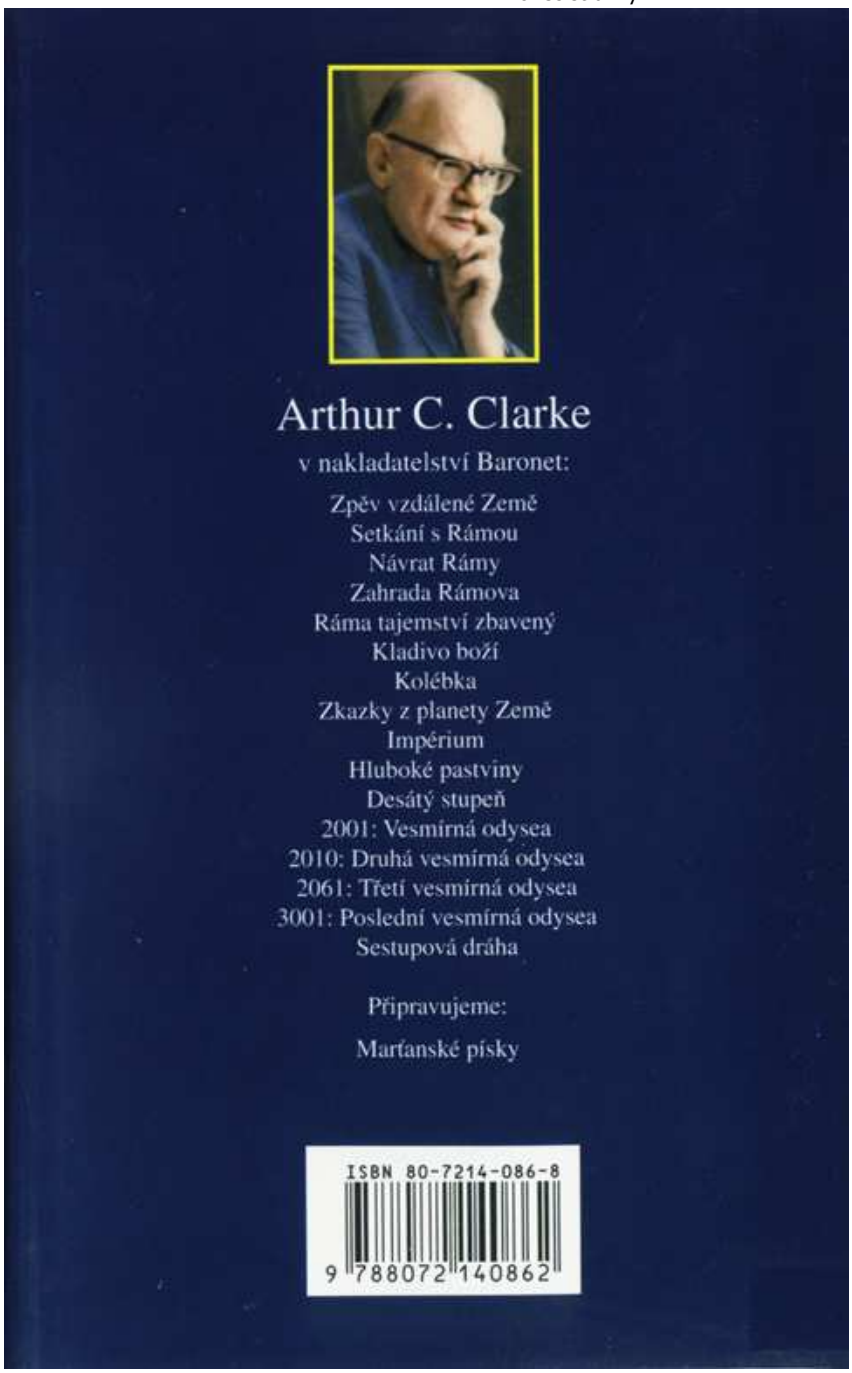
Přízvučné slabiky jsou v přepisu latinkou podtrženy.

Naformátováno: Doleva

Odstraněno: ¶

Konec stránky ... [1]

Konec stránky

Arthur C. Clarke

v nakladatelství Baronet:

Zpěv vzdálené Země
Setkání s Rámou
Návrat Rámy
Zahrada Rámova
Ráma tajemství zbavený
Kladivo boží
Kolébka
Zkazky z planety Země
Impérium
Hluboké pastviny
Desátý stupeň
2001: Vesmírná odysea
2010: Druhá vesmírná odysea
2061: Třetí vesmírná odysea
3001: Poslední vesmírná odysea
Sestupová dráha

Připravujeme:

Marťanské písky

ISBN 80-7214-086-8
9 788072 140862